

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ

Σ.Δ.Ο

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Το Δημογραφικό πρόβλημα της Ελλάδας
και ιδιαίτερα του Ν. Αχαΐας.

Σεπτέμβριος 1990

ΑΡΙΘΜΟΣ	1052
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	

Τα προβλήματα του πληθυσμού
είναι τόσο θεμελιώδη που εκ-
δικούνται εκείνους που τα
αγνοούν.

ALFRED SAUVY

ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟΥ Ν. ΑΧΑΪΑΣ

Μετέχουσα Σπουδάστρια

Μπαλή Αλεξία.

Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός

Αλεξόπουλος Ανδρέας

Πτυχιακή εργασία για τη λήψη του πτυχίου στο τμήμα Λογιστικής
της Σχολής Διοίκησης Οικονομίας (Σ.Δ.Ο) του Τεχνολογικού
Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) Πάτρας.

Η επιτροπή για την έγκριση της πτυχιακής εργασίας.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

1. Το πρόβλημα	4
2. Σκοπός της μελέτης	13
3. Ορισμοί των όρων	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η σημαντική μείωση των γεννήσεων στις χώρες της Ε.Ο.Κ. και την Ελλάδα.	17
Μέσα και αίτια μείωσης των γεννήσεων.	18
Δημογραφικά στοιχεία σχετικά με τη γεννητικότητα	26
Επιπτώσεις	28
Η εξέλιξη της γαμплиότητας και της διαζυγιότητας	29
Θνησιμότητα	32
Η γονιμότητα	42
Η φυσική αύξηση. Νεότερα δεδομένα για τη φυσική κίνηση.	46
Η πληθυσμιακή αύξηση.	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Η εξωτερική μετανάστευση.	56
Η εσωτερική μετανάστευση.	60
Συμπέρασμα	65
Μεταναστευτικές ανακατατάξεις	65

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΓΗΡΑΝΣΗ

Η δημογραφική γήρανση στην Ελλάδα και οι επιπτώσεις της	76
Αίτια της γήρανσης.	78
Η διαφορική γήρανση	80
Η γήρανση του πληθυσμού των αστικών και ημιαστικών και των αγροτικών περιοχών.	81
Η γήρανση του πληθυσμού των νησιωτικών και ακριτικών Νομών της χώρας.	81
Η γήρανση κατά οικογενειακή κατάσταση.	81
Η γήρανση του πληθυσμού των παραγωγικών ηλικιών.	82
Οι επιπτώσεις της Δημογραφικής γήρανσης.	83
Δημογραφικό χάσμα Ελλάδος-Τουρκίας.	97
Οι τρεις Ερινύες της Δημογραφικής γήρανσης.	98
Η Δημογραφική παρακμή.	101
Υποδομή της Δημογραφικής κατάρρευσης	103
Προτάσεις για έρευνα	104
Συμπέρασμα	105

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Πίνακες για την Ελλάδα γενικά.	110-152
--------------------------------	---------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II.

Πίνακες για τον Ν. ΑΧΑΪΑΣ	153-164
Αποτ/τα των απογραφών πληθυσμού στο Ν. ΑΧΑΪΑΣ της περιόδου 61-81	165-183

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α ν α γ ν ώ ρ ι σ η

Στη σελίδα αυτή μου δίνετε η ευκαιρία να ευχαριστήσω τον υπεύθυνο καθηγητή μου για την μελέτη κ. Ανδρέα Αλεξόπουλο για την πολύτιμη βοήθειά του και τις υποδείξεις που μου έκανε. Επίσης ευχαριστώ θερμά τους γονείς μου για την υλική προσφορά τους για να ολοκληρωθεί αυτή η πτυχιακή εργασία και τον αρραβωνιαστικό μου για τη ηθική συμπαράσταση.

Περίληψη μελέτης.

Εκατόν πενήντα χρόνια μετά την απελευθέρωση, για πρώτη φορά στη σύγχρονη ελληνική ιστορία, όλοι οι Έλληνες και οι Ελληνίδες "χάνουν έδαφος" ποσοτικά και ποιοτικά κάτω από την επίδραση δύο βασικών συντελεστών. Η μαζική ανά την υφήλιο μεταπολεμική διασπορά και σπατάλη των ανθρώπινων δυνάμεων είναι ο πρώτος και ο εκούσιος περιορισμός σε λιγότερα από δυό παιδιά ή η άρνηση της τεκνοποιΐας είναι ο δεύτερος. Αμφότεροι προκαλούν το διπλασιασμό μέχρι σήμερα της αναλογίας των ηλικιωμένων (1.240.000 γέροντες το 1981 αντί 511.000 το 1951) και προδιαγράφουν με βεβαιότητα τη γεροντική ένταση και μετά το τέλος του 20ού αιώνα.

Το αποτέλεσμα δεν είναι σε πολλούς γνωστό ή κάτι χειρότερο: είναι επιφανειακά γνωστό. Και όμως κατά την τελευταία τετραετία, που επιταχύνει το έργο της 30ετίας 1950-1980, κάθε χρόνο και περισσότερο βυθιζόμαστε πέρα από το έσχατο όριο αντικατάστασης των γενεών, το 2,1 κατά γυναίκα παιδιά, παρά το γεγονός ότι καταγράφουμε τη χαμηλότερη δημογραφική πυκνότητα, τη μικρότερη με άλλα λόγια ανθρώπινη σύνδεση με το Βαλκανικό και τον Κοινοτικό Ευρωπαϊκό χώρο (75 κάτοικοι κατά τετραγωνικό χιλιόμετρο αντί 100-400 των άλλων χωρών της Ε.Ο.Κ.), παρά την κατάταξή μας στις 30 πλουσιώτερες χώρες του κόσμου.

Τα περιθώρια διάρκειας ζωής του Ελληνικού Έθνους, που εσφαλμένα σταθμίζονται με τη χρονική διάρκεια της ζωής του καθένα μας, συρρικνώνονται από χρόνο σε χρόνο ακολουθώντας την όχι σπάνια προπαγανδιζόμενη άμεσα ή έμμεσα θεληματική στείρωση και την αναπότρεπτη αύξηση των θανάτων λόγω της πληθωρικής

αναλογίας των γερόντων. Τα επίσημα δεδομένα γίνονται για κάθε καλόπιστο τρομερά εύγλωτα. Στο τέλος της 25ετίας 1959-1986, γεννιούνται 47.000 λιγότεροι Έλληνες (113.000 γεννήσεις το 1986, αντί 160.000 το 1959 και ποσοστό 11,3 στους 1.000 κατοίκους αντί 19,4 το 1959) και πεθαίνουν 32.000 περισσότεροι (92.000 θάνατοι το 1986 αντί 60.000 το 1959 και ποσοστό 9,2ο/οο αντί 7,4ο/οο .

Οι στατιστικές πληροφορίες δίδουν την πρώτη γεύση του "εφήμερου" της Ελληνικής ταυτότητας. Όπως στη Δυτική Γερμανία, δεν μας απομένει παρά να προσδιορίσουμε χρονολογικά κάτι που είναι ήδη ορατό: πότε η Βαλκανική χερσόνησος θα μείνει χωρίς Έλληνες.

Στον αιώνα της πληροφορικής είναι καταπληκτική η ενημερωτική μας ολιγωρία πάνω σε ένα από τα πιο ζωτικά προβλήματα της ατομικής και της συλλογικής μας υπόστασης, όπως είναι η πληθυσμιακή παρακμή, προοίμιο της γενικής παρακμής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δημογραφικό πρόβλημα, είναι ένα από τα βασικά προβλήματα της ιστορίας. Έχει πάρει ιδιαίτερη σημασία για τον τόπο μας γιατί έχει διαπιστωθεί ότι τα δημογραφικά γεγονότα προσδιορίζουν σε ένα μεγάλο βαθμό τις οικονομικές, κοινωνικές και ακόμα πολιτιστικές σχέσεις, τη διάρθρωση της εξουσίας και τις διαδικασίες μετατροπής των κοινωνικών σχηματισμών.

Από τις πρώτες ανιχνεύσεις έχει επίσης διαπιστωθεί ότι σήμερα για τον τόπο μας οι απογραφές δείχνουν ότι βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη φάση που συνδέεται με την πτώση της γονομότητας που έχει κατέλθει κάτω από το σημείο που εξασφαλίζει την αντικατάσταση των γενεών. Παράλληλα ξέρουμε πολύ καλά, το φαινόμενο του γιγαντισμού της πρωτεύουσας ή ίσως ακόμα και των δύο πρωτευουσών σε βάρος της υπαίθρου, τρίτον έχει μεταβληθεί η κλίμακα των ηλικιών πράγμα το οποίο ίσως είναι ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα, τα οποία πρέπει να μελετηθούν.

Είναι γνωστό σε όλους ότι η τροφοδότρα του αστικού κέντρου επαρχία, ότι τα νησιά που αποτελούντο σφρηγηλότερο, δυναμικότερο στοιχείο στη ζωντάνια της χώρας μας έχουν ήδη ερημώσει, έχουν αποζημιωθεί. Αυτό αναμφισβήτητα αποτελεί ένα κακό οικονομικό, ένα ζοφερό προάγγελμα για την υπόσταση του Έθνους.

Η Ελλάδα ακολουθεί μεταπολεμικά με ταχύ ρυθμό το δημογραφικό ολίσθημα της Ευρώπης, παρά τη χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητά της, περιορίζοντας την αναπαραγωγή του πληθυσμού και αυξάνοντας τη γεροντική της σύνθεση, σε αντίθεση προς την Τουρκία και τις γειτονικές Ισλαμικές χώρες της νοτιο-ανατολικής Μεσογείου.

Κάτω από την πολιτο-οικονομική διαμάχη ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές χώρες Ανατολής-Δύσης, το βραδύ εκσυγχρονισμό της Ελληνικής οικονομίας, τις δυσχέρειες ταχείας ανόδου του γενικού και του τεχνικο-επιστημονικού μορφωτικού επιπέδου, τη σπατάλη των δημογραφικών δυνάμεων με την οποία είναι συναφασμένη η μαζική μεταπολεμική μετανάστευση, η άνιση αστικοποίηση, η ερήμωση της υπαίθρου και τελικά η έντονη δημογραφική γήρανση κατά τα τελευταία χρόνια, δημιουργείται μια εξαιρετικά ευαίσθητη γεοπολιτική θέση της Ελλάδας, ασυμβίβαστη με την ποσοτική και ποιοτική υπόστασή της ανάμεσα στις δύο αυτές συμπληγάδες: την καταρρέουσα πληθυσμιακή Ευρώπη και τον επεκτεινόμενο αραβομουσουλμανικό δημογραφικό δυναμισμό.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι

1. Το δημογραφικό πρόβλημα.

Στον 2ο αιώνα τρία πράγματα είναι σημαντικά: δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, η τεχνολογική επανάσταση και η κοινωνική κρίση. Κύρια αιτία της κοινωνικής κρίσης θεωρείται η κρίση που περνά η οικογένεια. Έχει ως συνέπεια τη μείωση των γάμων και τη μείωση των παιδιών, που γεννιούνται από αυτούς. Έτσι παρατηρείται το πρόβλημα της υπογεννητικότητας.

Το δημογραφικό πρόβλημα είναι αυτό που προσδιορίζει το μέλλον ενός λαού, την αναπτυξή του σε όλους τους τομείς, κοινωνική, πολιτική, οικονομική και το αντίθετο. Ένας ορισμός που μπορεί να δοθεί στο δημογραφικό πρόβλημα, είναι το πρόβλημα που δημιουργείται σε μια χώρα από την αύξηση ή μείωση του πληθυσμού της. Το πρόβλημα αυτό εκδηλώνεται με δύο όψεις: τον υπερ-πληθυσμό και τον υπο-πληθυσμό.

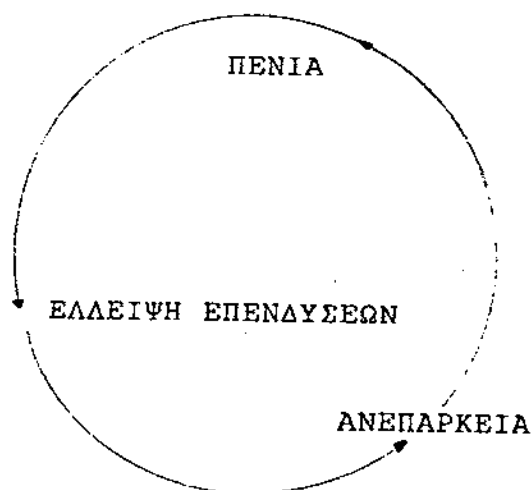
Ο υπερ-πληθυσμός οφείλεται στην υπέρμετρη αύξηση του πληθυσμού μιας χώρας που μπορεί να οφείλεται είτε στην αυξημένη γεννητικότητα των ατόμων (υπερ-γεννητικότητα) είτε στην αυξημένη εισροή ατόμων από το εξωτερικό (μεταναστών και παλινοστούντων).

Όσον αφορά τον υπο-πληθυσμό οφείλεται στην υπέρμετρη μείωση του πληθυσμού μιας χώρας. Η μείωση αυτή μπορεί να οφείλεται στη μειωμένη γεννητικότητα των ατόμων και στην αυξημένη μεταναστευτική κίνηση των ατόμων προς το εξωτερικό (εξωτερική μετανάστευση).

Σύμφωνα με τα στατιστικά δεδομένα ο υπερ-πληθυσμός παρουσιάζεται στις υπο-ανάπτυκτες χώρες (τρίτος κόσμος) και ο υποπληθυσμός στις ανεπτυγμένες χώρες.

(βλ. πίνακες Ια,β,γ σελ.6,7,8).

Στις υπο-ανάπτυκτες χώρες ενώ ο δείκτης θνησιμότητας παρουσιάζει μια συνεχή πτώση, ο δείκτης γεννητικότητας αντίθετα βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα με αποτέλεσμα ο δείκτης φυσικής αύξησης του πληθυσμού να παρουσιάζει μια ραγδαία αύξηση. Έτσι οι υποανάπτυκτες χώρες έχουν να αντιμετωπίσουν το σοβαρό πρόβλημα του υπερπληθυσμού αναγκάζονται να διαθέτουν το μικρό κατά κεφαλήν εισόδημά τους για τη διατροφή του πληθυσμού που συνέχεια αυξάνεται. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη μη οικονομική ανάπτυξή τους ή έστω τη διατήρησή του σ' ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Έτσι οδηγούνται στο φαύλο κύκλο της πενίας. Σύμφωνα με το φαύλο κύκλο οι φτωχοί λαοί δεν έχουν πλεόνασμα κεφαλαίων για τη διενέργεια επενδύσεων. Έτσι οδηγούνται ξανά στην πενία σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού της.

Στις ανεπτυγμένες χώρες σε αντίθεση με τις υποανάπτυκτες ο δείκτης γονιμότητας και θνησιμότητας των ατόμων βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα με αποτέλεσμα ο δείκτης φυσικής αύξησης του πληθυσμού να είναι μικρός. Στην Ελλάδα παρουσιάζεται το πρόβλημα της υπογεννητικότητας. Εξετάζοντας τα στατιστικά δεδομένα στη

χώρα μας ο ρυθμός των γεννήσεων παρουσιάζει μια πτώση που αρχίζει μετά το Β' Παγκόσμιο πόλεμο και τον εμφύλιο επίσης. Ο δείκτης γονιμότητας μειώθηκε από 2,48 παιδιά ανά γυναίκα που ήταν το '51 σε 2,2 παιδιά το '60 και σε 2,1 το '80. Από το '81 και μετά παρατηρείται ακόμα μια πτώση σε 1,6 παιδιά ανά γυναίκα (βλ. πίνακες 3,5 σελ 9.10.11).

Οι γεννήσεις στη χώρα μας μειώθηκαν από 148.000 το '80 σε 112.000 το '86. Δηλ. 36.000 γεννήσεις λιγότερες μέσα σ' έξι χρόνια.

(βλ. πίνακες 2,4 σελ.10 II).

Εκτός από αυτό όμως παρατηρείται και το πρόβλημα της γήρανσης. Δηλ. αύξηση της αναλογίας των ηλικιωμένων ατόμων από 65 ετών και πάνω. (βλ. πίνακα 6 σελ.12.)

Μερικές αιτίες του δημογραφικού προβλήματος είναι η εργασία της γυναίκας εκτός σπιτιού, η εξωτερική μετανάστευση, η αύξηση των αμβλώσεων, η αντισύλληψη, η ραγδαία αστικοποίηση του πληθυσμού. Οι συνέπειες που μπορεί να έχει στη χώρα μας αυτό το πρόβλημα είναι οικονομικές, πολιτικές, εθνικές. Η αύξηση της γεννητικότητας είναι ένα από τα προτεινόμενα μέτρα. Δυστυχώς, όμως, δεν υπάρχουν τα κατάλληλα κίνητρα για την αύξηση των γεννήσεων. Δηλ. οικονομικές παροχές στην οικογένεια (επιδόματα) κάποια διευκόλυνση των εργαζομένων γονέων, προστασία από την ανεργία, μείωση της φορολογίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Α

Χαρακτηριστικά του πληθυσμού κατά χώρα

Χώρα	Πληθυσμός (είς εκ.)	Έκταση (είς km ²)	Πυκνότητα (κατ/κμ ²)	Γεννητι- κότης %	Θνησι- μότης %	Παιδική θνησιμό- της %	Ποσοδή- κία, έ- ξειώ- σεως κα- τά την γέννηση (έτη) (7)	Καθαρόν πεσοστό ανά παρα- γωγής %	Ακαθάρι- στον έγ- χώριον προϊόν κατά κε- φαλή (είς \$ ΗΠΑ) (9)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
ΑΦΡΙΚΗ									
Ε. ΑΝΑΤ. ΑΦΡΙΚΗ									
Αίγυπτος	34,84	1.001.449	34	39,9	12,5	119	53	21,4	210
Αιθίοη	2,08	1.759.540	1	45,9	15,8	-	52	30,1	2114
Λουδάν	16,49	2.505.813	6	48,9	18,4	93,6	48	30,5	110
ΥΕΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ									
Αλγερία	15,27	2.381.741	6	49,1	16,9	86,3	51	32,2	356
Μρόκο	15,83	445.050	35	49,5	16,5	149	52	33	688
Μουριτανία	1,23	1.030.700	1	44,4	22,7	187	41	21,7	2727
Συηαία	5,38	164.150	32	46,3	16	12	52	30,3	405
ΑΦΡΙΚΗ ΜΕΡΙΚΗ									
Αιθιοπική Δημοκρατία	4,53	322.467	14	46,0	22,7	138	41	23,3	511
Μαροκκία	2,87	112.622	25	50,9	25,5	109,6	38	25,4	920

ΠΙΝΑΚΑΣ 1B

Χώρα	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Ηνωμένες Βολιτείες	208,34	9.303.353	22	17,3	7,3	49,2	71	8	5051
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ									
Κόστα-Ρίκα	1,84	50.702	36	45,1	7,6	67,1	63	37,5	587
Κούβα	8,75	114.524	76	26,6	7,5	35,5	67	19,1	
Δομινικανική Δημο- κρατία	4,30	49.734	83	40,5	14,7	50,1	58	33,8	389
Ελ Σαλβαδόρ	3,76	21.393	175	42,1	7,3	52,7	56	34,2	294
Γουατεμάλα	5,41	102.809	49	39	15	80,4	43	24	374
Αϊτή	5,07	27.750	182	43,9	19,7	-	44	24,2	92
Ονδούρα	2,69	112.098	23	43	27,1	36,5	49	31,3	278
Νεζακόσ	52,64	1.972.546	26	43,4	9,9	68,5	62	33,5	717
Νικαράγουα	1,99	150.000	15	46	16,5	45,3	50	29,5	451
Πουέρτο Ρικανός	1,52	75.650	20	41,1	8,8	35,8	59	32,3	790
Τρινιδάδ και Τομπάγκο	1,09	5.128	202	23,9	6,8	34,8	64	17,1	792
Γουαδελούπη	0,34	1.779	191	30,3	7	30,1	65	23,3	693
Κέιμαν - Ρέικς	2,86	8.817	324	24,8	6,6	22,6	65	18,2	1924
ΝΟΤΙΟΙ ΑΜΕΡΙΚΗ									
Αργεντινή	23,92	2.776.656	8	21,7	9,5	59,3	67	12,7	1651
Βολιβία	5,19	1.000.581	5	44	19,1	77,3	50	24,9	219
Βραζιλία	98,85	8.511.965	11	37,8	3,5	79	61	28,3	492
Χιλή	8,93	756.945	11	25	2,3	67,5	57	16,2	532

ΠΙΝΑΚΑΣ 1Γ

Χώρα	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
Γκάνα	9,09	238.537	30	48,6	17,9	156	46	28,8	779
Γουϊνέα	4,11	245.857	16	47,2	25,1	216	41	22,1	806
Λου Βόλτα	5,61	274.900	20	43,4	29,1	182	39	20,3	1671
Λιβερία	1,57	111.369	14	51	16	137	37	35	509
Μαλί	5,26	1.240.000	4	49,8	26,5	120	37	23,2	1382
Νίγηρ	4,21	1.267.000	3	52,2	23,3	200	41	28,9	1903
Νιγηρία	53,02	923.763	6	49,5	24,9	-	37	24,7	1849
Σενεγάλη	4,12	195.192	20	46,3	22,8	92,9	41	23,5	728
Σιέρα - Λεόνε	2,63	71.740	36	44,8	22,7	146	41	22,1	1021
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ									
Ζαϊρέ	3,40	27.834	122	48,1	25,2	150	37	22,9	57
Καμερούν	5,84	475.442	12	43,1	22,8	137	41	20,3	188
Κονγκό	0,90	342.000	2	44,4	22,8	180	41	21,6	251
Ζαΐρ	22,86	2.345.409	9	44,4	22,7	104	39	21,7	99
Γκαμπόν	0,50	267.667	1	32,5	25	229	35	7,5	670
Κεντροαφρικανική Δημο- κρατία	1,64	622.984	2	46,1	25,1	190	34	21	105
Ρουάντα	3,50	26.339	148	51,8	23,3	132,8	41	23,5	70
Υβάντ	3,79	1.284.000	2	47,7	25,0	160	32	22,7	67
ΠΑΡΑΤΡΑΠΕΣΑ ΑΦΡΙΚΗ									
Αίθιοπία	25,93	1.221.900	21	45,6	25,0	84,2	38	20,5	65

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Γεννήσεις ζώντων και δείκτης γονιμότητας (σε 1000 κατοίκους).

Έτος	Απόλυτοι αρ.	Επί 1000 κατοίκων
1980	148134	15,36
1981	140953	14,48
1982	137295	14,01
1983	131602	13,47
1984	125535	12,68
1985	116830	11,74

Πηγή: ΕΣΥΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Μέσοι ετήσιοι όροι δεικτών γονιμότητας του πληθυσμού

Περίοδοι	Ειδικός δείκτης γονιμότητας							Δείκτης ολ. γον.
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	
1956-60	16	97	153	110	56	16	3	2,26
1961-65	20	108	147	101	48	12	2	2,19
1966-70	33	132	160	96	45	10	1	2,38
1971-75	41	146	149	83	39	9	1	2,34
1976-80	51	156	138	71	32	8	1	2,28
1981-83	46	144	120	62	25	6	1	2,02
1985*	37	121	98	52	20	5	1	1,66

Πηγή: ΕΣΥΕ και Παπαδόκης (1985).

* Εκτίμηση

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΝ
1934	209.000
.....	.....
1980	148.139
1981	140.953
1982	137.275
1983	131.602
1984	125.535
1985	116.830
1986	112.911
1987	105.000

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Εξέλιξη δείκτη γονιμότητας 1951-1983

1951	2,48	παιδια
1961	2,40	»
1971	2,29	»
1981	2,07	»
1982	2,04	»
1983	1,94	»

Πηγή: ΕΣΥΕ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Διάρθρωση του πληθυσμού κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών, δείκτης γήρανσης, δείκτης εξάρτησης, 1951, 1961, 1971, 1981, 1984

Έτος Απογραφής ή Υπολογισμού	Συνολικός πληθυσμός	Διάρθρωση του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών σε %			Δείκτης γήρανσης	Δείκτης εξάρτησης ολικός	Δείκτης εξάρτησης ατόμων 65 ετών και άνω
		0-14	15-64	65 και άνω			
1951	7.632.801	28,8	64,4	6,8	23,4	55,2	10,5
1961	8.388.553	26,7	65,1	8,2	30,6	53,7	12,6
1971	8.763.640	24,9	64,0	11,1	44,8	56,3	17,4
1981	9.739.589	23,7	63,6	12,7	53,7	57,3	20,0
1984	9.895.801	21,3	65,4	13,3	62,4	52,3	20,3

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστική Επιτροπή της Ελλάδας 1984 σελ.

2. Σκοπός της μελέτης.

Σκοπός της μελέτης αυτής είναι να δώσει ορισμένα στοιχεία με τη μορφή πινάκων και μια γενική εικόνα του δημογραφικού προβλήματος που υπάρχει στη χώρα μας. Ενόσ προβλήματος που κάνει την Ελλάδα σε σύγκριση με άλλες χώρες να υστερεί όσον αφορά την αντικατάσταση των γενεών· και να διαγράψει τη χαμηλότερη δημογραφική πυκνότητα με όλες τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει· οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές, πολιτιστικές.

Εξετάζοντας τα στοιχεία αυτής της μελέτης, τους πίνακες, τα σχήματα, την αναλυση τους όσον αφορά την περίοδο που εξετάζουμε - 1965 -1985 - η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από μια σταδιακή κάμψη της γεννητικότητας και της χαμηλής θνησιμότητας που οδηγούν την φυσική αύξηση σε επίπεδα ίδια με αυτά που ίσχυαν προπολεμικά. Τα στοιχεία αυτά χαρακτηρίζουν όλη την τριακονταετία '50-'86. Το ακαθάριστο ποσοστό γεννητικότητας από 18-20% που ήταν το 1950 ελαττώθηκε σε 17-18% που ήταν το 1960 και 15-16% έγινε το 1970. Την περίοδο '80-'86 παρατηρήθηκε η μεγαλύτερη μείωση των γεννήσεων, το ακαθάριστο ποσοστό γεννητικότητας μειώθηκε από 15 ο/οο που ήταν το 1980 σε 11,20/οο το 1986. Η θνησιμότητα μειώθηκε, επίσης μειώθηκε και η βρεφική θνησιμότητα και αυξήθηκε ο δείκτης της προσδοκώμενης ζωής στους άνδρες και τις γυναίκες. Ενώ το 1950 η προσδοκώμενη ζωή για τους άνδρες ήταν γύρω στα 55-60 χρόνια και 65-70 για τις γυναίκες, το 1980 αυξήθηκε και ανέρχεται σε 70-75 χρόνια για τους άντρες και 75-80 για τις γυναίκες.

Σε σχέση με την βρεφική θνησιμότητα, θα πρέπει να πούμε ότι η μείωση της σε πολύ χαμηλά επίπεδα, οφείλεται κυρίως, στην

πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, με αξιόλογη βελτίωση στους τομείς της πρόληψης ασθενειών και στην καλή εκπαίδευση του προσωπικού. Η μείωση είναι από 40,10/οο το 1960 σε 13,10/οο το 1984.

3. Ορισμοί των όρων.

Γεννητικότητα: θεωρείται η διαδικασία της βιολογικής ανανέωσης του πληθυσμού και αναφέρεται στη συχνότητα των γεννήσεων ζώντων ατόμων σ' ένα πληθυσμό κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου.

$$\text{αδρός δείκτης θνησιμότητας} = \frac{\text{θάνατοι έτους } \chi}{\text{πληθυσμός } 30/6/\chi} \times 1.000$$

Ως θνησιμότητα θεωρούμε τη διαδικασία της φυσιολογικής φθοράς του πληθυσμού και εκφράζει τη συχνότητα με την οποία εμφανίζεται ο θάνατος σαν φυσιολογικό γεγονός σ' ένα κοινωνικό σύνολο και σε μια χρονική περίοδο. Υπολογίζεται με τον παραπάνω δείκτη, ο οποίος εκφράζει την αναλογία των θανάτων 1 έτους σε 1.000 κατοίκους.

Φυσική αύξηση του πληθυσμού: Εκφράζει την υπεροχή των γεννήσεων έναντι των θανάτων που προκύπτει όταν αφαιρέσουμε τη θνησιμότητα από τη γεννητικότητα.

Γονιμότητα: έχει δύο έννοιες:

A. Δημογραφική: Είναι η αναπαραγωγική δραστηριότητα του γυναικείου πληθυσμού ηλικίας 15-64 ετών. Η αναπαραγωγική δραστηριότητα του πληθυσμού αυτού, των γυναικών, προσδιορίζεται και περιορίζεται από κοινωνικούς παράγοντες.

B. Βιολογική: Η γονιμότητα είναι μια αναπαραγωγική ικανότητα. Αυτό σημαίνει για τα άρρενα άτομα την ικανότητα να γονιμοποιήσουν ενώ για τα θήλεα άτομα την ικανότητα να συλλάβουν, να κυοφορήσουν και να γεννήσουν ένα ζωντανό παιδί.

δείκτης γονομότητας: $\frac{\text{αριθμοί γεννήσεως ζώντων} \times 1.000}{\text{αριθμό γυναικών 15-49}}$

Ο μέσος αριθμός παιδιών ανα γυναίκα: Είναι ο αριθμός των γεννήσεων ζωντανών παιδιών ανά γυναίκα στην αναπαραγωγική ηλικία 15-49 ετών.

Εξωτερική μετανάστευση: είναι η κίνηση του πληθυσμού από ένα κράτος στο άλλο.

Δημογραφική γήρανση: Ο όρος αυτός εκφράζει την αναλογία των ηλικιωμένων πάνω από 65 ετών στο σύνολο του πληθυσμού.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ι Ι

ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η σημαντική μείωση των γεννήσεων στις χώρες της Ε.Ο.Κ και την Ελλάδα.

Μείωση των γεννήσεων χαρακτηρίζει όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ μετά το 1964 (βλ. πίνακα 7 σελ. 52) Ο καλύτερος δείκτης μέτρησης της γονιμότητας είναι ο μέσος αριθμός παιδιών ανά γυναίκα. 2,1 παιδιά ανά γυναίκα ή 210 παιδιά στις 100 γυναίκες εξασφαλίζουν την αντικατάσταση των γενεών, πράγμα που συνέβαινε σε όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ το 1964. Το 1980 μόνο η Ιρλανδία και η Ελλάδα ανήκαν σ' αυτή την κατηγορία και από το 1981, έπαυσε η χώρα μας να εξασφαλίζει την αντικατάσταση των γενεών. Στα μέσα της δεκαετίας του 1980, έξι από τις χώρες της Ε.Ο.Κ παρουσιάζουν γονιμότητα ίση ή μικρότερη από 1,5 παιδιά ανά γυναίκα (Γερμανία, Δανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Βέλγιο) σε δύο ο δείκτης έχει σταθεροποιηθεί στο 1,8. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1980 ο Ελληνικός δείκτης σημειώνει ραγδαία πτώση (βλ. σχήμα 1 στη σελ 53) .

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι: 1) Μέχρι το 1980 παρά τη μείωση της γονιμότητας που είχε παρατηρηθεί στην Ελλάδα, δεν υπήρχε λόγος ανησυχίας. Η χώρα μας ήταν μία από τις λίγες που εξασφάλιζε το επίπεδο αντικατάστασης των γενεών. 2) Στα μέσα της δεκαετίας του 1980 ορισμένοι Ελληνικοί δημογραφικοί δείκτες εξακολουθούν να είναι υψηλότεροι από τους αντίστοιχους άλλων χωρών της Ε.Ο.Κ (Ακαθάριστο ποσοστό Γεννητικότητας, μέσος αριθμός παιδιών ανά γυναίκα). 3) Ανησυχία προκαλεί η εξέλιξη από το 1980 ως το 1985; γιατί η γονιμότητα μειώνεται στην Ελλάδα με τον ταχύτερο ρυθμό από τις 10 χώρες της Ε.Ο.Κ. Ακόμα και αν η γονιμό-

τητα σταθεροποιηθεί στα δεδομένα του 1985, ο πληθυσμός της Ελλάδας θα αρχίσει να μειώνεται στις αρχές του επόμενου αιώνα.

4) Η Ελλάδα ως προς τη γονιμότητα ακολουθεί με κάποια καθυστέρηση και με διαφορετικό ρυθμό το μοντέλο της πλειοψηφίας των χωρών της Ε.Ο.Κ, ενώ δεν έχει φτάσει ακόμα σε ικανοποιητικό επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, όπως οι άλλες 9 χώρες της Ε.Ο.Κ.

Σε όλες τις χώρες της Κοινότητας παρατηρούνται ορισμένες ομοιότητες: Μείωση του αριθμού των παιδιών ανά οικογένεια, μείωση των γεννήσεων του τρίτου και των επόμενων παιδιών, οι πολυμελείς οικογένειες γίνονται πιο σπάνιες. Σημειώνονται όμως και σημαντικές διαφορές π.χ. υπάρχουν χώρες όπου η συχνότητα του πρώτου και του δεύτερου παιδιού δεν μειώθηκε καθόλου αλλά παρέμεινε κοντά στο φυσιολογικό ανώτατο όριο, ενώ σε άλλες π.χ. Γερμανία παρατηρείται μείωση στη συχνότητα των γεννήσεων του πρώτου παιδιού: Πολυάριθμα ζευγάρια αποφασίζουν θεληματικά να μην αποκτήσουν παιδί. Στην Ελλάδα στην περίοδο του 1971-1981 αυξήθηκαν οι γεννήσεις του πρώτου και του δεύτερου παιδιού αλλά μειώθηκαν σημαντικά οι γεννήσεις του τρίτου και των επόμενων παιδιών.

Μέσα και αίτια μείωσης των γεννήσεων.

Το δικαίωμα των ζευγαριών και των γυναικών να καθορίζουν ελεύθερα και υπεύθυνα τον αριθμό και τη χρονική κλιμάκωση των παιδιών που επιθυμούν να φέρουν στον κόσμο και τα δικαιώματα αντισύλληψης, άμβλωσης και στείρωσης, που αποτελούν τα μέσα με τα οποία γίνεται δυνατή η μη γέννηση όσων παιδιών δεν είναι επιθυμητά έχουν αναγνωρισθεί και διατυπωθεί από διεθνείς δια-

κηρύξεις, αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και Νόμους των περισσότερων Κρατών της Ευρώπης. Έτσι και στην Ελλάδα με το Νόμο 1038/1980 "για το οικογενειακό προγραμματισμό" ορίστηκε ότι το Κράτος μεριμνά για τη διάδοση και την πρακτική εφαρμογή σε θέματα γενετικής και οικογενειακού προγραμματισμού και με το Νόμο 1609/1986 "για την τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης και την προστασία της υγείας της γυναίκας" ορίστηκε ότι δεν είναι άδικο πράξη η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης εφ' όσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Επομένως δεν είναι η πρόοδος στην τεχνική της αντισύλληψης ή η νομιμοποίηση των αμβλώσεων που ευθύνονται για τη μείωση των γεννήσεων. Είναι ανάγκη να αναλυθούν τα αίτια που είναι δημογραφικά κοινωνικά και οικονομικά και να προταθούν μέτρα όχι εξαναγκαστικού χαρακτήρα που να υποχρεώνουν τα ζευγάρια και τις γυναίκες που δεν επιθυμούν να αποκτήσουν παιδιά, αλλά μέτρα οικονομικού και κοινωνικού χαρακτήρα που να βοηθήσουν τις οικογένειες που επιθυμούν ν' αποκτήσουν παιδιά. Όπως αποδείχθηκε από έρευνες το ιδανικό μέγεθος της οικογένειας είναι μεγαλύτερο από το πραγματοποιούμενο και αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν περιθώρια για κάποια αύξηση της γεννητικότητας.

Τα αίτια μείωσης των γεννήσεων.

Η εξέλιξη του κοινωνικού οικονομικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος στις ανεπτυγμένες χώρες από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 επηρέασε αρνητικά τη γονιμότητα. Ορισμένοι παράγοντες μείωσης των γεννήσεων είναι κοινοί σε όλες τις χώρες, αλλά αφορούν μόνο μερικές. Παρατηρείται διαφοροποίηση των παραγόντων που παίζουν πρωταρχικό ρόλο με την πάροδο του χρόνου.

Έρευνες που έγιναν στο εξωτερικό και την Ελλάδα υπογράμμισαν τις διαφορές στη γονιμότητα που υπάρχουν σε κάθε χώρα ανάλογα με τις περιοχές (αστικές-αγροτικές) την κοινωνική, οικονομική και επαγγελματική κατάσταση των ζευγαριών ή της γυναίκας. Ακόμα και οι ψυχολογικοί παράγοντες παίζουν κάποιο ρόλο όχι όμως σημαντικό. Βασικό ερώτημα παραμένει ο βαθμός αλληλεπίδρασης των διαφόρων παραγόντων που προσδιορίζουν τη γονιμότητα.

A. Οι δημογραφικοί παράγοντες.

Τρεις καθαρά δημογραφικοί παράγοντες συνέβαλαν στη μεταπολεμική περίοδο στη μείωση της γονιμότητας στην Ελλάδα, α) Η μείωση της βρεφικής θνησιμότητας, ιδιαίτερα αισθητή μετά το 1980. Δεν είναι πια απαραίτητο ν' αποκτήσουν οι γονείς πολλά παιδιά για να επιβιώσουν 2 ή 3 απ' αυτά όπως συνέβαινε στο παρελθόν β) Η μετανάστευση προς το εξωτερικό γιατί απομακρύνονται οι σύζυγοι και χάνονται για τον τόπο άτομα των αναπαραγωγικών ηλικιών. Η παλινόστηση δεν επέδρασε θετικά γιατί οι γυναίκες που επέστρεψαν είχαν ξεπεράσει την κατεξοχήν αναπαραγωγική ηλικία και είχαν επηρεαστεί από την ξένη νοοτροπία σχετικά με το μέγεθος της οικογένειας. Αλλά και η εσωτερική μετανάστευση συντέλεσε στη μείωση της γονιμότητας. Στην Ελλάδα οι πολυμελείς οικογένειες ήταν κυρίως αγροτικές. Από τα μέσα της δεκαετίας του '50 πολλοί νέοι αγρότες μετακινήθηκαν στις πόλεις επομένως η μείωση της γονιμότητας στις αγροτικές περιοχές οφείλεται στην ελάττωση του πληθυσμού της αναπαραγωγικής ηλικίας. Οι αγρότες που εγκαταστάθηκαν στις πόλεις υιοθέτησαν το μικρό μέγεθος της οικογένειας που ισχύει σ' αυτές, αλλά όπως αποδείχθηκε από την έρευνα

του Ε.Κ.Κ.Ε. παρουσιάζουν κάπως μεγαλύτερη γονιμότητα.

γ) Η μείωση και η γήρανση του αναπαραγωγικού όπληθυσμού το ποσοστό των γυναικών 20-34 ετών από τις οποίες προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των γεννήσεων μειώθηκε από 48,1% το 1951 σε 20,3% το 1984.

Δύο δημο-οικονομικοί παράγοντες συνέβαλαν επίσης στη μείωση της γονιμότητας. α) Η ελλάτωση της γαμηλιότητας παίζει σημαντικό ρόλο γιατί έχει διαπιστωθεί από επιστημονική μελέτη ότι το 1980-81 στις 100 Ελληνίδες τεκνοποίησαν τον πρώτο χρόνο του γάμου τους και απ' αυτές οι 34 είχαν συλλάβει πριν από την τελεσή του. β) η αύξηση της διαζυγιότητας.

Β. Οι κοινωνικο-οικονομικοί παράγοντες.

α) Η οικονομική ανάπτυξη.

Από έρευνες στο εξωτερικό και στην Ελλάδα έχει αποδειχθεί ότι όσο υψηλότερο είναι το εισόδημα μιας χώρας τόσο χαμηλότερο είναι το επίπεδο γονιμότητας και ότι οι γεννήσεις μειώνονται καθώς αυξάνεται το επίπεδο ευημερίας. Η αύξηση του εισοδήματος των νοικοκυριών επηρεάζει τις προτιμήσεις και τις αξίες σε τέτοιο βαθμό ώστε να περιορίζει τον αριθμό παιδιών. Πολλοί γονείς προτιμούν ν' αλλάξουν αυτοκίνητο ή επίπλωση παρά ν' αποκτήσουν ένα ακόμη παιδί.

β) Η οικονομική κρίση και η επακόλουθη ανεργία.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80 παρατηρείται σε όλες τις Ευρωπαϊκές χώρες αποσυρσώρευση, αποεπένδυση, αποβιομηχάνιση που είναι ιδιαίτερα έντονες στις χώρες της Νότιας Ευρώπης και εκδηλώ-

νονται με πτωχεύσεις, παραοικονομία και ανεργία. Οι φιλοδοξίες για την απόκτηση περισσότερων αγαθών που βασίζονταν στα έτη της ευημερίας δεν μπορούν πια να ικανοποιηθούν ή για την ικανοποίησή τους χρειάζεται να εργάζεται και η γυναίκα. Η ανεργία έχει πάρει διαστάσεις σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και στην Ελλάδα. Η ανεργία των νέων αποτελεί αιτία περιορισμού της γαμηλιότητας και της γεννητικότητας. Οι νέοι άνεργοι άνδρες (40% της ομάδας ηλικιών 25 - 29 ετών) δεν αποφασίζουν να παντρευτούν και να αποκτήσουν παιδιά και ακόμα περισσότερο δεν το αποφασίζουν εκείνοι που έμειναν άνεργοι γιατί έχασαν τη δουλειά τους. Αλλά και η ανεργία των νέων γυναικών αποτελεί αιτία περιορισμού της γονιμότητας, διότι πολλές εργάζονται για να καλύψουν βασικές ανάγκες, και όπως έδειξε η έρευνα του Ε.Κ.Κ.Ε οι γυναίκες που εργάζονται για να καλύψουν κάποια βασική ανάγκη έχουν υψηλότερη γεννητικότητα, απ' όσες εργάζονται για να έχουν συμπληρωματικό εισόδημα, κοινωνικές σχέσεις ή από ενδιαφέρον για την εργασία τους.

γ) Η επαγγελματική απασχόληση της
γυναίκας.

Δεν είναι σωστό ν' αποδίδεται η μείωση της γονιμότητας μόνο στην επαγγελματική απασχόληση της γυναίκας. Η μείωση των γεννήσεων δεν οφείλεται μόνο σ' ένα παράγοντα αλλά σε πολλούς και μερικοί απ' αυτούς δεν είναι ανατρέψιμοι. Στις αγροτικές περιοχές όπου η γυναίκα συμμετέχει στην οικονομική δραστηριότητα με καθημερινή απασχόληση στα χωράφια και στο στάβλο 11-12 ώρες, οι γονείς αποκτούσαν άλλοτε πολλά παιδιά για να βοηθηθούν στις αγροτικές εργασίες και να τους φροντίζουν στα γεραματά τους

αλλά και γιατί η γυναίκα εργαζόταν κοντά στο σπίτι της και πρόσεχε τα παιδιά της ή και η εκτεταμένη οικογένεια συμμετείχε στη φύλαξη και ανατροφή των παιδιών.

Στις αστικές περιοχές, όπου οι εργαζόμενες σε εργοστάσια, καταστήματα ή γραφεία ασχολούνται επιπλέον με το μαγείρεμα, το καθάρισμα, το συγύρισμα του σπιτιού, την ανατροφή των παιδιών, τη φροντίδα των ηλικιωμένων, τα ψώνια κ.λ.π. με αποτέλεσμα να έχουν εργάσιμη εβδομάδα 80 ωρών, διπλάσια δηλαδή από εκείνη των αντρών, η επαγγελματική, απασχόληση της γυναίκας έχει την τάση να περιορίζει την γονιμότητα. Η εργαζόμενη μητέρα χωρίς την ουσιαστική βοήθεια του πατέρα ή των κοινωνικών υπηρεσιών που θα αναλάμβαναν τη σωστή φροντίδα των βρεφών και νηπίων βρίσκεται μπροστά σε δύο επιλογές. Ή να εγκαταλείψει την εργασία της με συνέπεια τη μείωση του οικογενειακού εισοδήματος και ενδεχομένως με δυσάρεστες επιπτώσεις στον ψυχικό της κόσμο και την οικογενειακή ατμόσφαιρα. Ή να εξακολουθήσει να εργάζεται φέροντας μόνη το βάρος ανατροφής των παιδιών, κάνοντας όλες τις τις δουλειές και φροντίζοντας τους ηλικιωμένους. Εξαντλημένη από την υπεραπασχόληση μέσα και έξω από το σπίτι βλέπει τη δουλειά της σαν αναγκαίο κακό και η ανατροφή των παιδιών της, της δημιουργεί τύψεις γιατί δεν μπορεί ν' αφοσιωθεί απερίσπαστη σ' αυτά.

δ) Η α ν ε π α ρ κ ή ς π ρ ο σ τ α σ ί α τ η ς μ η τ ρ ό τ η -
τ α ς κ α ι τ η ς π α ι δ ι κ ή ς η λ ι κ ί α ς .

Αν και στη χώρα μας η μητρότητα και η παιδική ηλικία προστατεύονται από το Σύνταγμα και τους Νόμους και τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα, το πρόβλημα είναι μέχρι ποιού σημείου τα άρθρα του Συντάγματος, των Νόμων και των Διε-

θνών συμβάσεων εφαρμόζονται. Εξ' άλλου στην πράξη οι εργαζόμενες μητέρες διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες 1) Οι εργαζόμενες στο Ελληνικό Δημόσιο, σε Δημόσιους Οργανισμούς, Τράπεζες κ.λ.π των οποίων τα δικαιώματα δεν αμφισβητούνται και περιλαμβάνουν άδεια με πλήρεις αποδοχές δύο μήνες πριν και δύο μήνες μετά τον τοκετό, μειωμένο ωράριο, γονική άδεια ανατροφής κ.λ.π. 2) Οι απασχολούμενες ως υπάλληλοι ή εργάτριες σε ιδιωτικές επιχειρήσεις που δικαιούνται από το Ι.Κ.Α μαιευτική περίθαλψη, βοήθημα τοκετού, επίδομα μητρότητας, άδεια απουσίας για παρακολούθηση σχολικής δραστηριότητας (μόνο αν η επιχείρηση απασχολεί 100 άτομα), μειωμένο ωράριο αν έχουν παιδιά με σωματική ή πνευματική αναπηρία (μόνο αν η επιχείρηση απασχολεί 50 άτομα, με αποτέλεσμα να μη δικαιούνται τις εν λόγω, άδειες οι περισσότερες εργαζόμενες στον ιδιωτικό τομέα μητέρες). Εξ' άλλου αν και η νομοθεσία απαγορεύει την απόλυση εγκύου γυναίκας ή της γυναίκας που βρίσκεται σε λοχεία, η γυναίκα που περιμένει ή μόλις απόκτησε παιδί θεωρείται από τον εργοδότη κακή εργαζόμενη και της καταλογίζει μειωμένη απόδοση. Έτσι είναι συνηθισμένη η περίπτωση γυναικών που κρύβουν την εγκυμοσύνη τους και υπάρχουν γυναίκες που κρύβουν από τον εργοδότη τους ότι είναι μητέρες. 3) Οι ανασφάλιστες, εκείνες που δεν έχουν συμπληρώσει τα απαιτούμενα έτη για να ζητήσουν επίδομα μητρότητας από τον ασφαλιστικό φορέα τους και όσες εργάζονται στην παραοικονομία, οι οποίες μόνο με μία υπουργική απόφαση του 1984 έχουν δικαίωμα να πάρουν το επίδομα μητρότητας 20.000 δρχ. 4) Οι αγρότισσες που μέχρι πρόσφατα δεν είχαν ούτε άδεια, ούτε επίδομα και μερικές φορές ούτε γιατρό στη γέννα. Από το 1985 τους χορηγείται επίδομα κυοφορίας και λοχείας.

Οι βρεφονηπιακοί και τα νηπιαγωγεία, παρά την αύξηση που σημειώθηκε τα τελευταία 5 χρόνια, δεν είναι επαρκή για να καλύψουν τις υπάρχουσες ανάγκες. Τα οικογενειακά επιδοματα είναι πενιχρά και δεν συνθέτουν κίνητρο αύξησης της γεννητικότητας. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις είναι ανεπαρκείς. Το σημερινό φορολογικό μεγάλων οικογενειών. Τα ευεργετήματα που παρέχονται στις μεγάλες οικογένειες, που μερικά είναι αξιόλογα, δεν αποτελούν εξ' άλλου ικανοποιητική, προστασία που να ενισχύει ουσιαστικά σοβαρό κίνητρο για την απόκτηση παιδιών.

ε) Το κόστος ανατροφής του παιδιού.

Όπως προκύπτει από μελέτες και έρευνες επιστημονικής και δημοσιογραφικής που έγιναν στο εξωτερικό και στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια σημειώθηκε ταχεία άνοδος των άμεσων και κυρίων των έμμεσων δαπανών για το παιδί. Έχουν αυξηθεί σημαντικά οι δαπάνες για τρόφιμα, ρουχισμό, εκπαίδευση, φύλαξη του παιδιού και προπαντός οι έμμεσες δαπάνες που είναι δύσκολο να εκτιμηθούν. Η αύξηση του κόστους ανατροφής των παιδιών σε συνδιασμό με τη μείωση του πραγματικού εισοδήματος των εργαζομένων και ιδιαίτερα των μισθωτών από τον πληθωρισμό και από την ουσιαστικά αμετάβλητη φορολογική κλίμακα επηρεάζει σημαντικά τις αποφάσεις των ζευγαριών για την απόκτηση όχι μόνο του τρίτου παιδιού αλλά και του δεύτερου και καμιά φορά και του πρώτου.

στ) Η κατοικία και το περιβάλλον.

Οι συνθήκες κατοικίας στις αστικές περιοχές αποτελεί εμπόδιο για την απόκτηση πολλών παιδιών γιατί ανάμεσα στα άλλα ο ερχομός των παιδιών δημιουργεί πρόσθετες ανάγκες χώρου. Οι περισσότερες πολυκατοικίες και γειτονιές δεν διαθέτουν χώρο για να

παίζουν τα παιδιά, τα διαμερίσματα των πολυκατοικιών διαθέτουν χώρους ακατάλληλους για τη δημιουργία μεγάλης οικογένειας, το κόστος κατασκευής και αγοράς κατοικίας έχει γίνει απαγορευτικό για τα μικρά και τα μεσαία εισοδήματα, υπάρχει στενότητα προσφοράς κατοικιών με ακριβό ενοίκιο, λείπουν οι χώροι ψυχαγωγίας, άθλησης για τα παιδιά (παιδικές χαρές, γυμναστήρια, γήπεδα κ.λ.π) εξ' άλλου οι ιδιοκτήτες αρνούνται να νοικιάζουν τα διαμερίσματά τους σε οικογένειες με μικρά και ιδιαίτερα με πολλά μικρά παιδιά.

Γ. Οι ψυχολογικοί παράγοντες.

Έρευνες που έγιναν στο εξωτερικό εξέτασαν τα ψυχολογικά κίνητρα απόκτησης παιδιών και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι ψυχολογικοί παράγοντες παίζουν κάποιο μικρό ρόλο στη μείωση των γεννήσεων. Αναμένοντας τ' αποτελέσματα της έρευνας του Ε Κ Κ Ε θα περιοριστούμε σε μερικές γενικές διαπιστώσεις. Οι νέες γενιές ενηλίκων είναι περισσότερο ευαίσθητες για την ευθύνη που έχουν ως γονείς απέναντι στα παιδιά τους, ορισμένοι νέοι λιγότερο σίγουροι για τον εαυτό τους, άλλοι φοβούνται τον κόσμο του μέλλοντος έχοντας την πεποίθηση ότι τα παιδιά που θα γεννηθούν θα ζήσουν σ' ένα κόσμο γεμάτο αγωνία, άλλοι εκφράζουν ανησυχίες για τη βιομηχανική και αστική ρύπανση και γι' άλλες οικολογικές διαταραχές, άλλοι είναι επηρεασμένοι από τη δημογραφική έκρηξη στον τρίτο κόσμο. Ο φόβος ενός πυρηνικού πολέμου ή πυρηνικών ατυχημάτων επηρεάζει νέα ζευγάρια στην απόφασή τους για την απόκτηση παιδιών.

Δημογραφικά στοιχεία σχετικά με την γεννητικότητα.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα, στατιστικά στοιχεία, τα ακαθόριστα ποσοστά γεννητικότητας, από το 1935 μέχρι σήμερα, παρουσιάζουν

συνεχή μείωση. Έτσι, το 1935 αντιστοιχούσαν 28 γεννήσεις σε 1.000 κατοίκους, το 1950 ο αριθμός αυτός μειώθηκε στο 20 και το 1981 στις 15 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους (Πίνακας 9 σελ. 55).

Η εξέλιξη της γεννητικότητας, παράλληλα με τη σταδιακή εξέλιξη της θνησιμότητας, καθιστούν την Ελλάδα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα εφαρμογής της "θεωρίας της μεταβατικής δημογραφικής περιόδου", (DEMOGRAPHIC TRANSITION THEORY), σύμφωνα με την οποία, κατά την περίοδο εκβιομηχάνισης μιας κοινωνίας, τα ποσοστά γεννητικότητας και θνησιμότητας μειώνονται σταδιακά.

Η γεννητικότητα στην Ελλάδα είναι αισθητά χαμηλότερη από τις γειτονικές Βαλκανικές και Μεσογειακές χώρες (Πίνακας 10 σελ. 55Α). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στη Ρουμανία το πρόβλημα της γεννητικότητας αντιμετωπίστηκε με δημογραφική πολιτική ενώ στην Αλβανία το επίπεδο γεννητικότητας είναι υπερδιπλάσιο από την Ελλάδα. Υψηλότερη γεννητικότητα παρουσιάζει και η Πορτογαλία, Νότιος Ιταλία, Μάλτα. Εξ' άλλου στις χώρες της Ε.Ο.Κ, όπου η γεννητικότητα είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με την Ελλάδα, με μόνη εξαίρεση την Ιρλανδία, και κάπως την Γαλλία, το πρόβλημα μέχρι τώρα αντιμετωπίστηκε με την προσέλκυση μεταναστών και την αφομοίωση επίλεκτου μέρους αυτών.

Αναλυτικότερα, οι δείκτες γονιμότητας, που παρουσιάζουν πληρέστερα την εξέλιξη του φαινομένου, δείχνουν επίσης τη μείωση στον αριθμό των γεννήσεων κατά τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα μετά το 1970 (Πίνακας 11 σελ. 55Ε).

Ο δείκτης γενικής γονιμότητας, που εκφράζει, τον αριθμό γεννήσεων ζώντων ανά 1.000 γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία, μειώνεται συνεχώς, ενώ ο μέσος αριθμός των παιδιών ανά γυναίκα στην ηλικία 15-49 ετών, που εκφράζεται με το συνολικό ποσοστό γονιμό-

τητας, έχει φτάσει κάτω από το όριο αντικατάστασης του πληθυσμού. (2,80 για το 1981).

Ακόμη το πρόβλημα για την πληθυσμιακή ανανέωση εκφράζει και ο δείκτης "καθαρό ποσοστό αναπαραγωγής": για το 1981 υπολογίζεται ότι 965 από το 1004 κορίτσια που γεννιούνται από μια γενεά 1000 μητέρων, σε όλη τη διάρκεια της αναπαραγωγής τους ηλικίας, θα επιζήσουν. Αυτό σημαίνει ότι ο πληθυσμός των γυναικών θ' αρχίσει να μειώνεται, με συνέπεια την περαιτέρω μείωση της γεννητικότητας και του πληθυσμού.

Μια ακόμη αξιοσημείωτη μεταβολή σημειώθηκε και στη χρονική κατανομή των γεννήσεων. Το ποσοστό των πρώτων και δεύτερων γεννήσεων αυξήθηκαν σημαντικά, (απόρροια της μείωσης των υπολοίπων σειρών), ενώ οι γεννήσεις κάθε χρόνου συγκεντρώθηκαν στα πρώτα χρόνια του γάμου, (μέση ηλικία γάμου των γυναικών 22,6 το 1980): 75% των γεννήσεων του 1980 πραγματοποιήθηκαν στα 4 πρώτα χρόνια του γάμου, 93% , δε των γεννήσεων του ίδιου χρόνου αντιστοιχούσαν σε ηλικίες γυναικών κάτω των 35 ετών.

Παρ' όλα αυτά δεν σημειώθηκε θετική, επίδραση, όπως θα αναμενόταν, στην εξέλιξη της γεννητικότητας.

Επιπτώσεις

Οι συνέπειες που προκύπτουν από τη μείωση της γεννητικότητας έχουν ποσοτικό και ποιοτικό χαρακτήρα.

Κατά τις τελευταίες δεκαετίες τα ποσοστά της μέσης ετήσιας φυσικής αύξησης του πληθυσμού μειώνονται διαρκώς (Πίνακας I2 σε. 55B), με αποτέλεσμα να έχουν φθάσει το 0,7% κατά τη δεκαετία 1971-81.

Σύμφωνα με υπολογισμούς της ΕΣΥΕ, και με την υπόθεση ότι η

μεταναστευτική κίνηση θα σταματήσει εντελώς, ενώ η γεννητικότητα και θνησιμότητα θα ακολουθούν τις σημερινές τάσεις, ο πληθυσμός της χώρας το 2.000, θα έχει φθάσει στα 10,2 εκ., με πιθανή, μελλοντική μείωση του. Τα δύο παιδιά που αποκτά σήμερα κατά μέσο όρο η ελληνική οικογένεια δεν εξασφαλίζουν όπως ήδη αναφέρθηκε, την αναπαραγωγή του ελληνικού πληθυσμού. Εκτός όμως από τις καθαρά ποσοτικές συνέπειες του φαινομένου, ίσως ακόμη μεγαλύτερη σπουδαιότητα παρουσιάζουν οι ποιοτικές συνέπειες, δεδομένου ότι, η διάρθρωση του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών, επηρεάζεται σημαντικά από τη μείωση της γεννητικότητας. Έτσι οι ομάδες ηλικιών 0-14 και 15-64 ετών μειώνονται αναλογικά, ενώ αυξάνεται, η ομάδα 65 ετών και άνω, οδηγώντας σε γήρανση του πληθυσμού, με όλες τις κοινωνικο-οικονομικές της επιπτώσεις, (Πίνακας 12 σελ. 55B).

Η αποδυνάμωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού και η δυσανάλογη αύξηση των οικονομικών βαρών για τις νεότερες ομάδες ηλικιών αποτελεί άμεση συνέπεια της γήρανσης αυτής. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο δείκτης εξάρτησης για τα άτομα τρίτης ηλικίας έχει αυξηθεί από 10,45 σε 20,50 μεταξύ 1951 και 1981.

Οποσδήποτε η Παραγωγή, η Κατανάλωση και το Ακαθάριστο Προϊόν επηρεάζονται αρνητικά, ενώ παράλληλα δημιουργούνται περαιτέρω κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις, από τη γήρανση του πληθυσμού, και που συνδέονται με το γεγονός ότι η εισαγωγή νεωτεριστικών αντιλήψεων στη χώρα γίνεται προβληματική, εφόσον το ανθρώπινο δυναμικό επηρεάζεται, ποσοτικά και ποιοτικά.

Η εξέλιξη της γαμηλιότητας και της διαζυγιότητας.

Σε όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ οι γάμοι ελαττώνονται, συνάπτονται σε μεγαλύτερη ηλικία και είναι λιγότερο στέρεοι. Στις

10 χώρες της Ε.Ο.Κ οι γάμοι μειώθηκαν από 2.028 χιλ. σε 1970 το 1586 χιλ. το 1984, σχεδόν κατά 22%.

Στην Ελλάδα η εξέλιξη της γαμηλιότητας επηρεάζεται από τα δέκα έτη κατά τα οποία ο αριθμός των γάμων ελαττώνεται. Έτσι ορθότερος τρόπος εκτίμησης είναι ο υπολογισμός του μέσου ετήσιου όρου μιας τετραετίας. Στην τετραετία 1977-80 ο μέσος ετήσιος όρος ήταν 75.532 και την τετραετία 1981-1984 μόνο 66.944. Στην περίοδο 1975-1984 οι γάμοι στην Ελλάδα μειώθηκαν με ετήσιο ρυθμό 5,1% δηλαδή με τον ταχύτερο ρυθμό από όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ που γνώρισαν επίσης μείωση από 0,7% ως 3,9% το χρόνο (Βλ. πίνακα 14 σελ. 33).

Πρέπει να σημειωθεί ότι αντίθετα με ότι συνέβαινε άλλοτε, τα τελευταία χρόνια η εξέλιξη της γαμηλιότητας έχει μεγάλη σημασία για τη γεννητικότητα. Από μελέτη έχει διαπιστωθεί ότι στις 100 ελληνίδες οι 49 τεκνοποίησαν τον πρώτο χρόνο του γάμου τους και από αυτές 34 είχαν συλλάβει πριν από την τελεσή του.

Τα αίτια που επηρέασαν αρνητικά τη γαμηλιότητα είναι:

- α. Αλλαγή στο σύστημα κανόνων και αξιών. Οι νέες γενιές και εκείνες που γεννήθηκαν πριν από τον πόλεμο απόρριψαν το σύστημα κανόνων και αξιών των μεγαλύτερων τους. Πριν από το γάμο έχουν σεξουαλική ζωή κατηγορίες ατόμων που άλλοτε-θεωρητικά-δεν αποτολμούσαν. Ο έλεγχος της σεξουαλικής ζωής των παιδιών έχει ξεφύγει από τους γονείς και η σεξουαλική τους δραστηριότητα αρχίζει από νωρίς.
- β. Αλλαγή στην αντίληψη και την οικογένεια. Παρατηρείται κατάρρευση ή διάλυση της παραδοσιακής οικογένειας. Ο γάμος δεν αποτελεί πια μια συμμαχία δύο οικογενειών, αλλά συνιστά αποτελέσματα ατομικών επιλογών. Η οικογένεια αποβλέπει στην εκπλήρωση

των στόχων των μελών της. Κάθε σύζυγος προσφέρει στον άλλο την προσωπικότητά του, κατανόηση και φροντίδα. Θεωρείται απαραίτητο να έχει η γυναίκα απασχόληση για να επιτυγχάνει την προσωπική ολοκλήρωσή της, για να συμβάλλει στο εισόδημα του νοικοκυριού και για να μπορεί να επιβιώσει αν ο γάμος της αποτύχει.

Σε όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ παρατηρείται αύξηση του αριθμού των διαζυγίων και της διαζυγιότητας δηλ. της συχνότητας των διαζυγίων στον πληθυσμό (βλ. πίνακα 14 σελ. 35). Τα διαζύγια στις 10 χώρες της Ε.Ο.Κ στην περίοδο 1970-1983 υπερδιπλασιάστηκαν. Στην Ελλάδα το 1950 ως το 1984 η διαζυγιότητα ακολουθεί αυξητική πορεία. Το 1975 στους 100 γάμους αντιστοιχούσαν 5 διαζύγια ενώ το 1983 αντιστοιχούν 12. Στην περίοδο 1975-1984 ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των διαζυγίων στην Ελλάδα ήταν 8,0 % μεγαλύτερος από τους αντίστοιχους ρυθμούς των χωρών της ΕΟΚ που κυμαίνονται από 0,8% ως 6,3%. Μόνο στο Λουξεμβούργο στην ίδια περίοδο παρατηρήθηκε αύξηση των διαζυγίων (κατά 12,3%). Ο Νόμος 868/1979 "περί διαζυγίου λόγω μακροχρονίου διακοπής της εγγάμου συμβιώσεως" συνέβαλε από το 1979 μέχρι σήμερα στην επισημοποίηση ενός αξιολόγου αριθμού διαζυγίων.

Οι γεννήσεις παιδιών χωρίς γάμο των γονέων τους.

Οι γεννήσεις παιδιών χωρίς γάμο των γονέων τους στις 10 χώρες της Ε.Ο.Κ το 1960 δεν ξεπερνούσε το 4,5% του συνόλου των γεννήσεων ενώ το 1984 αποτελούσε το 11%, υπάρχουν όμως μεγάλες διαφορές κατά χώρες. Στη Δανία 419 παιδιά στα 1.000, στη Γερμανία 170, στη Γαλλία 159, στις άλλες χώρες της ΕΟΚ από 50 ως 82 γεννιούνται χωρίς γάμο των γονέων τους. Στην Ελλάδα το ποσοστό είναι το χαμηλότερο από όλες τις χώρες της ΕΟΚ αν και στη περίοδο 1980-1984 σημειώθηκε αύξηση. (βλ. πίνακα 15 σελ. 35).

Αίτια του χαμηλού ποσοστού είναι:

α) Οι διακρίσεις που οφείλονται στους νόμους που τροποποιήθηκαν με το νέο οικογενειακό δίκτυο με το οποίο πραγματοποιήθηκε απόλυτη εξομείωση των παιδιών που γεννήθηκαν χωρίς γάμο αλλά που έχουν αναγνωριστεί εκούσια ή δικαστικά και εκείνων που γεννήθηκαν μέσα σε γάμο.

β) διακρίσεις σε βάρος της άγαμης μητέρας και του παιδιού της, αποτέλεσμα κυρίως της υποκρισίας και της προκατάληψης. Η νέα, ανύπαντρη γυναίκα, κυρίως εκείνη που ζει στην επαρχία δεν αποφασίζει να αποκτήσει παιδί χωρίς να προηγηθεί γάμος λόγω της κατακραυγής και των σχολίων που πρόκειται να επακολουθήσουν. Στα μεγάλα αστικά κέντρα μερικές νέες ανεξάρτητα οικονομικά γυναίκες το αποτολμούν.

Θνησιμότητα.

Το 1950 η προσδοκώμενη ζωή κατά τη γέννηση στην ΕΟΚ των 10 χωρών ήταν 64 χρόνια για τους άνδρες και 68,2 για τις γυναίκες. Το 1980-83 αυξήθηκε σε 70,6 και 77,4. Η διαφορά ανάμεσα στα 2 φύλλα αυξήθηκε από 4,2 σε 6,8 χρόνια. Τα συνολικά δεδομένα για τις 10 χώρες καλύπτουν διαφορές κατά περιόδους, κατά χώρα ακόμα και κατά φύλο. Πάντως παρατηρείται βελτίωση σε όλες τις χώρες χωρίς εξαίρεση.

Στην Ελλάδα επίσης σημειώθηκε σημαντική βελτίωση στην περίοδο 1950-1980. Οι άντρες κέρδισαν σχεδόν 9 χρόνια ζωής, περισσότερα από όλους τους κατοίκους της ΕΟΚ και οι γυναίκες σχεδόν 10. Η διαφορά ανάμεσα στα 2 φύλλα διευρύνθηκε προς όφελος των γυναικών. Το 1980 η προσδοκώμενη ζωή κατά γέννηση

Πίνακας 14

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΓΑΜΗΛΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΖΥΓΙΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ 1975-1984**

Χώρες	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΓΑΜΗΛΙΟΤΗΤΑΣ		Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟΤΗΤΑΣ		Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής
	1975	1984		1975	1984	
Βέλγιο	7,3	6,0	- 2,2	1,1	1,9	+ 0,3
Δανία	6,3	5,0	- 1,3	2,0	2,8	+ 0,8
Γαλλία	7,3	5,1	- 3,9	1,1	1,9	+ 0,3
Γερμανία	6,3	5,9	- 0,7	1,7	2,1	+ 2,4
Ιρλανδία	6,7	5,2	- 2,8	-	-	-
Ιταλία	6,7	6,2	- 2,8	0,19	0,26	+ 3,5
Λουξεμβούργο	6,7	5,4	- 2,4	0,6	1,7	+ 12,3
Ολλανδία	7,3	5,7	- 2,7	1,5	2,4	+ 5,4
Πν. Βασίλειο	7,7	7,0	- 1,1	2,3	2,8	+ 7,1
ΕΛΛΑΔΑ	8,5	5,3	- 5,1	0,4	0,8	+ 8,0

Πηγή: Conseil de l'Europe, Evolution Démographique Récente dans les Etats Membres du Conseil de l'Europe, Strasbourg 1980, σελ. 6 και 8.

Πίνακας 15

**ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΗΘΗΚΑΝ ΧΩΡΙΣ ΓΑΜΟ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΕ 1000 ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ**

	1960	1970	1980	Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής	
				1964	1980-1984
Γερμανία	63,3	54,6	75,6	80,7	1,65
Γαλλία	60,7	68,4	113,8	158,8	8,69
Ιταλία	24,2	21,8	42,9	49,8	3,80
Ολλανδία	13,6	20,9	41,2	76,6	16,77
Βέλγιο	20,7	27,7	41,2	51,6	5,79
Λουξεμβούργο	31,7	40,1	59,7	82,1	8,29
Πν. Βασίλειο	52,2	80,4	115,2	169,8	10,18
Ιρλανδία	15,9	20,5	50,3	78,3	11,70
Δανία	78,2	110,3	331,7	419,2	6,03
ΕΛΛΑΔΑ	12,4	11,1	14,6	16,7	3,42
Ευρώπη των 10	45,5	52,0	85,2	111,4	7,58
Πορτογαλία	94,5	73,3	92,0	114,9	6,71
Ισπανία	23,1	13,6	28,0	...	...
Ευρώπη των 12	44,7	47,7	73,8	...	...

Πηγή: Eurostat, Δημογραφικές Στατιστικές 1980, σελ. 72-73.

των Ελλήνων αντρών είναι η καλύτερη σχεδόν όλων των αντρών των χωρών της ΕΟΚ, με εξαίρεση τους Ολλανδούς, και μία από τις καλύτερες του κόσμου. Η προσδοκώμενη ζωή των Ελληνίδων, αν και κατά 4 χρόνια ανώτερη εκείνη των αντρών, είναι μια από τις χειρότερες στην ΕΟΚ. Οι Ευρωπαϊκές γυναίκες ζουν περισσότερο από τις Ελληνίδες (77-70 χρόνια). (Βλ. σχήμα 2 σελ 35)

Δεν είναι εύκολο, να γίνουν διεθνείς συγκρίσεις για τη βρεφική θνησιμότητα, διότι η επίσημη καταχώριση των γεννήσεων ζωντανών και νεκρών παιδιών εξαρτάται από διαφορετικά κριτήρια στις Ευρωπαϊκές χώρες (διάρκεια κύησης, βάρος, αναπνοή, άλλα σημεία ζωής). Όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα σε όλες τις χώρες της ΕΟΚ τα ποσοστά βρεφικής θνησιμότητας είναι 2-3 φορές μικρότερα σημεία από ότι το 1960. Το 1984 έξι από τις χώρες της ΕΟΚ παρουσιάζουν ένα ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας

Πίνακας 16.

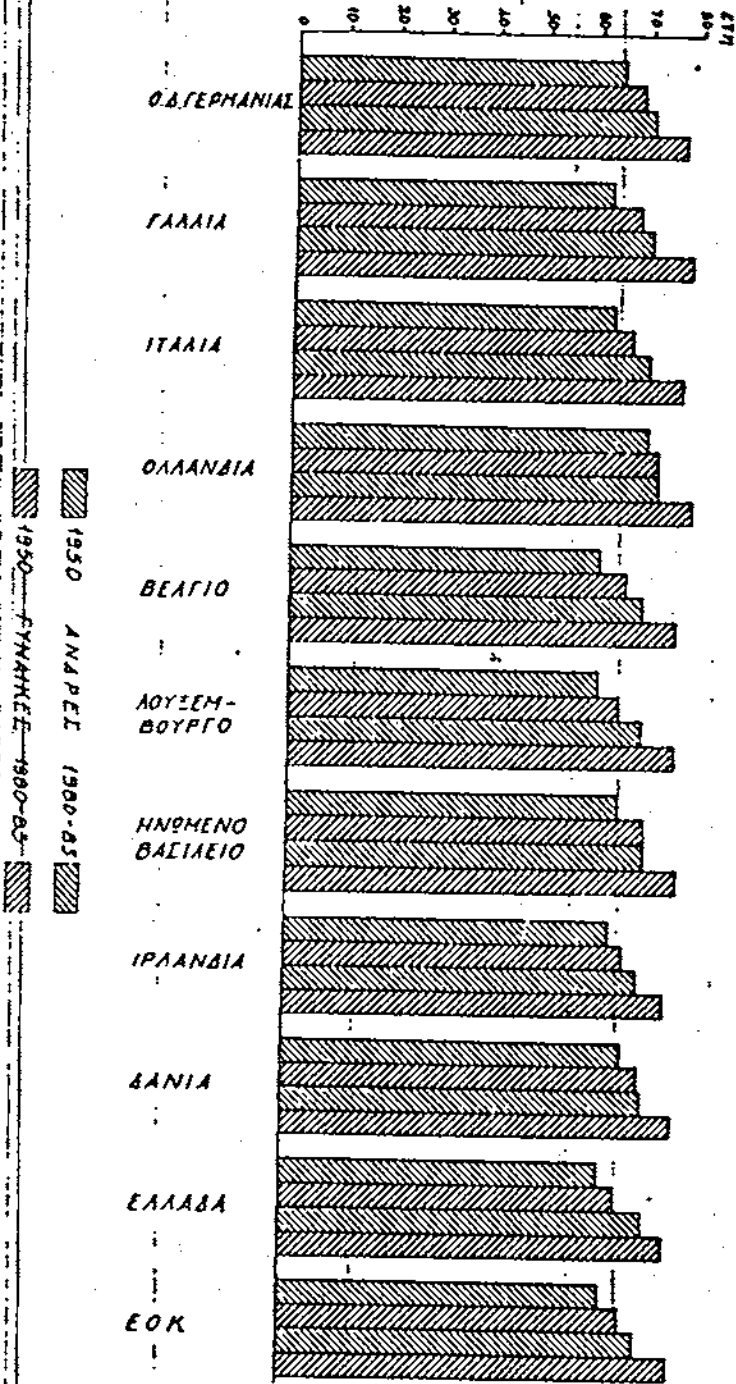
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΡΕΦΙΚΗΣ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ

Χώρες	ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ				ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΡΕΦΙΚΗΣ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ		
	1960	1975	1984	Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής	1960	1970	1984
Γερμανία	11,6	12,1	11,3	- 0,8	33,8	12,6	8,6
Γαλλία	11,4	10,6	9,8	- 0,9	27,4	10,1	8,2
Ιταλία	9,4	10,0	9,3	- 0,8	43,9	14,6	11,3
Ολλανδία	7,6	8,3	8,3	0,0	17,0	8,6	8,3
Βέλγιο	12,5	12,2	11,7	- 0,4	31,2	12,1	10,7
Λουξεμβούργο	11,8	12,2	11,1	- 1,0	31,5	11,5	11,7
Ηνωμένο Βασίλειο	11,5	11,8	11,4	- 0,4	22,5	12,1	9,6
Ιρλανδία	11,5	10,4	9,1	- 1,5	29,3	11,1	10,1
Δανία	9,5	10,1	11,2	+ 1,2	21,5	8,4	10,1
ΕΛΛΑΔΑ	7,3	8,9	8,9	0,0	40,1	17,9	14,3
			0,3				13,1
ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ 10	10,8	10,6	10,2		29,9	11,9	10,3

Πηγή: Eurostat, Δημογραφικές Στατιστικές 1986, σελ. 72-73.
 Conseil de l'Europe, Evolution Demographique Récente dans les Etats Membres du Conseil de l'Europe, Strasbourg 1980, σελ. 10. Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο Αυγούστου 1986.
 1. 1983.
 2. 1985.

ΣΧΗΜΑ 2

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ
1980-1983

ίσο ή μικρότερο από 10 ο/οο. Αν και η Ελλάδα παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό βρεφικής θνησιμότητας όλων των χωρών της ΕΟΚ (130/οο) η μείωση που σημειώθηκε τα τελευταία 5 χρόνια είναι εντυπωσιακή και η βρεφική θνησιμότητα στη χώρα μας, προσεγγίζει το δείκτη χωρών της ΕΟΚ. Η έκθεση της ΕΟΚ υποστηρίζει ότι δεν μπορεί κανείς να ελπίζει σε μια συνολική βελτίωση, στην Ελλάδα όμως υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης ώστε να φθάσει το ποσοστό κάτω από 10 θανάτους σε 1.000 γεννήσεις ζωντανών παιδιών.

Η θνησιμότητα είναι σε όλες τις χώρες και την Ελλάδα, κοινωνικά και γεωγραφικά άνισα κατανεμημένη.

Η βρεφική θνησιμότητα διακρίνεται σε νεογνική (θάνατοι βρεφών κάτω των 28 ημερών) που σχετίζεται με την πρόωρότητα, την υγεία της μητέρας, την εγκυμοσύνη, τον τοκετό και τη μετανεογνική. (θάνατοι βρεφών από την 28η ως την 365η ημέρα από τη γεννησή τους) που επηρεάζονται από το περιβάλλον του βρέφους και το μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο των γονέων και ιδιαίτερα της γυναίκας. Σε όλες τις χώρες της ΕΟΚ η μείωση της βρεφικής θνησιμότητας οφείλεται κυρίως στην ελάττωση της μετανεογνικής και όχι της νεογνικής.

Σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και την Ελλάδα η θνησιμότητα του ανδρικού φύλου είναι μεγαλύτερα από τη θνησιμότητα του γυναικείου φύλου η οποία μειώθηκε αισθητά σε όλες τις ηλικίες ενώ η θνησιμότητα των ανδρών αυξήθηκε κατά την εφηβεία και δεν μειώθηκε στην ηλικία 45-55 ετών. Στην Ελλάδα οι καρδιαγγειακές παθήσεις και τα νεοπλάσματα που στο σύνολό τους αποτελούν το 60% της θνησιμότητας, βρίσκονται σε πολύ χαμηλότερο επίπεδο σε σχέση με τις άλλες χώρες της ΕΟΚ. Αυτό δεν πρέπει να μας καθυσηχάζει γιατί τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν συνεχή αύξηση

σε αντίθεση με την έναρξη μείωσης που παρατηρήθηκε στις άλλες χώρες της ΕΟΚ. Στον πίνακα 16 φαίνεται, ότι το ακαθάριστο ποσοστό θνησιμότητας παρουσιάζει αύξηση στην μεταπολεμική περίοδο.

Οι θάνατοι που εκυμάνθησαν στην αρχή της περιόδου γύρω στις 55 χιλ. κάθε έτος, αυξήθηκαν βαθμιαία και ανήλθαν στις 87 χιλ. το 1980 (πράγμα το οποίο, μαζί με την μείωση του αριθμού των γεννήσεων, έδωσε μία συνεχώς μειωμένη φυσική αύξηση). Ο ακαθάριστος συντελεστής θνησιμότητας-θάνατοι σε 1.000 κατοίκους σε 1 έτος - ύστερα από μία μείωση από 7,5 σε 6,9 στα μέσα της πρώτης δεκαετίας έλαβε την ανιούσα και έφτασε 0 7,9 στα μέσα της δεκαετίας του 1960, στο 8,8 στα μέσα της δεκαετίας του 1970 και στο 8,9 στο 1980. Η μέτρηση αυτή νοθεύει την πραγματικότητα, διότι επηρεάζεται όχι μόνο από το επίπεδο της θνησιμότητας, αλλά και από τη σύνθεση του πληθυσμού κατά ηλικία.

Πίνακας 17. Συντελεστές της θνησιμότητας κατά περιοχές στην Ελλάδα, 1950-1980

Έτη	Σύνολο Χώρας		Αστικές περιοχές		Μη-αστικές περ.	
	(ΑΣΘ)	(ΣΒΘ)	(ΑΣΘ)	(ΣΒΘ)	(ΑΣΘ)	(ΣΒΘ)
1950	7,5	61,8	...	...	...	...
1955	7,4	54,8	7,5	46,9	7,4	58,7
1960	7,3	49,7	6,7	43,2	7,7	53,4
1965	7,9	42,2	7,6	37,6	8,1	46,2
1970	8,4	35,9	7,6	31,8	9,3	40,6
1975	8,9	28,9	7,7	26,8	9,0	32,1
1980	9,1	20,5	7,6	19,3	10,5	22,8

Σημείωση: (ΑΣΘ) = Ακαθάριστος συντελεστής θνησιμότητας
(ΣΒΘ) = Συντελεστής βρεφικής θνησιμότητας (διωθρωμένη τάση 1950-1980).

Για τη διαπίστωση της αληθούς τάσεως της θνησιμότητας, υπολογίζεται ο προτυποποιημένος συντελεστής θνησιμότητας - χρησιμοποιώντας σαν πρότυπο την πυραμίδα του πληθυσμού του 1971 και τους ειδικούς κατά ηλικία συντελεστές στις διαδοχικές χρονολογίες της περιόδου ο οποίος αποκαλύπτει ότι, αντιθέτως, πρόκειται περί μιας μειωμένης τάσης του συντελεστή θνησιμότητας. Ο συντελεστής αυτός θα έπρεπε να ήταν 10,0 το 1951, να είχε μειωθεί κατά 9,2 το 1961, οπότε θα είχε φτάσει 8,4 το 1971 και ακόμη χαμηλότερα στο 8,0 το 1981. Προκύπτει ότι σχεδόν 30% του ύψους του ακαθαρίστου συντελεστή θνησιμότητας, οφείλεται στη γήρανση του πληθυσμού και ότι η θνησιμότητα συνεχώς μειώνεται. Τούτο φαίνεται και από την ταχεία μείωση του συντελεστή της βρεφικής θνησιμότητας - θάνατοι βρεφών ηλικίας κάτω του ενός έτους σε 1.000 γεννήσεις - του ευαίσθητου αυτού δείκτη, ο οποίος επηρεάζεται από την όλη κοινωνικοοικονομική κατάσταση και ο οποίος από το 62 το 1950, υποδιπλασιάσθηκε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1970, και μειώθηκε στο 17,9 ή το 20 με διορθωμένα στοιχεία το 1980 (και στη συνέχεια στο 14,6 το 1983). (βλ. πίνακα 17 σελ 37).

Η μείωση της θνησιμότητας αντανakλάται στην αύξηση της προσδοκώμενης ζωής όπως φαίνεται στους πίνακες της τριακονταετούς περιόδου. Η προσδοκώμενη ζωή κατά τη γέννηση δείχνει ότι ένα αγόρι νεογέννητο κατά το 1950 ανέμενε (με την επικρατούσα τότε θνησιμότητα) ότι θα ζούσε 63,4 χρόνια και ότι η προσδοκία αυτή αυξήθηκε στα 68,3 χρόνια το 1960, στα 70,1 το 1970 και στα 72,2 το 1980. Κατά 3,4 υψηλότερη στην αρχή,

η οποία αυξήθηκε σε 4,1 έτη μέχρι το τέλος της περιόδου, εξελίχθηκε η τάση της προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση για τις γυναίκες. Το κέρδος σε έτη ζωής μεταξύ 1950 και 1980 ήταν 8,8 έτη για τους άνδρες και 9,6 για τις γυναίκες. Στις μεγαλύτερες ηλικίες το κέρδος σε έτη ζωής ήταν λιγότερο και στην ηλικία των 65 ετών περιορίστηκε σε 1,6 έτη για τους άνδρες (γιατί η προσδοκώμενη ζωή από 13,0 μόλις αυξήθηκε στα 14,6) και σε 2,3 έτη (από 14,4 σε 16,7) για τις γυναίκες. (βλ. πίνακα 18 σελ. 40.).

Οι πέντε κύριες αιτίες θανάτου, οι οποίες ευθύνονται για το μεγαλύτερο μέρος της θνησιμότητας και μεταξύ 1956 και 1980 παρουσίασαν αύξηση του ειδικού συντελεστή θνησιμότητας - υπολογιζομένου σε πληθυσμό και από την ταχεία μείωση του συντελεστή της βρεφικής θνησιμότητας - θάνατοι βρεφών ηλικίας κάτω του ενός έτους σε 1.000 γεννήσεις - του ευαίσθητου αυτού δείκτη, ο οποίος επηρεάζεται από την όλη κοινωνικοοικονομική κατάσταση και ο οποίος από το 62 το 1950 υποδιπλασιάστηκε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1970, και μειώθηκε στο 17,9 ή το 20 με διορθωμένα στοιχεία το 1980 (και στην συνέχεια στο 14,6 το 1983). (βλ. πίνακα 17 σελ. 37.).

Η μείωση της θνησιμότητας αντανακλάται στην αύξηση της προσδοκώμενης ζωής όπως φαίνεται τούτο στους πίνακες επιβιώσεως της τριακονταετούς περιόδου. Η προσδοκώμενη ζωή κατά την γέννηση δείχνει ότι ένα αγόρι νεογέννητο κατά το 1950 ανέμενε (με την επικρατούσα τότε θνησιμότητα) ότι θα ζούσε 63,4 έτη και ότι η προσδοκία αυτή αυξήθηκε στα 68,3 έτη το 1960, στα 70,1 έτη το 1970 και στα 72,2 έτη το 1980. Κατά 3,4 υψηλότερη στην αρχή, η οποία αυξήθηκε σε 4,1 έτη μέχρι

το τέλος της περιόδου, εξελίχθηκε η τάση της προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση για τις γυναίκες. Το κέρδος σε έτη ζωής μεταξύ 1950 και 1980 ήταν 8,8 χρόνια για τους άνδρες και 9,6 για τις γυναίκες. Στις μεγαλύτερες ηλικίες το κέρδος σε έτη ζωής ήταν λιγότερο και στην ηλικία των 65 ετών περιορίσθηκε σε 1,6 έτη για τους άνδρες (γιατί η προσδοκώμενη ζωή από 13,0 μόλις αυξήθηκε στα 14,6) και σε 2,3 έτη (από 14,4 σε 16,7), για τις γυναίκες.

(βλ. πίνακα 18 σελ. 40).

Πίνακας 18. Ελληνικοί πίνακες επιβιώσεως, 1950-1980 - Προσδοκώμενη ζωή σε κάθε ηλικία (%.)

Ηλικία	Άρρενες				Θήλειες			
	1950	1960	1970	1980	1950	1960	1970	1980
0	63,4	68,3	70,1	72,2	66,7	70,4	73,6	76,3
15	54,9	57,6	58,9	59,3	57,7	60,4	64,0	63,3
45	27,9	29,4	30,5	30,9	30,4	31,7	33,0	34,2
65	13,0	13,4	13,9	14,6	14,4	14,8	15,3	16,7

Οι πέντε κύριες αιτίες θανάτου, οι οποίες ευθύνονται για το μεγαλύτερο μέρος της θνησιμότητας και μεταξύ 1956 και 1980 παρουσίασαν αύξηση του ειδικού συντελεστή θνησιμότητας - υπολογιζομένου σε πληθυσμό 100.000 κατοίκων-είναι: τα αγγειοκαρδιακά νοσήματα, από 192 σε 391, τα νεοπλάσματα από 94 σε 186, τα νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος από 50 σε 67, και οι βίαιοι θάνατοι (μεταξύ των οποίων τα τροχαία ατυχήματα) από 40 σε 49· ενώ εξάλλου, τα λοιμώδη νοσήματα παρουσίασαν μείωση από 40 σε 10. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι σε ένα μέρος των θανάτων η αιτία είναι ασαφώς καθωρισμένη· η αναλογία αυτών βαίνει μειωμένη από 25% το 1956 σε 12% το

το 1970 και 11% το 1980. Οι πέντε κύριες αυτές αιτίες επικρατούν στις ανεπτυγμένες χώρες κυρίως και συνδέονται με τη νευρική υπερένταση, με κινδύνους του περιβάλλοντος, με την πλούσια διατροφή (και τις καταχρήσεις ποτού και καπνών) και συσχετίζονται με τις εντάσεις και τις δυσκολίες της ζωής μέσα στην υπεραστικοποιημένη κοινωνία. (Βλ. πίνακα 19 σελ 4I).

Πίνακας 19. Ειδική θνησιμότητα στην Ελλάδα κατά αιτία, 1956-1980 (Θάνατοι επί 100.000 κατοίκων) - Πέντε κύριες ομάδες αιτιών

Αιτίες θανάτου	1956	1960	1965	1970	1975	1980
Λοιμώδη νοσήματα	39,6	33,5	20,4	22,7	14,5	9,6
Νεοπλάσματα	94,0	107,6	125,7	141,7	159,7	186,1
Αγγειο-καρδιακά	191,7	194,1	241,5	289,9	341,0	391,3
Αναπνευστικού συστήματος	49,6	47,8	56,9	90,1	91,8	66,9
Βίαιοι θάνατοι	39,9	35,8	41,1	44,6	47,0	48,7
εξών:						
Τροχαία ατυχήματα	4,4	6,9	10,6	13,0	16,8	17,6

Μερικά στοιχεία των πληθυσμιακών στατιστικών είναι ενδεικτικά της βελτίωσης που σημειώθηκε στην ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη στη χώρα. Η συμμετοχή του ιατρού κατά τον τοκετό και κατά της πιστοποίησης του θανάτου - δηλ. στην αρχή και στο τέλος της ζωής παρουσίασε συνεχή άνοδο, με αύξηση της αναλογίας, από 37% σε 94% των γεννήσεων στην πρώτη και από 83% σε 98% των θανάτων στη δεύτερη, περίπτωση. Επίσης η αναλογία των γεννήσεων και των θανάτων που συνέβησαν σε νοσοκομείο αυξήθηκε από 37% σε 94% για τις πρώτες και από 18% σε 42% για τους δεύτερους. Οι τάσεις αυτές είναι ενδεικτικές των δυνατοτήτων

από πλευράς νοσοκομειακής και ιατρικού δυναμικού, αλλά και της φροντίδας εκ μέρους των πολιτών για την υγεία τους, η οποία (φροντίδα) προσδιορίζεται από το ανερχόμενο επίπεδο της γενικής μόρφωσης και το αυξανόμενο κατά κεφαλή εισόδημα. (Βλ. πίνακα 20 σελ.42).

Πίνακας 20. Στοιχεία ενδεικτικά της ιατρικής και νοσοκομειακής περιθάλψεως στην Ελλάδα, 1956-1980

Έτη	Γεννήσεις σε νοσοκομ. (%)	Τοκετοί στους οποίους παραστάθηκε (%)		Θάνατοι σε νοσοκομ. (%)	Θάνατοι πιστοποιηθ. από ιατρό (%)	Κατά κεφαλή ΑΕΕ (Δρχ.)	Αγράμματα 10 ετών και άνω (%)
		Ιατρός	Μαία				
1956	34,3	37,0	38,6	17,5	83,3	13,875	24*
1960	46,6	49,0	32,3	23,8	86,9	17,467	18
1965	67,3	67,3	23,1	31,8	91,1	25,136	...
1970	82,6	81,5	14,2	36,2	94,0	34,622	14
1975	89,7	87,9	9,7	38,4	95,2	43,111	...
1980	96,3	93,6	5,7	41,5	98,2	50,189	9

Σημείωση: (ΑΕΕ), Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα σε τιμές σταθερές του 1970.

* Από την απογραφή του 1951.

Η γονιμότητα.

Οι γεννήσεις σε απόλυτο μέγεθος εκυμάνθηκαν γύρω από τις 145 χιλ. κάθε έτος και μετά το 1980 παρουσιάζουν μικρότερα μεγέθη, ενώ ο ακαθάριστος συντελεστής γεννητικότητας-γεννήσεις σε πληθυσμό 1.000 κατοίκων-παρουσιάζει τάση βαθμιαίας μείωσης σαν συνέχεια της καθοδικής μακροχρόνιας τάσεως από τα επίπεδα των 20 στη πρώτη, των 18 στη δεύτερη και των 16 στην τρίτη δεκαετία της υπό εξέταση περιόδου* και φαίνεται ότι θα προσχωρήσει κάτω των 14 στη δεκαετία του 1980. Στις αστικές περιοχές ειδικότερα, οι οποίες τροφοδοτούνται συνεχώς με την εισροή (κατά προτίμηση νέων) από την ύπαιθρο, ο συντελεστής αυτός παρουσιάζεται σχεδόν σταθερός περό το 16,5 και μάλλον αυξανόμενος. Στην ύπαιθρο (ημι-αστικές και αγροτικές

περιοχές), εξάλλου, οι οποίες χάνουν πληθυσμό κυρίως νέων, με τη μετανάστευση προς το εξωτερικό και προς τα αστικά κέντρα, ο ακαθάριστος συντελεστής γεννητικότητας παρουσίασε ταχεία πτώση -ταχύτερη η εκείνη του συνόλου της χώρας - αφού από 20 στην αρχή έφθασε 15 στο τέλος της τριακονταετίας. Ο συντελεστής αυτός, όμως, νοθεύει τις επικρατούσες τάσεις, διότι λαμβάνει υπόψη το σύνολο του πληθυσμού ανεξαρτήτως φύλλου και ηλικίας. (βλ. Πίνακα 21).

Πίνακας 21. Συντελεστές της γεννητικότητας και γονιμότητας κατά περιοχές στην Ελλάδα, 1950-1980

Έτη	Σύνολο Χώρας		Αστικές περιοχές		Μη-αστικές περ.	
	(ΑΣΓ)	(ΣΟΓ)	(ΑΣΓ)	(ΣΟΓ)	(ΑΣΓ)	(ΣΟΓ)
1950	20,3	2,571	15,9	1,715	22,7	3,173
1955	19,7	2,376	16,2	1,754	21,0	2,883
1960	18,9	2,277	15,9	1,719	21,2	2,779
1965	17,7	2,297	17,5	2,045	17,8	2,568
1970	16,5	2,337	17,0	2,136	15,8	2,628
1975	15,7	2,365	16,8	2,104	13,5	2,248
1980	15,4	2,178	16,0	2,159	12,3	2,206

Σημείωση: (ΑΣΓ) = Ακαθάριστος συντελεστής γεννητικότητας
(ΣΟΓ) = Συντελεστής ολικής γονιμότητας

Ο συντελεστής ολικής γονιμότητας - ο οποίος δίνει για κάθε έτος τον αριθμό παιδιών ανά γυναίκα - αποτελεί ένα περισσότερο ξεκαθαρισμένο δείκτη. Στο σύνολο της χώρας διατηρήθηκε γύρω από τα 2,3 παιδιά ανά γυναίκα - ή με άλλη έκφραση, 2.300 παιδιά σε 1.000 γυναίκες - σε όλη τη διάρκεια της τριακονταετούς περιόδου 1951-80. Το επίπεδο αυτό κινήθηκε μόλις πάνω από το επίπεδο αναπλήρωσης των γενεών - άνω του 2,15 που επαρκούσε για να καλύψει τη διαφορά στην αναλογία των φύλων κατά την γέννηση και τη θνησιμότητα μέχρι ολοκλήρωσης της αναπαραγωγικής περιόδου - και δημιούργησε κάποια ανεκτικότητα στις εκφραζόμενες ανησυχίες από τη συνεχή μείωση του ακαθάριστου συντελεστή

γεννητικότητα. Στις αστικές περιοχές ο συντελεστής ολικής γονιμότητας ήταν κάτω εκείνου του συνόλου της Χώρας και δεν εξασφάλιζε την αναπλήρωση του μη-αστικού πληθυσμού.

Η σταθερότητα επιπέδου του συντελεστή ολικής γονιμότητας - η οποία προσέλκυσε το ενδιαφέρον διεθνώς και χαρακτηρίστηκε σαν "Η περίπτωση της Ελλάδος" ("THE CASE OF GREECE")- έληξε με την τριακονταετία και με την έναρξη της δεκαετίας του 1980, έπεσε κάτω του επιπέδου αναπληρώσεως των γενεών, ήταν: στο 2,091 το 1981, στο 2,024 το 1982 και στο 1,940 το 1983.

Πίνακας 22, Δείκτες γονιμότητας στην Ελλάδα, 1951-1981

Ετη	Δείκτης ολικής γονιμότητας I _τ	Δείκτης έγγαμης γονιμότητας I _ε	Δείκτης αναλογίας εγγάμων I _μ	Δείκτης εξώγαμης γονιμότητας I _η
1951	0,209	0,411	0,501	0,005
1961	0,190	0,325	0,576	0,006
1971	0,182	0,274	0,656	0,006
1981	0,170	0,247	0,677	0,008

Υπόδειγμα της συσχετίσεως των δεικτών: $I_t = I_e \cdot I_m + (1 - I_m) \cdot I_h$

Αναλυομένη η ολική γονιμότητα στους δύο επιμέρους παράγοντες, την γαμηλιότητα και την έγγαμη γονιμότητα, αποκαλύπτονται οι διαδικασίες κάτω από τις οποίες διατηρήθηκε ο συντελεστής αυτός σταθερός. Για το σκοπό αυτό, ο δείκτης της ολικής γονιμότητας (I_τ) - σαν αναλογία των γεννήσεων της πραγματικής γονιμότητας ως προς τις υποθετικές γεννήσεις της φυσικής γονιμότητας - αναλύεται σε γινόμενο αφενός μόν του παράγοντα της σταθμισμένης με τη φυσική γονιμότητα δείκτη της αναλογίας των εγγάμων (I_μ), αφετέρου δε του παράγοντα του δείκτη της εγγάμου γονιμότη-

τας. (Ιο) - της αναλογίας των γεννήσεως της εγγάμου γονιμότητας ως προς τις υποθετικές γεννήσεις της φυσικής γονιμότητας. Η ανάλυση αυτή δείχνει μια συνεχή αύξηση της αναλογίας των εγάμων (σε όλη τη διάρκεια της τριακονταετίας), συνοδευόμενη από μια μείωση της εγγάμου γονιμότητας, που έγιναν σαν σύνθετο αποτέλεσμα έναν ελαφρά κυμαινόμενο συντελεστή ολικής γονιμότητας. Ο ρόλος του δείκτη της εξωγάμου γονιμότητας: (I), ήταν σχεδόν ασήμαντος) (βλ. πίνακα 22 σελ.44-).

Αλλά και οι μεταβολές αυτές στη γαμηλιότητα και στη γονιμότητα γίνονται εμφανείς και από άλλους παραμέτρους. Η μέση ηλικία των γυναικών κατά τον γάμο μειώθηκε κατά 3 έτη, από 25 το 1956 σε 22,5 το 1978· έμεινε σταθερή για μια 3ετία και στη συνέχεια άρχισε βραδεία άνοδο. Το πρότυπο της κατά ηλικίας γονιμότητας των γυναικών παρουσίασε δραστική μείωση στις ηλικίες άνω των 30 ετών, καθώς επίσης και μια μετατόπιση προς μικρότερες ηλικίες. Η μέση ηλικία της μητέρας κατά τον τοκετό μειώθηκε κατά 3 έτη, από 28,1 το 1956 σε 25,1 το 1980 και, ειδικότερα, κατά τον τοκετό του πρώτου παιδιού μειώθηκε κατά 2,3 έτη, από 26,6 σε 23,3 αντιστοίχως. Ο αριθμός των χωρών στις αναπαραγωγικές ηλικίες έγινε μικρότερη, λόγω της μείωσης της θνησιμότητας, ενώ ο αριθμός των διαζευγμένων αυξήθηκε. Οι εξώγαμες γεννήσεις αποτελούσαν το 1,33 των γεννήσεως και εξακολουθούν ν' αποτελούν ένα μικρό ποσοστό, παρά την αύξηση σε 1,5%. Από τις ενδείξεις αυτές μπορεί να διατυπωθεί η διαπίστωση ότι οι Ελληνίδες, από τα μέσα της υπό εξέταση τριακονταετούς περιόδου, άρχισαν να συνάπτουν νωρίς γάμους και να διαμορφώνουν την οικογένειά τους μέσα στα τρία πρώτα έτη του έγγαμου βίου τους· και ότι οι εκτός γάμου γεννήσεις αποφεύγονται

Πίνακας 23. Μέση ηλικία και αναλογία αγράμματων κατά το γάμο και την γέννηση τέκνου στην Ελλάδα, 1956-1980

Έτη	Μέση ηλικία των γυναικών			Αγράμματοι			
	Κατά τον γάμο	Κατά τον τοκετό του		Νύμφες	Γαμβροί	Μητέρες	Πατέρες
		πρώτου τέκνου	οιουδήπ. τέκνου				
1956	24,5	....	28,0	9,2	3,4	20,1	25,0
1960	24,6	25,6	28,0	6,6	2,6	19,2	23,8
1965	24,1	25,4	28,0	3,4	1,3	15,9	19,9
1970	23,1	24,0	26,8	1,8	0,9	4,1	1,6
1975	22,8	23,6	26,0	0,9	0,6	1,8	1,1
1980	22,5	23,3	25,1	1,4	1,2	0,9	0,7

από το 98 ή 99% των γυναικών που αποφασίζουν να τεκνοποιήσουν. (βλ. πίνακα 23 σελ. 46).

Η φυσική αύξηση

Νεότερα δεδομένα για τη φυσική κίνηση.

Παρότι στο παρελθόν επιχειρηθεί επανειλημμένα, προβολές του πληθυσμού της Ελλάδας από έμπειρους ερευνητές (π.χ. ΚΕΠΕ 1978), Βαλαώρας 1980, Σιάμος 1969, Παπαδάκης 1985), εν τούτοις επιβάλλεται ο προσδιορισμός νέων προβολών αφενός μόν ότι οι παλιές έχουν εξαντλήσει τα χρονικά τους περιθώρια, αφετέρου δε λόγω των σημειωμένων σημαντικών αλλαγών στους παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη του πληθυσμού. Έτσι με την επέκταση των προσγνώσεων μέχρι το 2.050, θα υπάρξει το αναγκαίο συγκριτικό υλικό με τα διεθνή δεδομένα, επί πλέον δεν θα προσδιορισθεί το μέγεθος των αλλαγών στην ανάπτυξη του πληθυσμού που θα σημειωθούν στο άμεσο προσεχές μέλλον.

Είναι γνωστό από τα δημοσιεύματα της ΕΣΥΕ ότι η εξέλιξη της γεννητικότητας στην Ελλάδα, μετά το 1953, εμφάνισε μια σχετική σταθερότητα σε απόλυτους αριθμούς, περίπου 150 χιλ.

ετησίως με μια μικρή μείωση του δείκτη γεννητικότητας λόγω αυξήσεως του συνολικού πληθυσμού που, από 18,37 το 1953, μειώθηκε σταδιακά στις 15,36 γεννήσεις ανά 1.000 κατοίκους το 1980. Μετά το 1980 παρατηρείται μια έντονη μείωση, τόσο σε απόλυτους αριθμούς, όσο και στο δείκτη γεννητικότητας. (βλ. πίνακα 24).

Γεννήσεις ζώντων και δείκτης γεννητικότητας (σε 100 κατοίκους)		
Έτος	Απόλυτοι αρ.	Επί 1000 κατοίκων
1980	148134	15,30
1981	140953	14,48
1982	137295	14,01
1983	131602	13,47
1984	125535	12,68
1985	116830	11,74

Πηγή: ΕΣΥΕ.

Ανάλογες εξελίξεις εμφανίζει και η γονιμότητα του πληθυσμού. Ο δείκτης π.χ. της ολικής γονιμότητας εμφανίζει ένα μέγιστο στην πενταετία 1966-70, ενώ οι ειδικοί δείκτες γονιμότητας για την ηλικία των γυναικών άνω των 25 ετών εμφανίζουν συνεχή μείωση. Η αύξηση που σημειώθηκε για τις γυναίκες ηλικίας κάτω των 25 ετών ανατράπηκε, ήδη, από το 1981, οπότε άρχισε η πτωτική τάση. Το γεγονός αυτό της μείωσης της γονιμότητας για τις γυναίκες κάτω των 25 ετών είναι σημαντικό και χαρακτηριστικό των τάσεων που θα ακολουθήσει η γονιμότητα στα προσεχή χρόνια. Ήδη για το 1984 και 1985 σημειώθηκαν δείκτες για την ολική γονιμότητα 1,85 και 1,86 αντίστοιχα, ακολουθώντας, έτσι, το ρυθμό πτώσης των χωρών της Δ. Ευρώπης όπως είναι π.χ. η Δ. Γερμανία στην οποία ο δείκτης ήταν 1,25 για το 1984 (βλ. πίνακα 25 σε. 48).

Το γεγονός αυτό της ταχυστάτης μείωσης του δείκτη ολικής γονιμότητας, μετά το 1981, επέβαλε την αναθεώρηση των προβολών

Πίνακας 25.

Περίοδοι	Μέσοι ετήσιοι όροι των δεικτών γονιμότητας του πληθυσμού							Δείκτης ολ. γον.
	Ειδικός δείκτης γονιμότητας							
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	
1956-60	18	97	153	110	56	18	3	2,28
1961-65	20	108	147	101	48	12	2	2,19
1966-70	33	132	160	96	45	10	1	2,38
1971-75	41	146	140	83	39	9	1	2,34
1976-80	51	156	138	71	32	8	1	2,28
1981-83	46	144	120	62	25	6	1	2,02
1985*	37	121	98	52	20	5	1	1,66

Πηγή: ΕΣΥΕ και Παπαδόκης (1985).
* Εκτίμηση

του πληθυσμού της Ελλάδας, ακόμη και των πιο πρόσφατων, ώστε να διερευνηθούν οι νέες πληθυσμιακές τάσεις που διαμορφώθηκαν.

Σε αντίθεση με τους δείκτες γονιμότητας και γεννητικότητας του πληθυσμού, οι δείκτες της ειδικής θνησιμότητας κατά ηλικία εμφανίζουν συνεχή βελτίωση σε όλη τη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου, με ιδιαίτερη έμφαση στην περιστολή της βρεφικής θνησιμότητας. Στον ακόλουθο πίνακα 26 δίνονται οι ειδικοί δείκτες θνησιμότητας το 1981 και 1971. Με τα δεδομένα αυτά, καθώς ακόμα και των παλαιότερων της δεκαετίας του 1950 και 1960, προκύπτει η αληθέστερη εικόνα των εξελικτικών τάσεων της θνησιμότητας, απαλείφοντας την επίδραση της γηράσκσεως του πληθυσμού με τη βοήθεια του ανηγμένου ή προτυποποιημένου συντελεστή θνησιμότητας που, από 10,0 το 1950, κατήλθε στο 8,4 το 1980. Να σημειωθεί ότι ο ακαθόριστος δείκτης θνησιμότητας, που δίνει το πλήθος των θανάτων ανα 1.000 κατοίκους, ανήλθε από 7,5 το 1950, στο 9,1 το 1980, λόγω αυξήσεως της γηράσκσεως.

Είναι επίσης, προφανές ότι στην αισθητή βελτίωση του ανηγμένου δείκτη θνησιμότητας, συνέβαλε, κατά κύριο λόγο, και η μείωση της βρεφικής θνησιμότητας, της οποίας ο συντελεστής, δηλ. το ποσοστό των γεννήσεων, παρέμεινε σε αρκετά υψηλά επίπεδα μέχρι την προηγούμενη δεκαετία. Ενώ π.χ. το 1960 είχε τη

Πίνακας 26.					
Εθνικοί δείκτες θνησιμότητας (κατά ηλικία) στην Ελλάδα					
Ηλικ.	1971		1981		1983
	Απολ. αριθμ.	Επί 100 κατ.	Απολ. αριθμ.	Επί 1000 κατ.	Απολ. αριθμ.
0-4	4320	5,61	2323	2,94	2191
5-9	271	0,38	203	0,28	188
10-24	1096	0,54	1175	0,57	1334
25-39	1849	1,05	1733	0,98	1744
40-49	2764	2,35	2703	2,31	2626
50-59	5904	6,29	6751	7,34	7031
60-64	5785	12,87	4909	11,15	5057
65-69	7868	21,48	8417	23,53	8094
70-74	10170	36,28	12573	46,80	12802
75	33770	101,95	45557	137,72	49447

Πηγή: ΕΣΥΕ.

δυσεξήγητα υψηλή τιμή 40 και το 1975 τη σχετικά υψηλή τιμή 25, το 1985 κατήλθε στην ανεκτή τιμή 14 που βρίσκεται κοντά στις τιμές των αντιστοίχων συντελεστών των χωρών της Δ. Ευρώπης.

Η γενική εξέλιξη των δεικτών και συντελεστών θνησιμότητας στα χαμηλότερα επίπεδα επί παγκοσμίου κλίματος, παρέχει σχεδόν τη βεβαιότητα ότι δεν θα σημειωθούν σημαντικές αλλαγές στο άμεσο προσεχές μέλλον.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι άμεση συνέπεια του γεγονότος της μείωσης της θνησιμότητας και ιδιαίτερα της βρεφικής θνησιμότητας, υπήρξε η αύξηση της προσδοκώμενης ζωής κατά τη γέννηση. Έτσι, ενώ το 1950 για τους άνδρες ήταν 63,4 έτη και για τις γυναίκες 66,7 έτη, το 1980 ανήλθε στα 72,2 και 76,3 έτη, αντίστοιχα, που είναι από τις υψηλότερες τιμές στην υφήλιο.

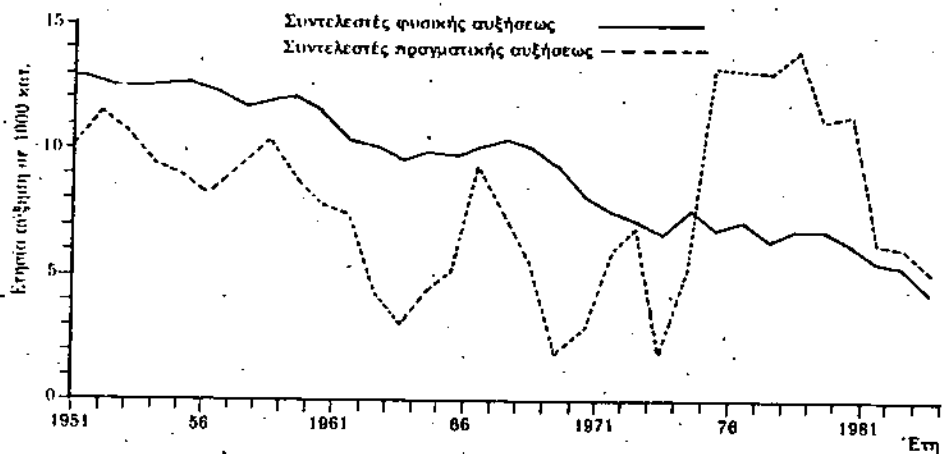
Ενώ η υπογεννητικότητα χαρακτηρίζει το σύνολο του πληθυσμού της Ελλάδας, η μετανάστευση επηρεάζει, ιδιαίτερα, ορισμένες αγροτικές περιοχές της Ελλάδος, σαν δεύτερος ουσιαστικός παράγοντας της δημογραφικής κρίσεως. Δυστυχώς η έλλειψη στατιστικών δεδομένων δεν επιτρέπει, αυτή τη στιγμή, τον ποσοτικό προσδιορισμό των συνεπειών της αστιφιλίας, που μειώθηκε μεν ο ρυθμός της προς την περιοχή της Πρωτεύουσας αλλά αυξήθηκε έντονα προς την ταχύτατα αναπτυσσόμενα, δευτερεύοντα αστικά κέντρα. Αντίθετα, φαίνεται ότι η εξωτερική μετανάστευση, τουλάχιστον προς το παρόν, βρίσκεται σε ύφεση, χωρίς να αποκλείεται, όμως, νέα έξαρση, μετά το 1988, όταν θα ενεργοποιηθεί πλήρως η συνθήκη εντάξεως στην Ε.Ο.Κ.

Η πληθυσμιακή αύξηση.

Ο πληθυσμός των 7.632 χιλ κατοίκων της 7ης Απριλίου 1951 ανήλθε στις 9.740 χιλ. την 5η Απριλίου 1981, αυξηθείς κατά 2.108 χιλ. κατοίκους. η πραγματική αυτή αύξηση είναι μάλλον χαμηλή και βρίσκεται κάτω της φυσικής αυξήσεως (της υπεροχής των γεννήσεων έναντι των θανάτων), η οποία έβαινε συνεχώς μειωμένη σαν αποτ/σμα της βαθμιαίας μείωσης των γεννήσεων αφενός και της (λόγω διογκώσεως του πληθυσμού των γερόντων), αυξήσεως των θανάτων αφετέρου. Ο συντελεστής φυσικής αυξήσεως - δηλ. η μέση ετήσια υπεροχή των γεννήσεων έναντι των θανάτων σε 1.000 κατοίκους - από 12 στη δεκαετία του 1950 μειώθηκε στο 9, στη δεκαετία του 1960 και σε 6 στη δεκαετία του 1970 και τέλος, άρχισε να κατέρχεται σε χαμηλότερα επίπεδα στη δεκαετία του 1980. Ο συντελεστής της μέσης ετήσιας πραγματικής αυξήσεως του πληθυσμού - υπολογιζόμενος επί 1.000 κατοίκων - κινήθηκε

κάτω του συντελεστή φυσικής αύξησης, ο οποίος συντελεστής περιορίστηκε, λόγω της αποδημίας, σε 9,6 στην πρώτη και σε 5,6 στη δεύτερα δεκαετία, (βλ. σχήμα 3), αντιστοίχως, αλλά αυξήθηκε, λόγω της παλιννοστήσεως, σε 11 στην τρίτη δεκαετία.

Σχήμα 3. Συντελεστής ετησίας αύξησης του πληθυσμού της Ελλάδος, 1951-1981

Οι εξελίξεις του ρυθμού αύξησης, του πληθυσμού προέρχονται, από την μείωση της γεννητικότητας και της θνησιμότητας και την επίδραση της μεταναστεύσεως και είχαν συνέπειες όχι μόνο πάνω στο μέγεθος αλλά και στην κατά φύλο ηλικία και σύνθεση του πληθυσμού, δηλ. στην πυραμίδα των ηλικιών του πληθυσμού.

Πίνακας 7

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΝΗΣΕΩΝ (σε χιλιάδες) στις 10 χώρες της ΕΟΚ 1960 - 1984

Έτος	Βέλγιο	Δανία	Γαλλία	Γερμανία	Ιταλία	Λουξεμβούργο	Κάτω Χώρες	Ο.Δ.Γ.	Ηνωμένο Βασίλειο	Ελλάδα	Ευρώπη των 10
1960	155	76,1	820	60,7	910	5,0	239	989	918	157	4310
1964	161	83,4	878	84,1	1016	5,2	251	1065	1015	153	4692
1970	142	70,8	850	84,4	901	4,4	239	811	904	145	4132
1975	120	72,1	745	67,2	828	4,0	178	601	698	142	3454
1980	124	57,3	800	74,1	649	4,2	181	621	754	148	3494
1984	116	51,8	760	64,2	586	4,2	174	584	730	128	3196
1985	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	-

Μέσος

ετήσιος

ρυθμός

μεταβολής

1980-84 - 1,65

1984-85

- 2,49

- 1,27

- 3,52

- 2,18

- 0,0

- 1,52

- 0,81

- 3,94

- 7,94

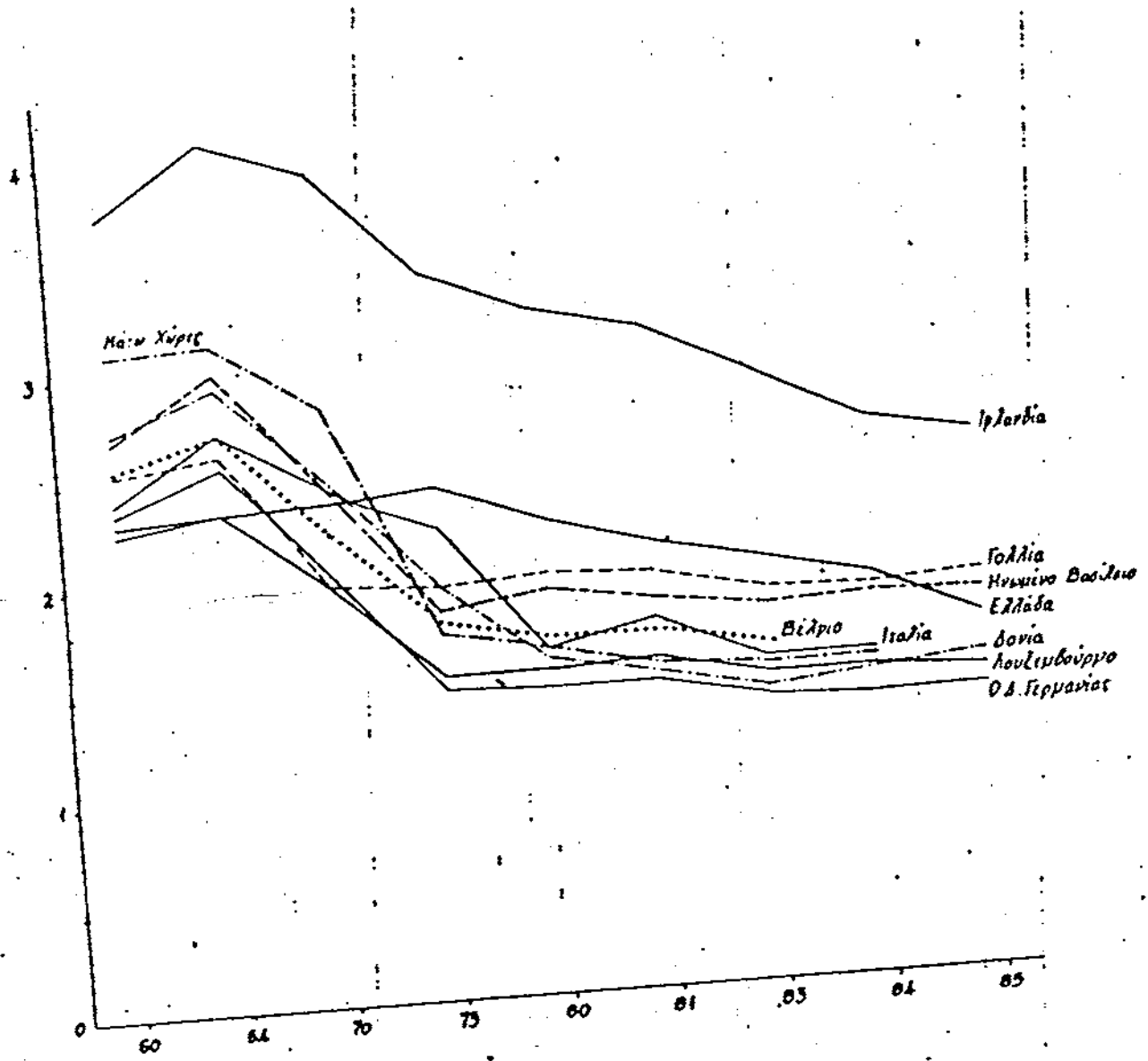
- 1,6

Πηγή: Ευρωπαϊκά Δημογραφικά Στατιστικά 1988. - ΕΣΥΕ, Μηνιαίο Στατιστικό Δελτίο Αυγούστου 1988, σελ. 10.

1. Προσωπικά στοιχεία.

ΣΧΗΜΑ 1

ΜΕΣΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΝΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΟΚ 1960-1985

Πίνακας 8

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΕΟΚ
1950-1985**

Χώρες	Σε χιλιάδες άτομα			Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής	
	1950	1980	1985	1950- 1985.	1980- 1985
Γερμανία	49.989	61.566,3	61.049,3	0,57	- 0,17
Γαλλία	41.978	53.880,0	55.064,4	0,78	0,44
Ιταλία	47.516	56.441,1	57.080,0	0,53	0,23
Ολλανδία	10.114	14.149,8	14.453,8	1,02	0,43
Βέλγιο	8.639	9.846,8	9.857,7	0,38	0,02
Λουξεμβούργο	297	365,1	367,2	0,60	0,11
Ην. Βασίλειο	50.550	56.314,2	56.588,2	0,32	0,10
Ιρλανδία	2.969	3.401,0	3.547,8	0,51	0,85
Δανία	4.271	5.123,0	5.111,1	0,51	- 0,05
Ελλάδα	7.566	9.642,5	9.934,8	0,78	0,60
Ευρώπη των 10	223.889	270.722,6	273.054,3	0,57	0,17
Ισπανία	27.977	37.386,1	38.438,0	..	0,56
Πορτογαλία	8.441	9.909,3	10.128,9	..	0,44
Ευρώπη των 12	260.307	318.018,0	321.611,2	0,61	0,22

Πηγή: 1950-1984, Eurostat, Δημογραφικές Στατιστικές 1980, σελ. 64-65.
1985, Conseil de l'Europe, Evolution Démographique Récente dans les États Membres du Conseil de l'Europe, Conseil de l'Europe, Strasbourg 1980, σελ. 12.
ΕΣΥΕ, Δημοσιεύματα στοιχεία, για τον πληθυσμό της Ελλάδας το 1985.

Πίνακας 9. Ακαθάριστα ποσοστά γεννητικότητας, 1935-1981

Χρόνος	Γεννήσεις ζώντων επί 1000 κατοίκων	Χρόνος	Γεννήσεις ζώντων επί 1000 κατοίκων
1935	28,16	1968	18,21
1936	27,87	1969	17,44
1937	26,16	1970	16,48
1938	25,91	1971	15,98
1939	24,77	1972	15,85
1940	24,53	1973	15,40
		1974	16,08
1951	20,31	1975	15,73
1952	19,33	1976	16,00
1953	18,37	1977	15,51
1954	19,23	1978	15,66
1955	19,35	1979	15,66
1956	19,70	1980	15,36
1957	19,26	1981	14,48
1958	19,01		
1959	19,40		
1960	18,88		
1961	17,94		
1962	18,01		
1963	17,48		
1964	18,00		
1965	17,71		
1966	17,95		
1967	18,68		

Πηγή: ΕΣΥΕ, Στατιστική Ελετηρίς της Ελλάδος 1982, σελ. 41

Πίνακας 10. Ακαθάριστα ποσοστά γεννητικότητας σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης, 1981

Περιοχές-χώρες	Ποσοστά γεννητικότητας (ανά 1000 κάτοικοι)	
1. Βαλκανικές χώρες		
Αλβανία	30,3	(1979)
Βουλγαρία	14,1	
Γιουγκοσλαβία	16,7	
Ρουμανία	17,0	
Τουρκία	34,9	(1979)
2. Μεσογειακές χώρες Α. Ευρώπης		
Ισπανία	14,2	
Ιταλία	10,9	
Μάλτα	15,0	
Πορτογαλία	16,3	(1980)
3. Χώρες ΕΟΚ		
Βέλγιο	12,7	
Γαλλία	14,9	
Δανία	10,4	
Δ. Γερμανία	14,2	
Ην. Βασίλειο	12,8	
Ιρλανδία	21,0	
Ιταλία	10,9	
Λουξεμβούργο	12,0	
Ολλανδία	12,5	
Ελλάδα	14,5	

Πηγή: U. N. Demographic Yearbook, 1982.

Πίνακας 11. Δείκτες γενικής και ολικής γονιμότητας και δείκτες αναπαραγωγής του πληθυσμού της Ελλάδας, 1950-1981

Έτος	Γενική Γονιμότητα	Ολική Γονιμότητα	Αναπαραγωγή	
			Ακαθάριστη	Καθαρή
1950	74,1	2571,2	1249,6	1183,6
1955	72,8	2388,0	1160,6	1052,1
1960	71,2	2230,6	1084,2	999,2
1965	70,3	2319,4	1127,3	1054,2
1970	68,3	2435,5	1183,2	1121,0
1975	62,2	2276,6	1106,5	1059,0
1980	63,5	2222,0	1071,0	1023,0
1981	59,8	2088,0	1004,0	965

Πηγές: ΕΣΥΕ, Στατιστική της Φυσικής Κίνησης του Πληθυσμού της Ελλάδος, 1980.

Γ. Σιάρδος, οι μεταβολές στη σύνθεση κατά ηλικία του πληθυσμού της Ελλάδος δικαιολογούν τις χειρότερες ανησυχίες. Ο Οικονομικός Ταχυδρόμος Φ41 (1588), 1984 σελ. 27.

Πίνακας 12. Εξέλιξη της φυσικής αύξησης του πληθυσμού της Ελλάδας 1951-1981

Δεκαετία	Γεννήσεις	Θάνατοι	Διαφορά
	%	%	%
1951-1960	19,3	12,1	12,1
1961-1970	17,8	9,8	9,8
1971-1980	15,7	7,0	7,0

Πηγή: Γ. Σιάρδος

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο 3

Εξωτερική και Εσωτερική Μετανάστευση.

Η εξωτερική μετανάστευση.

Οι επιδράσεις τις οποίες είχαν η γονιμότητα και η θνησιμότητα, κατά την διάρκεια της τριακονταετίας 1950-1980, στη διαμόρφωση της πυραμίδας του πληθυσμού του συνόλου της Χώρας μας, αλλοιώθηκαν από την μετανάστευση. Η επίδρασή της στο συνολικό μέγεθος του πληθυσμού - υπολογιζόμενη εμμέσως σαν υπόλοιπον της πραγματικής αυξήσεως από της φυσικής αυξήσεως του πληθυσμού - ήταν 374 χιλ. στη τριακονταετία 1951-1981 και ειδικότερα, στη πρώτη δεκαετία, η υπεροχή της αποδημίας έναντι της παλινοστήσεως υπολογίζεται σε 211 χιλ. στη δεύτερη δεκαετία 1971-81 η υπεροχή αυτή ανήλθε σε 435 χιλ. ενώ κατά την τρίτη δεκαετία 1971-81 εσημειώθη η υπεροχή της παλινοστήσεως έναντι της αποδημίας κατά 272 χιλ. Κατά ακολουθίαν, ο ρυθμός αυξήσεως του πληθυσμού ήταν κάτω του ρυθμού φυσικής αυξήσεως, δηλαδή ενώ ο μέσος ετήσιος συντελεστής φυσικής αυξήσεως (υπεροχής των γεννήσεων έναντι των θανάτων) ήταν 12,9,7 και 6,9 αντιστοίχως την πρώτη, τη δεύτερη και την τρίτη δεκαετία, ο συντελεστής πραγματικής αυξήσεως περιορίσθηκε σε 9,4 και 4,7 αντιστοίχως κατά την πρώτη και τη δεύτερη δεκαετία, ενώ στην τρίτη δεκαετία αυξήθη σε 9,8. η αρνητική διαφορά του -2,6% κατά την πρώτη και -5% κατά τη δεύτερη δεκαετία μετράει την αρνητική επίδραση της υπεροχής της αποδημίας πάνω στον πληθυσμό, ενώ η θετική διαφορά + 2,90/00 κατά την τρίτη δεκαετία μετράει τη θετική επίδραση της παλινοστήσεως (βλ. Πίνακα 27σελ. 57).

F

Πίνακας 27. Έμμεσος υπολογισμός της επιδράσεως της μεταναστεύσεως στην αύξηση του πληθυσμού στην Ελλάδα, 1951-1981

Χρονολ. απογρ.	Πληθυσ. (σε χιλ.)	Πυκνότητα	Αύξηση μεταξύ των απογραφών			Συντελεστές αύξησης (%)		
			Καθαρή αύξηση	Φυσική αύξηση	Επίδρ.η μεταναστεύσ.	Καθ. αυξ.	Φυσ. αυξ.	Επίδρ. μεταν.
7-4-1951	7.633	58	753	964	-211	9,4	12,0	-2,6
19-3-1961	8.389	64	404	839	-435	4,7	9,7	-5,0
14-3-1971	8.769	66	909	637	+272	9,8	6,9	+2,9
5-4-1981	9.740	74						
Συνολική μεταβολή 1951-1981			2066	2440	-374	8,0	9,4	-1,4

Σημείωση: Οι μετα-απογραφικές δειγματοληπτικές έρευνες καλύπτει έδειξαν για την απογραφή 1961 υπερεκτίμηση ίση με 0,05%, για την απογραφή 1971 υποεκτίμηση ίση με 0,42% και για την απογραφή του 1981 υπερεκτίμηση ίση με 0,36%.

Αξίζει να σημειωθεί ότι με τον έμμεσο υπολογισμό της καθαρής επιδράσεως της μεταναστεύσεως συγκαλύπτεται ένα μέρος των αποδημησάντων στο εξωτερικό, με τους αλλοδαπούς που εγκαθίστανται στην Ελλάδα και ο αριθμός των οποίων αυξάνεται από 55 χιλ. το 1961, σε 93 χιλ. το 1971 και σε 181 το 1981, καθώς επίσης και με τους επαναπατρισθέντες Έλληνες από το εξωτερικό (τόσο κατά την πρώτη δεκαετία, όσο και από την τρίτη δεκαετία).

Μεγαλύτερη σημασία έχει η επίδραση που είχε η μετανάστευση στη σύνθεση και στη γεωγραφική κατανομή. Η κατά φύλο σύνθεση παρουσίαζε πάντοτε υπεροχή των αρρένων. Αλλά εκείνο το οποίο είχε μεγαλύτερη σημασία είναι η προτίμηση της μεταναστεύσεως προς τις περισσότερο παραγωγικές και γόνιμες ηλικίες 15-44 ετών, οι οποίες συγκέντρωσαν το 80% περίπου των μεταναστών. Η μέση ηλικία των αποδημούντων προς τις Ευρωπαϊκές χώρες ήταν 29,4 έτη για τους άντρες και 25,4 για τις γυναίκες, ενώ για τους μεταναστεύοντες προς τις υπερωκειάνιες χώρες ήταν μικρότερη, 25,4 για τους άνδρες και 23,6 έτη για τις γυναίκες. Κατά πέντε έτη υψηλότερη ήταν η μέση ηλικία των παλιννοστούντων.

Πίνακας 28. Ειδικοί κατά ομάδες ηλικιών συντελεστές της μεταναστευτικής κινήσεως στην Ελλάδα 1968-1977, και παλιννοστήσαντες 1976-1980

Ομάδες ηλικιών	Μέσοι ετήσιοι συντελεστές σε 1000 κατ.				Παλιννοστήσαντες 1976-80	
	Αποδημία		Παλιννόστηση		Αριθμοί σε χιλ.	Σε 1000 κατοίκ.
	1968-73	1974-77	1968-73	1974-77		
Σύνολο	6,9	2,3	2,5	3,2	232,7	2,4
0-14	4,1	1,3	1,8	2,2	48,0	2,1
15-44	12,9	4,0	3,5	5,0	136,2	3,4
45-64	1,8	1,2	1,4	1,9	40,1	1,8
65 και άνω	0,6	0,2	0,8	0,7	8,2	0,7

Η υπερωκεάνιος μετανάστευση παρουσίασε μεγαλύτερη αναλογία παιδιού και γεροντικού πληθυσμού παρά η προς Ευρώπη, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι οι αποδημήσαντες προς υπερωκεάνειες χώρες αποτελούνται αναλογικά από περισσότερα οικογενειακά μέλη. Από απόψεως οικογενειακής καταστάσεως, οι έλληνες μετανάστες παρουσιάζουν μεγάλη αναλογία εγγάμων ζευγών και τούτο δικαιολογεί τη μικρή υπεροχή των αρρένων στην αναλογία των φύλων και την σχετικώς υψηλή αναλογία των παιδιών μεταξύ των μεταναστών. Η κατά επάγγελμα εξ' άλλου, σύνθεση των μεταναστών δείχνει ότι από όλες τις ομάδες των επαγγελματιών προερχόσαν οι αποδημούντες· μεγαλύτερη όμως συμμετοχή είχαν οι γεωργοί. Στους παλιννοστούντες η κατά επάγγελμα σύνθεση είχε αλλάξει· και μεγαλύτερη αναλογία παρουσιάζουν οι βιομηχανικοί εργάτες και τεχνίτες (βλ. πίνακα 28).

Από μια σύγκριση της αποδημίας και της παλιννοστήσεως κατά επαγγελματικές ομάδες, προκύπτει ότι επιτυγχάνεται μία επαγγελματική κινητικότητα, με αποτέλεσμα να κερδίσουν περισσότερους από όσους· έχασαν ωρισμένες επαγγελματικές ομάδες, όπως είναι:

οι επιστήμονες και οι τεχνικοί, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, οι βιομηχανικοί εργάτες και οι χειριστές μηχανημάτων, ενώ αντίθετως παρουσιάζουν απώλειες οι γεωργοί, οι υπάλληλοι γραφείων, οι πωλητές και οι απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών.

Οι κύριες χώρες προορισμού των μεταναστών κατά την πρώτη δεκαετία ήταν οι υπερπόντιες χώρες (οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ο Καναδάς και η Αυστραλία) και κατά την δεύτερη δεκαετία προσετέθηκαν και οι Ευρωπαϊκές χώρες, με ένα ισχυρό ρεύμα κυρίως προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Τα ρεύματα αυτά συνεχίστησαν μέχρι τις αρχές της Τρίτης Δεκαετίας, οπότε ανασκόπησαν με την ενεργειακή κρίση του 1973 και την οικονομική κρίση που επακολούθησε και άρχισε τότε το αντίθετο ρεύμα, της παλιννοστήσεως, η οποία συνεχίσθη μέχρι το τέλος της δεκαετίας και πέρα από αυτής.

Από απόψεως, τόπου προελεύσεως και τόπου προορισμού, παρατηρείται ότι καταρχήν απ' όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της Χώρας οι μετανάστες κατευθύνονταν προς όλες σχεδόν τις χώρες υποδοχής μεταναστών. Αλλά διαπιστώνεται μια προτίμηση των αποδημούντων από την πελοπόννησο και τα νησιά του Αιγαίου προς τις υπερπόντιες χώρες και αφετέρου από τα Βόρεια και κεντρικά διαμερίσματα της Χώρας προς την βιομηχανική Κεντρική Ευρώπη. Οι παλιννοστούντες προτιμούν τις αστικές περιοχές για την εγκατάστασή τους, καθώς ένας μεγάλος αριθμός των αποδήμων από αγροτικές περιοχές δεν επιστρέφει στον τόπο προελεύσεώς του. Αυτό συμβαίνει, διότι η αποδημία είναι στην πραγματικότητα μια μετακίνηση από τις αγροτικές στις αγροτικές περιοχές - η διαφορά είναι ότι χρειάζεται να περάσει κανείς τα σύνορα - και οι παλιννοστούντες είναι κατά ακολουθία προσαρμοσμένοι προς

την αστική ζωή στο μεταξύ. Κατά την περίοδο της οικονομικής υφέσεως μετά το 1973, το πρότυπο μετεβλήθη αναλογικά λιγότεροι αποδημούν από τις αγροτικές περιοχές, αλλά περισσότεροι εγκαθίστανται σε αυτές, σε σχέση με τις προηγούμενη περίοδο.

Πίνακας 29. Ο πληθυσμός της Ελλάδος κατά υπηκοότητα, 1951-1981

Υπηκοότητα	1951	1961	1971	1981
Σύνολο πληθυσμού	7.632,8	8.388,5	8.768,3	9.739,5
Ελληνική	7.802,2	8.321,7	8.661,1	9.510,6
Ελληνική και ΗΠΑ	...	6,1	6,0	15,3
Ελληνική και άλλη	...	6,1	8,3	33,0
Ξένη υπηκοότητα	30,6	54,6	92,9	180,6

Η Ελλάδα, κατά παράδοση χώρα αποδημίας, έγινε εκ παραλλήλου και χώρα υποδοχής μεταναστών. Ο αριθμός των αλλοδαπών που ευρίσκονται στη χώρα αυξάνεται συνεχώς. Από 31 χιλ. το 1951, αυξήθη σε 55 χιλ. το 1961· διπλασιάσθηκε σχεδόν το 1960, ανήλθε σε 94 χιλ. το 1971 και διπλασιάσθηκε σχεδόν και πάλι στη δεκαετία του 1970 και ανήλθε σε 181 χιλ. το 1981. Επιπλέον, εάν ληφθεί υπόψη ότι υπάρχει και ένας αριθμός λαθραίως ευρισκομένων στη χώρα εργατών, ο αριθμός αυτός γίνεται ακόμη μεγαλύτερος. (βλ. πίνακα 29 σελ. 60).

Η εσωτερική μετανάστευση.

Η εσωτερική μετανάστευση - η οποία είναι κυρίως μια πληθυσμιακή μετακίνηση από την ύπαιθρο στις πόλεις και αντιστρόφως έχει καταλήξει σε μια ανακατανομή του πληθυσμού μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών στη χώρα, αλλά ταυτοχρόνως και σε μια ανακατανομή μεταξύ των γεωγραφικών διαμερισμάτων. Ο συνολικός αριθμός των ατόμων που μετακινήθηκαν ανήλθε σε 645 χιλ. σε 765 χιλ. και σε 834 αντίστοιχα κατά τις πενταετίες πριν από τις

απογραφές 1961, 1971 και 1981. Αν δεχθούμε μια ομαλή τάση αυξήσεως της μετακινήσεως μέσα στη Χώρα σε όλη τη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου, τότε είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το μέγεθος των μετακινήσεων της δεκαετίας 1951-60 σε 1.200 χιλ. άτομα, της επομένης δεκαετίας 1961-70 σε 1.500 χιλ. και στη συνέχεια της δεκαετίας 1971-80 σε 1.700 χιλ. άτομα. Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η διακίνηση ατόμων στο εσωτερικό της χώρας ήταν 25% περίπου μεγ. τη δεκαετία 1961-70 σε σχέση με τη δεκαετία 1951-60 και 15% περίπου μεγαλύτερη τη δεκαετία 1971-80.

Προκύπτει επίσης, ότι περισσότερο από 17% του πληθυσμού μετακινείται σε άλλο δήμο ή κοινότητα μέσα σε κάθε δεκαετία. Εάν δεν ληφθούν υπόψη και οι μετοικήσαντες μεταξύ δήμων και κοινοτήτων εντός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Αθηνών, τότε θα μπορούσε να λεχθεί ότι στη δεκαετία του 1970 τα 23% του πληθυσμού άλλαξε κατοικία, μετοίκησε σε άλλο δήμο ή κοινότητα τουλάχιστον μια φορά. Μεταξύ των μετακινουμένων η αναλογία των αντρών είναι 48,5% και των γυναικών 51,5% (όση περίπου και η αναλογία τους στο συνολικό πληθυσμό 49% και 51% αντιστοίχως).

Κύριος πόλος έλξεως της εσωτερικής μετανάστευσης κατά την πρώτη και δεύτερη δεκαετία της περιόδου 1951-1981, το Πολεοδομικό Συγκρότημα Αθηνών και δευτερευόντως το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης. Οι λοιπές αστικές περιοχές είχαν ένα πολύ μικρό κέρδος σε πληθυσμό από την όλη εσωτερική μετανάστευση. Η εισροή αυτή στα μεγάλα αστικά κέντρα προήλθε από τις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές, οι οποίες είχαν καθαρή εκροή, οι μεν πρώτες 22 χιλ. και 28 χιλ. κάθε δεκαετία, οι δε δεύτερες,

από τις οποίες προήλθε ο κύριος όγκος των εσωτερικών μεταναστών, περί τις 350 χιλ. κατά την πρώτη και περί τις 474 χιλ. κατά τη δεύτερη δεκαετία. Στη δεκαετία του 1970 φαίνεται ότι η "έξοδος" από τις αγροτικές περιοχές εμειώθη και η κατεύθυνση των ρευμάτων άλλαξε εν μέρει τόπους προορισμού. Το μέγεθος της καθαρής εκροής από τις αγροτικές περιοχές περιωρίσθηκε σε 359 χιλ. και μειώθηκε το μέγεθος της εισροής την οποία δέχθηκαν τα Πολεοδομικά Συγκροτήματα των Αθηνών σε 197 χιλ. καθώς και της Θεσσαλονίκης σε 79 χιλ. αλλά αυξήθηκε η εισροή σε σχέση με τις δύο προηγούμενες δεκαετίες στα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα 50 χιλ. κατοίκων και άνω (Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Χανίων), καθώς επίσης και στα αστικά κέντρα 30 χιλ. έως 50 χιλ. κατοίκων. Στις πόλεις κάτω των 20 χιλ. (αστικές περιοχές) καθώς επίσης και στις κωμοπόλεις (ημι-αστικές περιοχές) δε παρατηρήθηκε αύξηση της εισροής, αλλά στις περιοχές αυτές, σε αντίθεση με τις προηγούμενες δεκαετίες, διατηρήθηκε η φυσική αύξηση του πληθυσμού τους. (βλ. πίνακας 30).

Πίνακας 30. Εσωτερική μετανάστευση μεταξύ των αστικών και αγροτικών περιοχών στην Ελλάδα, 1951-1980 - Εκτιμήσεις της καθαρής επιδράσεως (σε χιλιάδες ατόμων)

Περιοχές	1951-60	1961-70	1971-80
Π.Σ. Αθηνών	308	376	197
Π.Σ. Θεσσαλονίκης	54	103	79
Λοιπές αστικές περιοχές	26	23	82
Ημιαστικές περιοχές	-22	-28	1
Αγροτικές περιοχές	-360	-474	-359

Η κατά φύλο και ηλικία κατανομή των μετακληθέντων στο εσωτερικό (σε άλλο δήμο ή Κοινότητα) παρουσιάζει ομοιομορφία μεταξύ των απογραφών της τριακονταετούς περιόδου 1951-81. Συγκέντρωση της μεγάλης μάζας των μεταναστών, περισσότερο από

το ήμιου, στην ομάδα ηλικιών 15-29 ετών, περίοδος της ζωής κατά την οποία αναζητείται η επαγγελματική αποκατάσταση. Μικρότερη είναι η αναλογία των ηλικίας 30-44 ετών και βρίσκεται σε σχέση με την αναλογία των εξαρτημένων και ακολουθώντας του γονείς τους παιδιών ηλικίας κάτω των 15 ετών. Πολύ μικρότερη είναι η αναλογία στην ομάδα ηλικιών 45-64 ετών, που παρουσιάζει επαγγελματική κινητικότητα. Η μέση ηλικία των αναχωρησάντων από μια περιοχή είναι κατά τρία έτη περίπου υψηλότερη των εγκατασταθέντων σε αυτή. παρατηρείται, όμως, ότι, κατά την πενταετία πρό της τελευταίας απογραφής του 1981 η συμμετοχή των μικρών και μεγάλων ηλικιών στην εσωτερική μετανάστευση είναι περιορισμένη σε σχέση με την αντίστοιχη κατανομή των απογραφών του 1971 και 1961. Τούτο σημαίνει ότι οι οικογένειες μετακινούνται στο εσωτερικό σε μικρότερη αναλογία κατά την τρίτη δεκαετία, παρά στις δύο πρώτες δεκαετίες της περιόδου. (Η μεταβολή της πυραμίδας του πληθυσμού μόνο, δεν δικαιολογεί την σύνθεση αυτή). (Βλ. πίνακα 31).

Πίνακας 31 Η εσωτερική μετανάστευση στην Ελλάδα κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών, 1951-1980

Ομάδες ηλικιών	1956-60		1966-70		1976-80	
	Σε χιλιάδες	%	Σε χιλιάδες	%	Σε χιλιάδες	%
Σύνολο	222,8	100,0	263,7	100,0	150,7	100,0
0-14	42,8	19,2	45,5	17,5	16,2	10,8
15-29	108,9	48,9	117,9	44,7	95,7	63,5
30-44	38,9	17,5	51,6	19,5	24,6	16,3
45-64	23,5	10,5	31,9	12,1	6,6	4,4
65 και άνω	8,7	3,9	16,8	6,4	7,6	5,0

Η συμμετοχή των μετακινηθέντων σε οικονομικές δραστηριότητες, για τους άντρες είναι η αυτή με τους μη μετακινηθέντες, ενώ για τις γυναίκες είναι μεγαλύτερη. οι εγκατασταθέντες σε αστικές περιοχές απασχολήθηκαν στη βιομηχανία, τις κατασκευές

και τις υπηρεσίες, ενώ οι γυναίκες απασχολήθηκαν κυρίως στις υπηρεσίες και τη Βιομηχανία.

Το σχήμα των "περισσευμάτων" του εργατικού δυναμικού στη γεωργία και των παραγόντων "αποθήσεως" από τις αγροτικές περιοχές και "έλξεως" στις αστικές περιοχές βρίσκει πλήρη εφαρμογή στην περίπτωση της εσωτερικής μετανάστευσης στην Ελλάδα.

Για τη μετανάστευση υποτίθεται ότι δεν θα επηρεάσει, τουλάχιστον θετικά, με τις πληθυσμιακές εξελίξεις. Η υπόθεση αυτή είναι απόρροια των αποτελεσμάτων συλλογής των στατιστικών δεδομένων για τη συνολική μετανάστευση εξισορροπείται, σχεδόν εξ' ολοκλήρου, από την παλινόστηση από τα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας, χωρίς να επηρεάζει, κατ' αυτό τον τρόπο, ουσιαστικά τις πληθυσμιακές εξελίξεις. Αντίθετα, η σημειούμενη διαφορά μεταξύ εισερχόμενων και εξερχόμενων που αναφέρεται από την ΕΣΥΕ, προϋπήρχε από την προηγούμενη δεκαετία και δεν πρέπει να αφορά Έλληνες μετανάστες, τουλάχιστον συνολικά, αλλά παντοειδείς, ανεξέλεγκτα εισερχόμενους οπαδούς.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, παρά την εξισορρόπηση του ρεύματος των μεταναστευόντων προς το εξωτερικό από τους παλιννοστούντες, υπάρχει, έστω και σε μικρή έκταση επίδραση του παράγοντα μετανάστευση - παλινόστηση στη δομή του πληθυσμού κατά ηλικία, λόγω διαφοροποίησης της ηλικίας των μεταναστευόντων από τους παλιννοστούντες.

Τέλος, θα πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι η αναμενόμενη άρση των περιορισμών για την κίνηση του εργατικού δυναμικού στις χώρες της Ε.Ο.Κ μετά το 1988, πιθανότατα θα δημιουργήσει σημαντικό μεταναστευτικό ρεύμα Ελλήνων υπηκόων προς τις υπό-

λοιπες χώρες λόγω των δυσμενών συνθηκών που διαμορφώνονται στην Ελλάδα, σε σχέση με τις χώρες της Ε.Ο.Κ.

Συμπέρασμα.

Το πρόβλημα της μετανάστευσης, που αγνοήθηκε ουσιαστικά μετ'ην θεώρηση κλειστού πληθυσμού, είναι δυσεπίλυτο, λόγω ελλείψεως στατιστικών δεδομένων. Είναι γεγονός πάντως, από τα δεδομένα που υπάρχουν μέχρι το 1977, ότι ο παράγοντας μετανάστευση - παλιννόστηση επηρεάζει αρνητικά την εξέλιξη του πληθυσμού, με πλεόνασμα εκροής νέων και εισροής γεροντικών ηλικιών.

Τα μεθοδολογικά προβλήματα είναι πολύ σοβαρά, όσον αφορά την εσωτερική μετανάστευση, διότι η έλλειψη στατιστικών δεδομένων αποτελεί την κύρια αιτία αδυναμίας προσδιορισμού των προβολών στα επί μέρους γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας. Σήμερα, όμως, θεωρείται άκρως αναγκαίος ο προσδιορισμός των προβολών αυτών, τουλάχιστον για τα μεγάλα γεωγραφικά διαμερίσματα, με εκμετάλλευση έστω και των στοιχείων της απογραφής του 1981.

Δυστυχώς δεν υπάρχουν σήμερα αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα για την παρουσία αλλοδαπών στην Ελλάδα, ιδίως γι' αυτούς που προέρχονται από αφρικανο-ασιατικές χώρες. Ο προσδιορισμός της εξελικτικής παρουσίας των αλλοδαπών και αλλοεθνών στον ελληνικό χώρο αποτελεί ουσιαστικό πληθυσμιακό πρόβλημα στην Ελλάδα και ασφαλώς δεν αποτελεί λύση η παράβλεψή του· αντίθετα, θα πρέπει να αποτελέσει άμεσο αντικείμενο επιστημονικής έρευνας σε όλα τα επίπεδα.

Μεταναστευτικές ανακατατάξεις.

Οι Έλληνες χαρακτηρίζονταν πάντα από μεγάλη κινητικότητα. Η κινητικότητα αυτή προσδιόρισε, από την αρχαιότητα μέ-

χρι σήμερα , τη δημογραφική διάρθρωση και εξέλιξη, αλλά και την κατανομή του πληθυσμού στον ελληνικό χώρο. Στη μακριά ιστορία της χώρας άλλαζαν συνεχώς οι πυκνώσεις και οι αραιώσεις στις διάφορες περιοχές της.

Στη νεοελληνική ιστορία ιδιαίτερη έντονη ήταν η μετανάστευτική κίνηση στην περίοδο 1900-1920, όταν μεταναστεύτηκαν πάνω από 400.000 άτομα προς υπερπόντιες χώρες, τα περισσότερα (95%) στις Η.Π.Α.

Στην εικοσαετία 1920-1940 η υπερπόντια μετανάστευση μειώθηκε σε 93.000 άτομα περίπου, από τα οποία 68% εγκαταστάθηκαν στις Η.Π.Α.

Μεταπολεμικά και συγκεκριμένα στην περίοδο 1945-1960 η υπερπόντια μετανάστευση έφτασε σ' ένα σύνολο 155.000 άτομα, δηλ. αυξήθηκε σημαντικά. Οι μετανάστες προέρχονται κύρια, στην περίοδο αυτή από την Κεντρική, τη Νότια και τη Νησιωτική Ελλάδα.

Από το 1960 μέχρι το 1970 μειώνεται η υπερπόντια μετανάστευση και αρχίζει η περίοδος έξαρσης της μετανάστευσης προς τη Δυτική Ευρώπη και ειδικά προς τη Δυτική Γερμανία. Στην περίοδο αυτή μετανάστευσαν περίπου 900.000 άτομα, από τα οποία 725.000 (81%) στη Δυτική Γερμανία. Η διάρθρωση του συνόλου από πλευρές φύλου, ηλικίας, επαγγέλματος και περιοχών προέλευσης ήταν τέτοια, που επηρέασε σε σημαντικό βαθμό δυσμενώς, όχι μόνο τη συνολική πληθυσμιακή εξέλιξη και την κατανομή κατά περιοχές, αλλά και τη μορφή της πυραμίδας των ηλικιών, προδιαγράφοντας έτσι και την παραπέρα δυσμενή δημογραφική και οικονομική εξέλιξη της Χώρας.

Συγκεκριμένα ο ρυθμός συνολικής πληθυσμιακής αύξησης στην περίοδο 1961-1971 ήταν υποδιπλάσιος του ρυθμού της προηγούμενης δεκαετίας (4,5% έναντι 10% αντίστοιχα). Οι μετανάστες ανήκαν, σε ποσοστό 70% , σε παραγωγικές δημογραφικά και οικονομικά ηλικίες, προέρχονται από αγροτικές (κατά 60%) περιοχές, ιδιαίτερα της Μακεδονίας και ήταν αγρότες και χειρώνακτες εργάτες σε ποσοστό 85% του συνόλου του εργατικού δυναμικού που μετανάστευε στην περίοδο 1961-1971 στη Δυτική Γερμανία.

Η παλινδότηση υπήρξε περιορισμένη στη μεταπολεμική περίοδο μέχρι το 1971. Ειδικά στην περίοδο 1961-1971 οι παλιννοστούντες αποτελούσαν αριθμητικά το ένα τρίτο των μεταναστευόντων.

Στην περίοδο 1971-1981 παρουσιάζεται αισθητός περιορισμός της μετανάστευσης στην Δ. Γερμανία. μετανάστευσαν 230.000 άτομα, το 1/3 δηλ. των ατόμων που είχαν μεταναστεύσει στην προηγούμενη δεκαετία. Αντίθετα, αυξάνει σημαντικά η παλιννόστηση. Έτσι, οι παλιννοστούν στην περίοδο αυτή 421.000 άτομα, αριθμός διπλάσιος των μεταναστευόντων.

Οι παλιννοστούντες κατευθύνονται σε μεγάλο ποσοστό στον τόπο προελεύσεώς τους, όπου παραμένουν για ένα βραχύ διάστημα και μετά κατευθύνονται στο πλησιέστερο μεγάλο αστικό κέντρο. Έτσι από την παλιννόστηση ωφελούνται οι πόλεις της Μακεδονίας και ιδιαίτερα η Θεσσαλονίκη στην Περίοδο αυτή. Στην περίοδο 1971-1981 39% των παλιννοστούντων εγκαθίσταται στη Μακεδονία, ποσοστό διπλάσιο του ποσοστού συμμετοχής του Πληθυσμού της στο συνολικό της Χώρας.

Η εσωτερική μετανάστευση ήταν ιδιαίτερα έντονη στη μεταπολεμική περίοδο. Παρουσίασε προοδευτικά αυξανόμενο ρυθμό μέχρι το 1971 και περιορίστηκε κάπως μετά. Έτσι ενώ στην περίοδο

1956-1960 οι εσωτερικοί μετανάστες ήταν 645.000, στην περίοδο 1966-1970 ήταν 764.000. Από αυτούς εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα 218.000 στην πρώτη και 256.000 στη δεύτερη περίοδο.

Μετά το 1972 η εσωτερική μετανάστευση περιορίστηκε σχετικά. Μεγάλη σημασία στην κάμψη της εσωτερικής μετανάστευσης είχε στην περίοδο αυτή η οικονομική κάμψη, που έπληξε ιδιαίτερα μερικούς κλάδους, όπως είναι οι οικοδομήσεις και η μεγάλη βιομηχανία, με συνεπακόλουθο να καμφεί η ανάπτυξή τους στις περιοχές συγκέντρωσης και κύρια, στην Αττική. Η οικονομική δραστηριότητα στράφηκε στην περίοδο αυτή σε παραδοσιακούς κλάδους και στο τοπικό εργατικό δυναμικό, καθώς και στον τουρισμό, με αποτέλεσμα να παρουσιαστεί σημαντική διασπορά δραστηριοτήτων στην επαρχία.

Παρά την κάμψη, όμως, του ρυθμού, αύξησης του πληθυσμού της περιφέρειας Πρωτεύουσας, η σε απόλυτους αριθμούς αύξηση του πληθυσμού της ήταν 487.000 άτομα στην περίοδο 1971-1981, δηλαδή απορρόφησε το 50% της συνολικής αύξησης του πληθυσμού της χώρας στη περίοδο αυτή.

Γενικά ο πληθυσμός της Περιφέρειας Πρωτεύουσας οφείλει την αύξησή του περισσότερο στην εισροή ατόμων με την εσωτερική μετανάστευση και παλιννόστηση και λιγότερο στη φυσική κίνηση των αυτοχθόνων, φαινόμενο που απόκτησε ιδιαίτερη ένταση το 1922, όταν ήλθαν στην Ελλάδα 1,2 εκατ. πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία. Έτσι το 1928 ο πληθυσμός της Περιφέρειας Πρωτεύουσας, που ήταν 711.000 αποτελούνταν κατά 28,2% από αυτόχθονες, κατά 32,4% από πρόσφυγες και κατά 39,4% από εσωτερικούς μετανάστες.

Η μετακίνηση ατόμων για αναζήτηση εργασίας, επειδή αφορά ηλικίες αναπαραγωγικές, επηρεάζει σημαντικά τη γεννησιμότητα,

θετικά στον τόπο εισροής και αρνητικά στον τόπο προέλευσης των ατόμων αυτών. Έτσι παρατηρήθηκε στην Ελλάδα, όπου μέχρι το 1970 ο αγροτικός πληθυσμός διακρίνονταν από ψηλή γεννησιμότητα, ψηλότερη από της Πρωτεύουσας, μια αντιστροφή, του φαινομένου. Η Πρωτεύουσα, δηλαδή, παρουσιάζει μετά το 1970 μεγαλύτερη φυσική κίνηση από τις άλλες περιοχές και τη χώρα στο σύνολό της.

Όπως φαίνεται στις πυραμίδες ηλικιών διαφόρων περιοχών της χώρας στους χάρτες 1,2,3,4 και τα διαγράμματα 1,2,3,4 σελ 70-75), οι πλουσιώτερες περιοχές (αστικές, κεντρικές, ηπειρωτικές) έχουν στις παραγωγικές μέσες ηλικίες περισσότερα άτομα και των δύο φύλων, απότι στις μικρές και γεροντικές ηλικίες και το αντίστροφο συμβαίνει στις φτωχές περιοχές (αγροτικές ορεινές και νησιωτικές περιμετρικές). Ειδικά μάλιστα οι διαδοχικές εικόνες των πυραμίδων ηλικιών των νομών το 1961 και το 1971 δείχνουν τη χειροτέρευση της κατάστασης στους περιμετρικούς νομούς.

ΧΑΡΤΗΣ 1

Άξονες πληθυσμιακής συγκέντρωσης

1880

1920

1980

ΧΑΡΤΗΣ 2

Πληθυσμιακές μεταβολές αστικών κέντρων 1951-61, 1961-71, 1971-81

1951-1961

Σύνολο χώρας: +10%

- Αύξηση: > 10%
- Αύξηση: 0-10%
- Μείωση

1961-1971

Σύνολο χώρας: +4,5%

- Αύξηση: > 4,5%
- Αύξηση: 0-4,5%
- Μείωση

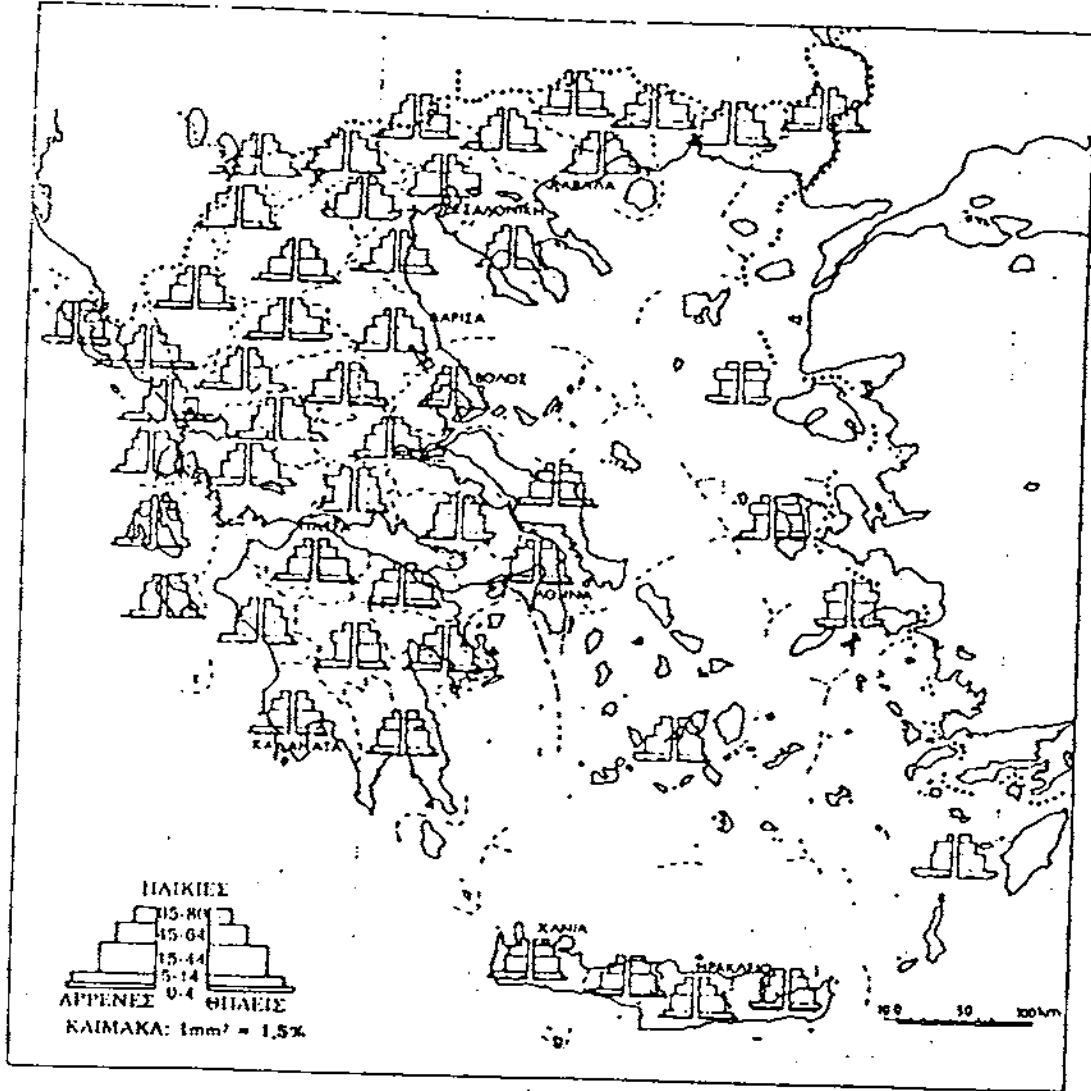
1971-1981

Σύνολο χώρας: 11,07%

- Αύξηση: > 11,07%
- Αύξηση: 0-11,07%
- Μείωση

Πυραμίδες ηλικιών κατά νομούς, 1961

Πηγή: Π. Λουκάκη, Περιφερειακές Σχέσεις και Τόσιες Εξελίξεις του Δικτύου Αστικών Κέντρων της Ελλάδας, *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Τεύχος 28, 1970.

ΧΑΡΤΗΣ 4

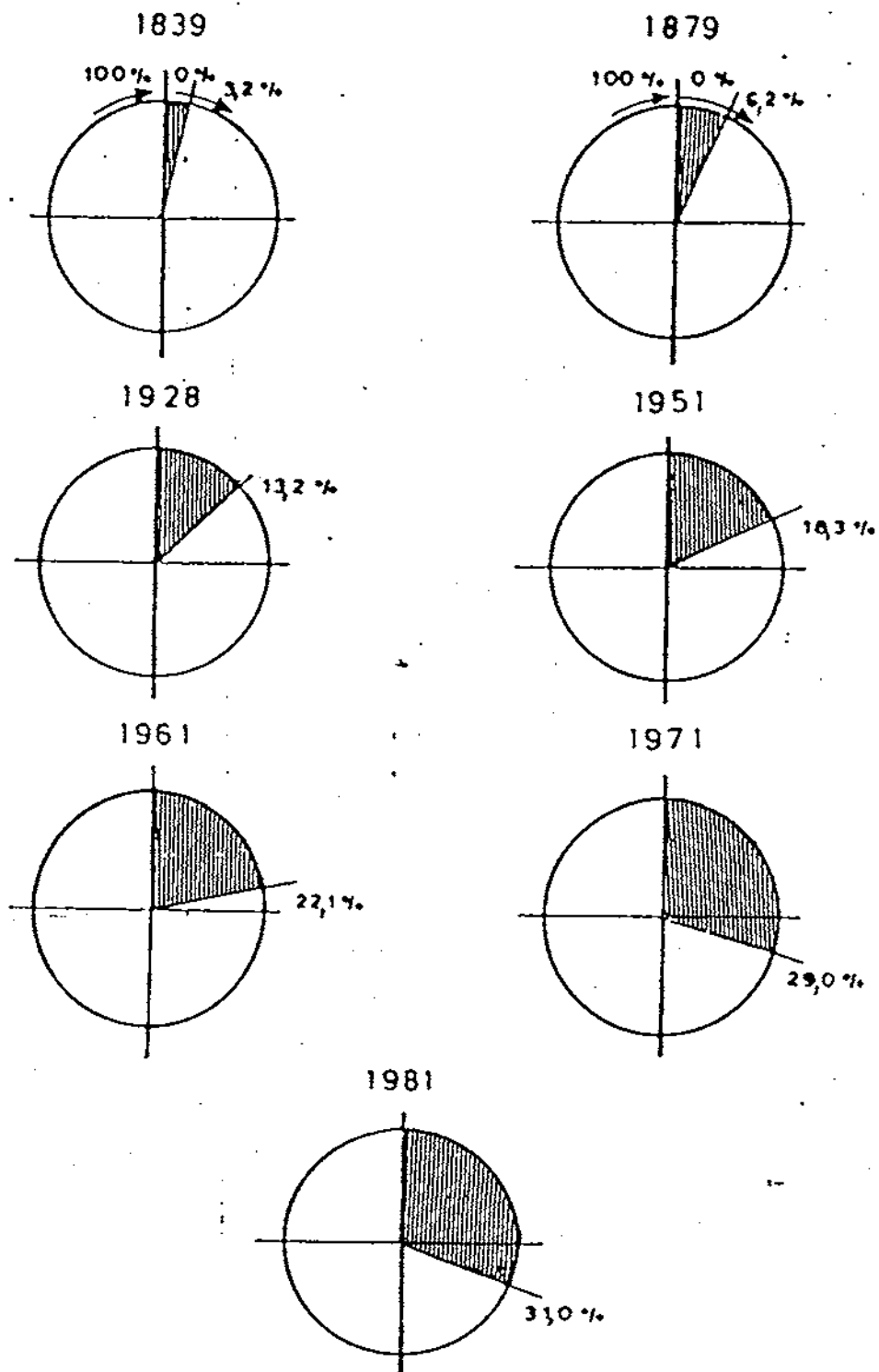
Πυραμίδες ηλικιών κατά νομούς, 1971

Πηγή: Π. Λούκκη, «Περιφερειακές Σχέσεις και Τάσεις Εξέλιξης του Δικτύου Αστικών Κέντρων της Ελλάδας», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Τεύχος 28, 1978.

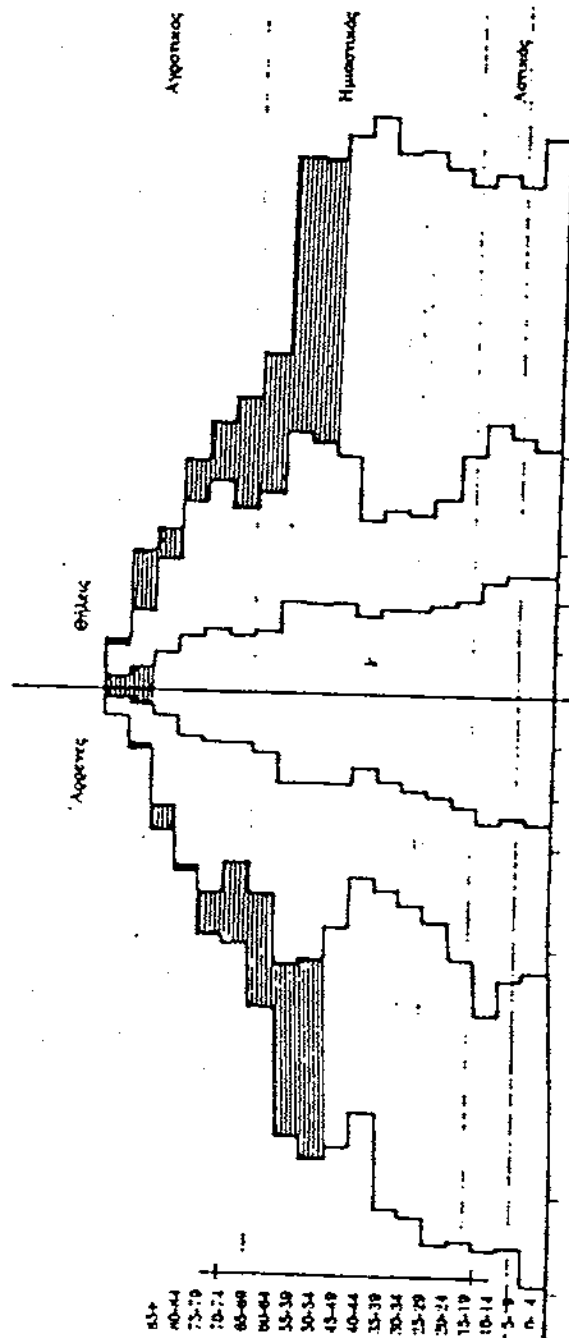
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1

Ποσοτό πληθυσμού Περιφέρειας Πρωτεύουσας σε σχέση με το συνολικό χώρας

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2

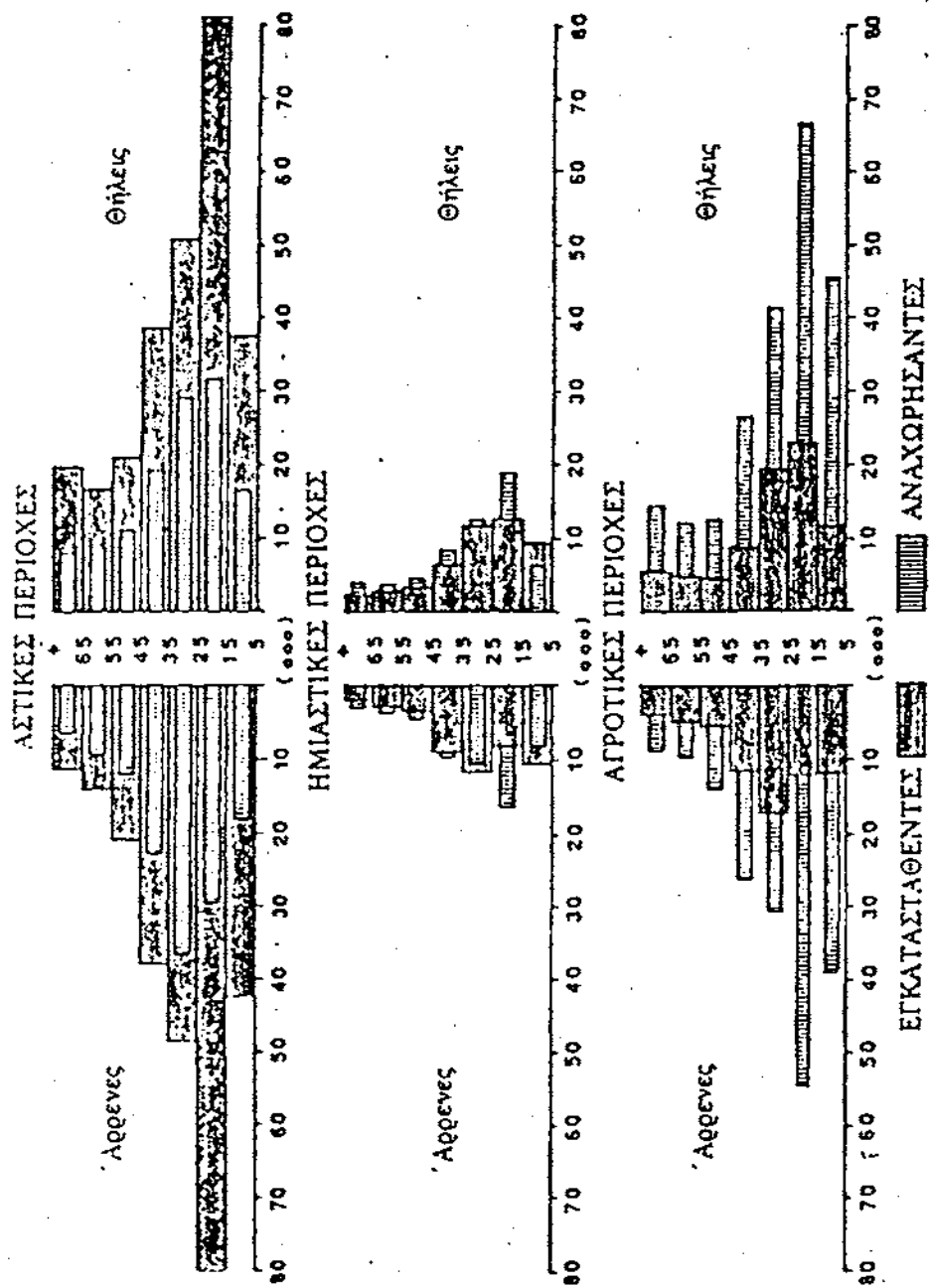
Πυραμίδες ηλικιών συνολικού αστικού, συνολικού ημιαστικού και συνολικού αγροτικού πληθυσμού 1981

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3

Εγκαταστάθηντες και αναχωρήσαντες στην περίοδο 1966-1971
κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και περιοχές

Πηγή: Δ. Φράγκου, «Η Εσωτερική Μετανάστευση κατά την Περίοδο 1966-71» *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Τεύχος 23, 1975.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ι V

Η Δημογραφική γήρναση στην Ελλάδα και οι επιπτώσεις της.

Η Δημογραφική γήρναση χαρακτηρίζεται από τη συνεχή αύξηση της αναλογίας των ηλικιωμένων ατόμων στο συνολικό πληθυσμό, με ταυτόχρονη μείωση της αναλογίας των παιδιών και ενδεχομένως της αναλογίας των ατόμων παραγωγικών ηλικιών. Δεν πρέπει να συγχέεται με δύο παρεμφερείς έννοιες: 1) Με την αύξηση του αριθμού των ηλικιωμένων που δεν κατάληγει στην αύξηση της αναλογίας τους στο συνολικό πληθυσμό και που οφείλεται στην αύξηση του πληθυσμού και την παράταση του ορίου ζωής και 2) Με την ατομική γήρναση, δηλαδή με τα γηρατειά του ανθρώπου που συνίσταται στην επίδραση του χρόνου στα ανθρώπινα σώματα η οποία προκαλεί, μορφολογικές και λειτουργικές μεταβολές.

Στην Ελλάδα η αναλογία των ηλικιωμένων 65 ετών και άνω σχεδόν διπλασιάστηκε από το 1951 ως το 1981 (από 6,8% σε 13,2%) και ο αριθμός τους αυξήθηκε από 514.000 σε 1.284.000 άτομα. Εντυπωσιακή είναι και η αύξηση της αναλογίας των ηλικιωμένων 60 ετών και άνω από 10,1% σε 17,5% και των υπερηλίκων άνω των 75 ετών από 2,1% σε 5,0% (Πίνακας 32 σελ. 77 και σχήμα 4 σελ. 77).

Η πορεία της γήρνασης κατανοείται καλύτερα όταν χρησιμοποιούμε το δείκτη γήρνασης (αριθμός ηλικιωμένων 65 ετών και άνω ανά 100 παιδιά 0-14 ετών) που από 23,4% το 1951 έφτασε σε 58,9% το 1981 (Πίνακας 32 σελ. 77).

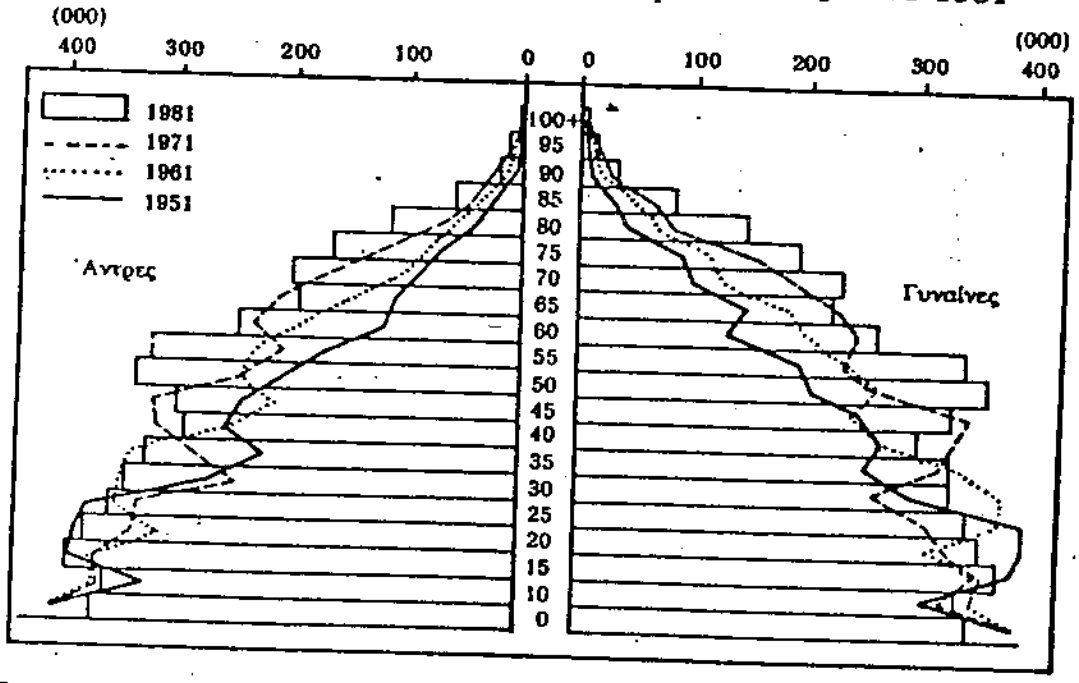
Ένα άλλο μέτρο ενδεικτικό για το χαρακτηρισμό ενός πλη-

Πίνακας 32. Διάρθρωση του πληθυσμού κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών, δείκτης γήρανσης, δείκτης εξάρτησης, διάμεση ηλικία 1951, 1961, 1971, 1981,

Έτος Απογραφής ή Υπολογισμού	Συνολικός πληθυσμός	Διάρθρωση του πληθυσμού κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών σε %			Δείκτης γήρανσης	Δείκτης εξάρτησης ολικός	Διάμεση ηλικία	Δείκτης εξάρτησης ατόμων 65 ετών & άνω
		0-14	15-64	65 και άνω				
1951	7.632.801	28,8	64,4	6,8	23,4	55,2	25,5	10,5
1961	8.388.553	26,7	65,1	8,2	30,6	53,7	29,2	12,6
1971	8.768.640	24,9	64,0	11,1	44,8	56,3	32,9	17,4
1981	9.729.360	22,4	64,4	13,2	58,9	55,3	34,4	20,5

Πηγή: 1951 και 1961 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1964, σελ. 23, 1971 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1973, σελ. 23, (Δειγματοληπτική επεξεργασία 5% των δελτίων της Απογραφής), 1981 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1982, σελ. 17, (υπολογιζόμενος πληθυσμός στο μέσο του έτους).

Σχήμα 4. Πυραμίδες πληθυσμού της Ελλάδας 1951-1981

Πηγή: 1951 και 1961 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1964, σελ. 23, 1971 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1973, σελ. 25, 1981 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1982, σελ. 17, (υπολογιζόμενος πληθυσμός στο μέσο του έτους).

θυσμού ως νέου ή γηρασμένου είναι η διάμεση ηλικία, δηλαδή η ηλικία στην οποία συγκεντρώνεται το 50% των ατόμων που ήταν 25,5 χρόνια το 1951 και έφτασε τα 34,4 χρόνια το 1981, αυξήθηκε δηλαδή κατά 9 χρόνια σε 3 δεκαετίες ή 3 χρόνια κάθε δεκαετία. Στη δεκαετία 1971-1981 η διάμεση ηλικία εξακολουθεί να εμφανίζεται αυξητική αλλά επιβραδυνόμενη. (Πίνακας 32 σελ. 77)

Η Ελλάδα έχει τη μεγαλύτερη αναλογία ηλικιωμένων στα Βαλκάνια και στη Νότια Ευρώπη κατέχει την 8η θέση. Η Ιρλανδία και η Ολλανδία έχουν μικρότερο ποσοστό ηλικιωμένων, ενώ το ποσοστό της Ελλάδας πλησιάζει εκείνο του Λουξεμβούργου, της Ιταλίας και της Γαλλίας. Ανησυχία προκαλεί η ταχύτητα της διαδικασίας γήρανσης στην Ελλάδα, που στην περίοδο 1961-1981 εσημείωσε τον υψηλότερο μέσο ετήσιο ρυθμό από όλες τις χώρες της Ε.Ο.Κ και όλες τις γειτονικές χώρες (Πίνακας 33 σελ. 79).

Αίτια της γήρασης.

1. Η μείωση της γεννητικότητας αποτελεί τη βασική αιτία γήρανσης του ελληνικού πληθυσμού. Η αναλογία της ομάδας των ηλικιωμένων 65 ετών και άνω αυξάνεται σε βάρος της αναλογίας του ποσοστού των νέων 0-14 ετών που μειώνεται εξ αιτίας της πτώσης της γεννητικότητας.

2. Η μετανάστευση προς το εξωτερικό αποτελεί αιτία γήρανσης γιατί οι περισσότεροι μετανάστες ανήκουν στο πληθυσμό των παραγωγικών ηλικιών. Η μετανάστευση είχε ως συνέπεια την επιτάχυνση του ρυθμού γήρανσης στην περίοδο που είχε σημειωθεί μαζική αποδημία. (Από 0,14% στη δεκαετία του 1951-61 σε 0,29% στη δεκαετία 1961-1971). Η παλινόστηση είχε ως συνέπεια την επιβράδυνση του ρυθμού γήρανσης στην περίοδο 1971-1981 σε 0,21%

Πίνακας 33. Δημογραφική γήρανση στις χώρες της ΕΟΚ, στις χώρες της νότιας ευρώπης και στις βαλκανικές χώρες

	ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ 65 ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΩ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ		ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΠΗΡΑΝΣΗΣ
	1961	1981	
Ελλάδα	8,2	13,2	0,25
Λοιπές χώρες ΕΟΚ			
Ιταλία (1980)	9,5	13,5	0,21
Γαλλία (1982)	12,1	13,5	0,07
Δ. Γερμανία	10,8	15,3	0,22
Ενωμένο Βασίλειο	11,7	15,1	0,17
Δανία (1960)	10,6	14,5	0,18
Ολλανδία	9,1	11,6	0,12
Βέλγιο	12,2	14,3	0,10
Ιρλανδία	11,2	10,7	-0,03
Λουξεμβούργο (1960)	10,7	13,6	0,13
Άλλες χώρες Ν. Ευρώπης			
Ισπανία (1960 1978)	8,2	10,7	0,13
Πορτογαλλία (1960 1980)	7,9	10,5	0,13
Βαλκανικές χώρες			
Γιουγκοσλαβία (1979)	6,1	9,3	0,17
Βουλγαρία (1963 1980)	8,0	11,8	0,22
Τουρκία (1955 1980)	3,4	4,6	0,05

Πηγή: DEMOGRAPHIC YEARBOOK, 1962, 1963, 1964, 1965, 1982 Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1964, 1982.

επειδή οι περισσότεροι από εκείνους που παλιννοστούν ανήκουν στο πληθυσμό των παραγωγικών ηλικιών. Στο περιορισμό του ρυθμού γήρανσης, έχει συμβάλει και η είσοδος των ξένων εργατών που υπολογίστηκαν σε 100.000 περίπου άτομα ηλικίας 15-35 ετών.

3. Η μείωση της θνησιμότητας δεν αποτέλεσε μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 70 αιτία γήρανσης του πληθυσμού, γιατί είχε ως συνέπεια την αύξηση της αναλογίας των παιδιών και της αναλογίας του πληθυσμού των παραγωγικών ηλικιών. Η αύξηση της μέσης διάρκειας ζωής οφείλεται στη μείωση της θνησιμότητας στις μικρές και νεότερες ηλικίες. Επομένως η μείωση της θνησιμότητας συνέβαλε στην ανανέωση του πληθυσμού και όχι στη γήρανσή του.

Η διαφορετική γήρανση.

Το φαινόμενο της γήρανσης δεν αφορά μόνο το συνολικό πληθυσμό της χώρας. Διάφορα τμήματα του πληθυσμού παρουσιάζουν ποσοστό ηλικιωμένων και δείκτη γήρανσης κατά πολύ ανώτερο από το Εθνικό μέσο όρο.

Η γήρανση του αντρικού και του γυναικείου πληθυσμού.

Το ποσοστό των ηλικιωμένων ανδρών από 6,1% το 1951 έφτασε σε 11,9% το 1981, ενώ η αντίστοιχη αύξηση στην αναλογία των ηλικιωμένων γυναικών ήταν από 7,3% σε 14,4%. Ο δείκτης γήρανσης αντρών από 18,6% το 1951 έφτασε σε 50,7 το 1981, ενώ ο δείκτης γήρανσης γυναικών από 26,7% το 1951 ανήλθε σε 67,7% το 1981. Το φαινόμενο της γήρανσης είναι περισσότερο έντονο στο γυναικείο πληθυσμό και το χάσμα μεταξύ των δύο φύλων συνεχώς διευρύνεται. Οι πόλεμοι, η μετανάστευση και η υπερθνησιμότητα των αντρών εξηγούν τη διαφορετική γήρανση κατά φύλο.

(Σχήμα 5 σελ. 107).

Η γήρανση του πληθυσμού των αστικών, των ημιαστικών και των αγροτικών περιοχών.

Το ποσοστό των ηλικιωμένων στις αγροτικές περιοχές είναι ανώτερο από τον Εθνικό μέσο όρο και από τα αντίστοιχα ποσοστά των αστικών και ημιαστικών περιοχών. Στη περίοδο 1951-1981 η αναλογία των ηλικιωμένων στις αγροτικές περιοχές αυξήθηκε από 7,3% σε 19,3%, στις αστικές περιοχές από 6,0% σε 10,6% και στις ημιαστικές από 6,8% σε 12,2%. Ο δείκτης γήρανσης στις αγροτικές περιοχές από 22,2% έφτασε 83,4% ενώ στις αστικές περιοχές η αντίστοιχη αύξηση ήταν από 25,6% σε 45,5% και στις ημιαστικές από 23,3% σε 49,3%. Σημειώνουμε ότι για το 1981 δεν έχουν ακόμα τ' αποτελέσματα της απογραφής ως προς την κατανομή του πληθυσμού σε αστικό ημιαστικό και αγροτικό και ότι τα στοιχεία για το 1981 στηρίζονται σε υπολογισμούς ερευνητή. Ο σημαντικός βαθμός του βίαιου μεταναστευτικού ρεύματος της περιόδου 1953-1973, της εσωτερικής μετανάστευσης και της φθίνουσας γεννητικότητας των αγροτικών περιοχών. (Σχήμα 6 σελ. 109).

Η γήρανση του πληθυσμού των νησιωτικών και ακριτικών Νομών της Χώρας.

Το 1981,σ τους 52 Νομούς της χώρας οι 38 παρουσιάζουν δείκτη γήρανσης ανώτερο από τον Εθνικό μέσο όρο, ενώ ιδιαίτερα γερασμένοι είναι οι Νομοί των νησιωτικών και ακριτικών περιοχών της χώρας, (Σάμου, Λέσβου, Χίου, Κεφαλληνίας).

(Βλ. δείκτης γήρανσης κατά νομούς σελ. 108).

Η γήρανση κατά οικογενειακή κατάσταση.

Τ' αποτελέσματα της απογραφής του 1981 για την κατανομή

του πληθυσμού κατά οικογενειακή κατάσταση δεν έχουν ακόμα δημοσιευθεί. Το 1971 στους 100 άνδρες άνω των 65 ετών, 6 ήταν άγαμοι, 79 έγγαμοι, 14 χήροι και 1 διαζευγμένος, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για τις γυναίκες ήταν 5,39,55 και 1. Όχι μόνο οι ηλικιωμένες γυναίκες είναι περισσότερες από τους ηλικιωμένους άντρες, αλλά και οι χήρες είναι υπερτετραπλάσιες από τους χήρους. Η διαφορά αποδίδεται στη μεγαλύτερη μακροβιότητα των γυναικών, στην υπερθνησιμότητα των αντρών και στο ότι οι ηλικιωμένες χήρες σπάνια ξαναπαντρεύονται. Η ύπαρξη μεγάλου αριθμού χωρών αποτελεί σημαντικό κοινωνικο-οικονομικό πρόβλημα.

Η γήρανση του πληθυσμού των παραγωγικών ηλικιών.

Παραγωγικός πληθυσμός είναι οι ομάδες ηλικιών 15-64 ετών για τους άντρες και 15-59 ετών για τις γυναίκες που αποτελούν το κύριο σώμα του εργατικού δυναμικού και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας. Στην Ελλάδα παρατηρείται μετά το 1951 γήρανση του παραγωγικού πληθυσμού, και ελάττωση του ειδικού βάρους των νεοεισερχόμενων γενεών και των νεώτερων ηλικιών. Αίτια: η μετανάστευση προς το εξωτερικό, η μείωση της γεννητικότητας, η παράταση του χρόνου σπουδών και επομένως η καθυστέρηση της οικονομικά ενεργού ζωής.

Στη περίοδο 1971-1981 σημειώθηκε διακοπή της πτωτικής τάσης των ομάδων των νέων που οφείλεται α) στην ένταξη στο παραγωγικό πληθυσμό των σχετικά πολυάριθμων ομάδων ηλικιών που γεννήθηκαν στη περίοδο 1950-1963 που η γεννητικότητα ήταν ανώτερη από 18% και β) στη διακοπή μετά το 1973 της εξωτερικής μετανάστευσης και την υπέρβασή της από την καλινόστηση.

Οι επιπτώσεις της Δημογραφικής γήρανσης.

Οι επιπτώσεις της δημογραφικής γήρανσης είναι οικονομικές, κοινωνικές, δημογραφικές, πολιτικές και εθνικές.

Οικονομικές επιπτώσεις.

1) ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.
Α. ΟΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ. Στην Ελλάδα που χαρακτηρίζεται από ευρύτατες ως προς το ύψος της σύνταξης και τις προϋποθέσεις απονομής της από 308 Ασφαλιστικούς οργανισμούς, ισχύει το διανεμητικό συνταξιοδοτικό σύστημα. Αυτό σημαίνει ότι οι εργαζόμενοι το 1984 πληρώνουν είτε με εισφορές προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς είτε με φόρους τις συντάξεις που λαβαίνουν οι συνταξιούχοι το 1984 και ότι όσο λιγότερα παιδιά γεννιούνται στη δεκαετία του 80 τόσο λιγότεροι ενήλικες εργαζόμενοι θα υπάρχουν το 2.020 για να εξασφαλίσουν τις συντάξεις των σημερινών νέων που τότε θα είναι ηλικιωμένοι.

Η δημογραφική γήρανση, εξ αιτίας της αυξανόμενης δυσαναλογίας συνταξιούχων προς εργαζόμενους, προκαλεί συσχέριες στη χρηματοδότηση των συντάξεων και στη βελτίωση των χαμηλών συντάξεων και υπάρχει φόβος ότι οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με την πάροδο του χρόνου θα βρεθούν σε αδυναμία να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τους ασφαλισμένους. Βέβαια, ο όγκος των συντάξεων δεν εξαρτάται μόνο από τη γήρανση του πληθυσμού αλλά και από την ηλικία της συνταξιοδότησης και τη σχέση μισθού-σύνταξης. Τα κόμματα, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και η κοινή γνώμη ζητούν τη μείωση της ηλικίας συνταξιοδότησης, προ-

βάλλοντας ως επιχείρημα, την ανάγκη ανάπαυσης των εργαζομένων, που είναι εύλογη στα βαρεια και ανθυγιεινά επαγγέλματα, τη μείωση της ανεργίας και της υποαπασχόλησης και την ανανέωση των ηλικιωμένων στελεχών. Η μείωση της ηλικίας συνταξιοδότησης προκαλεί κι αυτή τη χειροτέρευση της σχέσης των συνταξιούχων προς τους ενεργούς ασφαλισμένους που υπολογίστηκε σε 1 προς 4 και στο Δημόσιο σε 1 προς 5. Ολέθριες συνέπειες για τα οικονομικά των Ασφαλιστικών Οργανισμών και τη βελτίωση των συντάξεων των ηλικιωμένων έχει η αύξηση του αριθμών των πρώιμων συνταξιούχων, ατόμων δηλαδή που δεν είναι ηλικιωμένα, δεν πάσχουν από καμία αναπηρία και χωρίς να συντρέχει κανένας ειδικός λόγος εισπράττουν χρήματα από κάποιο Ασφαλιστικό Οργανισμό χωρίς να εργάζονται (στρατιωτικοί, στελέχη Δημοσίων Οργανισμών, γυναίκες μετά 15-20 ετών υπηρεσία κ.λ.π). Το κόστος των πρώιμων συνταξιούχων είναι ασύγκριτα ανώτερο από το κόστος των κανονικών συνταξιούχων γιατί ένας συνταξιούχος 45 ετών με προσδοκία ζωής μέχρι τα 70, στοιχίζει περισσότερο από ένα συνταξιούχο 60 ή 65 ετών.

Μελέτη που έγινε στη Γαλλία έδειξε ότι η δημογραφική γήρανση στη περίοδο 1960-1970 συνέτεινε κατά 15-20% στην αύξηση των δαπανών για τις συντάξεις στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και τις Η.Π.Α και ότι στο μέλλον ο δημογραφικός παράγοντας θα παίξει σημαντικό ρόλο.

Β. Ο Ι Δ Α Π Α Ν Ε Σ Υ Γ Ε Ι Α Σ. Η δημογραφική γήρανση, προκαλεί μεγάλη αύξηση των δαπανών, για την υγεία κάτω από τη διπλή επίδραση αύξησης του αριθμού των ηλικιωμένων και της αύξησης της ροής για κατανάλωση ιατρικών υπηρεσιών σ' αυτές τις ηλικίες. Δαπάνες εξωνοσοκομειακής περίθαλψης και μέση

διάρκεια παραμονής στα νοσοκομεία είναι μεγαλύτερες για τους ηλικιωμένους ενώ οι νοσοκομειακές εισαγωγές ατόμων άνω των 60 ετών υπολογίστηκαν στο τριπλάσιο του εθνικού μέσου όρου. Στις μεγάλες ηλικίες αυξάνεται ο αριθμός των ανάπηρων ηλικιωμένων. Οι υπερίληκτες 75 ετών και άνω με αναπηρίες υπολογίστηκαν στην Ελλάδα το 1971 σε 15-20%, οι ακίνητοι μέσα στο σπίτι σε 8% των αντρών και 11% των γυναικών, οι κατάκοιτοι σε συλλογικές κατοικίες σε 22-23 χιλ. άτομα και σε άσυλα 4-5 χιλ. άτομα. Άλλες αρρώστιες είναι συχνότερες στα 20 και άλλες στα 70. Στην Ελλάδα θεωρείται ότι οι ηλικιωμένοι χρησιμοποιούν τις νοσοκομειακές υπηρεσίες για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' όσο είναι αναγκαίο για ιατρικούς λόγους αυτό οφείλεται πρώτο στο ότι η ίδρυματική περίθαλψη για χρόνια πάσχοντες είναι πολύ περιορισμένη και δεύτερο στην ελλείψη παροχής υγειονομικών υπηρεσιών στο σπίτι. Η δημογραφική γήρανση δεν είναι ο μόνος παράγοντας που συντελεί στην αύξηση των δαπανών για την υγεία. Οι τεράστιες δυνατότητες της ιατρικής τεχνολογία έχουν ως συνέπεια την αύξηση του κόστους των ιατρικών υπηρεσιών ενώ η αύξηση του αριθμού των νοσοκομειακών κλινών για την κάλυψη των ελλειμμάτων και τη βελτίωση του εξοπλισμού και των ανέσεων των νοσοκομείων, συντελούν επίσης στην αύξηση των δαπανών για την υγεία. Ένα άλλο, πρόβλημα είναι ότι οι ηλικιωμένοι έχουν περισσότερο ανάγκη από φροντίδα παρά από ιατρικές πράξεις. Είναι επομένως ανάγκη ν' αυξηθεί το νοσηλευτικό προσωπικό, να ειδικευθούν νοσοκόμοι στα προβλήματα των ηλικιωμένων και κυρίως να δημιουργηθεί υπηρεσία παροχής υπηρεσιών στο σπίτι. Όπως αναφέρθηκε σε εκδήλωση της Γεροντολογικής αποτελείται από χρόνο ανεξάρτητης ζωής

και από χρόνο εξαρτημένης από τους άλλους ζωής (για να φάει, για να πλυθεί κ.λ.π ο ηλικιωμένος). Ο χρόνος αυτός υπολογίστηκε σε 2,5 από τα χρόνια επιβίωσης (π.χ. στα 85 τα 2,5 από τα 5 χρόνια επιβίωσης ο ηλικιωμένος θα εξαρτάται από άλλους. Όσα μέχρι τώρα αναφέραμε δείχνουν ότι η δημογραφική γήρανση σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες συντελεί στην "έκρηξη" των δαπανών για την υγεία.

Γ. Τα οικονομικά βάρη: Όπως αναφέρει ο Γάλλος δημοσιογράφος A. SAQUY, όποια κι αν είναι η πηγή εισοδημάτων των ηλικιωμένων, είτε σύνταξη, είτε επιδόματα, είτε εισοδήματα κεφαλαίου, είτε βοήθεια από τα παιδιά τους, τα εισοδήματα αυτά αντιπροσωπεύουν αφαίρεση από την παραγωγή του παραγωγικού πληθυσμού.

Η δημογραφική γήρανση και γενικότερα η μεταβολή της διάρθρωσης του πληθυσμού κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών είχε ως συνέπεια την αύξηση των οικονομικών βαρών που φέρει ο παραγωγικός πληθυσμός. Στον πίνακα 32 σελ 77 φαίνεται η εξέλιξη του ολικού δείκτη εξάρτησης (αριθμός παιδιών κάτω των 15 ετών και ηλικιωμένων άνω των 65 ετών και ανα 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας) που δείχνει τα εξαρτημένα άτομα δηλ. τα παιδιά και τους ηλικιωμένους που πρέπει να συντηρηθούν από τα παραγωγικά άτομα. Το 1951 τα εξαρτημένα άτομα ήταν 55 το 1961 54, το 1971 57 και το 1981 ο δείκτης σημείωσε μικρή πτώση και έφτασε στα επίπεδα του 1951. Η καλύτερη περίοδος από την άποψη των βαρών που φέρει ο ελληνικός παραγωγικός πληθυσμός τοποθετείται στις χρονιές 1961-1964 (Πίνακας 32 σελ. 77).

Ακόμα πιο χαρακτηριστικός είναι ο δείκτης εξάρτησης ατόμων τρίτης ηλικίας (αριθμός ηλικιωμένων 65 ετών και άνω ανά 100

ενήλικες 15-64 ετών) , που δείχνει τη δυσανάλογη αύξηση των οικονομικών βαρών για τις νεότερες ομάδες ηλικιών εξ' αιτίας της γήρανσης του πληθυσμού. Ο δείκτης αυτός αυξήθηκε από 10,5% το 1951 σε 20,5 % το 1981, δηλ. σχεδόν διπλασιάστηκε μέσα σε 30 χρόνια (Πίνακας 32 σελ. 77).

Θα είχε ενδιαφέρον να γίνει για την Ελλάδα η σύγκριση κοινωνικών δαπανών για νέους και ηλικιωμένους. Ο SAQUY υπολόγισε ότι οι δαπάνες για τις συντάξεις και τις παροχές υγείας για ένα ηλικιωμένο άτομο στη Γαλλία είναι 2,5 φορές μεγαλύτερες από τις δαπάνες για οικογενειακά επιδόματα και εκπαίδευση που γίνονται για ένα παιδί. Αυτό σημαίνει ότι τα κοινωνικά βάρη αυξάνονται εξ' αιτίας της γήρανσης.

Οι επιπτώσεις στην κατανάλωση και στην αποταμίευση.

Οι ηλικιωμένοι αποτελούν μια ομάδα κατ' εξοχήν καταναλωτική και ελάχιστα παραγωγική. Το μέγεθος και η διάρθρωση της κατανάλωσης διαφέρει κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών. Έρευνες που έγιναν στο εξωτερικό υπολόγισαν την κατανάλωση των ηλικιωμένων και την επίδρασή της στην παραγωγή και την απασχόληση. Από μελέτη της Αγροτικής Ψάπεζας προκύπτει ότι οι δαπάνες για την υγεία είναι ανώτερες για νοικοκυριό με ηλικιωμένο αρχηγό, αλλά στις αγροτικές περιοχές υπόκεινται σε περιορισμούς εξ' αιτίας της ισχνότητας της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ότι στα είδη διατροφής (εκτός από ψάρια) στην ένδυση, υπόδηση, αναψυχή και μεταφορές οι δαπάνες νοικοκυριού με αρχηγό πάνω από 65 ετών. Στην Ελλάδα πολλοί μικροσυνταξιούχοι χωρίς άλλα εισοδήματα αρκούνται αναγκαστικά στην κατανάλωση ελάχιστων ειδών.

Η ηλικία δεν είναι πρωταρχικός παράγοντας στη συμπεριφορά του αποταμιευτή. Έρευνες που έγιναν στο εξωτερικό απέδειξαν ότι οι ηλικιωμένοι με χαμηλά εισοδήματα δαπανούν σε σύγκριση με τους νεώτερους ένα μικρότερο ποσοστό του εισοδήματός τους επειδή έχουν μικρότερη οικογένεια και διαφορετικό τρόπο ζωής, ενώ ένας μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων, άσχετα με το εισόδημά τους, καταναλώνουν το μεγαλύτερο μέρος και αποταμιεύουν ένα μικρότερο μέρος σε σύγκριση με άτομα των παραγωγικών ηλικιών.

Επομένως συνέπειες της δημογραφικής γήρνασης είναι ότι αυξάνεται το ποσοστό του πληθυσμού που στερείται αποταμιευτικής ικανότητας και ότι υποχωρεί η πίεση για αποταμίευση που προορίζονταν για την εκπλήρωση υποχρεώσεων. (Π.Χ σπουδές παιδιών).

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ.

Ένας πληθυσμός που βρίσκεται στη φάση της δημογραφικής γήρνασης απαιτεί περισσότερες επενδύσεις υγείας και περίθαλψης. Γενικά νοσοκομεία, ψυχιατρικές κλινικές, στα νοσοκομεία, γηροκομεία. Τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε αύξηση της ζήτησης θέσεων σε ιδρύματα για ηλικιωμένους που δεν οφείλεται μόνο στη δημογραφική γήρναση αλλά και στην αστικοποίηση, και στη μεταβολή της δομής της οικογένειας. Η ζήτηση αυτή δεν ικανοποιήθηκε επειδή δεν έγιναν οι αναγκαίες επενδύσεις, που αν είχαν πραγματοποιηθεί δεν θα είχαν δημιουργήσει τη σημερινή κατάσταση η οποία χαρακτηρίζεται από μακρόχρονη παραμονή για μια θέση σε δημόσια ίδρυμα, συνωστισμό, κακή κατάσταση των κτιρίων και σε μερικά δημόσια ιδρύματα υποβάθμιση της ζωής των ηλικιωμένων.

Οι επιπτώσεις στις ιδιωτικές επενδύσεις.

Η ανεπάρκεια των θέσεων σε δημόσια ιδρύματα για ηλικιωμένους σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος των λεγόμενων "Οίκων Ευγυρίας" και τα μεγάλα κέρδη που πραγματοποιούν οι επιχειρηματίες τους είχαν ως συνέπεια την έντονη και αυξανόμενη παρουσία του ιδιωτικού τομέα ιδρυματικής περίθαλψης των ηλικιωμένων και των ιδιωτικών κλινικών που χρησιμοποιούνται πολλές φορές για μετανοδομειακή περίθαλψη των γερόντων.

Από μελέτες ξένων επιστημόνων προκύπτει ότι οι ιδιωτικές επενδύσεις διαφέρουν ανάλογα με την ηλικία των επενδυτών. Ηλικιωμένα άτομα αισθάνονται την ανάγκη μεγαλύτερης ασφάλειας και δεν αναλαμβάνουν νέες πρωτοβουλίες για ανακαίνιση, αναδιοργάνωση ή δημιουργία εργοστασίων και επιχειρήσεων γενικότερα, δεν έχουν τόλμη να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο, να δοκιμάσουν νέες μεθόδους και νέες δραστηριότητες.

Με τη γήρανση του πληθυσμού, το επιχειρηματικό πνεύμα, η αποφαισιτικότητα, η σχέση ως προς τον κίνδυνο των τεχνικών καινοτομιών και επενδύσεων υποχωρούν. Η εισαγωγή των νεοτεριστικών αντιλήψεων γίνεται προβληματική αφού ο παραγωγικός πληθυσμός υφίσταται ποσοτική και ποιοτική αποδυνάμωση.

Οι επιπτώσεις στη παραγωγή και την παραγωγικότητα.

Στην Ελλάδα στην περίοδο 1951-1981 το ειδικό βάρος των μεγαλύτερων ηλικιών 45-64/59 ετών αυξήθηκε σημαντικά και η γήρανση του παραγωγικού πληθυσμού της χώρας αποτελεί μια δυσάρεστη πραγματικότητα. Από τις αρχές της δεκαετίας του '60 η αύξηση της αναλογίας των ηλικιωμένων συνέπεσε με σημαντική αύξηση της γεωργικής και της βιομηχανικής παραγωγής στο σύνολό της.

Παρατηρήθηκε όμως σε μερικές Ελληνικές μελέτες μείωση της γεωργικής παραγωγής σε ορισμένες αγροτικές περιοχές που χαρακτηρίζονται από υψηλό ποσοστό γερόντων, γιατί πολλές εκτάσεις παρέμειναν ακαλλιέργητες ή διατηρήθηκαν σαν πρωτόγονες εκμεταλλεύσεις σε χέρια ηλικιωμένων αγροτών.

Η αποδοτικότητα της εργασίας του ανθρώπου επηρεάζεται από φυσιολογικούς παράγοντες, από την πείρα της εργασίας, από την εκπαίδευση και τη γνώση. Και οι τρεις αυτοί παράγοντες επηρεάζονται τις περισσότερες φορές αρνητικά και μερικές φορές θετικά με τη ροή του χρόνου και την πάροδο της ηλικίας: Οι μεγαλύτερες ομάδες ηλικιών έχουν αποκτήσει, κάποια εκπαίδευση πριν από 30-35 χρόνια, η πρακτική τους πείρα είναι συχνά ξεπερασμένη όπως και οι θεωρητικές τους γνώσεις. Οι φυσιολογικές δυνατότητες του ανθρώπινου οργανισμού μειώνονται με την πάροδο του χρόνου και αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στην αποδοτικότητα της εργασίας και επομένως η παραγωγικότητα, η οποία αυξάνεται κάτω από την επίδραση της κοινωνικής προόδου του εκσυγχρονισμού και της καλύτερης οργάνωσης της οικονομίας.

Οι μεσήλικες και οι ηλικιωμένοι χαρακτηρίζονται από μικρή γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα.

Η γήρανση του πληθυσμού των παραγωγικών ηλικιών σε συνδυασμό με την αναχρονιστική και παρασιτική δομή και οργάνωση της οικονομίας μπορεί να αποτελέσει παράγοντα επιβράδυνσης της οικονομικής ανάπτυξης και μείωση των ρυθμών αύξησης της παραγωγικότητας. Η οικονομική ανάπτυξη χρειάζεται νέους ειδικευμένους εργαζόμενους και επιστήμονες καθώς και ερευνητές υψηλότατης στάθμης.

Οι κοινωνικές επιπτώσεις.

Οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν εκτός από τα προβλήματα υγείας και κινητικότητας, οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα.

1) Η δημογραφική γήρανση σε συνδυασμό με την αστικοποίηση μεταβάλλει τη συμβολή της κοινωνίας και της οικογένειας στη προσφορά υπηρεσιών προς τους ηλικιωμένους.

Σ τ ι ς α σ τ ι κ έ ς π ε ρ ι ο χ έ ς και ιδιαίτερα στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όχι μόνο τα διαμερίσματα δεν είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των ηλικιωμένων, αλλά δεν υπάρχει ούτε χώρος γι' αυτούς. Η παραδοσιακή μορφή της πατριαρχικής ή εκτεταμένης οικογένειας (παπούς-γιαγιά παιδιά εγγόνια) έχει σχεδόν καταργηθεί και επικρατεί η συζυγική ή πυρηνική οικογένεια.

Όταν η γυναίκα εργάζεται, δεν έχει η οικογένεια τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει τους ασθενείς και ανάπηρους ηλικιωμένους, ενώ όταν δεν εργάζεται υπέρφορτώνεται και περιορίζεται. Η κατάσταση αυτή είχεως συνέπεια την ιδρυματική περίθαλψη του ηλικιωμένου. Στο ίδρυμα όμως ο ηλικιωμένος ασυλοποιείται και δεν αξιοποιεί τις δυνάμεις του ενώ στοιχίζει ακριβά στο κράτος και την οικογένεια. Τα τελευταία χρόνια ιδρύθηκαν 75 ΚΑΗΙ (Κέντρα Ανοικτής Περίθαλψης Ηλικιωμένων) στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη και όλες τις πρωτεύουσες των Νομών. Είναι σημαντική η προσφορά τους προς τους υγιείς ηλικιωμένους αλλά δεν παρέχουν καμία βοήθεια στους ασθενείς και ανάπηρους. Είναι ανάγκη να βοηθηθεί η οικογένεια με κάθε τρόπο δηλ. με χρήματα, με παροχή υπηρεσιών (νοσοκόμων, οικιακών βοηθών, συνοδών ηλικιωμένων) ακόμα και με συμβουλές για να κρατήσει τους ηλικιωμένους σπίτι. Η βελτίωση των χαμηλών συντάξεων, οι επιδοτήσεις, η παροχή, υπηρεσιών θα

έχουν ως αποτέλεσμα την παραμονή του ηλικιωμένου με την οικογένειά του. Για εκείνους που δεν έχουν οικογένεια, η δημιουργία κατοικιών με χαμηλό ενοίκιο και τα κέντρα εξυπηρέτησης ηλικιωμένων που να λειτουργούν ολόκληρο το 24ωρο είναι μια λύση. Σε όσους έχουν δική τους κατοικία, να δοθεί επίδομα θέρμανσης προτεραιότητα στο τηλέφωνο κ.λ.π.

Στις αγροτικές περιοχές, πολλοί, ηλικιωμένοι μένουν μόνοι τους γιατί οι νέοι έχουν μετακινηθεί προς τις πόλεις, και οι γέροντες αρνούνται να εγκαταλείψουν το χωριό τους και τον παραδοσιακό τρόπο ζωής.

2) Η δημογραφική γήρανση δίνει αφορμή στη σύγκρουση των γενεών και στη διεύρυνση του χάσματος που χωρίζει τους νέους από τους ηλικιωμένους, αν και το χάσμα αυτό είναι προς το παρόν μικρότερο στη χώρα μας από τις τεχνολογικά περισσότερο ανεπτυγμένες χώρες. Στην Ελλάδα σε χωριά και μικρές επαρχιακές πόλεις οι ηλικιωμένοι δεν έχουν χάσει την επιρροή τους στη νέα γενιά όσον αφορά σημαντικές αποφάσεις σε θέματα εργασίας, παιδείας, γάμου.

Θα ήταν σκόπιμο στις αστικές περιοχές να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης για νέους στον τομέα της προσφοράς υπηρεσιών προς του ηλικιωμένους. Αν και το θέμα παρουσιάζει τεράστιες δυσκολίες, είναι δυνατό η δημιουργία αυτών των θέσεων να ανακουφίσει κάπως την ανεργία των νέων, θα είναι πολύτιμη για τους ηλικιωμένους και ίσως συντελέσει στον περιορισμό του χάσματος που τους χωρίζει.

3) Η δημογραφική γήρανση συντελεί στην ένταση του αγώνα για την κατάληψη και διατήρηση των θέσεων εξουσίας.

4) η δημογραφική γήρανση συντελεί στη διεύρυνση της φτώχει-

ας. Ανάμεσα στο 1,3 εκατ. ηλικιωμένους Έλληνες υπάρχουν πλούσιοι και φτωχοί. Φτωχοί θεωρούνται εκείνοι που το εισόδημά τους δεν αρκεί να καλύψει τις βασικές τους ανάγκες. Είναι γνωστό ότι ένα μεγάλο μέρος των ηλικιωμένων λαβαίνει ανεπαρκείς συντάξεις και όπως φάνηκε από σχετική έρευνα τα εισοδήματα που προέρχονται από άλλες πηγές δεν είναι για την πλειοψηφία των ηλικιωμένων σημαντικά. Η οικονομική στέρηση οδηγεί σε άλλους είδους στερήσεις, που καταλήγουν στον αποκλεισμό του ατόμου από βασικές λειτουργίες της κοινωνίας και στην περιθωριοποίησή του. Ακόμα χειρότερη είναι η κατάσταση των ηλικιωμένων γυναικών που έχασαν τον συντροφό τους και αναγκάζονται να ζήσουν με τη μισή, ή τα 7/10 της πενιχρής σύνταξης που έπαιρναν όταν ζούσε ο άντρας τους.

Οι δημογραφικές επιπτώσεις.

Αύξηση της νοσηρότητας και την θνησιμότητας και με την πάροδο του χρόνου και τον θάνατο των ηλικιωμένων ελάττωση του πληθυσμού των περιοχών όπου το ποσοστό των γερόντων ήταν μεγάλο. Χαμηλή πληθυσμιακή πυκνότητα, από τις χαμηλές στην Ε.Ο.Κ. για το σύνολο της χώρας, και ιδιαίτερα χαμηλή στις περιοχές με μεγάλη αναλογία γερόντων. Εξ άλλου οι περιοχές αυτές παρουσιάζουν και μείωση της γαμηλιότητας και της γεννητικότητας.

Οι πολιτικές επιπτώσεις.

Εξ αιτίας της γήρανσης του πληθυσμού οι ηλικιωμένοι αντιπροσωπεύονται περισσότερο στο εκλογικό σώμα. Περισσότεροι ηλικιωμένοι εκλέκτορες και εκλεγόμενοι, χωρίς να σημαίνει πάντοτε περισσότερη γνώση και φρόνηση, μπορεί να σημαίνει λιγότερη τόλμη και επιθυμία ατομικής και κοινωνικής αλλαγής. Η αναγνώρι-

ση του δικαιώματος της ψήφου στους νέους των 18 ετών, έχει ως αποτέλεσμα την ανανέωση του εκλογικού σώματος.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ.

Η γήρανση και πληθυσμιακή αποδυνάμωση των αγροτικών και νησιωτικών περιοχών της χώρας είναι ολέθρια από την άποψη της ορθολογικής κατανομής του πληθυσμού στο χώρο. Είναι όμως και επικίνδυνη από Εθνική άποψη; Έλληνες επιστήμονες έχουν εκφράσει τις ακόλουθες απόψεις:

- Η οριοθέτηση της υφαλοκρυπίδας του Αιγαίου.

Νησιά που είναι μικροί ακατοίκοι βράχοι, οι οποίοι σύμφωνα με τη διεθνή θεωρία και πράξη στερούνται υφαλοκρυπίδας και συνεπώς οι ακτές τους δεν χρησιμεύουν για γραμμές βάσης στον καθορισμό της οριοθετικής γραμμής. Αν τέτοιου είδους νησιά υπάρχουν στο ανατολικό νησιωτικό μας σύμπλεγμα-πράγμα που δεν προκύπτει από τη μελέτη της γεωγραφικής εικόνας της περιοχής οι δυσχέρειες για την οριοθέτηση της υφαλοκρυπίδας του Αιγαίου ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία θα πάρουν μεγαλύτερες διαστάσεις.

- Η άμυνα του κράτους.

Σύμφωνα με μια άποψη το μέλλον ανήκει στους στρατούς σε σύγχρονη τεχνολογία που δεν χρειάζεται μεγάλο αριθμό στρατιωτικών.

Σύμφωνα με άλλη άποψη η αποδυνάμωση της εθνικής άμυνας από τον παράγοντα άνθρωπος λόγω υπογεννητικότητας αναπληρώνεται με αυξανόμενο πολεμικό οπλισμό που προκαλεί αντίστοιχη μείωση στη παραγωγή και στις προοριζόμενες για τη δημιουργία νέων

ευκαιριών απασχόλησης επενδύσεις.

- Η αύξηση της στρατιωτικής
θητείας.

Η μείωση του στρατεύσιμου πληθυσμού ηλικίας 21-29 ετών εξ αιτίας της υπογεννητικότητας η οποία αποτελεί τη βασική αιτία της γήρανσης έχει ως συνέπεια τη μεγάλη αύξηση της στρατιωτικής θητείας.

Η Δημογραφική γήρανση, προβλέπεται ότι θα συνεχιστεί. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος το έτος 2.000 η αναλογία των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών στο συνολικό πληθυσμό θα ανέρχεται σε 14,4% και η αναλογία των ηλικιωμένων άνω των 60 σε 19,7% δηλαδή 1 στους 5 Έλληνες και Ελληνίδες μετά από 15 χρόνια θα είναι εξηντάρες δηλαδή θα βρίσκεται ή θα πλησιάζει την ηλικία της συνταξιοδότησης. Είναι επομένως ανάγκη να γίνουν έρευνες για να υπολογιστεί:

Το μέρος της αύξησης των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης που αποδίδεται στη δημογραφική γήρανση και το μέρος που αποδίδεται στους άλλους παράγοντες. Η έρευνα αυτή είναι ανάγκη να εξετάζει χωριστά τις συντάξεις και τις δαπάνες υγείας για να δώσει απάντηση στο ερώτημα με ποιο τρόπο ο παραγωγικός πληθυσμός θα αντιμετωπίσει τα βάρη που προέρχονται από τη δημογραφική γήρανση (με αύξηση των εισφορών στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, με νέους φόρους ή με άλλο τρόπο) και με ποιο τρόπο, η πολιτεία θα εφαρμόσει πολιτική βελτίωσης των συντάξεων, καλύτερων ασφαλιστικών παροχών ή και μείωση της ηλικίας συνταξιοδότησης. Η βελτίωση των ασφαλιστικών παροχών εμποδίζεται σήμερα και από την ισχύουσα Νομοθεσία. Ο Ν. 1611/1950 ορίζει

ότι τα αποθεματικά των ασφαλιστικών Οργανισμών υποχρεωτικά κατατίθεται στη Τράπεζα της Ελλάδος με επιτόκιο χαμηλότερο του τρέχοντος και χρησιμοποιούνται για τη χορήγηση χαμηλότοκων δανείων σε βιομηχάνους και εμπόρους ενώ ο Ν. 876/1979 ορίζει ότι ένα μέρος των αποθεματικών χρησιμοποιούνται για την αγορά μετοχών "εισηγμένων" στο χρηματιστήριο. Η αξιοποίηση των αποθεματικών που το 1982 υπολογίστηκαν σε 90 δισεκ. δραχ. θα συμβάλλει στη βελτίωση των ασφαλιστικών παροχών.

Δημογραφικό χάσμα Ελλάδας - Τουρκίας.

Όλοι αυτοί οι βασικοί παράγοντες έρχονται να επιταχύνουν τα οικονομικά, τα κοινωνικά και τα ψυχολογικά αίτια της πληθυσμιακής κρίσης μας: τη συνεχιζόμενη πτώση των ελληνικών γεννήσεων έναντι της μουσουλμανικής υψηλής γονιμότητας 1 προς 2:14 ελληνικές γεννήσεις στους 1.000 κατοίκους κάθε χρόνο και σε ολικό αριθμό 131.000 στην Ελλάδα, 30 τουρκικές και 1 1/2 εκ. γεννήσεις κάθε χρόνο στην Τουρκία. Έτσι μειώνουμε τις αμυντικές ανθρώπινες δυνάμεις, βασικό ψυχολογικό αποτρεπτικό παράγοντα κατά των τουρκικών απειλών και διευρύνουμε για το έτος 2.020 το δημογραφικό χάσμα μεταξύ των δύο χωρών στην αναλογία 1 προς 9. Μετά από 35 χρόνια, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Υπηρεσίας Δημογραφικών Ερευνών των Ηνωμένων Εθνών, η Ελλάδα θα αριθμεί 11 εκ. κατοίκους έναντι 95 εκ. που θα καταγράφει η Τουρκία, ξεπερνώντας και τις τέσσερις πολυπληθέστερες χώρες της Ευρωπαϊκής κοινότητας (τη Δυτική Γερμανία, την Αγγλία, τη Γαλλία και την Ιταλία), κατά 30 εκατ. κάθε μία.

Για πολλές δεκαετίες, είναι άγνωστο αν ο πληθυσμός των άλλων 45 Ισλαμικών χωρών - που φτάνει σήμερα τα 800 εκατ. και θα διπλασιαστεί μετά από 35 χρόνια - αν ποτέ θ' ακολουθήσει τη δημογραφική επανάσταση των Ευρωπαϊκών χωρών, το περιορισμό δηλ. της γεννητικότητας. Αλλά και αν υποθέσουμε πως αυτό θα γίνει κάποτε, είναι απόλυτα αβέβαιο πότε θα γίνει και με ποιό ρυθμό θα ακολουθήσει τις άλλες χώρες. Οπωσδήποτε, για μας θα είναι πολύ αργά.

Οι φίλοι της Ελλάδας θα εξακολουθήσουν βέβαια να κάνουν ατελεσφόρητες συστάσεις στην Τουρκία σε κάθε περίπτωση ιμπε-

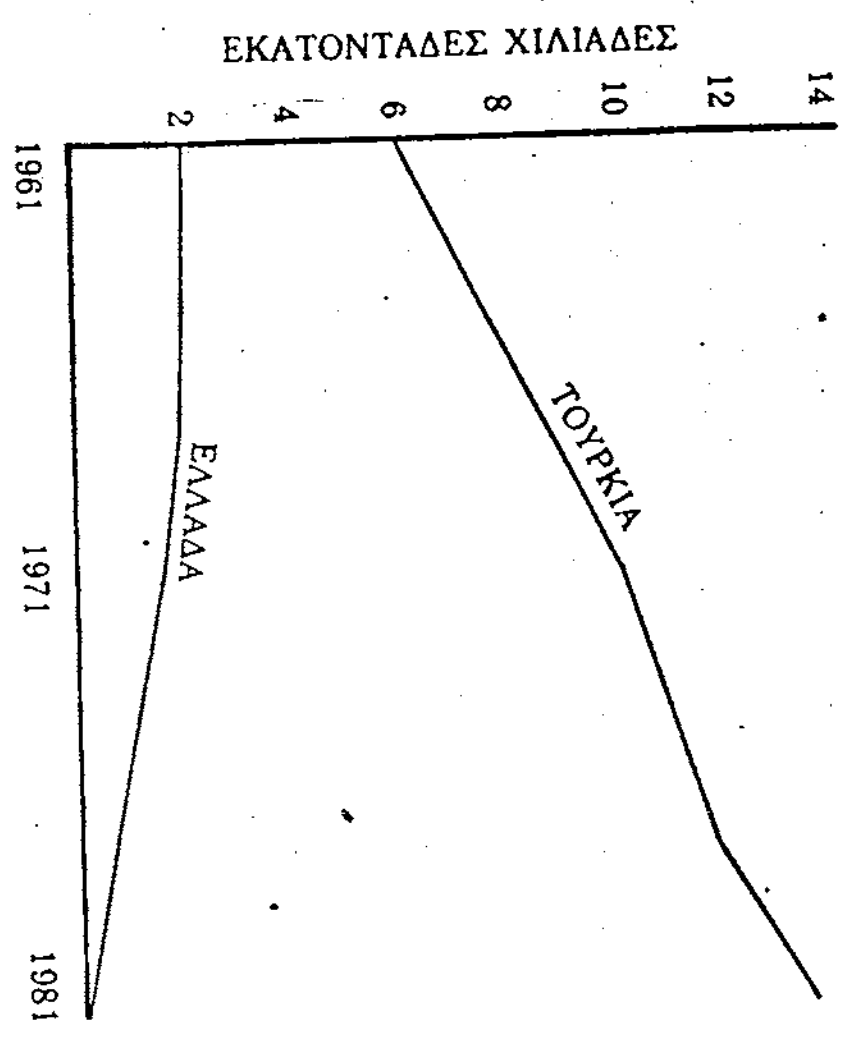
ριαλιστικής κατοχής, όπως εκείνη του 40% της Κύπρου που κρατάει εδώ και 10 χρόνια. Η σύσταση π.χ. 36 των Ηνωμένων Εθνών που έγινε στις 6-14 Αυγούστου 1984 στην παγκόσμια Διάσκεψη του Πληθυσμού στο Μεξικό και καταδικάζει "την εγκατάσταση ζωνών πληθυσμού στα βίαια κατεχόμενα εδάφη", θα μείνει κι αυτή ευχή ανεκπλήρωτη, όπως τόσες άλλες, εάν δεν συνοδεύεται με ισχυρή θέληση για αυτεπίγνωση και πεποίθηση στις δικές μας δυνατότητες. Όπως λέγεται, "το έθνος είναι πρώτα απ' όλα βούληση. Βούληση κοινής διαβίωσης" και ανάπτυξης με την ευρεία έννοια: ανάπτυξης της υγιεινής, μείωση της βρεφικής θνησιμότητας, ξερίζωμα του αναλφαβητισμού και του ημιαναλφαβητισμού, συνεχής τεχνικο-επαγγελματική κατάρτιση, μόρφωση και επιμόρφωση, αποκέντρωση της υπερβολικής αστικοποίησης, εξαφάνιση της ερήμωσης του χώρου, της αγωνίας της υπαίθρου, του ομφαλοσκοπισμού, δημιουργία ατμόσφαιρας επιθυμίας του παιδιού, εξοβελισμού της θεληματικής νοσηρής στείρωσης.

Το διευρυνόμενο δημογραφικό χάσμα εις βάρος της Ελλάδας γίνεται συνεχώς και απειλητικότερο με την είσοδο της Τουρκίας στην Ε.Ο.Κ; που επιδιώκει συστηματικά και είναι πολύ, ενδεχόμενο να επιτύχει αργά ή γρήγορα. Η Ελληνική υπογεννητικότητα αποτελεί ήδη την πρόκληση "ελεύθερη" και "ειρηνική" εισόδου και διανομής του τουρικού δυναμικού στον Ελληνικό χώρο. (Πίνακας που δείχνει τις τάσεις γεννήσεων στην Ελλάδα και την Τουρκία 1961-1981 σελ.99).

Οι τρεις Ερινύες της δημογραφικής γήρανσης.

Και οι τρεις παράγοντες που αναφέραμε: μαζική μετανάστευση, άρνηση του παιδιού και άνιση αστικοποίηση, έχοντας σαν

Τάσεις γεννήσεων στην Ελλάδα και στην Τουρκία 1961-1981.

συνεπικούς το χαμηλό γενικό και τεχνικο-επιστημονικό μορφωτικό επίπεδο, με 35% αναλφάβητους και ημιαναλφάβητους, ανεπαρκή υγειονομική οργάνωση, πολύ σωστά χαρακτηρίζονται ως συνυπεύθυνοι παράγοντες του πιο χαρακτηριστικού γεγονότος της δημογραφικής κρίσης στην Ελλάδα: τη συλλογική γήρανση του πληθυσμού και όχι την ατομική γήρανση, την επιμήκυνση της μέσης διάρκειας ζωής, όπως θα μας πει η κα Εκμε-Πουλοπούλου. Πρόκειται για τον υπερδιπλασιασμό της αναλογίας των ηλικιωμένων και την ακόμα μεγαλύτερη αναλογία των υπερηλίκων που φθάνουν σήμερα το μισό εκατομμύριο. Είναι ταυτόχρονα συνυπεύθυνοι οι συντελεστές αυτοί για την ερήμωση του μεγαλύτερου μέρους των επαρχιών: 88 στις 147 επαρχίες παραμένουν δημογραφικά στάσιμες και παρακμάζουν. Συνυπεύθυνοι για την εγκατάλειψη και τη μετατροπή πολλών νησιών σε αδέσποτα βραχονήσια, όπως συμβαίνει ιδιαίτερα με νησιά της άγονης γραμμής, εκτεθημένα στη βουλημία των δημογραφικά πληθωρικών γειτόνων μας.

Η δημογραφική γήρανση και η ερήμωση του Ελληνικού χώρου δεν συνιστούν μόνο αρνητικούς παράγοντες για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Επειδεινώνουν, όπως είπαμε, ταυτόχρονα την χαμηλή ήδη πληθυσμιακή πυκνότητα της Ελλάδας, μιας από τις χαμηλές στην κοινοτική Ευρώπη (74 κάτοικοι κατά τετραγωνικό χιλιόμετρο, έναντι 100 έως 345 στις χώρες της Ε.Ο.Κ, εάν εξαιρέσουμε την ιδιόμορφη περίπτωση της Ιρλανδίας).

Διάφορη θα ήταν η θέση της Ελλάδας στην Ανατολική Μεσόγειο, αν διέθετε τη μέση δημογραφική πυκνότητα των χωρών της Ε.Ο.Κ. Διάφορη επίσης θα είναι όταν ο γηρασμένος πληθυσμός της Ελλάδας θα μειωθεί στα 5 εκατομ.

Η Δημογραφική παρακμή.

Μέσα από αυτόν τον ανεμοστρόβιλο, των βαθειών αλλαγών και σφαλμάτων, κάνει την εμφάνισή του ένα καινούργιο πρόβλημα για την Ευρώπη και για τις βιομηχανικές χώρες: η δημογραφική παρακμή. Ο περιορισμός των γεννήσεων αρχίζει στη Δύση στα τέλη του 19ου αιώνα και γίνεται εντακτικότερη εξ' αιτίας των ακόλουθων δύο βασικών γεγονότων: α) της εφεύρεσης του αντισυλληπτικού χαπιού με προορισμό να περιορίσει τη δημογραφική έκρηξη του τρίτου κόσμου. Στην πραγματικότητα χρησιμοποιείται για την καράρρευση της Ευρώπης. Πενήντα εκατομμύρια γυναίκες της Δύσης χρησιμοποιούν σήμερα το προϊόν αυτό του CREGORY PINCUS, 1903-1967, πατέρα της σεξουαλικής επανάστασης, εξαφανίζοντας τα μη ηθελημένα μέχρι τότε παιδιά που επέτρεπαν την ανανέωση των γονιών και β) της τελειοποίησης των μεθόδων έκτρωσης που την κάνουν πιο εύκολη και λιγότερη επικίνδυνη.

Το αντισυλληπτικό χάπι του PINCUS το 1962 τερματίζει την έκρηξη του αριθμού των ανθρώπινων υπάρξεων στην Ευρώπη εκεί που άρχισε με το αντιευλογικό εμβόλιο του 1796.

Την 1η Ιανουαρίου 1984, ο πληθυσμός της Ευρώπης των Δώδεκα αριθμεί 320 εκατομ. κατοίκους, 6% του παγκόσμιου πληθυσμού, αντί 9% το 1950. Χωρίς ιστορικό προηγούμενο τείνει προς τη μηδενική αύξηση. Ο αριθμός των γεννήσεων ελαττώνεται 30% κατά τα 25 τελευταία χρόνια (1960-1985).

Η τάση αυτή προκύπτει από τη βίαιη πτώση της γονιμότητας, ιδιαίτερα την επιτάχυνση της παρακμής των γεννήσεων της σειράς 3 παιδιών και άνω.

Από το 1965 και έπειτα μια νέα σελίδα της ιστορίας ανοίγει πριν ξεσπάσει η πετρελαϊκή κρίση το 1974. Το κατώφλι της αντι-

κατάστασης των γενεών (Κ.Α.Γ) 2,1 παιδιά κατά γυναίκα σε ανα-
 παραγωγική ηλικία, ξεπερνάει διαδοχικά παντού από μια χώρα
 στην άλλη η συνεχιζόμενη πτώση του δείκτη της γονιμότητας,
 χωρίς να προκαλεί άμεσα σοβαρές ανησυχίες. Στην αρχή της δεκα-
 ετίας 1970, ο δείκτης αυτός υποχωρεί από 2,9 σε 1,9 παιδιά
 στις χώρες των Δώδεκα, και δεν γνωρίζουμε σε ποιο σημείο και
 πότε θα σταματήσει η πτώση του, παρά την άποψη που διατυπώνουν
 μερικοί αισιόδοξοι ότι "ένα απότομο σταμάτημα, μια σταθερο-
 ποίηση και το ενδεχόμενο σε μερικές περιπτώσεις μια αρχή για
 νέα άνοδο στα μέσα της 10ετίας".

Πίνακας 35. Δείκτης γονιμότητας
 (μέσος αριθμός γεννήσεων κατά γυναίκα 15-49 ετών)

Χώρα	1975	1977	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Αγγλία	1,78	1,60	1,84	1,88	1,80	1,76	1,76	1,75	1,78*
Βέλγιο	1,73	1,71	1,69	1,69	1,67	1,60*	1,58*		
Δανία	1,92	1,66	1,60	1,55	1,44	1,43	1,38	1,40	
Ισπανία	2,80	2,66	2,31	2,16*	2,00*	1,88*	1,71*		
Γαλλία	1,93	1,86	1,86	1,95	1,95	1,91	1,79	1,81	1,82*
Ελλάδα	2,33	2,28	2,29	2,21	2,09	2,04*	1,94*	1,80*	1,66*
Ιρλανδία	3,41	3,28	3,23	3,23	3,08*	2,95*			
Ιταλία	2,19	1,95	1,74	1,66*	1,57*	1,57*	1,53*	1,50*	
Λουξεμβ.	1,63	1,45	1,48	1,51	1,53	1,49	1,45*		
Ολλανδία	1,60	1,58	1,56	1,60	1,58	1,50	1,47*		
Πορτογαλία	2,59	2,48	2,17	2,13	2,03	2,00	1,82*	1,80*	
Δ. Γερμανία	1,45	1,41	1,38	1,45	1,44	1,41	1,33	1,20	1,28*

* Εκτιμήσεις

Οι περισσότεροι όμως εμπειρογνώμονες που ερωτήθηκαν, προβλέπουν
 σταθεροποίηση και πολύ συχνά παράταση της πτώσης των γεννήσεων.
 Οι επιπτώσεις της γήρανσης του πληθυσμού, έχουν ευρύτατα ερευ-
 νηθεί (πόλεμος των ηλικιών, σύσταση ομάδων πίεσης από ηλικιω-
 μένα άτομα κ.λ.π). Η ξένη μετανάστευση στην Ευρώπη θα αυξηθεί
 κατά την προσεχή εικοσαετία, "θα καταστεί το πρόβλημα-κλειδί,
 με τον κίνδυνο να προκαλέσει ξενοφοβία και κοινωνικές συγκρού-
 σεις. Οι Αμερικανοί και οι Ιάπωνες προβλέπουν ότι θα εργάζονται

περισσότερο, αλλά κατά τρόπο πιο άνετο, ενώ οι Ευρωπαίοι ελπίζουν πάντοτε να εργάζονται λιγότερο.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα δεν συνέλαβε ακόμα την ανάγκη να συστήσει ταυτόχρονα μια δημογραφική κοινότητα χωρών. Ανάμεσα στις τρεις βασικές αρχές που έθεσε η συνθήκη της Ρώμης: ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών, κεφαλαίων και ανθρώπων, η τρίτη μόνο θίγει τον πληθυσμό και αυτό για λόγους οικονομικούς.

Υποδομή της Δημογραφικής κατάρρευσης.

Είναι αλήθεια πως τόσο η εσωτερική μεταπολεμική μετανάστευση όσο και η εξωτερική προετοίμασαν την υποδομή της πληθυσμιακής κατάρρευσης και συνέλαβαν ουσιαστικά στην εκδηλωσή της. Ο επαναπατρισμός πάνω από 50% εκείνων που μετανάστευαν πρό παντός προς τις Ευρωπαϊκές Χώρες (Ελβετία, Βέλγιο, Ολλανδία, και προπαντός Δ. Γερμανίας) δεν κάλυψε το κενό που προκλήθηκε σε βάρος των γεννήσεων από τη μεταναστευτική περιπέτεια του 1 1/2 εκατομ. μεταναστών. Αντίθετα, οι επαναπατριζόμενοι, φορείς κατά το μεγαλύτερο μέρος των νέων ιδεών για τη διάσταση της οικογένειας, συνέλαβαν στην ευρεία διάδοση της αντισύλληψης μέχρι το τελευταίο χωριό, ενισχύοντας τους άλλους παράγοντες που πιέζουν την κατεύθυνση αυτή, όπως ο Νόμος του 1980 που εισήγαγε τον οικογενειακό προγραμματισμό. Με βάση τις διατάξεις του, το κράτος χρηματοδοτεί τη λειτουργία 32 και πλέον ομώνυμων κέντρων στην επαρχία, όπου δεν διαθέτουν άλλα μέτρα προγραμματισμού της αναπαραγωγής από την αντισύλληψη, τη στείρωση, την έκτρωση. Το επόμενο βήμα της αντιγεννητικής νομοθεσίας πραγματοποιεί ο Ν. του 1986 που αποποινοικοποιεί τις από δεκαετίες πραγματοποιούμενες ελεύθερα παράνομες εκτρώσεις,

προσθέτοντας το ηθικό κύρος του Νόμου, στην πράξη αυτή, που η Ορθόδοξη Εκκλησία χαρακτηρίζει με την εκφραστική της λιτότητα, σαν "έγκλημα εκ προμελέτης". Η εσωτερική μεταπολεμική μετανάστευση, παίρνοντας διαστάσεις μιας τριτοκοσμικής αστικοποίησης, συγκεντρώνει στην Αθήνα πάνω από 31% του πληθυσμού της χώρας και στη Θεσσαλονίκη το μισό περίπου της Μακεδονίας.

Μαζική μετανάστευση, πρωτόγονη αστικοποίηση, καλπάζουσα υπογεννητικότητα είναι οι σύγχρονες Ερινύες της Ελλάδας.

Δεν στερείται ενδιαφέροντος η ολική σχεδόν σιωπή αναφορικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ δημογραφικής παρακμής και Εθνικής άμυνας και ιδιαίτερα σχετικά με τη δημογραφική ανισορροπία μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας, οι εδαφικές διεκδικήσεις της οποίας στηρίζονται ψυχολογικά στην τεράστια αύξηση του πληθυσμού της. Η ετήσια υπεροχή του ενός εκατομμυρίου της φυσικής κίνησης του πληθυσμού της Τουρκίας έναντι των 21.000 του ελληνικού πληθυσμού. Η αντίθεση της δημογραφικής διάρθρωσης των δύο πληθυσμών, της ομάδας των νέων κάτω των 15 ετών και της ομάδας των ηλικιωμένων άνω των 65 ετών: 38/4 της Τουρκίας, έναντι 22/13 της Ελλάδας, σύμφωνα με τα δεδομένα της Υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών.

Προτάσεις για έρευνα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό και ενθαρρυντικό ότι πρόσφατα δημοσιεύθηκαν και σήμερα διεξάγονται έρευνες από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Μελετών και άλλους φορείς έρευνας για δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά θέματα. Υπάρχουν όμως ακόμα πολλά να γίνουν.

Προτείνουμε πιο συγκεκριμένα τη διεξαγωγή των ακόλουθων μελετών και ερευνών:

1) Ανάλυση των επιπτώσεων της δημογραφικής γήρανσης σε συνδυασμό με την εξέταση της θέσης των ηλικιωμένων μέσα σε μια γηρασμένη κοινωνία.

2) Το κόστος ανατροφής του παιδιού ανάλογα με τη σειρά γέννησής του.

3) Αίτια της μικρής αύξησης που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια στην αναλογία των παιδιών που γεννήθηκαν χωρίς γάμο των γονέων τους. Οφείλεται στην τροποποίηση του οικογενειακού δικαίου, στην αλλαγή νοοτροπίας και ενδεχόμενα σε άλλους λόγους.

Συμπέρασμα.

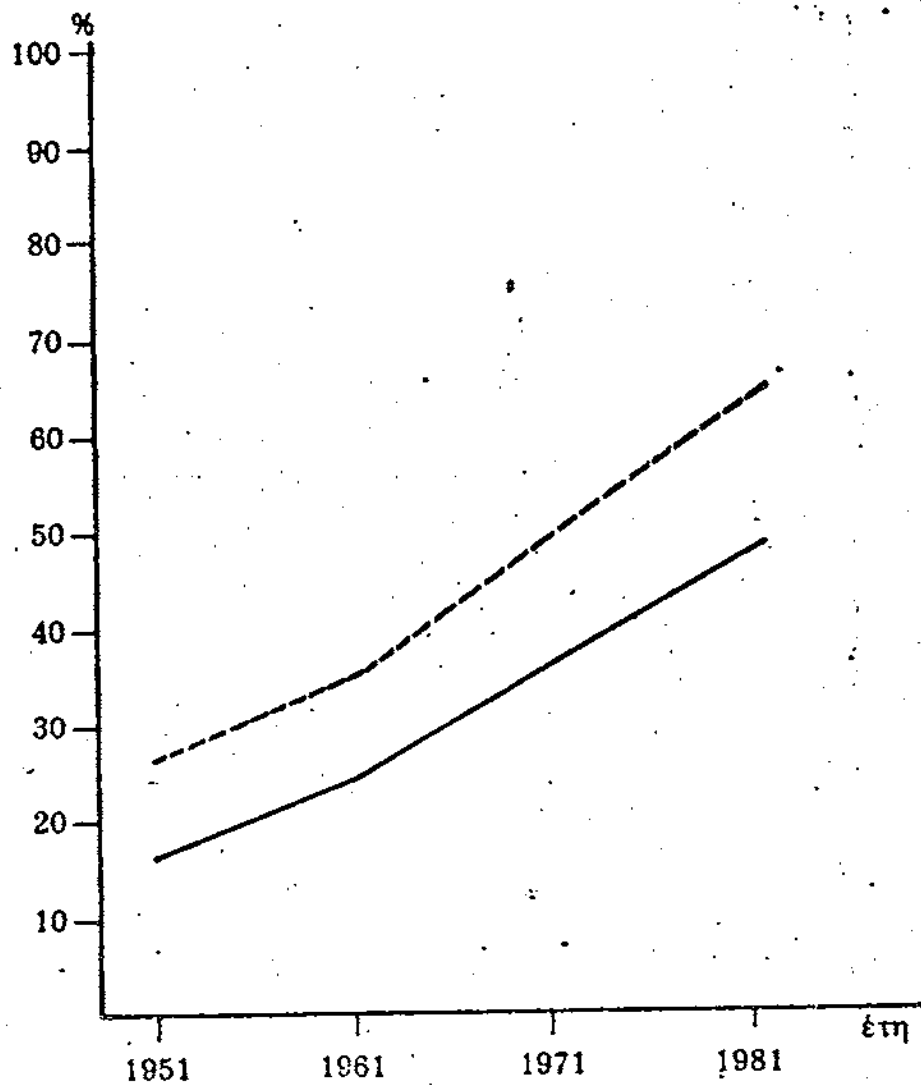
Οι τάσεις που επικρατούν έχουν μια ιδιομορφία. Τα αποτελέσματά τους ξεπερνούν κατά πολύ, το παρόν και αφήνουν ανεξίτηλα σημάδια για έναν αιώνα περίπου.

Στις χώρες της Ε.Ο.Κ. ο πληθυσμός θα σταματήσει να αυξάνεται και από τις αρχές του 21ου αιώνα θα αρχίσει να μειώνεται. Ο πληθυσμός της Ελλάδας σήμερα αυξάνεται και ορισμένοι δημογραφικοί δείκτες είναι καλύτεροι από τους αντίστοιχους των χωρών της Ε.Ο.Κ. Ο ρυθμός εξέλιξης των δεικτών γονιμότητας και γήρανσης είναι οι χειρότεροι των 10 χωρών της Ε.Ο.Κ. και αυτό ακριβώς προκαλεί ανησυχίες. Ακόμα και αν η γονιμότητα διατηρηθεί στα δεδομένα του 1985, ο πληθυσμός της Ελλάδας, όπως και οι πληθυσμοί των χωρών της Ε.Ο.Κ. θα σταματήσει να αυξάνεται και κατόπιν θα αρχίσει να μειώνεται εκτός αν μέτρα δημογραφικής πολιτικής επιτευχθεί μια ανάκαμψη, της γονιμότητας

ή αν επέλθει μια σημαντική αύξηση της παλιννόστησης και της εισόδου μεταναστών.

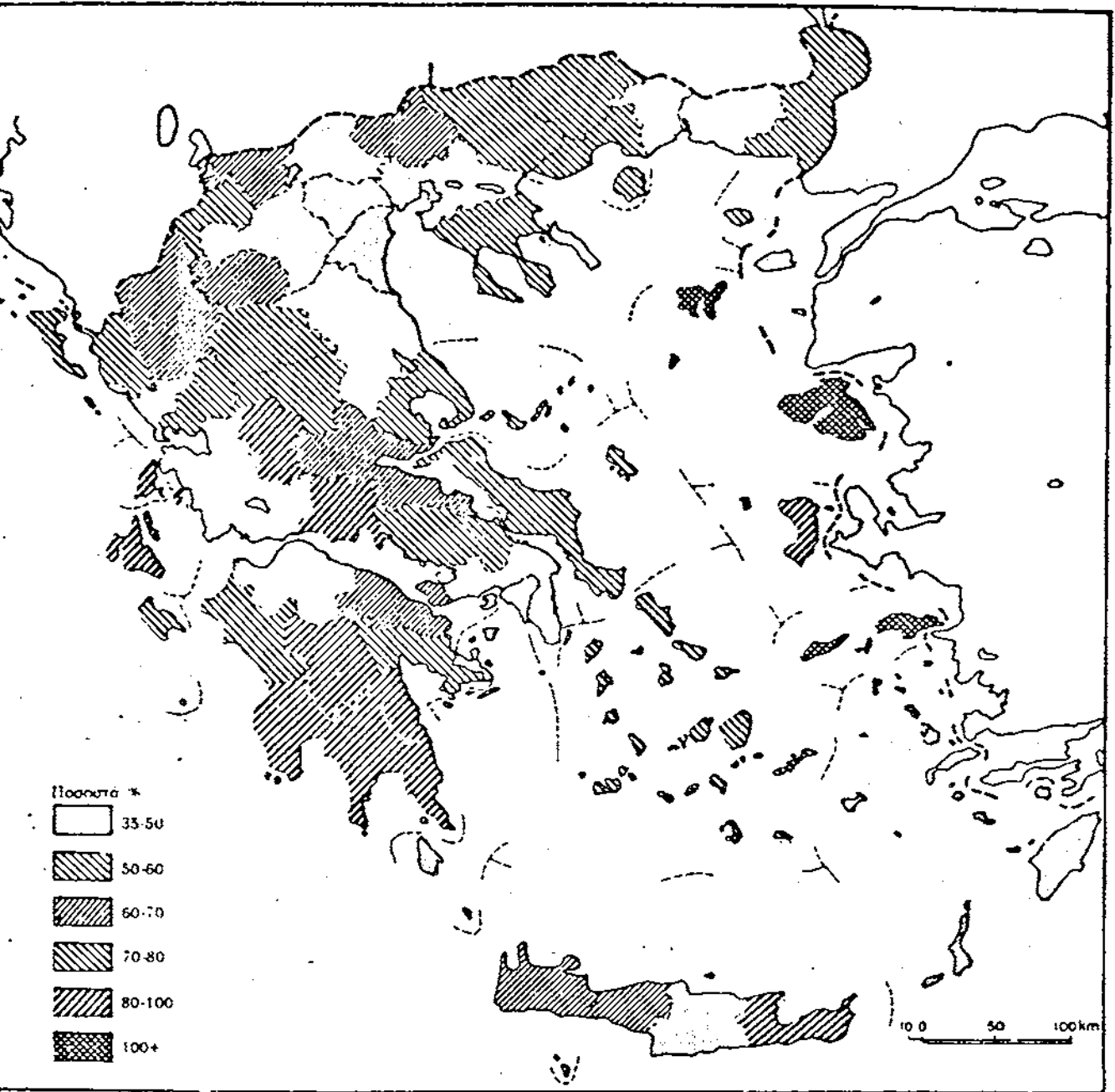
Ο δημογράφος στηρίζει την ανάλυσή του στις τάσεις οι οποίες υπάρχουν. Επιλέγει τις υποθέσεις του, περιγράφει τις επιπτώσεις, προειδοποιεί, κρούει τον κώδωνα του κινδύνου.

Σχήμα 5 Γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας κατά φύλο

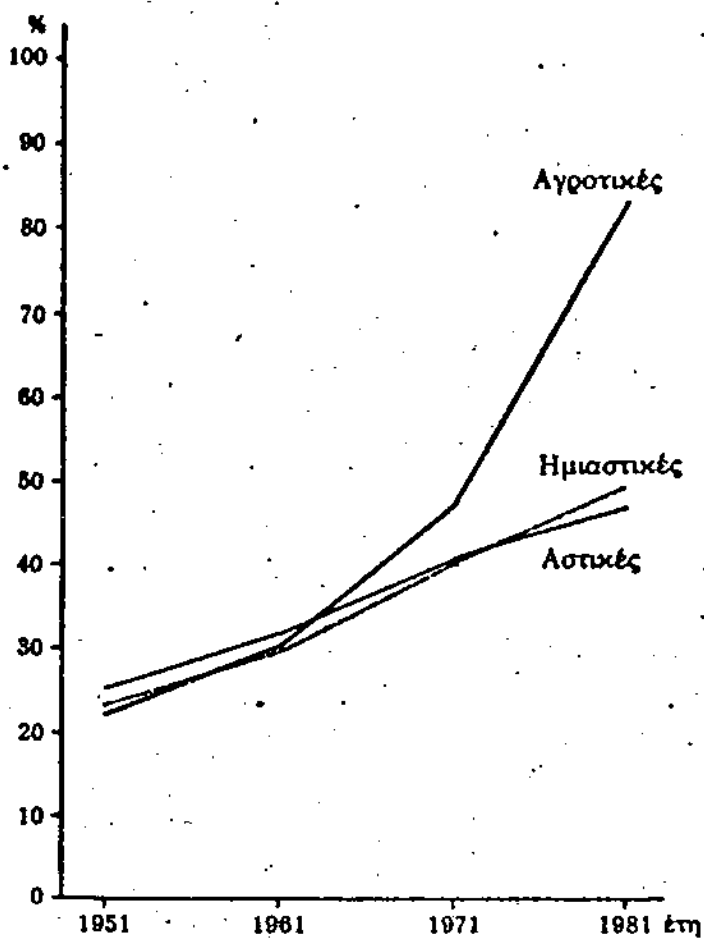

Πηγή: 1961, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1964, σελ. 23,
1971, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1973, σελ. 25,
1981, Στατιστική Επετηρίς της Ελλάδος 1982, σελ. 17.

Αείκτης γήρανσης κατά Νομούς, 1981

Σχήμα 6 Δείκτης γήρανσης του πληθυσμού της Ελλάδας κατά περιοχές

Πηγή: ΕΣΥΕ, αποτελέσματα απογραφής του πληθυσμού της 7ης Απριλίου 1951, Αθήνα 1958, τόμος 2, σελ. 2. Αποτελέσματα απογραφής πληθυσμού - κατοικιών της 19ης Μαρτίου 1961, τόμος 3, σελ. 1. Αποτελέσματα απογραφής πληθυσμού - κατοικιών της 14ης Μαρτίου 1971. Για το 1981 υπολογισμοί που βασίζονται στη στατιστική επετηρίδα της Ελλάδας 1982, σελ. 17 και ΕΣΥΕ έρευνα απασχολήσεως εργατικού δυναμικού 1981. Αθήνα 1983, σελ. 18 στο Γ. Σιάρδου «Οι μεβολές στη σύνθεση κατά ηλικία του πληθυσμού της Ελλάδας δικαιολογεί τις σοβαρότερες ανησυχίες». Οικ. Ταχυδρόμος 11-10-1984.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Α' ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (ΑΠΟΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ)
A. POPULATION CENSUS DATA AND ESTIMATES

II: 1. Πληθυσμός, επιφάνεια και πυκνότητα του πληθυσμού της Ελλάδος (1): 1821-1981
Population, area and density of population of Greece (1): 1821-1981

Έτος απογραφής Census year	Πληθυσμός Population	Μεταβολές - Changes		Επιφάνεια σε τ.χμ. (9) Area in square km	Κάτοικοι ανά τ.χμ. Inhabitants per square km
		Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	%		
1821 (2)	938.765	-	-	47.516	19,76
1828	753.400	- 185.365	- 19,75	47.516	15,86
1838	752.077	- 1.323	- 0,18	47.516	15,83
1839	823.773	71.696	9,53	47.516	17,34
1840	850.246	26.473	3,21	47.516	17,89
1841	861.019	10.773	1,27	47.516	18,12
1842	853.005	- 8.014	- 0,93	47.516	17,95
1843	915.059	62.054	7,27	47.516	19,26
1844	930.295	15.236	1,67	47.516	19,58
1845	960.236	29.941	3,22	47.516	20,21
1848	936.731	26.495	2,76	47.516	20,77
1853	1.035.527	48.796	4,95	47.516	21,79
1856	1.062.627	27.100	2,62	47.516	22,36
1861 (12 III-10 V)	1.096.810	34.183	3,22	47.516	23,08
1870 (2-17 V) (3)	1.457.894	361.084	32,92	50.211	29,04
1879 (15-21 IV)	1.679.470	221.576	15,20	50.211	33,45
1889 (16 IV) (4)	2.187.208	507.738	30,23	63.606	34,39
1896 (6 X)	2.433.606	246.598	11,27	63.606	38,26
1907 (27 X) (5)	2.631.952	198.146	8,14	63.211	41,64
1920 (19 XII) (6)	5.016.889	2.384.937	90,61	127.000	39,50
1928 (16 V)	6.204.684	1.187.795	23,68	129.281	47,99
1940 (16 X)	7.344.860	1.140.176	18,38	129.281	56,81
1951 (7 IV) (7) (8)	7.632.801	287.941	3,92	131.957	57,81
1961 (19 III) (8)	8.388.553	755.752	9,90	131.957	63,57
1971 (14 III) (8)	8.768.641	380.088	4,53	131.957	66,45
1981 (5 IV) (8)	9.740.417	971.776	11,08	131.957	73,82

(1) Τα δεδομένα αναφέρονται στον πραγματικό πληθυσμό.
 (2) Ο πληθυσμός είναι βεβαιωμένος με την απογραφή του 1828.
 (3) Μετά την προσάρτηση των Ιονίων Νήσων το 1864.
 (4) Μετά την προσάρτηση της Θεσσαλίας και Άρτας το 1881.
 (5) Μετά την παραχώρηση μικρής λωρίδας γλάροις της Θεσσαλίας το 1897.
 (6) Μέσα στα όρια της συνθήκης της Λωζάνης (1923). Δεν περιλαμβάνεται ο πληθυσμός και η έκταση της Ανατολικής Θράκης, Ίμβρου και Τενέδου, τα στοιχεία των οποίων είχαν περιληφθεί στην απογραφή του 1920.
 (7) Μετά την προσάρτηση της Δωδεκανήσου το 1947.
 (8) Η επίσημη ελαττωθείσα με ταξιδιωτήριον από έτος το 1963 και αναθεωρήθηκε το 1973 και 1983.
 (9) Περιλαμβάνονται οι ποταμοί, λίμνες κλπ. που βρίσκονται μέσα στα όρια της χώρας.

(1) The data relate to «de facto» population.
 (2) Estimate based on the 1828 census.
 (3) Including Ionian Islands, annexed in 1864.
 (4) Including Thessaly and Arta, annexed in 1881.
 (5) Excluding a small strip of territory in Thessaly which was ceded in 1897.
 (6) Within the boundaries established by the Lausanne Treaty (1923). Excluding population and area of Eastern Thrace, Imbros and Tenedos. Corresponding data were included in the census of 1920.
 (7) Including the Dodecanesos annexed in 1947.
 (8) Area measurement of 1963 revised in 1973 and 1983.
 (9) Including inland rivers, lakes etc.

II: 2. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά φύλο, κατά τις απογραφές 1870-1981
Population of Greece by sex. Population censuses 1870-1981

Έτος απογραφής Census year	Πληθυσμός - Population			Επί 100 κατοίκων Per 100 inhabitants		Θήλειες επί 101 σπέρμιων Females per 101 males
	Αμφότερων των φύλων Both sexes	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Άρρενες Males	Θήλειες Females	
1870	1.457.894	754.176	703.718	52	48	93
1879	1.679.470	880.952	798.518	52	48	91
1889	2.187.208	1.133.625	1.053.583	52	48	93
1896	2.433.606	1.266.816	1.166.990	52	48	92
1907	2.631.952	1.324.942	1.307.010	50	50	99
1920	5.016.889	2.495.316	2.521.573	50	50	101
1928	6.204.684	3.076.235	3.128.449	50	50	102
1940	7.344.860	3.658.000	3.686.467	50	50	101
1951	7.632.801	3.722.000	3.911.153	49	51	105
1961	8.388.553	4.091.894	4.296.659	49	51	105
1971(1)	8.768.372	4.286.748	4.481.624	49	51	105
1981(2)	9.739.589	4.729.571	4.960.018	49	51	104

(1) Δειγματοληπτική επεξεργασία 25% των δελτίων της απογραφής πληθυσμού.
 (2) Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της απογραφής πληθυσμού.

(1) 25% sample elaboration of the population census questionnaires.
 (2) 10% sample elaboration of the population census questionnaires.

II: 3. Υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδος στο μέσο του έτους και πυκνότητα: 1923-1940
και 1953-1986

Mid-year estimates of population and density: 1923-1940 and 1953-1986

Έτος (ως 30 Ιουνίου) Mid-year	Πληθυσμός Population	Μεταβολές -- Changes		Κάτοικοι ανά τ.χμ. (1) Inhabitants per square km
		Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	%	
1923	6.010.000	913.000	17,91	46,5
1924	6.000.000	- 10.000	- 0,17	46,4
1925	5.957.500	- 42.500	- 0,71	46,1
1926	6.041.500	84.000	1,41	46,7
1927	6.127.000	85.500	1,42	47,4
1928	6.210.323	83.323	1,36	48,0
1929	6.285.996	75.673	1,22	48,6
1930	6.367.149	81.153	1,29	49,3
1931	6.462.772	95.623	1,50	50,0
1932	6.543.625	80.853	1,25	50,6
1933	6.624.468	80.843	1,24	51,2
1934	6.726.891	102.423	1,55	52,0
1935	6.836.984	110.093	1,64	52,9
1936	6.936.227	99.243	1,45	53,7
1937	7.028.530	92.303	1,33	54,4
1938	7.121.758	93.223	1,33	55,1
1939	7.221.896	100.143	1,41	55,9
1940	7.318.915	97.019	1,34	56,6
1953	7.817.095	83.845	1,08	59,2
1954	7.893.412	76.317	0,98	59,8
1955	7.965.538	72.126	0,91	60,3
1956	8.031.013	65.475	0,82	60,8
1957	8.096.218	65.205	0,81	61,3
1958	8.173.129	76.911	0,95	61,9
1959	8.258.162	85.033	1,04	62,6
1960	8.327.405	69.243	0,84	63,1
1961	8.398.050	70.645	0,85	63,6
1962	8.448.233	50.183	0,60	64,0
1963	8.479.625	31.392	0,37	64,2
1964	8.510.429	30.804	0,36	64,5
1965	8.550.333	39.904	- 0,47	64,8
1966	8.613.651	63.318	0,74	65,3
1967	8.716.441	102.790	1,19	66,0
1968	8.740.765	24.324	0,28	66,2
1969	8.772.764	31.999	0,37	66,5
1970	8.792.806	20.042	0,23	66,6
1971	8.831.036	38.230	0,43	66,9
1972	8.888.628	57.592	0,65	67,3
1973	8.929.086	40.458	0,46	67,6
1974	8.962.023	32.937	0,37	67,9
1975	9.046.542	84.519	0,94	68,5
1976	9.167.190	120.648	1,32	69,5
1977	9.308.479	141.289	1,52	70,5
1978	9.429.959	121.480	1,29	71,4
1979	9.518.262	118.303	1,24	72,3
1980	9.642.505	94.243	0,98	73,1
1981	9.729.350	86.845	0,89	73,7
1982	9.789.513	60.163	0,61	74,2
1983	9.846.627	57.114	0,58	74,6
1984	9.895.801	49.174	0,50	75,0
1985	9.934.294	38.493	0,39	75,3
1986	9.963.604	29.310	0,29	75,5

(1) Για τα έτη 1923-1940, τα στοιχεία αναφέρονται στην επιφάνεια της Χώρας κατά το 1940 (δηλαδή 129.281 τ.χμ.). Από το 1953 και μετά, τα στοιχεία αναφέρονται στη σημερινή επιφάνεια της Χώρας (δηλαδή 131.957 τ.χμ.).

(1) For the years 1923-1940, the data relate to the territory of 1940 (i.e. 129.281 square km). Since 1953, the data relate to the present territory (i.e. 131.957 square km).

Π: 4. Υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδος στο μέσο του έτους 1986, κατά φύλο και ηλικία
1986 mid-year population estimates by sex and age

Ομάδες ηλικιών	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Age groups
Εύολο	9.963.604	4.901.675	5.061.929	Total
0 - 4 ετών	629.773	325.623	304.150	0 - 4 years
5 - 9 "	715.223	369.481	345.742	5 - 9 "
10 - 14 "	696.196	360.125	336.071	10 - 14 "
15 - 19 "	765.042	396.477	368.565	15 - 19 "
20 - 24 "	731.606	376.882	354.724	20 - 24 "
25 - 29 "	705.139	353.326	351.813	25 - 29 "
30 - 34 "	674.699	342.582	332.117	30 - 34 "
35 - 39 "	658.193	327.917	330.276	35 - 39 "
40 - 44 "	592.412	290.493	301.919	40 - 44 "
45 - 49 "	631.143	297.933	333.210	45 - 49 "
50 - 54 "	687.010	330.477	356.533	50 - 54 "
55 - 59 "	645.517	310.375	335.142	55 - 59 "
60 - 64 "	489.211	231.895	257.316	60 - 64 "
65 - 69 "	389.920	176.068	213.852	65 - 69 "
70 - 74 "	383.649	171.155	212.494	70 - 74 "
75 - 79 "	290.784	128.250	162.534	75 - 79 "
80 - 84 "	181.865	75.190	106.675	80 - 84 "
85 ετών και άνω	96.222	37.426	58.796	85 years and over

Π: 5. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά περιοχές — Population by areas

Απογραφές — 1920 - 1981 — Censuses

Έτος απογραφής Census year	Πληθυσμός — Population				Εκπροστίαια κατανομή Percent distribution			
	Σύνολο Total	Αστικός Urban	Ημιαστικός Semi-urban	Αγροτικός Rural	Σύνολο Total	Αστικός Urban	Ημιαστικός Semi-urban	Αγροτικός Rural
1920	5.016.889	1.148.341	760.500	3.108.048	100,0	22,9	15,2	61,9
1928	6.204.684	1.931.937	899.466	3.373.281	100,0	31,1	14,5	54,4
1940	7.344.860	2.411.647	1.086.079	3.847.134	100,0	32,8	14,8	52,4
1951	7.632.801	2.879.994	1.130.188	3.622.619	100,0	37,7	14,8	47,5
1961	8.388.553	3.628.105	1.085.856	3.674.592	100,0	43,3	12,9	43,8
1971	8.768.641	4.667.489	1.019.421	3.081.731	100,0	53,2	11,6	35,2
1981	9.740.417	5.659.528	1.125.547	2.955.342	100,0	58,1	11,6	30,3

Π: 6. Επιφάνεια, πληθυσμός και πυκνότητα, κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και νομό.
Απογραφές 1961⁽¹⁾, 1971⁽¹⁾ και 1981

Area, population and density, by geographic region and department.
1961⁽¹⁾, 1971⁽¹⁾ and 1981 censuses

Γεωγραφικό διαμέρισμα και νομός Geographic region and department	Επιφάνεια σε τ.χμ. Area in sq. km		Αριθμός κατοίκων Number of inhabitants			Αύξηση % μεταξύ: Percent increase between:		Κάτοικοι ανά τ.χμ. Inhabitants per sq. km		
	Με εσ. υδ. With inner waters (2)	Χωρίς εσ. υδ. Without inner waters	1961	1971	1981	1961-1971	1971-1981	1961	1971	1981
Σύνολο Ελλάδος—Greece, total	131.957	130.714	8.388.553	8.768.641	9.740.417	4,5	11,1	63,8	66,5	73,8
Περιοχία Προποντίδας—Greater Athens	427	427	1.852.709	2.540.241	3.027.331	37,1	19,2	4.338,9	5.949,0	7.039,8
Κεντρική Στερεά Ελλάδα και Εύβοια—East of Central Greece and Euboea	24.391	24.007	969.105	991.004	1.099.841	2,3	11,0	39,7	40,6	45,1
Αιτωλία και Ακαρνανία—Aetolia and Akarnania	5.461	5.193	237.738	228.989	219.764	-3,7	-4,0	43,5	41,9	40,2
Αττική (υπόλοιπα)—Attica (rest)	3.384	3.2	35.265	257.608	342.093	25,5	32,8	60,7	76,2	101,2
Βοιωτία—Bocotia	2.952	2.928	107.775	107.459	117.175	-0,3	9,0	36,5	36,4	39,7
Εύβοια—Euboea	4.167	4.154	172.578	172.585	188.410	0,0	9,2	41,4	41,4	45,2
Ευρυτανία—Evyritania	1.869	1.816	36.471	27.428	26.182	-24,8	-4,5	19,5	14,7	14,0
Φθιώτιδος—Phthiotia	4.441	4.438	161.436	155.574	161.995	-3,6	4,1	36,4	35,0	36,5
Φωκίας—Phocis	2.120	2.099	47.842	41.361	44.222	-13,5	6,9	22,6	19,5	20,9

Πίνακας - Table II: 6. Σύνολα - Continued

Γεωγραφική διαίρεση και νομός Geographic region and department	Επιφάνεια σε τ.χμ. Area in sq. km		Αριθμός κατοίκων Number of inhabitants			Αίλιση % μεταξύ: Percent increase between:		Κάτοικοι ανά τ.χμ. Inhabitants per sq. km		
	Με το νερό With inner waters (2)	Χωρίς το νερό Without inner waters	1961	1971	1981	1961-1971	1971-1981	1961	1971	1981
Πελοπόννησος - Peloponnese	21.379	21.321	1.096.390	986.912	1.012.528	-10,0	2,6	51,3	46,2	47,4
Αργολίδα - Argolis	2.154	2.152	90.145	88.698	93.020	-1,6	4,9	41,9	41,2	43,2
Αρκαδία - Arkadia	4.419	4.414	135.042	111.263	107.932	-17,6	-3,0	30,6	25,2	24,4
Αχαιία - Akhaia	3.271	3.265	240.354	240.854	275.193	0,2	14,3	73,5	73,6	84,1
Ηλεία - Iliia (Ella)	2.618	2.582	187.713	164.061	160.305	-12,6	-2,3	71,7	62,7	61,2
Κορινθία - Korinthia	2.290	2.284	112.505	113.115	123.042	0,5	8,8	49,1	49,4	53,7
Λακωνία - Lakonia	3.636	3.636	118.661	95.844	93.218	-19,2	-2,7	32,6	26,4	25,6
Μεσσηνία - Messenia	2.991	2.988	211.970	173.077	159.818	-18,3	-7,7	70,9	57,9	53,4
Ιόνιοι Νήσοι - Ionian Islands	2.307	2.297	212.573	184.443	182.651	-13,3	-1,0	92,1	79,9	79,2
Ζακύνθου - Zakynthos	406	405	35.509	30.187	30.014	-15,0	-0,6	87,5	74,4	73,9
Κέρκυρας - Kerkyra	641	634	101.770	92.933	99.477	-8,7	7,0	158,8	145,0	155,2
Κεφαλληνίας - Cephalonia	904	903	45.033	35.952	31.297	-20,2	-12,9	49,8	39,8	34,6
Λευκάδας - Lefkas	356	355	30.261	25.371	21.863	-16,2	-13,8	85,0	71,3	61,4
Ήπειρος - Epirus	9.203	9.076	352.604	310.334	324.541	-12,0	4,6	38,3	33,7	35,3
Άρτας - Arta	1.662	1.570	84.285	79.700	80.044	-5,4	0,4	50,7	48,0	48,2
Θεσπρωτία - Thesprotia	1.513	1.509	52.125	40.684	41.278	-21,9	1,5	34,4	26,9	27,2
Ιωαννίνων - Iannina	4.990	4.966	135.326	134.688	147.304	-13,3	9,4	31,1	27,0	29,5
Πρέβεζας - Preveza	1.036	1.031	60.868	55.262	55.915	-9,2	1,2	58,8	53,3	54,0
Θεσσαλία - Thessaly	14.037	14.004	691.771	660.986	695.654	-4,5	5,2	49,3	47,1	49,6
Καρδίτσας - Karditsa	2.636	2.618	152.105	133.018	124.930	-12,5	-6,1	57,7	50,5	47,4
Λαρίσης - Larisa	5.381	5.369	231.976	233.159	254.295	0,5	9,1	43,1	43,3	47,3
Μαγνησίας - Magnisia	2.636	2.636	163.834	161.392	182.222	-1,5	12,9	62,2	61,2	69,1
Τρικιών - Trikala	3.284	3.381	143.856	133.417	134.207	-7,3	0,6	42,5	39,4	39,7
Μακεδονία - Macedonia	34.177	33.662	1.896.112	1.890.684	2.121.953	-0,3	12,2	55,5	55,3	62,1
Γρεβενών - Grevena	2.291	2.285	42.787	34.664	36.421	-19,0	5,1	18,7	15,1	15,9
Δράμας - Drama	3.468	3.465	121.006	91.009	94.772	-24,8	4,1	34,9	26,2	27,3
Ημαθίας - Imathia	1.701	1.685	113.928	117.477	133.750	3,1	13,9	67,0	69,1	78,6
Θεσσαλονίκης - Thessaloniki	3.683	3.549	546.286	711.990	871.580	30,3	22,4	148,3	193,3	236,6
Καβάλας - Kavala	2.111	2.073	140.751	121.593	135.218	-13,6	11,2	66,7	57,6	64,1
Καστοριάς - Kastoria	1.720	1.692	48.497	46.401	53.169	-4,3	14,6	28,2	27,0	30,9
Κιλκίς - Kilkis	2.519	2.494	101.506	83.197	81.562	-18,0	-2,0	40,3	33,0	32,4
Κοζάνης - Kozani	3.516	3.448	149.639	133.484	147.051	-10,8	10,2	42,6	38,0	41,8
Πέλλας - Pella	2.506	2.476	133.224	126.085	132.386	-5,4	5,0	53,2	50,3	52,8
Πιερίας - Pieria	1.516	1.515	98.284	92.354	106.859	-6,0	15,7	64,8	60,9	70,5
Σερρών - Serres	3.968	3.912	248.041	202.898	196.247	-18,2	-3,3	62,5	51,1	49,5
Φλώρινας - Florina	1.924	1.795	70.213	54.410	52.430	-22,5	-3,6	36,5	28,3	27,3
Χαλκιδικής - Chalkidiki	2.918	2.917	79.263	73.390	79.036	-7,4	7,7	27,2	25,2	27,1
Άγιον Όρος (3) - Aghion Oros (3)	336	336	2.687	1.732	1.472	-35,5	-15,0	8,0	5,2	4,4
Θράκη - Thrace	8.578	8.476	356.555	329.582	345.220	-7,6	4,7	41,6	38,4	40,2
Έβρου - Evros	4.242	4.212	157.760	138.968	148.486	-11,9	6,8	37,2	32,8	35,0
Ξάνθης - Xanthi	1.793	1.758	89.394	82.917	88.777	-7,5	7,1	50,0	46,2	49,5
Ροδόπης - Rodopi	2.543	2.506	109.201	107.677	107.957	-1,4	0,3	42,9	42,3	42,5
Νήσοι Αιγαίου - Aegean Islands	9.122	9.109	477.476	417.813	428.533	-12,5	2,6	52,3	45,8	47,0
Δωδεκανήσου - Dodecanesos	2.714	2.714	123.021	121.017	145.071	-1,6	19,9	45,3	44,6	53,5
Κυκλάδων - Cyclades	2.572	2.572	99.959	86.337	88.458	-13,6	2,5	38,9	33,6	34,4
Λέσβου - Lesbos	2.154	2.141	140.251	114.802	104.620	-18,1	-8,9	65,1	53,3	48,6
Σάμου - Samos	778	778	52.022	41.709	40.519	-19,8	-2,9	66,9	53,6	52,1
Χίου - Chios	904	904	62.223	53.948	49.865	-13,3	-7,6	68,8	59,7	55,2
Κρήτη - Crete	8.336	8.335	483.258	456.642	502.165	-5,5	10,0	58,0	54,8	60,2
Ιρακλείου - Iraklion	2.641	2.641	208.374	209.670	243.622	0,6	16,2	78,9	79,4	92,2
Λασιθίου - Lassithi	1.823	1.823	73.880	66.226	70.053	-10,4	5,8	40,5	36,3	38,4
Ρεθύμνης - Rethymni	1.496	1.496	69.943	60.949	62.634	-12,9	2,8	46,8	40,7	41,9
Χανίων - Canea	2.376	2.375	131.061	119.797	125.856	-8,6	5,1	55,2	50,4	53,0

(1) Νομικές διοικητικές όρια του 1981 (Απογραφή 5. Απριλίου).

(1) Within the administrative boundaries of 1981 (5 April census).

(2) Η επιφάνεια εξοχρώθηκε με επιβασιμότητα που έγινε το 1963 και τροποποιήθηκε το 1973 και 1983. Περιλαμβάνονται οι ποταμοί, λίμνες κλπ., που βρίσκονται μέσα στα όρια της χώρας.

(2) Area measurement of 1963 revised in 1973 and 1983. Including inland rivers, lakes, etc.

(3) Αυτοδιοίκηση.

(3) Self-governed.

II: Ζ. Πραγματικός και νόμιμος πληθυσμός της Ελλάδος, κατά γεωγραφικό διαμέρισμα και νομό. Απογραφή πληθυσμού 1981

De facto and de jure population of Greece, by geographic region and department. 1981 population census

Γεωγραφικό διαμέρισμα και νομός Geographic region and department	Πραγματικός πληθυσμός - De facto population						Νόμιμος πληθυσμός - De jure population			
	Σύνολο Total	Συγκεντρωμένος Concentrated	Διασπαρμένος Dispersed	Απογραφόμενοι κατά του δήμου ή της κοινότητας Enumerated in the municipality or commune			Σύνολο Total	Παρόντες κατά την απογραφή Present during the census	Απογραφόμενοι σε άλλους δήμους ή κοινότητες Enumerated in another municipality or commune	Προσωρινώς απουσιάσσαντες στο εξωτερικό Temporarily abroad
				Ομοδηλωτές Persons enumerated at the place they are registered	Ετεροδηλωτές Persons enumerated at a place other than the one they are registered	Άλλοδαποι Foreigners				
Εφόδα Ελλάδος—Greece, total	9.740.417	9.664.612	75.805	6.255.828	2.813.165	171.424	9.667.306	8.755.828	2.810.165	99.363
Περσ. Προτεύουσης—Greater Athens	3.027.331	3.027.284	47	1.649.991	1.274.733	102.607	2.276.750	1.649.991	598.214	28.545
λοιπή Κεντρική Ελλάδα και Εύβοια—Rest of Central Greece and Euboea	1.099.841	1.083.750	16.091	840.517	250.367	8.957	1.192.673	840.517	344.239	7.917
Αιτωλία και Ακαρνανία—Aetolia and Akarnania	219.764	212.186	7.578	183.401	36.184	179	284.934	183.401	99.738	1.815
Αττική (υπόλ.)—Attica (rest)	342.093	339.308	2.785	228.890	108.497	4.706	280.756	228.890	49.606	2.266
Βοιωτίας—Boeotia	117.175	115.625	1.550	94.125	22.437	613	127.783	94.125	33.085	372
Εύβοιας—Euboea	188.410	186.916	1.494	151.173	35.551	1.686	211.440	151.173	58.357	1.910
Ευρυτανίας—Evyritania	26.182	25.100	1.082	22.092	4.080	10	42.258	22.092	19.998	168
Φθιώτιδος—Phthiotis	161.995	160.941	1.054	126.832	34.742	421	188.808	126.832	61.213	763
Φωκίδος—Phocis	44.222	43.674	548	34.004	8.876	1.342	56.674	34.004	22.241	429
Πελοπόννησος—Peloponnesos	1.012.528	989.481	23.047	824.247	179.941	8.340	1.211.793	824.247	379.181	8.365
Αργολίδος—Argolis	93.020	90.205	2.815	75.703	15.930	1.387	98.584	75.703	22.152	729
Αρκαδίας—Arkadia	107.932	106.646	1.286	84.918	22.596	418	143.782	84.918	57.905	959
Αχαΐας—Akhalia	275.193	269.233	5.960	211.485	60.544	3.164	285.069	211.485	71.928	1.656
Ηλείας—Hlia (Ehliis)	160.305	154.367	5.938	139.960	19.529	816	217.371	139.960	75.942	1.469
Κορινθίας—Korinthia	123.042	120.678	2.364	98.396	23.641	1.005	135.199	98.396	36.100	703
Λακωνίας—Lakonia	93.218	90.135	3.083	76.304	16.200	714	113.042	76.304	35.408	1.330
Μεσσηνίας—Messenia	159.818	158.217	1.601	137.481	21.501	836	178.746	137.481	79.746	1.519
Ιόνιοι Νήσοι—Ionian Islands	182.651	179.452	3.199	151.488	28.762	2.401	225.838	151.488	70.702	3.648
Ζακύνθου—Zakynthos	30.014	29.479	535	25.532	4.372	110	37.979	25.532	12.088	359
Κεφάλοιας—Kerkayra	99.477	97.857	1.620	80.729	16.853	1.893	110.606	80.729	28.712	1.165
Κεφαλληνίας—Kephallonia	31.297	30.822	475	26.811	4.196	290	46.165	26.811	17.789	1.565
Λευκάδος—Lerkas	21.863	21.294	569	18.416	3.341	106	31.088	18.416	12.113	559
Επίρουσ—Epirus	324.541	317.145	7.396	250.424	72.349	1.768	419.635	250.424	163.687	5.524
Αρτις—Arta	80.044	76.963	3.081	65.863	13.962	218	106.492	65.863	39.706	923
Θεσπρωτίας—Thesprotia	41.278	40.137	1.141	32.302	8.627	349	54.364	32.302	20.707	1.355
Ιωνανίων—Yanina	147.304	145.168	2.136	106.112	40.328	864	187.460	106.112	79.281	2.065
Πρεβέσης—Preveza	55.915	54.877	1.038	46.147	9.431	337	71.319	46.147	23.991	1.181
Θεσσαλία—Thessaly	695.654	689.959	5.695	536.626	156.560	2.468	800.814	536.626	257.895	6.293
Καρδίτσας—Karditsa	124.930	123.794	1.136	106.393	18.449	88	179.148	106.393	71.708	1.047
Λαρίας—Larisa	254.295	252.851	1.444	187.311	66.253	731	263.134	187.311	74.249	1.574
Μαγνησίας—Magnisia	182.222	180.748	1.474	136.927	43.952	1.343	186.771	136.927	48.218	1.626
Τριχάλων—Trikala	134.207	132.566	1.641	105.995	27.906	306	171.761	105.995	63.720	2.046
Μακεδονία—Macedonia	2.121.953	2.116.006	5.947	1.504.226	601.320	16.407	2.127.729	1.504.226	605.299	18.204
Γρεβενών—Grevena	36.421	36.300	121	29.846	6.505	70	52.658	29.846	22.188	624
Δράμας—Drama	94.772	94.430	342	75.777	18.775	220	119.112	75.777	42.296	1.042
Ιμαθίας—Imathia	133.750	133.223	527	106.463	26.903	384	139.209	106.463	31.776	970
Θεσσαλονίκης—Thessaloniki	871.580	870.014	1.566	481.765	377.942	11.873	638.989	481.765	152.690	4.334
Καβάλας—Kavala	135.218	134.581	637	108.262	25.792	1.164	150.389	108.262	40.837	1.290
Καστοριάς—Kastoria	53.169	53.018	151	36.556	16.338	275	52.076	36.556	14.790	710
Κιλκίς—Kilkis	81.562	81.381	181	66.934	14.172	406	107.786	66.984	39.433	1.369
Κοζάνης—Kozani	147.051	146.501	550	110.139	36.222	690	167.382	110.139	55.629	1.614
Πέλλης—Pella	132.386	131.861	525	114.591	17.567	228	154.990	114.591	39.027	1.372
Πιερίας—Pieria	106.859	106.424	435	90.147	16.334	378	118.354	90.147	26.888	1.319
Σερρών—Serres	196.247	196.027	220	169.665	26.398	184	264.777	169.665	92.861	2.151
Φλωρίνης—Florino	52.430	52.397	33	44.311	7.959	160	63.029	44.311	18.951	567
Χαλκιδικής—Chalkidiki	79.036	78.654	382	68.560	10.107	369	97.777	68.560	28.596	621
Άγιον Όρος(1)—Aghion Oros(1)	1.472	1.130	342	1.160	306	6	1.198	1.160	37	1
Θάκις—Thrace	345.220	342.785	2.435	277.235	67.076	909	373.835	277.235	90.516	6.084
Έβρου—Evros	148.486	147.236	1.250	114.114	34.056	316	161.300	114.114	44.608	2.578
Ξάνθης—Xanthi	88.777	88.060	717	73.165	15.337	275	97.990	73.165	23.547	1.278
Ροδόπης—Rodopi	107.957	107.489	468	89.956	17.683	318	114.545	89.956	22.361	2.228
Νήσοι Αιγαίου—Aegean Islands	428.533	423.183	5.350	339.982	77.442	11.109	488.190	339.982	138.360	9.848
Δωδεκανήσου—Dodecanesos	145.071	142.423	2.648	107.862	29.556	7.653	134.654	107.862	24.147	2.645
Κυκλάδων—Cyclades	88.458	86.866	1.592	71.747	14.308	2.403	175.369	71.747	47.512	2.090
Λέσβου—Lesvos	104.620	104.106	514	87.159	17.170	291	128.472	87.159	39.983	1.328
Σάμου—Samos	40.519	40.152	367	32.702	7.273	544	49.380	32.702	15.844	834
Σίου—Chios	49.865	49.636	229	37.112	9.135	218	60.315	40.512	16.832	2.951
Κρήνη—Crete	502.165	495.567	6.598	381.092	104.615	16.458	550.079	381.092	165.072	3.915
Ηρακλειού—Iraklion	243.622	241.354	2.268	186.538	48.603	8.481	249.302	186.538	60.916	1.848
Λασιθίου—Lasithi	70.053	68.583	1.470	54.601	12.746	2.706	82.222	54.601	27.072	549
Ρεθύμνης—Rethymni	62.634	62.172	462	50.663	10.456	1.515	81.051	50.663	29.892	496
Χανίων—Canea	125.856	123.458	2.398	89.290	32.810	3.756	137.504	89.290	47.193	1.022

(1) Αυτοδιοίκηση.

(1) Self-governed.

II: 8. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά μεγάλες ομάδες ηλικιών και φύλο
Population of Greece by sex and by major age groups

Απογραφές — 1870 - 1981 — Censuses

Έτος απογραφής Census year	Απόλυτοι αριθμοί — Absolute numbers				Αναλογία % — Percent			
	Σύνολο Total	ετών 0-14 years	ετών 15-64 years	65 ετών και άνω 65 years and over	Σύνολο Total	ετών 0-14 years	ετών 15-64 years	65 ετών και άνω 65 years and over
ΑΝΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ — BOTH SEXES								
870	1.457.894	548.513	856.822	52.559	100	38	59	3
879 (1)	1.653.310	648.835	946.115	58.360	100	39	57	4
907 (1)	2.630.381	1.007.458	1.514.534	108.389	100	38	58	4
920 (2)(1)	5.014.130	1.717.864	3.012.449	283.817	100	34	60	6
928 (1)	6.184.545	1.989.701	3.832.473	362.471	100	32	62	6
951	7.632.801	2.198.247	4.923.156	511.398	100	29	64	7
961	8.388.553	2.243.962	5.457.937	686.654	100	27	65	8
971 (3)	8.768.372	2.223.904	5.587.352	957.116	100	25	64	11
981 (4)	9.739.589	2.307.297	6.192.751	1.239.541	100	24	63	13
ΑΡΡΕΝΕΣ — MALES								
870	754.176	283.851	442.836	27.489	100	37	59	4
879 (1)	854.802	340.550	484.362	29.890	100	40	57	3
907 (1)	1.324.157	521.125	747.828	55.204	100	39	57	4
920 (2)(1)	2.493.647	896.186	1.459.030	138.431	100	36	58	6
928 (1)	3.065.715	1.024.002	1.866.312	175.401	100	33	61	6
951	3.721.648	1.127.659	2.366.968	227.021	100	30	64	6
961	4.091.894	1.152.412	2.643.708	295.774	100	28	65	7
971 (3)	4.286.748	1.142.456	2.725.636	418.656	100	27	63	10
981 (4)	4.779.571	1.185.906	3.043.681	549.981	100	25	64	11
ΘΗΛΕΙΣ — FEMALES								
870	703.718	264.662	413.986	25.070	100	38	59	3
879 (1)	798.503	308.285	461.753	28.470	100	39	58	3
907 (1)	1.306.224	486.333	766.706	53.185	100	37	59	4
920 (2)(1)	2.520.483	821.678	1.553.419	145.386	100	32	62	6
928 (1)	3.118.930	965.699	1.966.161	187.070	100	31	63	6
951	3.911.153	1.070.588	2.556.188	284.377	100	28	65	7
961	4.296.659	1.091.550	2.814.229	390.880	100	25	66	9
971 (3)	4.481.624	1.081.448	2.861.716	538.460	100	24	64	12
981 (4)	4.960.018	1.121.391	3.149.070	689.557	100	23	63	14

- (1) Δεν περιλαμβάνονται οι μη δηλώσαντες ηλικία.
 (2) Μέσα στα όρια της συνθήκης της Λωζάνης (1923).
 (3) Δειγματοληπτική επεξεργασία 25% των δελτίων της απογραφής.
 (4) Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της απογραφής.

- (1) Excluding persons of not declared age.
 (2) Within the boundaries of Lausanne Treaty (1923).
 (3) 25% sample elaboration of the census questionnaires.
 (4) 10% sample elaboration of the census questionnaires.

II: Β. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά οικογενειακή κατάσταση και φύλο
Population of Greece by marital status and sex

Απογραφές - 1861 - 1981 - Censuses

Έτος απογραφής Census year	Απόλυτοι αριθμοί - Absolute numbers					Αναλογία % - Percentage			
	Σύνολο (1) Total	Άγαμοι Single	Έγγαμοι Married	Χήροι Widowed	Διαζευγμ. Divorced	Άγαμοι Single	Έγγαμοι Married	Χήροι Widowed	Διαζευγμ. Divorced

ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ - BOTH SEXES

1861	1.083.988	634.112	368.835	81.041	—	58,50	34,02	7,48	—
1870	1.450.761	856.543	487.370	106.848	—	59,04	33,59	7,37	—
1879	1.653.479	986.683	554.462	112.334	—	59,67	33,53	6,80	—
1907	2.631.952	1.536.921	917.491	175.405	2.135	58,40	34,86	6,66	0,08
1920 ⁽²⁾	5.015.461	2.890.092	1.766.793	352.637	5.939	57,62	35,23	7,03	0,12
1928	6.148.686	3.400.963	2.270.047	466.163	41.513	55,31	36,92	7,58	0,19
1951	7.605.778	4.160.385	2.878.217	540.526	26.650	54,70	37,84	7,11	0,35
1961	8.388.321	4.127.357	3.665.893	549.256	45.815	49,20	43,70	6,55	0,55
1971 ⁽³⁾	8.764.732	3.886.236	4.263.524	552.800	62.172	44,34	48,64	6,31	0,71
1981 ⁽⁴⁾	9.737.669	4.045.955	5.017.917	592.223	81.574	41,55	51,53	6,08	0,84

ΑΡΡΕΝΕΣ - MALES

1861	554.522	351.237	184.016	19.269	—	63,34	33,19	3,47	—
1870	747.043	478.485	243.120	25.438	—	64,05	32,54	3,41	—
1879	854.971	552.519	277.758	24.694	—	64,62	32,49	2,89	—
1907	1.324.942	831.053	451.435	41.501	953	62,73	34,07	3,13	0,07
1920 ⁽²⁾	2.494.336	1.554.949	856.864	79.855	2.668	62,34	34,35	3,20	0,11
1928	3.049.866	1.828.184	1.126.018	90.929	4.735	59,94	36,92	2,98	0,16
1951	3.708.624	2.205.168	1.413.298	80.344	9.814	59,46	38,11	2,17	0,26
1961	4.091.743	2.198.438	1.800.664	77.878	14.763	53,73	44,01	1,90	0,36
1971 ⁽³⁾	4.284.800	2.088.616	2.095.628	80.420	20.136	48,74	48,91	1,88	0,47
1981 ⁽⁴⁾	4.778.657	2.196.214	2.472.920	84.319	25.204	45,96	51,75	1,76	0,53

ΘΗΛΕΙΣ - FEMALES

1861	529.466	282.875	184.819	61.772	—	53,43	34,91	11,66	—
1870	703.718	378.058	244.250	81.410	—	53,72	34,71	11,57	—
1879	798.508	434.164	276.704	87.640	—	54,37	34,65	10,98	—
1907	1.307.010	705.868	466.056	133.904	1.182	54,01	35,66	10,24	0,09
1920 ⁽²⁾	2.521.125	1.335.143	909.929	272.782	3.271	52,96	36,09	10,82	0,13
1928	3.098.820	1.572.779	1.144.029	375.234	6.778	50,75	36,92	12,11	0,22
1951	3.897.154	1.955.217	1.464.919	460.182	16.836	50,17	37,59	11,81	0,43
1961	4.296.578	1.928.919	1.865.229	471.878	31.052	44,90	43,41	10,97	0,72
1971 ⁽³⁾	4.479.932	1.797.620	2.167.896	472.380	42.036	40,13	48,39	10,54	0,94
1981 ⁽⁴⁾	4.959.012	1.849.741	2.544.997	507.904	56.370	37,30	51,32	10,24	1,14

(1) Δεν περιλαμβάνονται οι μη δηλώσαντες οικογενειακή κατάσταση.

(2) Μέσα στα όρια της συνθήκης της Λωζάνης (1923).

(3) Δειγματοληπτική επεξεργασία 25% των δελτίων της απογραφής.

(4) Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της απογραφής.

(1) Excluding persons of not declared marital status.

(2) Within the boundaries of Lausanne Treaty (1923).

(3) 25% sample elaboration of the census questionnaires.

(4) 10% sample elaboration of the census questionnaires.

Π:10. Πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και οικογενειακή κατάσταση
Population by sex, age groups and marital status

εμπλουτισμένα αποτελέσματα 10% των ερωτηματολογίων της Απογραφής Πληθυσμού 1981 — 10% sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Ομάδες ηλικιών Age groups	Σύνολο Total	Άγαμοι Single	Έγγαμοι Married	Χήροι Widowed	Διαζευγμένοι Divorced	Δεν δήλωσαν Not declared
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ — BOTH SEXES						
Σύνολο — Total	9.739.589	4.045.955	5.017.917	592.223	81.574	1.920
0-4 ετών—years	778.182	778.182	—	—	—	—
5-9 " " "	746.366	746.366	—	—	—	—
10-14 " " "	782.749	781.332	1.372	21	22	2
15-19 " " "	720.325	667.858	51.653	166	587	61
20-24 " " "	709.958	474.892	231.387	514	2.985	180
25-29 " " "	662.874	221.117	433.703	1.287	6.621	146
30-34 " " "	653.224	101.196	539.695	3.039	9.089	205
35-39 " " "	554.560	49.872	491.700	4.406	8.394	188
40-44 " " "	659.331	44.976	594.310	9.876	9.962	207
45-49 " " "	664.092	37.968	599.710	16.360	9.884	170
50-54 " " "	669.456	39.775	586.428	32.624	10.463	166
55-59 " " "	489.017	26.590	411.208	43.425	7.646	158
60-64 " " "	409.914	21.636	320.848	61.932	5.401	97
65-69 " " "	428.606	20.232	311.838	91.780	4.595	161
70-74 " " "	356.662	16.084	228.992	108.067	3.409	110
75 και άνω—and over	452.820	17.183	214.562	218.514	2.494	67
Δεν δήλωσαν—Not declared	1.453	706	511	212	22	2

ΑΡΡΕΝΕΣ — MALES						
Σύνολο — Total	4.779.571	2.196.214	2.472.920	84.319	25.204	914
0-4 ετών—years	400.675	400.675	—	—	—	—
5-9 " " "	383.291	383.291	—	—	—	—
10-14 " " "	401.940	401.940	—	—	—	—
15-19 " " "	367.907	364.262	3.548	21	47	29
20-24 " " "	354.336	307.406	46.373	42	425	90
25-29 " " "	330.616	152.398	176.155	99	1.899	65
30-34 " " "	322.170	64.626	254.256	314	2.857	117
35-39 " " "	272.310	28.041	240.755	429	2.982	103
40-44 " " "	315.720	21.075	290.790	831	2.925	99
45-49 " " "	330.548	16.940	308.525	1.685	3.321	77
50-54 " " "	326.126	15.528	304.731	2.676	3.128	63
55-59 " " "	235.031	10.570	218.546	3.606	2.233	76
60-64 " " "	188.917	8.020	173.679	5.484	1.694	40
65-69 " " "	199.000	7.984	177.876	11.483	1.594	63
70-74 " " "	160.939	6.269	137.727	15.773	1.125	45
75 και άνω—and over	189.292	6.775	139.637	41.863	972	45
Δεν δήλωσαν—Not declared	753	414	322	13	2	2

ΘΗΛΙΝΕΣ — FEMALES						
Σύνολο — Total	4.960.018	1.849.741	2.544.997	507.904	56.370	1.006
0-4 ετών—years	377.507	377.507	—	—	—	—
5-9 " " "	363.075	363.075	—	—	—	—
10-14 " " "	380.809	379.392	1.372	21	22	2
15-19 " " "	352.418	303.596	48.105	145	540	32
20-24 " " "	355.622	167.486	185.014	472	2.560	90
25-29 " " "	332.258	68.719	257.548	1.188	4.722	81
30-34 " " "	331.054	36.570	285.439	2.725	6.232	88
35-39 " " "	282.250	21.831	250.945	3.977	5.412	85
40-44 " " "	343.611	23.901	303.520	9.045	7.037	108
45-49 " " "	333.544	21.028	291.185	14.675	6.563	93
50-54 " " "	343.330	24.247	281.897	29.948	7.335	103
55-59 " " "	253.986	12.010	192.662	39.819	5.413	82
60-64 " " "	220.997	616	147.169	56.448	3.707	57
65-69 " " "	229.606	12.248	133.962	80.297	3.001	98
70-74 " " "	195.723	9.815	91.265	92.294	2.284	65
75 και άνω—and over	263.528	10.408	74.925	176.651	1.522	22
Δεν δήλωσαν—Not declared	700	292	189	199	20	—

Π: 11. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά φύλο και υπηκοότητα
Population of Greece by sex and citizenship

Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της Απογραφής Πληθυσμού 1981 - 10% sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Υπηκοότητα	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Citizenship
Σύνολο	9.739.589	4.779.571	4.960.018	Total
Ευρώπη - Χώρες ΕΟΚ	9.612.656	4.711.841	4.900.815	Europe - EEC countries
Ελληνική	9.510.629	4.664.032	4.846.597	Greek
Ελληνική και ΗΠΑ	15.323	8.029	7.294	Greek - American
Ελληνική και άλλη	33.042	15.488	17.554	Greek - Foreign
Αγγλική	14.022	5.976	8.046	British
Βελγική	3.321	1.448	1.873	Belgian
Γαλλική	8.323	3.604	4.719	French
Γερμανική (Δ.Ο.)	20.233	9.533	10.700	German (F.R.)
Δανική	1.264	587	677	Danish
Ιρλανδική	339	138	201	Irish
Ιταλική	4.357	2.264	2.093	Italian
Λουξεμβούργου	39	14	25	Luxembourgian
Ολλανδική	1.764	728	1.036	Dutch
Ευρώπη - Δυτικές Χώρες (υπόλοιπο)	27.939	13.922	14.017	Europe - Western countries (rest)
Κυπριακή	19.337	9.825	9.512	Cypriote
Λοιπών Δυτικών Χωρών Ευρώπης	8.602	4.097	4.505	Other Western European countries
Ευρώπη - Ανατολικές Χώρες	8.445	5.216	3.229	Europe - Eastern countries
Αλβανική (1)	3.563	2.323	1.240	Albanian (1)
Βουλγαρική	807	522	285	Bulgarian
Γιουγκοσλαβική	845	638	207	Yugoslavian
Ρουμανική	606	328	278	Rumanian
Ρωσική (ΕΣΣΔ)	1.515	832	683	Russian (USSR)
Λοιπών Ανατολικών Χωρών Ευρώπης	1.109	573	536	Other Eastern European countries
Ασία - Χώρες Μέσης Ανατολής	37.504	19.483	18.021	Asia - Middle East countries
Τουρκική (2)	30.145	14.416	15.729	Turkish (2)
Λοιπών Χωρών Μέσης Ανατολής	7.359	5.067	2.292	Other Middle East countries
Ασία - εκτός Χωρών Μέσης Ανατολής	4.450	2.755	1.695	Asia - except Middle East countries
Αφρική - Βόρεια	4.250	3.289	961	North Africa
Αιγυπτιακή	2.415	1.835	580	Egyptian
Λοιπών Χωρών Βορείου Αφρικής	1.835	1.454	381	Other North Africa countries
Άφρική - εκτός Χωρών Βόρειας Αφρικής	2.421	1.507	914	Africa - except North Africa countries
Αμερική - Βόρεια, Κεντρική και Νότια	29.990	15.336	14.654	America - North, Central and South
Αμερικανική (ΗΠΑ)	23.659	12.216	11.443	American (USA)
Λοιπών Χωρών	6.331	3.120	3.211	Other countries
Ωκεανία	7.458	3.697	3.761	Oceania
Μη δηλωθείσα ξένη υπηκοότητα	877	469	408	Not declared foreign citizenship
Χωρίς υπηκοότητα	3.599	2.056	1.543	Without citizenship

(1) Πληθυσμός Αλβανικής υπηκοότητας, αλλά ελληνικής εθνικότητας.

(2) Πληθυσμός Τουρκικής υπηκοότητας, αλλά ελληνικής εθνικότητας.

(1) Population of Albanian citizenship, but of Greek nationality.

(2) Population of Turkish citizenship, but of Greek nationality.

II: 12. Πληθυσμός της Ελλάδος κατά φύλο και ομάδες ηλικιών
Population of Greece by sex and age groups

Ομάδες ηλικιών Age groups	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females
	ΑΠΟΓΡΑΦΗ(1) 14/3/1971 CENSUS(1)			ΑΠΟΓΡΑΦΗ(2) 5/4/1981 CENSUS(2)		
Σύνολο—Total	8.768.372	4.286.748	4.481.624	9.730.589	4.779.571	4.960.018
0 - 4 ετών—years	787.752	405.248	382.504	778.182	400.675	377.507
5 - 9 "	711.420	365.760	345.660	740.366	383.291	363.075
10 - 14 "	725.732	371.448	353.284	782.749	401.940	380.809
15 - 19 "	606.096	338.544	327.552	720.325	367.907	352.418
20 - 24 "	636.176	328.808	307.368	709.958	354.336	355.622
25 - 29 "	501.440	245.176	259.264	662.874	330.616	332.258
30 - 34 "	604.248	283.708	320.540	653.224	322.170	331.054
35 - 39 "	647.716	314.580	333.136	554.560	272.310	282.250
40 - 44 "	664.912	320.780	344.132	659.331	315.720	343.611
45 - 49 "	503.680	243.940	259.740	664.892	330.548	333.544
50 - 54 "	439.796	205.876	233.920	669.456	326.126	343.330
55 - 59 "	480.324	233.064	247.260	489.017	235.031	253.986
60 - 64 "	439.964	211.160	228.804	409.914	188.917	220.997
65 - 69 "	357.696	168.816	188.880	428.006	199.000	229.606
70 - 74 "	268.632	114.872	153.760	356.662	160.939	195.723
75 ετών και άνω—years and over	330.788	134.968	195.820	454.273	190.045	264.228

(1) Δειγματοληπτική επεξεργασία 25% των δελτίων της απογραφής.
(2) Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της απογραφής.

(1) 25% sample elaboration of the census questionnaires.
(2) 10% sample elaboration of the census questionnaires.

II: 13. Νοικοκυριά και μέλη αυτών — Households and their members

Απογραφές — 1920 - 1981 — Censuses

Έτος απογραφής	Νοικοκυριά — Households			Census year
	Αριθμός Number	Μέλη Members	Μέσος αριθμός μελών Average number of members	
1920	1.113.340	4.777.109	4,29	1920
1940	1.676.937	7.124.213	4,25	1940
1951	1.778.470	7.309.198	4,11	1951
1961	2.142.968	8.104.386	3,78	1961
1971 (1)	2.491.916	8.440.292	3,39	1971 (1)
1981 (2)	2.974.450	9.290.160	3,12	1981 (2)

(1) Δειγματοληπτική επεξεργασία 25% των δελτίων της απογραφής.

(1) 25% sample elaboration of the census questionnaires.

(2) Δειγματοληπτική επεξεργασία 10% των δελτίων της απογραφής.

(2) 10% sample elaboration of the census questionnaires.

Β' ΦΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΡΟΥΣΜΟΥ — B. VITAL STATISTICS

Π:14. Γάμοι, γεννήσεις, θάνατοι — Αριθμοί και ποσοστά: 1931-1940 και 1952-1986
 Marriages, births and deaths — Numbers and rates: 1931-1940 and 1952-1986

Έτος Year	Γάμοι Marriages		Γεννήσεις ζώντων Live births		Γεννήσεις νεκρών Stillbirths		Θάνατοι Deaths		Θάνατοι κάτω του 1 έτους Deaths under 1 year	
	Απόλυτοι Absolute numbers	Επί 1.000 κατοίκων Per 1.000 inhabitants	Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	Επί 1.000 κατοίκων Per 1.000 inhabitants	Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	Επί 1.000 γεννηθέντων ζώντων Per 1.000 live births	Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	Επί 1.000 κατοίκων Per 1.000 inhabitants	Απόλυτοι αριθμοί Absolute numbers	Επί 1.000 γεννηθέντων ζώντων Per 1.000 live births
1931	45.517	7,04	199.243	30,83	2.286	11,47	114.369	17,70	26.661	133,81
1932	39.283	6,00	185.523	28,35	2.054	11,07	117.593	17,97	22.785	122,81
1933	46.263	6,98	189.583	28,62	1.980	10,44	111.447	16,82	23.268	122,73
1934	47.301	7,03	208.929	31,06	2.107	10,08	100.651	14,96	23.329	111,66
1935	45.690	6,68	192.511	28,16	1.794	9,32	101.416	14,83	21.708	112,76
1936	38.750	5,59	193.343	27,87	1.759	9,10	105.005	15,14	22.074	114,17
1937	45.833	6,52	183.878	26,16	1.814	9,86	105.674	15,04	22.469	122,19
1938	46.027	6,46	184.504	25,91	1.835	9,94	93.766	13,17	18.945	99,43
1939	47.559	6,59	178.852	24,77	1.804	10,09	100.459	13,91	21.132	118,15
1940	32.830	4,49	179.500	24,53	...	...	93.830	12,92	...	...
1952	49.664	6,42	149.637	19,31	1.719	11,49	53.377	6,90	6.066	40,54
1953	60.909	7,78	143.765	18,37	1.605	11,16	56.680	7,24	6.107	42,48
1954	63.535	8,05	151.892	19,23	1.652	10,88	55.625	7,04	6.432	42,35
1955	66.274	8,31	154.263	19,35	1.854	12,02	54.781	6,87	6.713	43,52
1956	55.233	6,88	158.203	19,70	2.032	12,84	59.460	7,40	6.128	38,73
1957	68.818	8,50	155.940	19,26	1.956	12,54	61.664	7,62	6.884	44,15
1958	69.178	8,46	155.359	19,01	2.097	13,50	58.160	7,12	6.063	39,03
1959	74.213	8,99	160.199	19,40	2.162	13,49	60.852	7,37	6.510	40,64
1960	58.165	6,98	157.239	18,88	2.274	14,46	60.563	7,27	6.300	40,07
1961	70.914	8,44	150.716	17,94	2.042	13,55	62.955	7,61	6.006	39,85
1962	70.675	8,36	152.158	18,01	2.206	14,50	64.554	7,88	6.144	40,38
1963	78.038	9,20	148.249	17,43	2.211	14,91	66.813	7,88	5.825	39,29
1964	76.042	8,94	153.109	18,00	2.441	15,94	69.429	8,16	5.488	35,84
1965	80.728	9,44	151.448	17,21	2.384	15,74	67.269	7,87	5.194	34,30
1966	71.666	8,32	154.613	17,95	2.479	16,03	67.912	7,88	5.253	33,97
1967	81.706	9,37	162.839	18,68	2.434	14,94	71.975	8,26	5.590	34,33
1968	65.371	7,43	160.338	18,21	2.241	13,98	73.309	8,33	5.518	34,41
1969	72.544	8,21	154.077	17,44	2.238	14,53	71.825	8,13	4.899	31,80
1970	67.439	7,67	144.928	16,43	1.922	13,26	74.009	8,42	4.290	29,60
1971	73.350	8,31	141.126	15,98	1.920	13,60	73.819	8,36	3.797	26,90
1972	60.144	6,77	140.891	15,85	1.806	12,82	76.859	8,65	3.851	27,33
1973	73.762	8,26	137.526	15,40	1.697	12,34	77.648	8,70	3.320	24,14
1974	68.059	7,59	144.069	16,08	1.756	12,19	76.303	8,51	3.448	23,93
1975	76.452	8,45	142.273	15,73	1.701	11,95	80.077	8,85	3.409	23,96
1976	63.540	7,00	146.566	16,00	1.807	12,11	81.818	8,90	3.300	22,50
1977	76.228	8,22	143.739	15,51	1.566	10,89	83.750	9,04	2.927	20,36
1978	72.523	7,75	146.588	15,66	1.503	10,25	81.615	8,72	2.833	19,33
1979	79.023	8,36	147.965	15,66	1.454	9,83	82.338	8,71	2.772	18,73
1980	62.352	6,47	148.134	15,36	1.368	9,20	87.282	9,05	2.654	17,94
1981	71.178	7,31	140.953	14,48	1.323	9,38	86.261	8,86	2.294	16,27
1982	67.784	6,92	137.275	14,01	1.187	8,65	86.345	8,82	2.076	15,12
1983	71.143	7,22	132.608	13,47	1.174	8,85	90.586	9,20	1.932	14,57
1984	54.793	5,54	125.724	12,70	1.130	8,99	88.397	8,93	1.803	14,34
1985	63.709	6,41	116.481	11,73	950	8,16	92.886	9,35	1.647	14,14
1986	58.891	5,83	112.810	11,32	926	8,21	91.783	9,21	1.381	12,24

Ειδική παρατήρηση: Τα γεγονότα φυσικής κινήσεως πληθυσμού (γάμοι, γεννήσεις, θάνατοι) δίνονται σε αυτόν τον πίνακα, μέχρι και το έτος 1955, κατά το έτος της καταχωρήσεώς τους, ενώ για τα έτη 1956 και ύστερα, κατά το έτος που συνέβησαν. Στο ετήσιο των ετών προ του 1954 δεν περιλαμβάνεται η Δωδεκάνησος, η οποία προσεκτήθηκε στην Ελλάδα το 1947.

General note: In this table vital statistics events (marriages, births and deaths) are given, till 1955 included, by year of registration, while from 1956 onwards they are given by the year of occurrence. The data given in this table for prior to 1954 do not include Dodecanesos, which was the years annexed in 1947.

II: 15. Γάμοι που τελέσθηκαν στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά ηλικία του γαμπρού και της νύμφης
 Marriages in Greece during 1985 and 1986, by age of the bridegroom and the bride

Ηλικία του γαμπρού Age of the bridegroom	Ηλικία της νύμφης - Age of the bride											Δεν δηλώθηκε ηλικία Not declared age	All ages				
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69			70-74			
Σύνολο όλων των ηλικιών	63.709	342	16.089	24.476	12.870	4.845	2.209	1.005	808	515	373	221	86	43	24	3	All ages
Κάτω των 15 ετών	7	2	28	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Under 15 years
15-19 ετών	1.005	85	776	173	173	145	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35	15-19 years
20-24 "	16.537	179	7.779	7.393	999	738	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	20-24 "
25-29 "	24.529	65	6.146	11.442	5.906	738	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	25-29 "
30-34 "	11.312	11	1.185	4.258	3.365	1.507	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	30-34 "
35-39 "	4.586	11	176	4.979	1.477	1.223	549	129	36	8	7	2	2	2	2	2	35-39 "
40-44 "	1.843	13	13	159	398	681	470	79	13	13	6	2	2	2	2	2	40-44 "
45-49 "	1.282	5	5	134	280	228	181	228	159	42	9	4	4	4	4	4	45-49 "
50-54 "	889	6	6	47	81	193	200	207	98	147	26	5	5	5	5	5	50-54 "
55-59 "	641	1	1	16	25	79	103	103	152	78	2	2	2	2	2	2	55-59 "
60-64 "	418	1	1	4	7	43	79	63	79	105	46	13	13	13	13	13	60-64 "
65-69 "	204	1	1	1	4	12	39	39	50	50	51	53	53	53	53	53	65-69 "
70-74 "	197	1	1	1	1	6	6	6	15	28	46	55	55	55	55	55	70-74 "
75 ετών και άνω	143	1	1	1	1	1	1	1	7	15	29	33	33	33	33	33	75 years and over
Δεν δηλώθηκε ηλικία	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Not declared age
Σύνολο όλων των ηλικιών	58.091	257	13.606	22.367	12.384	4.518	1.969	955	684	586	389	206	94	43	22	6	All ages
Κάτω των 15 ετών	924	70	675	146	29	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	Under 15 years
15-19 ετών	14.507	130	6.946	6.820	1.033	133	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	15-19 years
20-24 "	42.142	47	5.278	10.515	5.690	765	137	22	5	5	5	5	5	5	5	5	20-24 "
25-29 "	10.837	9	1.110	3.926	3.846	1.563	294	61	20	7	1	2	2	2	2	2	25-29 "
30-34 "	4.253	1	155	879	1.462	1.143	490	97	27	11	6	2	2	2	2	2	30-34 "
40-44 "	1.821	1	27	130	263	564	141	290	56	16	4	2	2	2	2	2	35-39 "
45-49 "	1.066	1	7	34	116	223	301	211	116	40	16	1	1	1	1	1	40-44 "
50-54 "	792	1	5	10	51	95	181	157	107	50	5	5	5	5	5	5	45-49 "
55-59 "	632	1	1	5	11	34	62	114	170	171	23	23	23	23	23	23	50-54 "
60-64 "	259	1	1	1	3	8	28	30	67	122	101	50	19	19	19	19	55-59 "
65-69 "	213	1	1	1	1	4	7	32	63	64	69	64	64	64	64	64	60-64 "
70-74 "	171	1	1	1	1	2	2	7	16	38	50	45	30	30	30	30	65-69 "
75 ετών και άνω	6	1	1	1	1	1	1	5	7	17	42	32	28	28	28	28	75 years and over
Δεν δηλώθηκε ηλικία	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Not declared age

II: 16-Γάμοι που τελέσθηκαν στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά τόπο μόνιμης κατοικίας του γαμπρού
 Marriages in Greece during 1985 and 1986, by permanent residence of the bridegroom

Γενικό σύνολο
 Grand total 1985: 63.709(1), 1986: 58.031(1)

Μόνιμη κατοικία του γαμπρού Γεωγραφικό τμήμα και νομός	Σύνολο περιούχων All areas		Περιοχές - Areas						Permanent residence of the bridegroom Geographic region and department
	1985	1986	Αστικές Urban		Ημιαστικές Semi-urban		Αγροτικές Rural		
			1985	1986	1985	1986	1985	1986	
A. Ελλάδα	62.545	57.425	39.550	35.511	6.311	5.875	17.025	13.881	A. In Greece
Περιοχές Πρωτεύουσας	22.002	19.533	22.002	19.533					Greater Athens
Τμήμα Δυτ. Πρωτεύουσας	7.502	8.436	9.532	8.436					Section of Athens Region
Δυτ. Πρωτεύουσας	6.038	5.244	6.038	5.244					West Athens Region
Δυτ. Δυτ. Αττικής	3.862	3.551	3.862	3.551					West Athens Region
Δυτ. Ανατ. Αττικής	2.600	2.302	2.600	2.302					West Athens Region
Άλλη Στεία Ελλάδα και Εύβοια	6.115	5.612	2.154	1.621	1.503	1.642	2.151	1.236	Rest of Central Greece and Euboea
Αττική και Αχαΐα	1.232	1.184	309	238	239	281	624	595	Aetolia and Akarnania
Αττική (rest)	2.051	1.362	1.046	473	750	663	255	225	Attica (rest)
Τμήμα Δυτ. Πελοποννήσου	379	379	111	111	111	111	111	111	Section of Peloponnese Region
Δυτ. Δυτ. Πελοποννήσου	298	298	298	298	298	298	298	298	West Peloponnese Region
Δυτ. Ανατ. Πελοποννήσου	90	90	90	90	90	90	90	90	West Peloponnese Region
Βοιωτία	61	57	21	21	162	137	139	165	Bombia
Εύβοια	1.144	1.042	245	209	113	242	536	421	Euboea
Κυκλάδες	121	115			32	27	89	86	Cyclades
Φθιώτιδα	241	262	262	251	189	182	320	321	Phthiotis
Φωκίδα	183	135			55	51	128	84	Phocis
Πελοπόννησος	5.566	5.125	2.417	2.271	683	639	2.261	2.155	Peloponnese
Αργολίδα	512	520	227	228	30	5	240	254	Argolis
Αρκαδία	463	439	151	138	59	50	263	252	Arkadia
Αχαΐα	1.785	1.541	1.410	1.131	74	21	347	334	Achaia
Ηλεία	815	766	206	222	143	109	436	427	Ilia (Elis)
Κορινθία	645	634	173	177	209	197	256	230	Korinthia
Λακωνία	409	392	65	70	59	59	232	271	Lakonnia
Μεσσηνία	837	727	116	312	121	114	303	301	Messenia
Ιόνιοι Άνησοι	1.042	958	233	235	152	148	657	575	Ionian Islands
Ζακύνθου	156	155			51	43	105	112	Zakynthos
Κέρκυρα	587	538	233	235	1	5	256	238	Kerkyra
Κεφαλληνία	417	168			23	49	164	99	Cephalonia
Λευκάδα	122	97			24	31	98	66	Lefkas
Ήπειρος	1.987	1.776	476	422	178	176	1.333	1.175	Epirus
Αρτα	535	400	120	47	21	19	374	296	Arta
Θεσπρωτία	272	241			64	61	203	180	Thesprotia
Ίωνίων	794	809	274	275	68	83	452	451	Yonina
Πρεβέζης	386	326	82	63	25	13	279	250	Preveza
Θεσσαλία	4.310	4.030	1.791	1.679	548	528	1.971	1.623	Thessaly
Ευβοία	226	227	131	131	130	103	127	513	Euboea
Λάρισα	1.509	1.459	625	671	228	217	586	571	Larisa
Μαγνησία	1.112	1.004	625	626	131	141	256	237	Magnisia
Τρίκαλα	651	792	220	228	59	67	572	497	Trikala
Μακεδονία	13.578	12.731	7.152	6.576	1.722	1.679	4.673	4.476	Macedonia
Γρεβενών	213	236			90	113	123	123	Grevena
Δράμα	594	603	210	181	128	111	256	311	Drama
Ημαθία	835	723	389	361	61	50	383	312	Imathia
Θεσσαλονίκη	5.910	5.416	4.974	4.495	496	473	440	448	Thessaloniki
Καβάλα	798	733	322	275	125	131	351	327	Kavala
Καστοριά	316	274	94	104	32	27	190	143	Kastoria
Κιλίκη	405	430	72	58	62	48	274	324	Kilkis
Κοζάνη	964	954	340	321	89	109	535	524	Kozani
Πέλλα	903	806	234	234	127	107	542	465	Pella
Πιερία	682	693	227	256	109	129	346	305	Pieria
Σερρών	1.230	1.124	261	230	217	211	752	683	Serres
Φλώρινα	326	325	60	61	21	23	243	241	Florina
Χαλκιδική	399	414			165	147	234	267	Chalkidiki
Θράκη	2.463	2.289	733	743	378	353	1.352	1.193	Thrace
Έβρου	895	776	295	295	156	121	444	360	Evros
Ξάνθης	772	744	197	227	138	154	437	363	Xanthi
Ροδόπης	796	769	241	221	84	78	471	470	Rodopi
Νησοί Αιγαίου	2.641	2.553	1.099	1.012	466	446	1.076	1.095	Aegean Islands
Δωδεκάνησος	1.029	1.024	587	609	193	192	249	223	Dodecanesos
Κυκλάδες	529	484	109	83	115	95	305	305	Cyclades
Λέσβος	555	510	173	110	88	86	294	314	Lesvos
Σάμος	170	198			70	73	100	125	Samos
Χίος	358	337	230	210			128	127	Chios
Κρήτη	3.282	2.904	1.352	1.156	379	294	1.531	1.454	Crete
Ηρακλείου	1.686	1.456	836	765	159	121	691	570	Iraklion
Λασιθίου	392	372			184	148	205	224	Lasithi
Ρεθύμνης	379	348	93	105	17	14	207	229	Rethymni
Χανίων	825	728	423	286	19	11		431	Canes
B. Εξωτερικό	723	670							B. Abroad

(1) Από το σύνολο των γάμων των ετών 1985 και 1986, οι 5.879 και 5.379, αντίστοιχα, ήταν πολιτικοί γάμοι.

(1) From the total of marriages occurred in 1985 and 1986, the corresponding 5.879 and 5.379 were civil marriages.

Π:17 Γεννήσεις ζώντων στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά ηλικία της μητέρας και κατά νομιμότητα τέκνου
 Live births in Greece during 1985 and 1986, by age of mother and by legitimacy

Ηλικία της μητέρας	Σύνολο γεννήσεων		Γεννήσεις νομίμων		Γεννήσεις εξωγάμων		Age of mother
	Total births		Legitimate births		Illegitimate births		
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	
Όλοιο όλων των ηλικιών ...	116.481	112.810	114.394	110.754	2.037	2.056	All ages
Κάτω των 15 ετών	93	78	73	61	20	17	Under 15 years
15-19 ετών	18.391	12.053	12.969	11.648	331	405	15-19 years
20-24 "	41.288	39.110	40.721	38.553	587	557	20-24 "
25-29 "	35.956	35.591	35.422	35.020	534	481	25-29 "
30-34 "	17.846	18.118	17.564	17.822	282	326	30-34 "
35-39 "	6.418	6.417	6.227	6.215	191	392	35-39 "
40-44 "	1.286	1.328	1.232	1.277	54	51	40-44 "
45-49 "	131	106	127	102	1	1	45-49 "
50 ετών και άνω	26	23	26	23	—	—	50 years and over
Δεν δηλώθηκε ηλικία	56	46	32	33	14	13	Not declared age

Π:18 Γεννήσεις ζώντων στην Ελλάδα, κατά ηλικία της μητέρας και διάρκεια γάμου
 Live births by age of mother and duration of marriage

Διάρκεια γάμου	Σύνολο Total	Ηλικία της μητέρας — Mother's age										Duration of marriage
		Κάτω των 15 Under 15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50 και άνω and over	Δεν δηλώθηκε ηλικία Not declared	
		1985	114.384	73	12.960	40.721	35.422	17.564	6.227	1.232	127	
1986	110.754	61	11.648	38.553	35.020	17.822	6.215	1.277	102	23	33	1986
Κάτω του ενός έτους	25.412	52	5.950	10.999	5.608	2.027	637	118	10	1	10	Under 1 year
1 έτους	17.829	5	2.915	7.349	4.654	1.573	496	99	5	—	3	1 "
2 ετών	14.317	3	1.500	6.103	4.493	1.638	462	103	9	—	1	2 "
3 "	13.034	—	795	5.316	4.596	1.734	470	95	2	—	2	3 "
4 "	10.386	—	306	3.712	4.141	1.736	410	75	4	—	2	4 "
5 "	7.754	—	92	2.297	3.355	1.535	400	64	9	—	2	5 "
6 "	5.777	—	26	1.251	2.617	1.430	376	71	3	2	1	6 "
7 "	4.078	—	4	578	1.868	1.238	336	48	6	—	—	7 "
8 "	2.956	—	—	228	1.380	1.012	291	40	4	1	—	8 "
9 "	2.054	—	—	98	857	768	289	40	2	—	—	9 "
10-14 "	5.609	—	—	37	1.352	2.679	1.287	234	18	1	1	10-14 "
15-19 "	1.246	—	—	—	25	373	653	179	12	4	—	15-19 "
20 ετών και άνω	209	—	—	—	—	6	75	107	17	4	—	20 years and over
Δεν δηλώθηκε η διάρκεια γάμου	293	1	30	85	74	53	33	4	1	1	11	Not declared

II:19 Γεννήσεις ζώντων στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά τόπο μόνιμης κατοικίας της μητέρας
 Live births in Greece during 1985 and 1986, by permanent residence of mother

Γενικό σύνολο } 1985 : 110.431, 1986 : 112.810
 Grand total

Μόνιμη κατοικία της μητέρας Γεωγραφικό διαμέρισμα και νομός	Σύνολο θύλων των περιχώρων		Περιφέρειες - Areas						Permanent residence of mother Geographic region and department
	All areas		Αστικές Urban		Ημιαστικές Semi-urban		Αγροτικές Rural		
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	1985	1986	
A' Εσωτερικό	110.325	112.638	76.000	73.108	12.914	12.610	27.411	26.920	A. In Greece
Περιφέρεια πρωτεύουσας	37.027	35.498	37.027	35.498					Greater Athens
Τμήμα Δομ. Αθηνών	14.118	13.457	14.118	13.457					Section of Athens Region
" Δομ. Πειραιώς	10.202	10.000	10.202	10.000					" of Piraeus Region
" Δομ. Δομ. Αττικής	7.044	6.528	7.044	6.528					" of W. Attica Region
" Δομ. Ανατ. Αττικής	5.663	5.513	5.663	5.513					" of E. Attica Region
Νοτιή Στερεά Ελλάς και Εύβοια	12.617	12.454	5.022	5.077	3.719	3.654	3.877	3.753	Rest of Central Greece and Euboea
Αιτωλία και Ακαρνανία	2.719	2.771	880	927	505	426	1.214	1.221	Aetolia and Akarnania
Αττική (πρόλοιποι)	1.052	1.005	2.126	2.076	1.376	1.381	349	318	Attica (rest)
Γύρτα Δομ. Πειραιώς	291	297							Section of Piraeus Region
" Δομ. Δομ. Αττικής	1.335	1.291	1.166	1.131	229	227	131	127	" of W. Attica Region
" Δομ. Ανατ. Αττικής	2.264	2.161	316	315	919	897	355	370	" of East Attica Region
Βοιωτία	1.331	1.328	583	571	398	321	351	321	Boeotia
Ευβοία	2.587	2.387	825	624	751	743	821	793	Euboea
Ευρυτανία	226	212							Evyritania
Φθιώτιδος	1.583	1.502	607	587	389	336	587	579	Phthiotis
Φωκίδος	304	251			155	158	169	193	Phocis
Πελοπόννησος	11.831	11.187	6.160	5.601	1.490	1.459	4.181	4.127	Peloponnesos
Αργολίδας	1.089	1.023	472	504	118	95	499	424	Argolis
Αρκαδίας	915	919	365	368	152	115	428	436	Arkadia
Αχαΐας	2.172	2.793	2.458	2.873	82	101	632	729	Achaia
Πηλίας	1.661	1.734	466	487	275	270	420	477	Ilia (Elis)
Κορινθίας	1.337	1.312	387	401	392	395	558	518	Korinthia
Λακωνίας	890	803	179	199	132	132	579	472	Lakonia
Μεσσηνίας	1.727	1.663	333	269	239	225	365	371	Messenia
Ιόνιοι Νήσοι	1.943	1.855	450	424	370	367	1.123	1.064	Ionian Islands
Ζακύνθου	341	361			139	146	202	215	Zakynthos
Κεργύρας	1.073	1.013	450	424	4	5	619	584	Kerkyra
Κεφαλληνίας	318	272			137	126	181	146	Cephalonia
Λευκάδος	211	209			90	90	121	119	Levkas
Ήπειρος	3.708	3.481	1.366	1.271	405	411	1.937	1.799	Epirus
Άρτας	859	774	327	308	39	28	493	438	Arta
Θεσπρωτίας	436	464			142	166	294	298	Thesprotia
Ιωαννίνων	1.723	1.619	830	778	172	173	721	668	Yanina
Πρεβέζης	690	624	209	185	52	44	429	395	Prevera
Θεσσαλία	8.638	8.255	4.444	4.353	1.221	1.067	2.973	2.835	Thessaly
Καρδίτσας	1.468	1.421	425	454	211	226	832	741	Karditso
Λαρίσης	3.344	3.160	1.901	1.827	558	480	885	853	Larisa
Μαγνησίας	2.239	2.119	1.511	1.442	322	266	406	411	Magnisia
Τρικάλων	1.587	1.555	607	630	130	95	850	830	Trikala
Μακεδονία	24.528	24.243	14.484	14.268	3.153	3.140	6.891	6.835	Macedonia
Γρεβενών	327	324			192	212	135	112	Grevona
Δράμας	1.063	1.147	514	588	175	206	374	353	Drama
Ήμαθίας	1.663	1.578	952	959	111	85	600	534	Imathia
Θεσσαλονίκης	10.530	10.377	9.021	8.760	860	902	649	715	Thessaloniki
Καβάλας	1.418	1.438	707	699	208	197	503	542	Kavala
Καστοριάς	669	631	259	249	106	76	304	306	Kastoria
Κιλκίς	691	614	150	145	112	103	429	366	Kilkis
Κοζάνης	2.138	2.041	1.135	1.079	233	192	770	770	Kozani
Πέλλης	1.563	1.658	533	569	256	258	774	831	Pella
Πιερίας	1.210	1.197	531	509	180	198	499	490	Pieria
Σερρών	1.862	1.825	519	542	309	302	1.034	981	Serres
Φλωρίνης	591	636	163	169	31	47	397	420	Florina
Χαλκιδικής	803	777			380	362	423	415	Chalkidiki

Πίνακας - Table II: Συνέχεια - Continued

Συνολές κατοικία και μητριάς Προσωπικό διαμέρισμα και τμήμα	Σύνολο όλων των περιοχών All areas		Περιοχές - Areas						Permanent residence of mother Geographic region and department
			Αστικές Urban		Πρωαστικές Semi-urban		Αγροτικές Rural		
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	1985	1986	
Ελλάδα	4.467	4.331	1.693	1.602	669	653	2.115	2.076	Thrace
Ευρώπη	1.469	1.391	566	494	272	240	691	657	Evro
Χανθί	1.551	1.560	589	563	286	245	670	682	Xanthi
Ροδόπη	1.447	1.380	528	545	111	98	808	737	Rodopi
Αιγαίο	5.212	4.978	2.342	2.094	1.041	1.014	1.829	1.870	Aegean Islands
Δωδεκανήσου	2.109	1.922	1.231	1.109	416	369	402	444	Dodecanesos
Κυκλάδων	1.047	972	205	173	312	269	530	510	Cyclades
Λέσβου	1.045	1.028	459	338	112	175	414	515	Lesvos
Σάμου	408	419	-	-	171	181	237	238	Samos
Χίου	603	637	447	474	-	-	156	163	Chios
Κρήτη	6.356	6.356	3.022	2.950	846	845	2.488	2.561	Crete
Ηρακλείου	3.383	3.413	2.001	2.029	335	329	1.047	1.055	Iraklion
Λασιθίου	734	740	-	-	455	455	279	285	Lasithi
Ρεθύμνης	807	761	311	313	33	30	433	418	Rethymni
Κανών	1.432	1.442	680	608	23	31	729	803	Canea
Εξωτερικό	156	172	-	-	-	-	-	-	B. Abroad

Πίνακας 20. Θάνατοι στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά φύλο και ηλικία του θανόντος
Deaths in Greece during 1985 and 1986, by sex and age of the deceased

Ηλικία του θανόντος	Θανόντες - Deceased						Age of the deceased
	Σύνολο Total		Άρρενες Males		Θήλειες Females		
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	
Σύνολο όλων των ηλικιών	92.886	91.783	48.452	47.798	44.434	43.985	All ages
Κάτω του 1 έτους	1.647	1.381	960	795	687	586	Under 1 year
1 έτους	74	65	49	35	25	30	1 year
2 ετών	66	58	39	33	27	25	2 years
3 "	44	48	24	24	20	24	3 "
4 "	42	35	28	19	14	16	4 "
5-9 "	162	128	98	77	64	51	5-9 "
10-14 "	165	137	101	92	64	45	10-14 "
15-19 "	467	449	344	317	123	132	15-19 "
20-24 "	596	609	453	460	143	149	20-24 "
25-29 "	553	491	424	355	129	136	25-29 "
30-34 "	550	569	379	377	171	192	30-34 "
35-39 "	712	667	470	425	242	242	35-39 "
40-44 "	867	910	562	578	305	332	40-44 "
45-49 "	1.771	1.530	1.141	992	630	538	45-49 "
50-54 "	2.819	2.263	1.818	1.828	1.001	935	50-54 "
55-59 "	4.527	4.402	2.971	2.896	1.556	1.506	55-59 "
60-64 "	5.485	5.525	3.580	3.571	1.905	1.954	60-64 "
65-69 "	7.537	7.240	4.392	4.379	3.145	2.861	65-69 "
70-74 "	12.841	12.249	7.146	7.146	5.695	5.357	70-74 "
75-79 "	16.418	16.059	8.440	8.107	7.978	7.902	75-79 "
80-84 "	16.469	16.646	7.592	7.716	8.877	8.930	80-84 "
85 ετών και άνω	19.073	19.822	7.440	7.780	11.633	12.042	85 years and over
Δεν δηλώθηκε ηλικία	1	-	1	-	-	-	Not declared age

Deaths in Greece during 1986, by age and cause

Age (in years)									Sex Age and Cause Age not declared	Causes of death (Abridged International List of 1975)
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 +		
1,833	2,763	4,402	5,525	7,240	12,749	16,039	16,046	19,822	--	Total
3	10	15	31	25	37	42	33	18	--	01. Intestinal infectious diseases
3	5	10	12	19	23	41	52	54	--	02. Tuberculosis
1	--	--	--	1	2	3	1	1	--	03. Other bacterial diseases
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	04. Viral diseases
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	05. Rickettsiosis and other arthropod-borne diseases
--	3	2	5	4	10	13	7	7	--	06. Venereal diseases
9	11	16	17	18	28	28	19	22	--	07. Other infectious and parasitic diseases and late effects of infectious and parasitic diseases
116	303	437	534	633	1,038	1,102	808	547	--	08. Malignant neoplasm of lip, oral cavity and pharynx
143	272	479	630	691	901	758	382	205	--	09. Malignant neoplasm of digestive organs and peritoneum
123	171	233	287	169	269	202	150	127	--	10. Malignant neoplasm of respiratory and intrathoracic organs
56	118	181	211	259	431	480	428	285	--	11. Malignant neoplasm of bone, connective tissue, skin and breast
108	158	249	247	257	335	304	211	132	--	12. Malignant neoplasm of genitourinary organs
42	80	93	115	162	176	202	117	81	--	13. Malignant neoplasm of other and unspecified sites
4	12	13	16	9	14	10	3	4	--	14. Malignant neoplasm of lymphatic and haemopoietic tissue
--	--	--	1	--	--	--	--	--	--	15. Benign neoplasm
7	30	46	79	111	203	250	229	163	--	16. Carcinoma in situ
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	17. Other and unspecified neoplasm
3	7	15	23	29	70	66	104	119	--	18. Endocrine and metabolic diseases, immunity disorders
3	18	18	17	22	28	60	45	59	--	19. Nutritional deficiencies
18	32	63	69	89	155	216	218	196	--	20. Diseases of blood and blood-forming organs
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	21. Mental disorders
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	22. Diseases of the nervous system
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	23. Disorders of the eye and annexa
5	4	7	7	7	6	8	5	1	--	24. Diseases of the ear and mastoid process
2	6	15	21	31	75	116	129	133	--	25. Rheumatic fever and rheumatic heart disease
240	459	802	932	1,139	1,642	1,714	1,411	1,181	--	26. Hypertensive disease
120	244	473	661	750	1,925	3,052	3,780	5,397	--	27. Ischaemic heart disease
98	173	353	559	1,101	2,312	3,761	4,319	4,794	--	28. Diseases of pulmonary circulation and other forms of heart disease
11	25	45	47	75	137	177	222	308	--	29. Cerebrovascular disease
--	12	8	9	19	45	70	61	86	--	30. Other diseases of the circulatory system
39	76	131	173	306	601	877	1,002	1,332	--	31. Diseases of the upper respiratory tract
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	32. Other diseases of the respiratory system
74	133	205	267	277	408	486	518	515	--	33. Diseases of oral cavity, salivary glands and jaws
19	27	65	109	163	310	465	464	553	--	34. Diseases of other parts of the digestive system
--	--	--	--	3	8	22	25	30	--	35. Diseases of urinary system
--	--	--	--	--	--	1	--	--	--	36. Diseases of male genital organs
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	37. Diseases of female genital organs
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	38. Abortion
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	39. Direct obstetric causes
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	40. Indirect obstetric causes
1	4	5	3	3	6	8	14	26	--	41. Normal delivery
2	2	4	4	7	5	11	7	17	--	42. Diseases of skin and subcutaneous tissue
--	1	1	--	--	--	--	--	--	--	43. Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	44. Congenital anomalies
33	57	115	195	350	685	1,121	1,548	3,080	--	45. Certain conditions originating in the perinatal period
109	149	135	105	91	125	105	54	32	--	46. Signs, symptoms and ill-defined conditions
3	2	3	3	2	4	3	1	1	--	E47. Transport accidents
16	18	32	26	25	20	32	29	19	--	E48. Accidental poisoning
19	22	27	18	19	75	109	145	216	--	E49. Misadventures during medical care, abnormal reactions, late complications
3	7	11	6	12	13	22	25	23	--	E50. Accidental falls
60	65	55	47	48	82	58	41	39	--	E51. Accidents caused by fire and flames
1	--	--	1	--	1	1	--	--	--	E52. Other accidents, including late effects
22	32	35	31	27	26	33	23	8	--	E53. Drugs, medicaments causing adverse effects in therapeutic use
4	11	1	3	2	5	7	2	2	--	E54. Suicide and self-inflicted injury
3	--	3	3	5	9	1	2	2	--	E55. Homicide and injury purposely inflicted by other persons
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	E56. Other violence

II: 22. Θάνατοι στην Ελλάδα κατά τα έτη 1985 και 1986, κατά τόπο μόνιμης κατοικίας του θανόντος
Deaths in Greece during 1985 and 1986, by permanent residence of the deceased

Γενικό σύνολο } 1985: 92.866, 1986: 91.783
Grand total

Μόνιμη κατοικία του θανόντος Γεωγραφικό διαμέρισμα και νομός	Σύνολο όλων των περιοχών All areas		Περιοχές - Areas						Permanent residence of the deceased Geographic region and department
			Αστικές Urban		Ημισητικές Semi-urban		Αγροτικές Rural		
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	1985	1986	
A' Εσωτερικό	92.438	91.306	47.210	46.376	10.549	10.351	34.679	34.579	A. In Greece
Περιφέρεια Πρωτεύουσας	26.085	25.485	26.085	25.485	.	.	.	.	Greater Athens
Τμήμα Διαμ. Αθηνών	10.839	10.462	10.839	10.462	.	.	.	.	Section of Athens Region
» Διαμ. Πειραιώς	8.279	8.199	8.279	8.199	.	.	.	.	» of Piraeus Region
» Διαμ. Δυτ. Αττικής	3.585	3.461	3.585	3.461	.	.	.	.	» of W. Attica Region
» Διαμ. Ανατ. Αττικής	3.382	3.363	3.382	3.363	.	.	.	.	» of E. Attica Region
Λοιπή Στεριά Ελλάς και Εύβοια	10.221	10.305	2.442	2.442	2.975	2.977	4.804	4.886	Rest of Central Greece and Euboea
Αιτωλίας και Ακαρνανίας	2.123	2.292	421	454	459	516	1.243	1.322	Aetolia and Akarnania
Αττικής (υπόλοιπο)	2.680	2.610	1.052	1.058	1.114	1.027	514	505	Attica (rest)
Τμήμα Διαμ. Πιρραίας	606	606	260	260	262	257	214	209	Section of Piraeus Region
» Διαμ. Δυτ. Αττικής	771	759	426	443	490	451	55	42	» of West Attica Region
» Διαμ. Ανατ. Αττικής	1.293	1.266	36	36	62	62	259	257	» of East Attica Region
Βοιωτίας	1.142	1.055	279	284	335	327	528	484	Boeotia
Ευβοίας	1.883	1.969	350	320	514	561	1.019	1.088	Euboea
Ευρυτανίας	283	265			56	54	227	211	Evyrotia
Φθιώτιδας	1.582	1.577	340	326	395	402	547	549	Phthiotis
Φωκίας	528	537			102	110	426	427	Phocia
Πελοπόννησος	11.588	11.237	3.123	3.067	1.400	1.294	6.985	6.876	Peloponnese
Αργολίδος	968	968	300	289	127	118	541	561	Argolis
Αργολίας	1.359	1.373	171	174	110	97	1.078	1.102	Arkadia
Αχαΐας	2.565	2.493	1.522	1.423	37	41	1.006	1.029	Akhata
Ηλείας	1.869	1.889	378	408	268	270	1.223	1.211	Ilia (Elis)
Κορινθίας	3.316	1.259	182	195	386	354	748	710	Korinthia
Λακωνίας	1.226	1.183	143	144	128	106	955	933	Lakonia
Μεσσηνίας	2.205	2.072	427	434	344	308	1.434	1.330	Messenia
Ιόνιοι Νήσοι	2.378	2.311	352	367	345	311	1.681	1.633	Ionian Islands
Ζακύνθου	402	372			112	106	290	266	Zakynthos
Κεφαλόρας	1.180	1.182	352	367	21	18	807	797	Kerkyra
Κεφαλληνίας	505	452			155	137	350	315	Cephalonia
Λευκάδος	291	305			57	50	234	255	Levkas
Ήπειρος	3.054	3.184	582	639	235	272	2.237	2.273	Epirus
Αρτας	701	775	126	168	34	38	541	569	Arta
Θεσπρωτίας	351	398			69	96	282	302	Thesprotia
Ιωαννίνων	1.526	1.511	338	360	91	103	1.097	1.048	Yanina
Παρέας	476	500	118	171	41	35	317	354	Preveza
Θεσσαλία	6.744	6.545	2.412	2.345	964	947	3.368	3.253	Thessaly
Εσφρίτσας	1.345	1.284	215	226	199	185	931	873	Karfiltsa
Λαρίσης	2.255	2.125	834	756	391	334	1.030	1.035	Larisa
Μαγνησίας	1.897	1.850	1.028	1.002	264	293	605	555	Magnisia
Τρικάλων	1.247	1.286	335	361	110	155	802	730	Trikala
Μακεδονία	19.482	19.443	8.520	8.498	2.823	2.720	8.139	8.225	Macedonia
Γρεβενών	358	372			107	99	251	273	Grevena
Δράμας	1.154	1.105	337	339	241	213	576	553	Drama
Ημαθίας	1.131	1.021	540	511	65	54	526	456	Imathia
Θεσσαλονίκης	7.088	7.097	5.365	5.432	813	733	910	932	Thessaloniki
Κοζάνης	1.495	1.428	569	513	211	185	715	730	Kavala
Καστοριάς	417	411	94	90	39	31	284	290	Kastoria
Κιλίκης	868	905	78	105	107	112	683	688	Kilkis
Κοζάνης	1.295	1.288	320	309	159	162	816	817	Kozani
Κιλίκης	1.217	1.275	355	354	164	177	698	744	Pella
Πέλλης	1.024	967	353	340	184	187	487	440	Pieria
Πιερίας	2.095	2.099	184	365	380	382	1.331	1.352	Serres
Σερρών	581	631	125	140	23	33	433	458	Florina
Φλώρινας	759	844			330	352	429	492	Chalkidiki
Χαλκιδικής									
Θράκη	3.236	3.211	1.031	964	453	474	1.752	1.773	Thrace
Έβρου	1.408	1.386	377	335	262	273	769	778	Evros
Ξάνθης	842	814	326	307	101	98	415	409	Xanthi
Ροδόπης	986	1.011	328	322	90	103	568	586	Rodopi
Νήσοι Αιγαίου	4.976	4.859	1.387	1.297	899	871	2.690	2.691	Aegean Islands
Δωδεκανήσου	1.233	1.145	546	504	255	223	432	418	Dodecanesos
Κυκλάδων	941	931	174	149	132	127	635	655	Cyclades
Λέσβου	1.523	1.450	290	281	326	320	907	849	Lesvos
Σάμου	537	628			186	201	351	427	Samos
Χίου	742	705	377	363			365	342	Chios
Κρήνη	4.754	4.726	1.276	1.272	455	486	3.023	2.969	Crete
Ιρακλίου	2.024	2.024	681	704	199	211	1.144	1.109	Iraklion
Λασιθίου	764	748			207	207	557	541	Lasithi
Ρεθύμνης	666	695	141	112	26	41	499	542	Rethymni
Χανίων	1.300	1.259	454	456	23	26	823	777	Canea
B' Εξωτερικό	448	477							B. Abroad

Π: 23 Σύνοψη ελληνικών πινάκων επιβιώσεως(1) — Synopsis of life-tables of Greece(1)

Ετη ηλικίας x Age in years	Επιζώντες στην αρχή της ηλικίας x Survivors at exact age x				Πιθανότητα θανάτου Probability of dying				Προσδοκώμενη ζωή Expectation of life			
	l_x				$1000q'_x$				e^o_x			
	1928	1960	1970	1980	1950	1960	1970	1980	1928	1960	1970	1980

ΑΡΡΕΝΕΣ — MALES

0	100.000	100.000	100.000	100.000	65,05	56,63	41,62	22,66	44,95	67,30	70,13	72,15
1	84.290	94.337	95.838	97.734	10,20	6,82	3,74	1,04	52,27	70,32	72,16	72,82
2	79.527	93.694	95.480	97.632	4,75	2,81	1,57	0,76	54,38	69,80	71,43	71,89
3	77.035	93.431	95.330	97.558	2,98	1,63	0,93	0,56	55,12	68,99	70,54	70,95
4	75.556	93.279	95.241	97.503	2,18	1,18	0,70	0,46	55,19	68,11	69,61	69,99
5	74.512	93.169	95.174	97.458	1,70	0,88	0,57	0,39	54,96	67,19	68,66	69,02
10	72.095	92.866	94.951	97.302	0,96	0,50	0,39	0,33	51,73	62,40	63,81	64,13
15	70.898	92.619	94.762	97.090	1,22	0,66	0,45	0,64	47,57	57,56	58,94	59,26
20	69.272	92.253	94.502	96.713	1,77	1,00	0,74	0,95	43,62	52,77	54,09	54,48
25	67.089	91.743	94.090	96.227	2,19	1,26	1,05	1,07	39,95	48,05	49,32	49,74
30	64.756	91.122	93.554	95.684	2,51	1,49	1,25	1,22	36,30	43,36	44,58	45,01
35	62.325	90.408	92.942	95.067	2,87	1,71	1,40	1,43	32,62	38,69	39,86	40,29
40	59.736	89.578	92.246	94.325	3,69	2,11	1,73	1,87	28,93	34,02	35,14	35,58
45	56.898	88.460	91.319	93.308	5,36	3,31	2,59	2,68	25,26	29,42	30,47	30,94
50	53.554	86.655	89.859	91.767	8,25	5,56	4,41	4,51	21,66	24,97	25,92	26,42
55	49.556	83.677	87.366	89.095	12,86	9,50	7,80	8,25	18,19	20,77	21,58	22,13
60	44.616	78.835	83.139	84.579	20,01	16,00	13,55	14,04	14,93	16,88	17,54	18,17
65	38.342	71.347	76.314	77.441	31,15	26,35	23,09	23,48	11,94	13,37	13,87	14,59
70	30.526	60.517	65.936	66.900	48,27	43,05	39,01	38,06	9,34	10,29	10,64	11,48
75	21.639	46.122	51.373	52.837	73,65	70,11	65,97	59,79	7,14	7,69	7,91	8,84

ΘΗΛΕΙΣ — FEMALES

0	100.000	100.000	100.000	100.000	58,73	51,42	39,29	18,40	47,46	70,42	73,64	76,35
1	84.888	94.858	96.471	98.160	9,70	6,13	3,28	0,91	54,85	73,23	75,32	76,78
2	80.217	94.277	96.155	98.071	4,37	2,55	1,17	0,58	57,02	72,67	74,57	76,05
3	77.746	94.037	96.042	98.014	2,69	1,49	0,71	0,43	57,82	71,86	73,65	75,09
4	76.252	93.897	95.974	97.972	1,93	1,08	0,52	0,35	57,95	70,97	72,71	74,13
5	75.233	93.796	95.924	97.938	1,46	0,80	0,42	0,30	57,72	70,04	71,74	73,15
10	72.967	93.536	95.764	97.814	0,78	0,38	0,26	0,23	54,45	65,23	66,86	68,24
15	71.863	93.354	95.638	97.693	0,97	0,44	0,29	0,30	50,25	60,35	61,95	63,32
20	70.291	93.112	95.474	97.528	1,46	0,65	0,46	0,39	46,31	55,50	57,05	58,43
25	68.010	92.766	95.210	97.328	1,82	0,87	0,68	0,45	42,78	50,70	52,20	53,54
30	65.486	92.335	94.859	97.094	2,07	1,02	0,81	0,53	39,33	45,92	47,38	48,66
35	62.895	91.834	94.457	96.861	2,43	1,21	0,91	0,65	35,85	41,16	42,57	43,96
40	60.330	91.230	94.002	96.463	3,11	1,52	1,08	0,93	32,27	36,42	37,77	38,95
45	57.803	90.421	93.429	95.917	4,26	2,32	1,51	1,54	28,57	31,72	32,98	34,15
50	55.224	89.126	92.566	94.982	6,09	3,87	2,54	2,72	24,78	27,14	28,26	29,46
55	52.364	86.994	91.057	93.344	8,99	6,58	4,67	4,83	21,00	22,74	23,69	24,93
60	48.843	83.452	88.331	90.487	13,89	11,31	8,62	8,88	17,32	18,59	19,33	20,63
65	44.138	77.698	83.519	85.457	22,29	19,34	15,78	15,80	13,89	14,77	15,29	16,69
70	37.739	68.691	75.312	77.299	36,70	33,43	29,24	27,03	10,80	11,35	11,66	13,17
75	29.379	55.855	62.020	65.190	61,00	58,04	54,20	46,86	8,14	8,45	8,39	10,32

Πλήρεις πίνακες επιβιώσεως βλέπε στο ετήσιο τεύχος «Στατιστική της Φυσικής Κινήσεως του Πληθυσμού της Ελλάδος».

(1) For complete life-tables see the annual issue «Mouvement Naturel de la Population de la Grèce».

II: 24 Προβολές του πληθυσμού της Ελλάδος, κατά φύλο και ηλικία: 1980 - 2000

Population projections of Greece, by sex and age: 1980 - 2000

Σε χιλιάδες:

In thousand

Ηλικία—Age	30-6-1980	30-6-1985	30-6-1990	30-6-1995	30-6-2000
ΑΡΡΕΝΕΣ—MALES					
Εύνολο—Total	4.779,2	4.886,9	4.909,0	4.953,7	5.035,9
0-4	400,7	340,6	297,6	323,5	366,7
5-9	383,5	369,1	336,7	294,7	320,7
10-14	401,9	361,9	368,4	336,0	294,1
15-19	367,8	401,3	361,0	367,6	335,2
20-24	354,2	374,6	400,1	359,9	366,5
25-29	330,5	345,7	373,1	398,6	358,6
30-34	322,0	337,2	341,0	371,2	396,7
35-39	272,2	331,8	335,1	341,8	369,0
40-44	315,8	275,8	329,3	332,6	339,3
45-49	330,5	314,3	272,0	324,8	328,1
50-54	326,3	327,0	307,9	266,6	318,6
55-59	234,9	303,4	314,0	295,9	256,4
60-64	188,9	222,6	285,4	295,6	278,8
65-69	199,0	175,5	197,9	251,3	264,0
70-74	161,0	172,8	147,0	166,5	214,6
75 +	190,0	233,3	239,5	224,1	228,7
ΘΗΛΕΙΣ—FEMALES					
Εύνολο—Total	4.960,1	5.047,4	5.043,9	5.067,1	5.127,3
0-4	377,3	318,3	280,2	304,8	345,4
5-9	363,2	344,6	315,1	277,8	302,7
10-14	380,7	340,0	344,3	314,8	277,6
15-19	352,6	370,6	339,6	343,9	314,5
20-24	355,8	349,9	370,0	339,1	343,4
25-29	332,1	351,0	349,1	369,2	338,4
30-34	331,1	328,1	350,0	348,3	368,3
35-39	282,1	334,6	326,9	348,8	347,1
40-44	343,7	293,4	333,2	325,5	317,4
45-49	333,4	343,1	291,2	330,7	323,1
50-54	343,4	355,8	336,9	288,0	327,1
55-59	254,1	325,5	347,7	329,5	281,9
60-64	221,0	244,9	315,1	336,1	319,0
65-69	229,7	213,8	226,5	292,2	312,5
70-74	195,7	214,9	189,0	201,1	260,4
75 +	264,2	317,9	329,1	317,3	318,5
ΑΜΦΟΤΕΡΑ ΤΑ ΦΥΛΑ—TOTAL PERSONS					
Εύνολο—Total	9.739,3	9.934,3	9.952,9	10.020,8	10.163,2
0-14	2.307,3	2.074,5	1.942,3	1.851,7	1.907,0
15-44	3.959,9	4.094,0	4.211,4	4.246,5	4.224,4
45-64	2.232,5	2.437,6	2.470,2	2.467,2	2.433,1
65 +	1.239,6	1.328,2	1.329,0	1.455,5	1.598,7

Υποθέσεις: Χαμηλή γονιμότητα και χαμηλή θνησιμότητα. Η επίδραση της μεταναστεύσεως δεν έχει ληφθεί υπόψη.
Assumptions: Low fertility and low mortality. No migration effects.

II: Βραχύχρονες προβολές του πληθυσμού της Ελλάδος: 1986 - 1996

Short-term population projections of Greece: 1986-1996

Έτος—Year	Συνολικός πληθυσμός (χιλιάδες) Total population (in thousand)	Έτος—Year	Συνολικός πληθυσμός (χιλιάδες) Total population (in thousand)
1986	9.966	1991	10.048
1987	9.990	1992	10.053
1988	10.009	1993	10.068
1989	10.025	1994	10.075
1990	10.038	1995	10.084
		1996	10.091

Υποθέσεις: Χαμηλή γονιμότητα, χαμηλή θνησιμότητα και υπεραχία της επαναστασεως έναντι της αποδημίας.
Assumptions: Low fertility, low mortality and excess of return-migration over emigration.

Γ' ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ - C. EMIGRATION
Μόνο Ελλήνων υπηκόων - For Greek citizens only

II:25. Μετανάστες από την Ελλάδα, κατά φύλο: 1961-1977⁽¹⁾
Emigrants from Greece, by sex: 1961-1977⁽¹⁾

Έτος - Year	Μονίμως μεταναστεύσαντες Permanently emigrating			Προσωρινώς μεταναστεύσαντες Temporarily emigrating		
	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females
1961	58.837	36.209	22.628	26.426	25.782	644
1962	84.054	51.868	32.186	26.668	25.817	851
1963	100.072	61.966	38.106	35.437	34.598	839
1964	105.569	66.265	39.304	47.616	46.437	1.179
1965	117.167	65.341	51.826	59.241	57.645	1.596
1966	86.896	46.369	40.527	61.518	59.829	1.689
1967	42.730	22.895	19.845	59.732	58.310	1.422
1968	50.866	27.232	23.634	64.138	63.245	893
1969	91.552	51.633	39.919	67.123	65.682	1.441
1970	92.681	53.030	39.651	70.570	69.080	1.490
1971	61.745	33.935	27.810	75.229	73.305	1.924
1972	43.397	24.470	18.927	72.741	70.908	1.833
1973	27.525	14.753	12.772	85.116	83.417	1.699
1974	24.448	13.223	11.225	92.595	90.622	1.973
1975	20.330	11.718	8.612	80.349	77.823	2.526
1976	20.374	12.349	8.025	84.896	82.159	2.737
1977 (Ιαν.-Σεπτ.-Jan.-Sept.)	16.510	10.215	6.295	65.612	63.655	1.957

(1) Τα στοιχεία του έτους 1977 αναφέρονται μόνο στην περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου. Από το μήνα Οκτώβριο 1977, δεν συγκεντρώνονται πλέον στοιχεία μεταναστεύσεως και παλιννοστήσεως των Ελλήνων υπηκόων, λόγω περικοπής των σχετικών στατιστικών ερωτημάτων από τα δελτία «αφίξεως» και «αναχωρήσεως» ταξιδιωτών εξωτερικού, σύμφωνα με την απόφαση 9768/1-109029/15-4-1977 υπουργική απόφαση (Φ.Ε.Κ. 391/21-4-1977, τ. Β'). Τα τελευταία στατιστικά μεγέθη μεταναστεύσεως-παλιννοστήσεως έχουν δημοσιευθεί στη «Στατιστική Επετηρίδα 1978».

(1) Data for 1977 refer to January-September period. From October 1977, due to changes in the entries of the «Arrival Card» and the «Departure Card», no data are collected on emigration and immigration of Greek citizens. (Ministerial Decision No 9768/1-109029/15-4-1977). The latest statistical magnitudes of emigration-repatriation have been published in the «Statistical Yearbook 1978».

II: 26. Υπερωκεάνιος μετανάστευση από την Ελλάδα: 1851-1977⁽¹⁾
Transoceanic emigration from Greece: 1851-1977⁽¹⁾

Έτη — Years	Αριθμός μεταναστών Number of emigrants			Έτη — Years	Αριθμός μεταναστών Number of emigrants		
	Σύνολο Total	Για τις Ηνωμ. Πολιτείες To USA	Για λοιπές χώρες To other countries		Σύνολο Total	Για τις Ηνωμ. Πολιτείες To USA	Για λοιπές χώρες To other countries
1851-1860	31	31	—	1954	18.682	3.487	15.195
1861-1870	72	72	—	1955	19.766	6.896	12.870
1871-1880	213	210	3	1956	23.147	8.982	14.165
1881-1890	2.310	2.308	2	1957	14.783	1.807	12.976
1891-1895	5.790	5.790	—	1958	14.842	3.870	10.972
1896-1900	11.189	11.189	—	1959	13.871	2.528	11.343
1901-1905	51.479	49.962	1.517	1960	17.764	3.561	14.203
1906-1910	122.034	117.557	4.477	1961	17.336	3.471	13.865
1911-1915	128.521	118.916	9.605	1962	21.959	4.460	17.499
1916-1920	67.598	65.285	2.313	1963	24.459	4.564	19.895
1921-1925	50.531	42.323	8.208	1964	25.327	2.890	22.437
1926-1930	40.838	27.352	13.486	1965	29.035	2.782	26.253
1931-1935	14.797	11.363	3.434	1966	33.093	12.193	20.900
1936-1940	15.703	10.540	5.163	1967	26.323	11.778	14.545
1941-1945				1968	25.891	9.839	16.052
1946	1.558	1.326	232	1969	28.425	12.716	15.709
1947	4.901	2.571	2.330	1970	24.153	11.484	12.669
1948	4.819	2.047	2.772	1971	18.690	8.275	10.415
1949	4.263	1.483	2.780	1972	13.239	6.613	6.626
1950	4.635	1.890	2.745	1973	11.706	6.028	5.678
1951	14.155	8.930	5.225	1974	12.380	6.347	6.033
1952	6.640	2.155	4.485	1975	8.806	4.567	4.239
1953	8.820	1.320	7.500	1976	8.155	4.180	3.975
				1977 (I.-Σεπτ.-J.-Sept.)	5.842	3.027	2.815

(1) Τα στοιχεία του έτους 1977 αναφέρονται μόνο στην περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου. Από το μήνα Οκτώβριο 1977, δεν συγκεντρώνονται πλέον στοιχεία μετανάστευσης και παλιννοστήσεως των Ελλήνων υπηκόων, λόγω περικοπής των σχετικών στατιστικών ερωτημάτων από τα δελτία «αφίξεως» και «πληρώσεως» ταξιδιωτών εξωτερικού, σύμφωνα με την αιθ. 9768/1-109029/15-4-1977 υπουργική απόφαση (Φ.Ε.Κ. 394/21-4-1977, τ. Β'). Τα τελευταία στατιστικά μεγέθη μετανάστευσης - παλιννοστήσεως έχουν δημοσιευθεί στη «Στατιστική Επετηρίδα 1978».

(1) Data for 1977 refer to January-September period. From October 1977, due to changes in the entries of the «Arrival Card» and the «Departure Card», no data are collected on emigration and immigration of Greek citizens (Ministerial Decision No 9768/1-109029/15-4-1977). The latest statistical magnitudes of emigration-repatriation have been published in the «Statistical Yearbook 1978».

Δ' ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΗΣΗ - D. IMMIGRATION

Π: 27. Παλιννοστήσαντες Έλληνες υπήκοοι⁽¹⁾ από το εξωτερικό, κατά φύλο: 1968 - 1977⁽²⁾
Immigrating Greeks⁽¹⁾, by sex: 1968 - 1977⁽²⁾

Έτος	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Year
1968	18.882	10.165	8.717	1968
1969	18.132	9.489	8.643	1969
1970	22.665	12.284	10.381	1970
1971	24.709	13.531	11.178	1971
1972	27.522	15.088	12.434	1972
1973	22.285	12.210	10.075	1973
1974	24.476	13.597	10.879	1974
1975	34.214	18.421	15.793	1975
1976	32.067	16.676	15.391	1976
1977 (Ιαν. - Σεπτ.)	12.572	6.609	5.963	1977 (Jan. - Sept.)

(1) Οι στατιστικές παλιννοστήσεως άρχισαν να καταρτίζονται από το έτος 1968.

(1) Immigration statistics being compiled since 1968.

(2) Βλέπε υποσημείωση (1) πίνακα Π: 37.

(2) See footnote (1), table Π: 37.

Π: 28. Παλιννοστήσαντες Έλληνες υπήκοοι⁽¹⁾ από Υπερωκεάνιες χώρες: 1968 - 1977⁽²⁾
Immigrating Greeks⁽¹⁾ from oversea countries: 1968 - 1977⁽²⁾

Έτος	Αριθμός παλιννοστήσαντων Number of immigrants			Year
	Σύνολο Total	Από τις Ηνωμ. Πολιτείες From USA	Από λοιπές χώρες From other countries	
1968	4.734	967	3.767	1968
1969	5.156	1.500	3.656	1969
1970	7.112	1.963	5.149	1970
1971	8.226	1.819	6.407	1971
1972	8.484	1.945	6.539	1972
1973	6.326	1.542	4.784	1973
1974	4.793	1.497	3.296	1974
1975	4.646	1.927	2.719	1975
1976	5.353	1.928	3.425	1976
1977 (Ιαν. - Σεπτ.)	2.698	903	1.795	1977 (Jan. - Sept.)

(1) Βλέπε υποσημείωση (1) πίνακα Π: 39.

(1) See footnote (1), table Π: 39.

(2) Βλέπε υποσημείωση (1) πίνακα Π: 37.

(2) See footnote (1), table Π: 37.

II: 29. Άτομα που διέμεναν στο εξωτερικό τον Δεκέμβριο 1975, κατά φύλο και κατά τόπο όπου απογράφηκαν το 1981

Persons residing abroad in December 1975 by sex and place of enumeration in 1981

Αιγματοληπτική επεξεργασία 10 % των δελτίων της Απογραφής Πληθυσμού 1981 — 10 % sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Τόπος όπου απογράφηκαν κατά το 1981	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Place of enumeration in 1981
Σύνολο Ελλάδος	232.680	118.430	114.250	Greece, total
Περιφέρεια Πρωτευούσης	82.210	41.100	41.110	Greater Athens
Λοιπή Στερεά Ελλάς και Εύβοια	10.040	5.530	4.510	Rest of Central Greece and Euboea
Πελοπόννησος	11.940	6.450	5.490	Peloponnesos
Ιόνιοι Νήσοι	3.590	1.820	1.770	Ionian Islands
Ήπειρος	8.410	4.480	3.930	Epirus
Θεσσαλία	9.990	5.370	4.620	Thessaly
Μακεδονία	76.150	38.190	37.960	Macedonia
Θράκη	10.200	5.050	5.150	Thrace
Νήσοι Αιγαίου	11.790	6.190	5.600	Aegean Islands
Κρήτη	8.360	4.250	4.110	Crete

30. Παλινοσθέντες στη διάρκεια της δεκαετίας 1976-1985, κατά φύλο και χώρα προέλευσής
Immigrating Greeks during 1976-1985, by sex and country abroad

Απογραφή 1981 και Δεμογραφική Έρευνα πληθυσμού 3%, 1985/86 - 1981 census and 3% population sample survey of 1985/86

Χώρα προέλευσης	Απογραφή - 1981 - Census			Έρευνα - 1985/86 - Survey			Country abroad
	Παλινοσθέντες Immigrants during 1976-1980			Παλινοσθέντες Immigrants during 1981-1985			
	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	
	232.680	118.430	114.250	188.182	96.871	91.311	Total
	169.580	71.630	75.250	119.379	59.628	56.908	Europe
Ηνωμένο Βασίλειο	96.970	48.040	48.930	58.006	29.266	28.740	Germany, F.R.
Γαλλία	4.660	2.850	1.810	11.427	6.721	4.706	Italy
Γερμανία	6.100	2.820	3.280	9.356	5.333	4.023	United Kingdom
Ιταλία	6.040	2.540	3.200	5.976	2.501	3.475	France
Βέλγιο	1.710	860	850	1.035	1.513	1.522	Belgium
Γαλλική Ένωστ.	8.220	4.190	4.030	4.250	2.363	1.887	Romania
Άλλες χώρες	26.180	13.030	13.150	22.399	10.728	11.671	USSR
							Other countries
	59.270	29.290	28.980	77.609	20.443	19.164	America
Ηνωμένες Πολιτείες	25.640	13.350	12.290	26.207	13.986	12.221	United States
Καναδάς	11.430	5.910	5.540	11.261	5.574	5.687	Canada
Άλλες χώρες	2.160	1.030	1.130	2.141	885	1.256	Other countries
	19.930	6.000	4.930	8.237	4.743	3.492	Africa
Νότιο-Αφρικανικές Χώρες	7.150	3.730	3.420	2.041	963	1.078	South Africa countries
Λιβύη	1.260	880	380	1.739	1.341	398	Libya
Αίγυπτος	1.870	1.040	830	1.157	671	486	Egypt
Άλλες χώρες	650	350	300	3.300	1.770	1.530	Other countries
	17.780	7.350	6.190	7.487	3.217	4.270	Asia
Τουρκία	5.810	2.750	3.060	2.767	1.235	1.532	Turkey
Άλλες χώρες	7.930	4.630	3.100	6.640	3.982	2.658	Other countries
	17.210	8.740	8.470	13.074	6.134	6.940	Oceania
Αυστραλία	16.910	8.580	8.330	12.874	6.034	6.840	Australia
Άλλες χώρες	300	160	140	200	100	100	Other countries
Άγνωστο	1.670	1.130	450	1.379	702	677	Citizenship not declared

Επιμιλλοσθέντες στη διάρκεια της δεκαετίας 1971 - 1985, κατά γεωγραφικές περιοχές, φύλο και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων

Immigrating Greeks during 1971 - 1985, by geographic areas of settlement, sex and groups of individual occupations

Δειγματοληπτική έρευνα πληθυσμού 3%, 1985/86 — 3% population sample survey of 1985/86

Γεωγραφικές περιοχές Ομάδες ατομικών επαγγελμάτων	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Geographic areas Groups of individual occupations
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ — GREECE, TOTAL				
Σύνολο	269.098	186.584	82.514	Total
Απόλυτες επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί βοηθοί αυτών κ.π.α.ε. διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη	56.723	37.430	19.293	Professional, technical and related workers
Υπάλληλοι γραφείου κ.π.α.ε.	4.663	3.891	772	Administrative, executive and managerial workers
Έμποροι και πωλητές	19.267	10.386	8.881	Clerical and related workers
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	26.284	17.809	8.475	Tradesmen and sales workers
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, υλοτόμοι, αλιείς κ.λπ.	30.359	18.881	11.478	Service workers
Τεχνίτες και εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειριστές μεταφορικών μέσων	50.787	32.840	17.947	Farmers, loggers and related workers
Δεν δήλωσαν επάγγελμα	80.919	65.281	15.638	Craftsmen and labourers (not in agriculture) and operators of transport means
	96	66	30	Occupation not declared
ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — URBAN AREAS				
Σύνολο	175.788	122.399	53.389	Total
Απόλυτες επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί βοηθοί αυτών κ.π.α.ε. διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη	51.136	33.592	17.544	Professional, technical and related workers
Υπάλληλοι γραφείου κ.π.α.ε.	4.155	3.383	772	Administrative, executive and managerial workers
Έμποροι και πωλητές	17.369	8.999	8.370	Clerical and related workers
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	19.743	13.297	6.446	Tradesmen and sales workers
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, υλοτόμοι, αλιείς κ.λπ.	19.949	12.599	7.350	Service workers
Τεχνίτες και εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειριστές μεταφορικών μέσων	4.020	3.151	869	Farmers, loggers and related workers
Δεν δήλωσαν επάγγελμα	59.356	47.318	12.008	Craftsmen and labourers (not in agriculture) and operators of transport means
	60	30	30	Occupation not declared
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — SEMI-URBAN AREAS				
Σύνολο	21.507	15.035	6.472	Total
Απόλυτες επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί βοηθοί αυτών κ.π.α.ε. διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη	2.718	1.691	1.027	Professional, technical and related workers
Υπάλληλοι γραφείου κ.π.α.ε.	281	281	—	Administrative, executive and managerial workers
Έμποροι και πωλητές	484	368	116	Clerical and related workers
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	3.020	1.900	1.120	Tradesmen and sales workers
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, υλοτόμοι, αλιείς κ.λπ.	3.487	2.187	1.300	Service workers
Τεχνίτες και εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειριστές μεταφορικών μέσων	4.838	3.155	1.683	Farmers, loggers and related workers
Δεν δήλωσαν επάγγελμα	6.679	5.453	1.225	Craftsmen and labourers (not in agriculture) and operators of transport means
	—	—	—	Occupation not declared
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — RURAL AREAS				
Σύνολο	71.803	49.150	22.653	Total
Απόλυτες επιστημονικά και ελευθέρια επαγγέλματα, τεχνικοί βοηθοί αυτών κ.π.α.ε. διευθύνοντες και ανώτερα διοικητικά στελέχη	2.869	2.147	722	Professional, technical and related workers
Υπάλληλοι γραφείου κ.π.α.ε.	227	227	—	Administrative, executive and managerial workers
Έμποροι και πωλητές	1.414	1.019	395	Clerical and related workers
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών	3.521	2.612	909	Tradesmen and sales workers
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, υλοτόμοι, αλιείς κ.λπ.	6.923	4.095	2.828	Service workers
Τεχνίτες και εργάτες (εκτός γεωργίας) και χειριστές μεταφορικών μέσων	41.929	26.534	15.395	Farmers, loggers and related workers
Δεν δήλωσαν επάγγελμα	14.884	12.480	2.404	Craftsmen and labourers (not in agriculture) and operators of transport means
	36	36	—	Occupation not declared

II: 32. Παλινοστήσαντες στη διάρκεια της δεκαπενταετίας 1971 - 1985, κατά γεωγραφικές περιοχές, φύλο και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας

Immigrating Greeks during 1971 - 1985, by geographic areas of settlement, sex and groups of economic activity branches

Δειγματοληπτική έρευνα πληθυσμού 3%, 1985/86 — 3% population sample survey of 1985/86

Γεωγραφικές περιοχές Ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας	Σύνολο Total	Άρρενες Males	Θήλειες Females	Geographic areas Groups of economic activity branches
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ — GREECE, TOTAL				
Σύνολο	269.098	186.584	82.514	Total
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, θήρα, αλιεία ...	50.113	32.336	17.777	Agriculture, livestock, forestry, fishing
Ορυχεία, βιομηχανία, ηλεκτρισμός	66.654	47.863	18.791	Mining, manufacturing, electricity
Οικοδομήσεις, δημόσια έργα	16.181	15.712	469	Construction, public works
Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία	49.351	32.812	16.509	Trade, restaurants, hotels
Μεταφορές, αποθηκείσεις, επικοινωνίες	17.756	15.583	2.173	Transport, storage, communications
Τράπεζες, λοιπές υπηρεσίες	68.785	42.119	26.666	Banking, other services
Δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	258	129	129	Branch of economic activity not declared
ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — URBAN AREAS				
Σύνολο	175.788	122.399	53.389	Total
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, θήρα, αλιεία ...	3.549	2.678	871	Agriculture, livestock, forestry, fishing
Ορυχεία, βιομηχανία, ηλεκτρισμός	51.621	36.589	15.032	Mining, manufacturing, electricity
Οικοδομήσεις, δημόσια έργα	10.811	10.342	469	Construction, public works
Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία	33.270	22.434	10.836	Trade, restaurants, hotels
Μεταφορές, αποθηκείσεις, επικοινωνίες	14.902	12.962	1.940	Transport, storage, communications
Τράπεζες, λοιπές υπηρεσίες	61.444	37.332	24.112	Banking, other services
Δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	191	62	129	Branch of economic activity not declared
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — SEMI-URBAN AREAS				
Σύνολο	21.507	15.035	6.472	Total
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, θήρα, αλιεία ...	4.823	3.172	1.651	Agriculture, livestock, forestry, fishing
Ορυχεία, βιομηχανία, ηλεκτρισμός	4.307	3.021	1.286	Mining, manufacturing, electricity
Οικοδομήσεις, δημόσια έργα	1.848	1.848	—	Construction, public works
Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία	6.100	3.814	2.286	Trade, restaurants, hotels
Μεταφορές, αποθηκείσεις, επικοινωνίες	1.152	1.008	144	Transport, storage, communications
Τράπεζες, λοιπές υπηρεσίες	3.277	2.172	1.105	Banking, other services
Δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	—	—	—	Branch of economic activity not declared
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — RURAL AREAS				
Σύνολο	71.803	49.150	22.653	Total
Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, θήρα, αλιεία ...	41.741	26.486	15.255	Agriculture, livestock, forestry, fishing
Ορυχεία, βιομηχανία, ηλεκτρισμός	10.726	8.253	2.473	Mining, manufacturing, electricity
Οικοδομήσεις, δημόσια έργα	3.522	3.522	—	Construction, public works
Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία	9.981	6.594	3.387	Trade, restaurants, hotels
Μεταφορές, αποθηκείσεις, επικοινωνίες	1.702	1.613	89	Transport, storage, communications
Τράπεζες, λοιπές υπηρεσίες	4.064	2.615	1.449	Banking, other services
Δεν δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	67	67	—	Branch of economic activity not declared

1133 Απασχολούμενα άτομα από τους παλινοστώντες στη διάρκεια της δεκαπενταετίας 1971 - 1985, κατά γεωγραφικές περιοχές, φύλο και θέση στο επάγγελμα
Persons in employment out of those immigrating during the period 1971 - 1985, by geographic areas of settlement, sex and occupational status

Δειγματοληπτική έρευνα πληθυσμού 3%, 1985/86 — 3% population sample survey of 1985/86

Φύλο	Σύνολο Total	Εργοδότες και εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό Employers and own-account workers	Μισθωτοί Salaried employees	Συμβοληθόιντα και μη κλειθόμενα μέλη της οικογένειας Unpaid family workers	Sex
------	-----------------	---	--------------------------------	---	-----

ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ — GREECE, TOTAL

Σύνολο	269.098	99.312	145.252	24.534	Total
Άρρενες	186.584	83.310	100.155	13.089	Males
Θήλειες	82.514	15.972	45.097	21.445	Females

ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — URBAN AREAS

Σύνολο	175.788	49.483	121.042	5.263	Total
Άρρενες	122.399	39.989	81.453	957	Males
Θήλειες	53.389	9.494	39.589	4.306	Females

ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — SEMI-URBAN AREAS

Σύνολο	21.507	10.724	7.994	2.789	Total
Άρρενες	15.035	9.098	5.665	272	Males
Θήλειες	6.472	1.626	2.329	2.517	Females

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — SEMI-URBAN AREAS

Σύνολο	71.803	39.105	16.216	16.482	Total
Άρρενες	49.150	34.253	13.037	1.860	Males
Θήλειες	22.653	4.852	3.179	14.622	Females

III Β4 Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών
Economically active and non-active population, by sex and age groups

Διασταθμιστική επίκριση 10% των δελτίων της Απογραφής Πληθυσμού 1981—10% sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Οικονομικώς ενεργοί — Economically active				Οικονομικώς μη ενεργοί Economically non-active
	Σύνολο Total	Απασχο- λούμενοι Employed	Άνεργοι — Unemployed		
			Σύνολο Total	Από αυτούς, νέοι(1) Thereof new(1)	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ — GREECE, TOTAL					
Αμφότερων των φύλων — Both sexes	3.543.797	3.388.518	155.279	89.036	4.517.862
10 - 14 ετών - years	36.125	31.261	4.864	4.353	744.453
15 - 19 " "	210.737	173.904	36.833	31.780	481.571
20 - 24 " "	331.792	285.639	46.153	35.493	291.495
25 - 29 " "	427.100	402.746	24.354	13.709	221.531
30 - 34 " "	423.216	411.691	11.525	2.404	225.617
35 - 39 " "	351.120	344.585	6.535	481	199.862
40 - 44 " "	409.590	402.521	7.069	354	246.625
45 - 49 " "	409.053	402.238	6.815	251	252.659
50 - 54 " "	380.597	374.875	5.722	151	286.471
55 - 59 " "	240.496	236.783	3.713	60	246.710
60 - 64 " "	145.768	144.627	1.141	—	262.723
65 και άνω - and over	177.901	177.356	545	—	1.057.130
Δεν δήλωσαν - Not declared	302	292	10	—	1.015
Άρρενες — Males	2.584.582	2.485.395	99.187	49.134	1.273.580
10 - 14 ετών - years	24.535	21.120	3.415	3.064	376.285
15 - 19 " "	128.832	109.974	18.858	15.713	212.518
20 - 24 " "	193.022	167.643	25.379	18.820	76.945
25 - 29 " "	302.497	285.096	17.401	9.232	15.914
30 - 34 " "	312.106	303.805	8.301	1.540	7.098
35 - 39 " "	264.118	259.154	4.964	270	6.040
40 - 44 " "	304.294	298.632	5.662	224	9.566
45 - 49 " "	312.976	307.283	5.693	141	16.083
50 - 54 " "	292.118	287.288	4.830	70	32.607
55 - 59 " "	189.915	186.704	3.211	60	44.141
60 - 64 " "	116.199	115.198	1.001	—	72.013
65 και άνω - and over	143.740	143.278	462	—	403.969
Δεν δήλωσαν - Not declared	230	220	10	—	401
Θήλειες — Females	959.215	903.123	56.092	39.902	3.244.282
10 - 14 ετών - years	11.590	10.141	1.449	1.289	368.168
15 - 19 " "	81.905	63.930	17.975	16.067	269.053
20 - 24 " "	138.770	117.996	20.774	16.673	214.550
25 - 29 " "	124.603	117.650	6.953	4.477	205.617
30 - 34 " "	111.110	107.886	3.224	864	218.519
35 - 39 " "	87.002	85.431	1.571	211	193.822
40 - 44 " "	105.296	103.889	1.407	130	237.059
45 - 49 " "	96.077	94.955	1.122	110	236.576
50 - 54 " "	88.479	87.587	892	81	253.864
55 - 59 " "	50.581	50.079	502	—	202.569
60 - 64 " "	29.569	29.429	140	—	190.710
65 και άνω - and over	34.161	34.078	83	—	653.161
Δεν δήλωσαν - Not declared	72	72	—	—	614
ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — URBAN AREAS					
Αμφότερων των φύλων — Both sexes	1.944.803	1.839.558	105.245	53.967	2.714.171
10 - 14 ετών - years	12.154	10.073	2.081	1.850	426.461
15 - 19 " "	106.486	85.657	20.829	17.261	306.262
20 - 24 " "	209.904	179.543	30.361	22.445	194.860
25 - 29 " "	277.233	259.676	17.557	9.646	144.440
30 - 34 " "	275.367	266.128	9.239	1.829	148.107
35 - 39 " "	214.087	208.910	5.177	351	127.764
40 - 44 " "	232.477	227.011	5.466	253	155.931
45 - 49 " "	220.707	215.249	5.458	181	156.211
50 - 54 " "	194.794	190.004	4.790	111	179.550
55 - 59 " "	113.224	110.372	2.852	40	156.684
60 - 64 " "	53.944	52.973	971	—	165.648
65 και άνω - and over	34.247	33.793	454	—	551.844
Δεν δήλωσαν - Not declared	179	169	10	—	409

Πίνακας - Table III: 34 Συνέχεια - Continued

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Οικονομικώς ενεργοί - Economically active				Οικονομικώς μη ενεργοί Economically non-active
	Σύνολο Total	Απασχο- λούμενοι Employed	Ανεργοί - Unemployed		
			Σύνολο Total	Από αυτούς, νέοι(1) Thereof new(1)	
Άρρενες - Males	1.407.949	1.343.009	64.940	27.042	783.228
10 - 14 ετών - years	8.237	6.853	1.384	1.223	216.448
15 - 19 " "	60.462	51.126	9.336	7.250	141.675
20 - 24 " "	112.141	96.710	15.431	10.790	57.411
25 - 29 " "	188.437	176.500	11.937	6.118	11.938
30 - 34 " "	200.548	194.159	6.389	1.137	4.622
35 - 39 " "	161.903	158.027	3.876	200	3.771
40 - 44 " "	175.988	171.689	4.299	133	6.019
45 - 49 " "	174.475	169.899	4.576	101	10.674
50 - 54 " "	155.291	151.262	4.029	50	23.455
55 - 59 " "	93.977	91.537	2.440	40	32.800
60 - 64 " "	46.499	45.648	851	—	52.182
65 και άνω - and over	29.844	29.462	382	—	222.100
Δεν δήλωσαν - Not declared	147	137	10	—	133
Θήλειες - Females	536.854	496.549	40.305	26.925	1.930.943
10 - 14 ετών - years	3.917	3.220	697	627	210.013
15 - 19 " "	46.024	34.531	11.493	10.011	164.587
20 - 24 " "	97.763	82.833	14.930	11.655	137.449
25 - 29 " "	88.796	83.176	5.620	3.528	132.502
30 - 34 " "	74.819	71.969	2.850	692	143.485
35 - 39 " "	52.184	50.883	1.301	151	123.993
40 - 44 " "	56.489	55.322	1.167	120	149.912
45 - 49 " "	46.232	45.350	882	80	145.537
50 - 54 " "	39.503	38.742	761	61	156.095
55 - 59 " "	19.247	18.835	412	—	123.884
60 - 64 " "	7.445	7.325	120	—	113.466
65 και άνω - and over	4.403	4.331	72	—	329.744
Δεν δήλωσαν - Not declared	32	32	—	—	276
ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - SEMI-URBAN AREAS					
Αμφότερων των φύλων - Both sexes	397.142	382.011	15.131	9.639	524.462
10 - 14 ετών - years	4.882	4.320	562	472	94.087
15 - 19 " "	26.193	21.831	4.362	3.832	53.897
20 - 24 " "	33.803	29.174	4.629	3.720	33.636
25 - 29 " "	45.774	43.616	2.158	1.311	26.111
30 - 34 " "	45.071	44.231	840	194	26.709
35 - 39 " "	39.422	38.908	514	40	24.128
40 - 44 " "	48.241	47.660	581	30	28.596
45 - 49 " "	46.838	46.175	663	30	28.565
50 - 54 " "	43.122	42.811	311	10	32.300
55 - 59 " "	28.333	27.952	381	—	75.222
60 - 64 " "	17.263	17.193	70	—	27.836
65 και άνω - and over	18.188	18.128	60	—	123.328
Δεν δήλωσαν - Not declared	12	12	—	—	47
Άρρενες - Males	305.617	295.495	10.122	5.749	146.212
10 - 14 ετών - years	3.315	2.945	370	310	47.861
15 - 19 " "	16.726	14.192	2.534	2.147	23.359
20 - 24 " "	21.916	19.159	2.757	2.191	8.323
25 - 29 " "	35.264	33.561	1.703	958	1.396
30 - 34 " "	35.252	34.584	668	103	653
35 - 39 " "	30.459	30.085	374	20	717
40 - 44 " "	37.869	37.408	461	20	952
45 - 49 " "	36.902	36.399	503	—	1.651
50 - 54 " "	34.444	34.203	271	—	3.223
55 - 59 " "	23.165	22.814	351	—	3.669
60 - 64 " "	14.566	14.496	70	—	6.961
65 και άνω - and over	15.697	15.637	60	—	47.438
Δεν δήλωσαν - Not declared	12	12	—	—	9

Είσακτος - Table III: 34 Συνέχεια - Continued

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Οικονομικώς ενεργοί - Economically active				Οικονομικώς μη ενεργοί Economically non-active
	Σύνολο Total	Απασχολούμενοι Employed	Άνεργοι - Unemployed		
			Σύνολο Total	Από αυτούς, νέοι (1) Thereof new (1)	
Θήλειες - Females	91.525	86.516	5.009	3.890	378.250
10 - 14 ετών - years	1.567	1.375	192	162	46.226
15 - 19 " "	9.467	7.639	1.828	1.685	30.538
20 - 24 " "	11.897	10.015	1.872	1.529	25.313
25 - 29 " "	10.510	10.055	455	353	24.715
30 - 34 " "	9.819	9.647	172	91	26.056
35 - 39 " "	8.963	8.823	140	20	23.411
40 - 44 " "	10.372	10.252	120	10	27.644
45 - 49 " "	9.936	9.776	160	30	26.914
50 - 54 " "	8.648	8.608	40	10	29.077
55 - 59 " "	5.168	5.138	30	—	21.553
60 - 64 " "	2.697	2.697	—	—	20.875
65 και άνω - and over	2.491	2.491	—	—	75.890
Δεν δήλωσαν - Not declared	—	—	—	—	38
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - RURAL AREAS					
Αμφότερων των φύλων - Both sexes	1.201.852	1.166.949	34.903	25.430	1.279.229
10 - 14 ετών - years	19.089	16.868	2.221	2.031	223.905
15 - 19 " "	78.058	66.416	11.642	10.687	121.412
20 - 24 " "	88.085	76.922	11.163	9.328	62.999
25 - 29 " "	104.093	99.454	4.639	2.752	50.980
30 - 34 " "	102.778	101.392	1.446	381	50.801
35 - 39 " "	97.611	96.767	844	90	47.970
40 - 44 " "	128.872	127.850	1.022	71	62.098
45 - 49 " "	141.508	140.814	694	40	67.883
50 - 54 " "	142.681	142.060	621	30	74.621
55 - 59 " "	98.939	98.459	480	20	64.804
60 - 64 " "	74.561	74.461	100	—	69.239
65 και άνω - and over	125.466	125.435	31	—	381.958
Δεν δήλωσαν - Not declared	111	111	—	—	559
Αρσενικά - Males	871.016	846.891	24.125	16.343	344.140
10 - 14 ετών - years	12.983	11.322	1.661	1.531	111.976
15 - 19 " "	51.644	44.656	6.988	6.316	47.484
20 - 24 " "	58.965	51.774	7.191	5.839	11.211
25 - 29 " "	78.796	75.035	3.761	2.156	2.580
30 - 34 " "	76.306	75.062	1.244	300	1.823
35 - 39 " "	71.756	71.042	714	50	1.552
40 - 44 " "	90.437	89.535	902	71	2.595
45 - 49 " "	101.599	100.985	614	40	3.758
50 - 54 " "	102.353	101.823	530	20	5.929
55 - 59 " "	72.773	72.353	420	20	7.672
60 - 64 " "	55.134	55.054	80	—	12.870
65 και άνω - and over	98.199	98.179	20	—	134.431
Δεν δήλωσαν - Not declared	71	71	—	—	259
Θήλειες - Females	330.836	320.058	10.778	9.087	935.089
10 - 14 ετών - years	6.106	5.546	560	500	111.929
15 - 19 " "	26.414	21.760	4.654	4.371	73.928
20 - 24 " "	29.120	25.148	3.972	3.489	51.788
25 - 29 " "	25.297	24.419	878	596	48.400
30 - 34 " "	26.472	26.270	202	81	48.978
35 - 39 " "	25.855	25.725	130	40	46.418
40 - 44 " "	38.435	38.315	120	—	59.503
45 - 49 " "	39.909	39.829	80	—	64.125
50 - 54 " "	40.828	40.237	591	10	68.692
55 - 59 " "	26.166	26.106	60	—	57.132
60 - 64 " "	19.427	19.407	20	—	56.369
65 και άνω - and over	27.267	27.256	11	—	247.527
Δεν δήλωσαν - Not declared	40	40	—	—	300

(1) Άτομα που ζητούν εργασία για πρώτη φορά.

(1) Persons asking work for the first time.

III 35. Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και ομάδες ηλικιών και δραστηριότητας
Economically active population by sex, age groups and branches of economic activity

Αντιστοιχισμένη εκτέλεση 10% των δαλών της Απογραφής Πληθυσμού 1981 - 10% sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	Γεωργία, κτηνοτρόφια, δάση, θήρα, αλιεία Agriculture, livestock, forestry, fishing	Ορυχεία (μεταλλεία, λιγνίτη, αλμύρες) Mining, quarrying, salterns	Βιομηχανία, βιοτεχνία Manufacturing	Ηλεκτρισμός, αέριο, ατμός, ύδρευση Electricity, gas, steam, water supply	Οικοδομικές και δημόσιες έργα Construction and public works	Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία Trade, restaurants, hotels	Μεταφορές, επικοινωνίες, αποθήκευση, ταχυδρομείο Transport, storage, communications	Τραπεζικές, ασφαλιστικές, υγειονομικές υπηρεσίες Banking, insurance, personal affairs	Λοιπές υπηρεσίες Other services	Νέοι (1) New (1)	Δεν δηλώσαν καμία οικονομική δραστηριότητα Branch of activity not declared
Αμφότερων των φύλων - Both sexes	3.543.797	972.091	22.957	664.322	25.425	326.390	433.944	266.517	126.703	531.869	89.036	84.543
10-14 ετών - years	36.125	12.417	40	10.744	1	3.508	2.472	171	30	851	4.353	1.538
15-19 "	240.737	40.391	809	66.193	478	23.525	22.738	6.048	3.472	9.035	31.780	5.798
20-24 "	331.792	41.194	1.990	82.710	1.586	33.125	43.010	18.990	16.283	46.020	35.493	11.413
25-29 "	427.100	50.641	3.246	96.111	3.497	49.450	53.825	35.690	25.089	82.925	13.709	12.917
30-34 "	423.216	62.290	2.870	85.354	4.752	48.201	53.024	41.633	23.430	88.043	2.404	11.125
35-39 "	351.120	70.706	2.749	66.661	3.534	39.334	45.892	34.157	15.219	63.674	481	8.709
40-44 "	409.590	108.517	3.237	72.730	3.884	40.667	51.280	38.552	13.959	67.534	354	8.876
45-49 "	409.053	128.351	3.064	68.457	3.590	36.214	49.514	36.675	10.064	65.167	251	7.807
50-54 "	380.597	137.661	2.721	58.929	2.784	29.388	48.739	31.340	8.279	53.351	151	7.254
55-59 "	240.496	100.102	1.515	33.520	1.056	15.499	31.421	15.655	5.496	31.405	60	4.767
60-64 "	145.768	80.931	455	15.166	282	5.134	18.660	5.332	2.932	14.223	-	1.908
65 και άνω - and over	177.901	138.780	252	7.700	81	2.232	13.398	2.045	2.458	8.526	-	2.429
Δεν δήλωσαν - Not declared	302	110	-	41	-	20	71	21	22	15	-	2
Άρρενες - Males	2.584.582	680.933	21.207	484.082	21.703	323.334	315.172	242.295	81.730	309.017	49.134	55.975
10-14 ετών - years	24.535	7.759	40	7.434	1	3.498	1.580	170	10	96	3.064	883
15-19 "	128.832	26.158	629	39.749	327	23.314	12.050	5.770	863	2.517	15.713	2.742
20-24 "	193.022	27.247	1.656	48.815	1.053	32.544	20.869	13.990	4.253	18.244	18.820	5.332
25-29 "	302.497	35.357	2.983	73.233	2.931	48.784	37.701	30.866	13.563	39.179	9.232	8.681
30-34 "	312.106	41.277	2.740	65.954	3.804	47.827	38.698	37.387	15.948	49.091	1.540	7.840
35-39 "	264.118	47.132	2.627	51.170	2.922	38.943	34.725	31.125	11.352	37.681	270	6.161
40-44 "	304.294	70.639	2.967	52.907	3.384	40.390	38.567	35.948	11.079	41.879	224	6.310
45-49 "	312.976	87.203	2.853	51.261	3.288	36.071	38.305	35.175	8.109	44.737	141	5.853
50-54 "	292.118	95.778	2.561	45.041	2.624	29.191	38.737	30.374	6.794	35.533	70	5.415
55-59 "	189.915	72.230	1.484	28.265	1.046	15.459	25.803	16.185	4.706	22.064	60	3.613
60-64 "	116.199	60.144	435	13.399	252	5.192	16.179	5.332	2.567	11.334	-	1.355
65 και άνω - and over	143.740	109.939	232	6.843	71	2.192	11.897	1.952	2.384	6.649	-	1.581
Δεν δήλωσαν - Not declared	230	70	-	31	-	20	61	11	22	13	-	2
Θήλειες - Females	959.215	291.158	1.750	180.240	3.722	3.056	118.772	24.222	44.973	222.852	39.902	28.568
10-14 ετών - years	41.590	4.658	-	3.310	-	10	892	1	20	755	1.289	655
15-19 "	81.905	14.233	180	26.444	51	214	10.688	1.278	2.579	7.118	16.067	3.056
20-24 "	138.770	13.947	343	33.901	533	582	20.141	1.963	12.030	27.776	16.673	5.881
25-29 "	124.603	15.284	263	22.878	566	666	16.124	4.824	11.546	43.246	4.477	4.229
30-34 "	111.110	21.013	130	19.400	948	464	14.326	4.216	7.482	38.952	804	3.285
35-39 "	87.002	23.574	122	15.491	612	395	11.167	3.022	3.867	25.933	211	2.548
40-44 "	105.296	37.878	270	19.825	500	277	12.713	2.604	2.880	25.655	130	2.566
45-49 "	96.077	41.748	211	17.216	302	197	11.109	1.500	2.430	20.410	110	1.954
50-54 "	88.479	41.883	160	13.888	160	197	10.002	966	1.485	17.818	81	1.839
55-59 "	50.581	27.872	31	5.255	10	40	5.618	790	9.341	1.154	-	1.154
60-64 "	29.569	20.787	20	1.767	30	32	2.481	245	265	3.389	-	553
65 και άνω - and over	34.161	28.841	20	1.857	10	60	1.501	93	74	1.877	-	848
Δεν δήλωσαν - Not declared	72	40	-	10	-	10	10	10	-	2	-	-

ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - GREECE, TOTAL

Φύλο και ομάδα ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - URBAN AREAS										109,049	411,851	53,967	53,919
		63,129	6,757	502,610	17,956	206,858	318,139	200,568	109,049	411,851	53,967				
		Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, θήρα, αλιεία Agriculture, livestock, forestry, fishing	Ορυχεία (μεταλλεία, λιθώματα, αλιεία) Mining, quarrying, saltfarms	Βιομηχανία-βιοτεχνία Manufacturing	Ηλεκτρισμός, αέριο, ατμός, ύδρευση Electricity, gas, steam, water supply	Κατασκευές και δημόσια έργα Construction and public works	Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία Trade, restaurants, hotels	Μεταφορές, αποθήκες, επικοινωνίες Transport, storage, communications	Τραπεζική, ασφάλιση, προσωπικά ζητήματα Banking, insurance, personal affairs	Λογιστική, υπηρεσίες Accounting, services	Άλλες υπηρεσίες Other services	Νέοι (1) New (1)	Νέοι (2) New (2)	Κλάδος δραστηριότητας μη δηλωμένος Branch of activity not declared	
Αμφοτέρων των φύλων - Both sexes	1,944,803	63,129	6,757	502,610	17,956	206,858	318,139	200,568	109,049	411,851	53,967	53,919			
10 - 14 ετών - years	12,154	261	20	5,497	206	1,536	1,493	107	30	646	1,850	714			
15 - 19 "	106,486	1,635	92	42,102	1,206	11,414	15,919	4,333	2,796	7,498	17,261	3,230			
20 - 24 "	209,904	2,293	485	61,051	1,071	19,373	31,355	14,095	13,897	34,316	22,445	7,641			
25 - 29 "	277,233	3,171	1,159	72,481	2,621	29,827	40,855	26,295	21,331	64,919	39,666	8,128			
30 - 34 "	275,367	3,895	977	66,829	3,293	31,354	50,610	20,235	20,235	68,103	1,829	7,513			
35 - 39 "	214,087	4,518	784	51,694	2,476	26,592	33,627	25,392	13,186	49,880	351	5,787			
40 - 44 "	232,477	5,665	922	56,086	2,777	27,188	37,364	28,679	12,163	53,147	253	5,753			
45 - 49 "	220,707	8,848	730	54,514	2,663	21,820	35,733	28,221	8,566	51,324	181	5,097			
50 - 54 "	194,794	10,087	847	47,037	2,023	20,011	35,585	24,343	7,343	42,491	111	4,911			
55 - 59 "	113,224	7,412	519	26,903	833	10,265	22,274	12,508	4,677	24,892	40	2,921			
60 - 64 "	53,944	5,791	122	12,112	202	3,446	13,071	4,255	2,589	14,806		1,130			
65 και άνω - and over	34,247	7,653	102	5,653	31	1,242	8,489	1,575	2,214	6,115		1,072			
Δεν δηλώσαν - Not declared	179			41		20	60	21	22	13		2			
Άρρενες - Males	1,407,949	51,233	6,272	364,342	14,765	204,347	227,899	179,147	69,845	227,354	27,042	27,042			
10 - 14 ετών - years	8,237	179	20	3,779		1,536	889	106	10	84	1,223	411			
15 - 19 "	60,462	1,125	72	25,593	175	11,264	7,788	3,203	731	1,798	7,250	1,477			
20 - 24 "	112,141	1,841	381	34,958	608	18,875	15,131	9,507	3,769	12,666	10,790	3,613			
25 - 29 "	188,437	2,490	1,018	51,214	1,916	29,333	27,919	21,974	11,206	27,653	6,138	5,224			
30 - 34 "	200,548	3,045	937	51,214	2,495	30,932	29,250	26,929	13,437	36,948	1,137	5,124			
35 - 39 "	161,903	3,510	743	39,641	1,924	26,230	25,283	22,798	9,728	27,913	200	4,043			
40 - 44 "	175,988	5,890	862	40,700	2,307	26,942	27,981	26,380	9,534	31,135	133	4,115			
45 - 49 "	174,475	7,010	700	40,724	2,371	24,689	27,850	26,935	6,835	33,625	101	3,836			
50 - 54 "	155,291	8,218	817	35,508	1,933	19,885	28,432	23,595	6,042	26,882	50	3,853			
55 - 59 "	93,977	6,218	508	22,652	821	10,205	18,339	12,116	4,047	16,727	40	2,304			
60 - 64 "	46,499	5,020	122	10,738	182	3,134	11,330	4,101	2,334	8,628		910			
65 και άνω - and over	29,844	6,767	92	5,012	31	1,322	7,608	1,494	2,151	4,584		783			
Δεν δηλώσαν - Not declared	147			31		20	50	11	22	11		2			
Θήλειες - Females	536,854	11,896	485	138,268	3,191	2,511	90,240	21,421	39,204	184,497	26,925	18,216			
10 - 14 ετών - years	3,917	82		1,718		604	604	1	20	562	627	303			
15 - 19 "	46,024	510	20	16,503	31	1,170	8,131	1,130	2,065	5,700	10,011	1,753			
20 - 24 "	97,763	652	102	26,091	443	498	18,128	4,588	10,128	21,650	11,655	3,026			
25 - 29 "	88,796	681	151	18,694	505	494	12,936	4,321	10,128	34,466	3,528	2,904			
30 - 34 "	74,819	850	40	15,615	798	412	11,360	3,810	6,798	32,055	692	2,389			
35 - 39 "	52,184	1,108	41	12,063	562	392	8,164	2,591	3,458	21,967	151	1,744			
40 - 44 "	56,489	1,675	60	15,957	470	246	9,383	2,299	2,629	22,012	120	1,638			
45 - 49 "	46,232	1,838	30	13,820	272	1,286	7,882	1,286	1,731	22,012	80	1,261			
50 - 54 "	39,503	1,849	30	11,529	90	126	7,103	751	1,301	15,609	61	1,052			
55 - 59 "	19,247	1,194	11	4,251	10	40	3,935	394	630	8,165		617			
60 - 64 "	7,445	771		1,374	20	12	1,741	154	255	2,873		240			
65 και άνω - and over	4,403	886		541		20	881	81	63	1,532		289			
Δεν δηλώσαν - Not declared	32			10			10	10							

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ—RURAL AREAS										Transport, storage, communications	Banking, insurance, personal affairs	Other services	Άλλα (1)	Branch of activity not declared
		780.323	11.196	96.536	4.628	77.203	65.986	39.525	8.907	73.072	25.430					
		Αgriculture, livestock, forestry, fishing	Μining, quarrying, saltworks	Μαζιεύματα (αλιεύματα)	Ηλεκτρισμός, αέρας, ατμός, ύδρευση	Κατασκευή και έργα δημοσίου χαρακτήρα	Εμπόριο, εστιατόρια, ξενοδοχεία	Τransport, storage, communications	Τράπεζες, ασφαλιστικά, προσωπικά θέματα	Άλλα υπηρεσίες	Άλλα (1)	Branch of activity not declared				
Αμφότερων των φύλων— Both sexes	1.201.852	780.323	11.196	96.536	4.628	77.203	65.986	39.525	8.907	73.072	25.430	19.046				
10-14 ετών—years	19.089	10.400	20	3.676	—	1.421	602	52	—	153	2.031	674				
15-19 "	78.059	33.491	607	15.882	82	8.450	4.345	1.098	401	1.428	10.687	1.587				
20-24 "	88.085	33.747	1.100	13.883	354	9.341	5.771	3.138	1.321	7.046	9.328	2.461				
25-29 "	104.093	40.750	1.433	14.206	593	12.829	7.335	5.912	2.036	13.220	2.752	2.922				
30-34 "	102.778	49.655	1.248	10.631	923	10.855	7.006	6.813	1.462	11.537	381	2.177				
35-39 "	97.611	56.031	1.364	8.463	624	7.879	7.099	5.163	1.162	7.971	90	1.765				
40-44 "	128.872	85.713	1.515	8.043	643	7.948	7.765	5.714	820	8.110	71	1.930				
45-49 "	141.508	101.239	1.652	7.716	614	6.954	7.758	4.885	661	8.493	50	1.496				
50-54 "	142.681	108.394	1.331	6.823	505	5.923	7.124	3.954	408	6.627	30	1.562				
55-59 "	98.939	78.510	583	3.856	120	3.547	5.061	1.824	367	4.051	20	1.015				
60-64 "	74.561	64.837	243	1.648	50	1.466	3.018	624	177	2.004	—	464				
65 και άνω - and over	125.466	117.380	100	1.049	20	590	3.072	318	112	1.831	—	988				
Δεν δηλώσαν-Not declared	111	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Άρσενες—Males	871.016	534.987	10.152	70.072	4.297	76.859	49.345	38.325	6.124	51.955	16.343	12.557				
10-14 ετών—years	12.983	6.585	20	2.504	—	1.421	426	52	—	12	1.531	432				
15-19 "	51.644	21.802	477	9.388	72	8.420	2.754	1.005	100	423	6.316	887				
20-24 "	58.965	22.003	869	8.997	294	9.290	3.408	2.943	303	3.707	5.839	1.312				
25-29 "	78.796	27.962	1.362	11.620	672	12.718	5.404	5.691	1.347	7.740	2.156	2.154				
30-34 "	76.306	32.167	1.188	8.300	831	10.805	5.354	6.677	1.164	7.923	300	1.645				
35-39 "	71.756	36.846	1.303	6.358	584	7.877	5.470	5.019	900	6.049	50	1.300				
40-44 "	90.437	54.279	1.365	6.403	623	7.938	5.809	5.622	769	6.283	71	1.205				
45-49 "	101.599	67.247	1.501	5.627	584	6.944	5.923	4.784	508	7.236	40	1.115				
50-54 "	102.353	73.203	1.241	5.280	455	5.863	5.437	3.874	337	5.652	20	982				
55-59 "	72.773	54.925	573	3.274	120	3.547	4.015	1.798	317	3.537	20	647				
60-64 "	55.134	46.613	223	1.397	50	1.456	2.624	573	177	1.779	—	242				
65 και άνω - and over	98.199	91.285	90	915	20	580	2.721	317	112	1.613	—	516				
Δεν δηλώσαν-Not declared	71	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Θήλειες—Females	330.836	245.336	1.044	26.464	331	344	16.641	1.200	2.783	21.117	9.087	6.489				
10-14 ετών—years	6.106	3.875	—	1.172	—	—	176	—	—	141	500	242				
15-19 "	26.414	11.689	130	6.494	10	30	1.591	93	301	1.005	4.371	700				
20-24 "	29.120	11.744	231	4.886	60	51	2.363	190	1.018	3.939	3.489	1.149				
25-29 "	25.297	12.788	91	2.586	31	111	1.931	221	5.480	596	506	773				
30-34 "	26.472	17.488	80	2.391	90	50	1.652	196	208	3.014	81	532				
35-39 "	25.855	19.185	61	2.105	60	2	1.629	134	262	1.922	60	465				
40-44 "	38.435	31.434	170	2.240	20	10	1.956	92	51	1.827	—	635				
45-49 "	39.909	33.992	151	2.049	30	10	1.835	101	63	1.257	—	181				
50-54 "	40.328	35.191	90	1.534	50	60	1.687	80	30	975	10	580				
55-59 "	26.166	23.585	10	582	—	—	1.046	34	—	514	—	368				
60-64 "	19.427	18.224	20	251	—	—	424	51	—	225	—	222				
65 και άνω - and over	27.267	26.101	10	134	—	—	351	1	—	218	—	462				
Δεν δηλώσαν-Not declared	40	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

(1) Άτομα που ζητούν εργασία για πρώτη φορά.

(1) Persons asking work for the first time.

III:36 Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων Economically active population by sex, age groups and by groups of individual occupations

Αιτιολογημένη επίθεση 10% των δαλών της Αεστροφής Π. 1981 - 10% sample elaboration of the 1981 Population Census questionnaires

Table with 11 columns: Φύλο και ομάδες ηλικιών (Sex and age groups), Είδωλο (Total), Ανεργός, Διευθυντική και ανώτερα δευτερεύοντα στελέχη, Τεχνικοί κ.α.α., Εμπορικοί και πωλητές, Απασχολούμενοι στην αγροτική οικονομία, Εργαζόμενοι και βοηθοί, Εργαζόμενοι και βοηθοί, Νέοι, Δεν δηλώσαν επαγγελματικά (Occupation not declared)

ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ - GREECE, TOTAL

Main data table for Greece, Total, with rows for both sexes and females, and columns for various categories and totals.

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	Λοιπών επιστημονικά και ελεύθερα επαγγελματιών, τεχνικών κ.α.α. βιοτεχνικών κ.α.α.α. Professional, technical and related workers	Διαχειριστική και ανώτερη διοικητική στελέχη Administrative and managerial workers	Υπάλληλοι γραφείου κ.α.α. Clerical and related workers	Εμπόρους και πωλητές Tradesmen and sales workers	Ανεξάρτητοι μικροί στην παραγωγή υπηρεσιών Service workers	Γεωργούς, κτηνοτρόφους, αλιευτές, κ.α.α. Farmers, loggers and related workers	Καλλιτέχνες (not in agriculture) and laborers (not in agriculture) and operators of transport means	Εργαζόμενοι χωρίς απασχόληση Workers not classified by occupation	Νέοι (1) New (1)	26.806 Occupations not declared
Αμφότερων των φύλων Both sexes	1.944.803										
10-14 ετών - years	12.154	51	22	121	1.095	947	261	7.255	41	1.850	533
15-19 "	106.486	2.527	411	9.606	11.443	7.841	1.637	54.235	212	17.261	1.702
20-24 "	209.904	19.209	411	43.632	20.920	19.791	2.310	77.548	478	22.445	3.160
25-29 "	277.233	49.177	2.615	52.836	26.783	23.630	3.165	105.338	448	9.646	3.595
30-34 "	275.367	54.835	5.617	47.044	28.824	25.266	3.797	103.908	615	1.829	3.632
35-39 "	214.087	37.133	6.778	31.112	25.174	20.384	4.482	85.573	459	351	2.641
40-44 "	232.477	32.949	9.327	29.827	27.932	26.279	7.010	94.758	253	3.064	3.064
45-49 "	220.707	26.628	10.262	24.273	27.354	25.804	8.993	93.645	519	181	3.048
50-54 "	194.794	19.639	10.258	19.618	26.855	22.844	10.560	81.819	111	111	2.615
55-59 "	113.224	11.495	5.494	11.134	17.114	13.715	7.786	44.767	201	60	1.478
60-64 "	53.944	6.015	2.443	4.763	10.549	6.324	6.113	17.022	81	—	634
65 και άνω - and over	34.247	5.085	1.223	1.410	7.079	3.732	7.807	7.184	24	—	694
Δεν δηλώσαν-Not declared	179	13	—	30	30	32	—	63	1	—	—
Άρρενες—Males	1.407.949	159.826	46.975	145.746	171.577	125.949	52.623	657.104	2.657	27.042	18.450
10-14 ετών - years	8.237	35	—	80	523	342	179	5.534	30	1.223	291
15-19 "	60.462	776	11	2.572	4.963	3.535	1.127	39.307	88	7.250	833
20-24 "	112.141	4.998	244	10.595	9.229	13.029	1.854	59.202	302	10.790	1.898
25-29 "	188.437	23.477	2.205	22.392	19.182	17.550	2.544	92.167	310	6.118	2.492
30-34 "	200.548	33.438	4.775	24.410	21.190	18.252	2.945	91.532	402	1.137	2.467
35-39 "	161.903	24.124	5.750	17.725	19.672	13.672	3.399	75.281	267	200	1.818
40-44 "	175.988	22.227	7.679	19.380	21.665	16.202	5.939	80.189	328	133	2.246
45-49 "	174.475	18.702	8.894	17.934	22.273	16.269	7.152	80.464	361	101	2.325
50-54 "	155.291	13.660	9.013	15.880	22.587	12.589	8.674	70.432	360	50	2.056
55-59 "	93.977	8.573	5.045	9.444	14.439	7.966	6.502	40.730	141	40	1.077
60-64 "	46.499	5.154	2.244	4.170	9.367	4.021	5.337	15.663	59	—	484
65 και άνω - and over	29.844	4.650	1.145	1.144	6.457	2.501	6.911	6.560	13	—	461
Δεν δηλώσαν-Not declared	147	12	—	20	30	21	—	53	1	—	10
Θήλες—Females	536.854	104.930	7.475	129.669	59.575	70.640	11.898	116.011	1.375	26.925	3.356
10-14 ετών - years	3.917	16	—	41	572	605	82	1.721	11	627	242
15-19 "	46.024	1.751	11	7.034	6.480	4.306	510	14.928	124	10.011	869
20-24 "	97.763	14.211	167	33.037	11.691	6.762	456	18.346	176	11.655	1.262
25-29 "	88.796	25.700	410	30.444	7.601	6.080	621	13.171	138	3.528	1.101
30-34 "	74.819	21.397	842	22.634	7.634	7.015	852	12.376	213	692	1.165
35-39 "	52.184	13.009	1.028	13.387	5.502	6.712	1.083	10.292	197	151	823
40-44 "	56.489	10.722	1.648	10.447	6.267	10.077	1.671	14.569	150	120	818
45-49 "	46.232	7.926	1.368	6.339	5.081	9.535	1.841	13.181	158	80	723
50-54 "	39.503	5.979	1.245	3.738	4.268	10.255	1.886	11.387	115	61	569
55-59 "	19.247	2.922	479	1.690	2.675	5.749	1.224	4.047	60	—	401
60-64 "	7.445	861	199	598	1.182	1.231	776	1.359	22	—	150
65 και άνω - and over	4.403	435	78	275	622	1.231	896	624	11	—	211
Δεν δηλώσαν-Not declared	32	1	—	10	—	11	—	10	—	—	—

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - RURAL AREAS							214.729	1.896	25.430	12.435
		40.178	3.706	35.334	38.341	49.633	780.170	780.170				
Αμφοτέρωθεν των φύλων Both sexes	1.201.852	40.178	3.706	35.334	38.341	49.633	780.170	780.170	214.729	1.896	25.430	12.435
10-14 ετών - years	19.089	273	—	41	261	463	10.451	10.451	5.229	10	2.071	603
15-19 "	78.058	3.957	—	1.637	2.137	2.885	33.540	33.540	25.939	190	10.687	970
20-24 "	88.085	9.931	44	5.093	2.678	3.409	33.744	33.744	26.296	238	9.328	1.298
25-29 "	104.093	7.914	103	6.480	3.887	5.575	40.769	40.769	32.454	280	2.752	1.862
30-34 "	102.778	4.894	409	5.908	3.845	5.913	49.385	49.385	27.408	229	381	1.386
35-39 "	97.611	3.893	616	4.018	4.257	4.980	56.011	56.011	21.506	195	90	1.044
40-44 "	128.872	3.011	582	3.591	4.417	6.214	85.838	85.838	22.906	213	71	1.147
45-49 "	141.508	2.411	706	3.662	4.761	6.564	101.326	101.326	20.256	195	40	987
50-54 "	142.681	1.451	561	2.623	3.622	5.003	108.315	108.315	17.173	231	30	1.108
55-59 "	98.939	1.451	397	1.616	3.134	3.434	78.542	78.542	9.698	71	20	738
60-64 "	74.561	974	227	636	1.957	1.644	64.834	64.834	3.899	23	—	357
65 και άνω - and over	125.460	1.469	61	229	2.263	1.248	117.305	117.305	1.965	21	—	925
Δεν δήλωσαν-Not declared	111	—	—	—	—	1	110	110	—	—	—	—
Αρσενες—Males	871.016	27.512	3.426	25.058	29.381	37.341	534.823	534.823	187.619	1.383	16.343	8.130
10-14 ετών - years	12.983	99	—	10	171	246	6.586	6.586	4.077	10	1.531	352
15-19 "	51.644	1.266	—	439	1.104	1.815	21.850	21.850	19.294	130	6.316	597
20-24 "	58.965	5.692	22	1.653	1.434	4.005	22.019	22.019	21.785	124	5.839	818
25-29 "	78.796	5.606	92	3.980	2.889	4.493	27.965	27.965	29.946	200	2.156	1.363
30-34 "	76.306	3.720	388	4.436	2.917	4.538	31.941	31.941	24.972	197	300	1.011
35-39 "	71.756	3.043	565	3.217	3.445	3.698	36.839	36.839	19.312	123	50	787
40-44 "	90.437	2.561	511	3.112	3.463	4.590	54.335	54.335	20.350	162	71	890
45-49 "	101.599	1.962	685	3.388	3.844	4.934	67.322	67.322	17.979	164	40	682
50-54 "	102.353	1.198	366	2.463	3.745	4.244	73.149	73.149	15.433	170	20	637
55-59 "	72.773	924	206	1.540	2.651	2.458	54.938	54.938	9.099	60	20	443
60-64 "	55.134	1.441	61	615	1.716	1.335	46.597	46.597	3.572	22	—	147
65 και άνω - and over	98.199	—	—	205	2.002	984	91.192	91.192	1.800	21	—	493
Δεν δήλωσαν-Not declared	71	—	—	—	—	1	70	70	—	—	—	—
Θήλειες—Females	330.836	12.666	280	10.276	8.960	12.292	245.347	245.347	27.110	513	9.087	4.305
10-14 ετών - years	6.106	174	—	31	90	217	3.865	3.865	1.152	—	500	251
15-19 "	26.414	2.691	—	998	1.033	1.070	11.690	11.690	6.645	60	4.371	373
20-24 "	29.120	4.239	22	3.440	1.244	1.404	11.725	11.725	4.511	114	3.489	480
25-29 "	25.297	2.308	41	2.500	998	1.082	12.784	12.784	2.508	80	5.06	490
30-34 "	26.472	1.174	21	1.472	928	1.375	17.444	17.444	2.526	32	81	375
35-39 "	25.855	850	51	801	812	1.282	19.172	19.172	2.194	72	40	257
40-44 "	38.435	650	71	479	954	1.624	31.503	31.503	2.556	51	—	347
45-49 "	39.909	449	21	274	917	1.630	34.004	34.004	2.277	31	—	303
50-54 "	40.328	253	31	160	881	1.359	35.166	35.166	1.740	61	10	295
55-59 "	25.166	50	31	76	621	676	23.604	23.604	599	11	—	220
60-64 "	19.427	28	21	21	261	309	18.237	18.237	327	—	—	220
65 και άνω - and over	27.267	—	—	24	241	264	26.113	26.113	165	—	—	432
Δεν δήλωσαν-Not declared	40	—	—	—	—	—	40	40	—	—	—	—

(1) Άτομα που ζητούν εργασία για πρώτη φορά.

(1) Persons asking work for the first time.

III: ~~37~~ Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και θέση στο επάγγελμα
Economically active population by sex, age groups and occupational status

Δειγματοληπτική εκτίμηση 10% των δελτίων της Απογραφής Πληθυσμού, 1931 — 10% sample elaboration of the 1931 Population Census questionnaires

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	Εργοδότες Employers	Εργαζόμενοι για λογαριασμό τους Own-account workers	Συμβοσθόντες και μη απαιθώμενοι μέλη της οικογένειας Non-paid family members	Μισθωτοί Salaried employees	Νέοι (1) New (1)	Δεν δήλωσαν θέση στο επάγγελμα Occupational status not declared
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ — GREECE, TOTAL							
Αμφότερων των φύλων — Both sexes	3.543.797	101.461	1.164.537	394.008	1.730.298	89.036	64.457
10 - 14 ετών - years	36.125	21	1.259	13.034	16.072	4.353	1.304
15 - 19 " "	210.737	248	10.153	45.558	118.830	31.780	4.161
20 - 24 " "	331.792	2.150	33.281	42.718	211.667	35.498	6.491
25 - 29 " "	427.100	9.441	85.520	39.510	270.831	13.709	8.081
30 - 34 " "	423.216	14.975	113.910	35.773	247.821	2.404	8.333
35 - 39 " "	351.120	14.613	115.578	52.175	182.224	481	6.043
40 - 44 " "	409.590	16.566	146.176	42.336	197.579	354	6.579
45 - 49 " "	409.053	14.957	158.746	42.316	185.924	251	6.859
50 - 54 " "	380.597	12.834	164.192	38.443	158.264	151	6.713
55 - 59 " "	240.496	7.078	115.281	24.205	89.685	60	4.187
60 - 64 " "	145.768	4.534	87.158	16.564	35.217	—	2.294
65 και άνω - and over	177.901	4.054	133.119	21.366	16.066	—	3.294
Δεν δήλωσαν - Not declared	302	—	164	10	118	—	10
Άρρενες — Males	2.584.582	92.605	1.048.883	123.896	1.225.724	49.134	44.340
10 - 14 ετών - years	24.535	10	836	3.381	11.432	3.064	813
15 - 19 " "	128.832	167	7.277	30.489	73.004	15.713	2.181
20 - 24 " "	193.022	1.616	26.536	26.671	115.819	18.820	3.568
25 - 29 " "	302.497	8.235	74.197	21.832	183.471	9.232	5.538
30 - 34 " "	312.106	13.596	100.360	11.789	179.165	1.540	5.654
35 - 39 " "	264.118	13.560	104.814	6.617	134.529	270	4.328
40 - 44 " "	304.294	15.159	133.372	4.775	146.227	221	4.537
45 - 49 " "	312.976	13.943	147.221	3.033	143.432	141	5.206
50 - 54 " "	292.118	11.908	150.161	2.210	122.733	70	5.036
55 - 59 " "	189.915	6.462	105.378	1.628	73.148	60	3.244
60 - 64 " "	116.199	4.175	79.179	1.671	29.397	—	1.771
65 και άνω - and over	143.740	3.774	119.423	4.290	13.281	—	2.471
Δεν δήλωσαν - Not declared	230	—	134	10	86	—	—
Θήλειες — Females	959.215	8.856	115.654	270.112	504.574	39.902	20.117
10 - 14 ετών - years	11.590	11	423	4.653	4.640	1.289	576
15 - 19 " "	81.905	81	2.876	15.069	45.826	16.067	1.984
20 - 24 " "	138.770	524	6.745	16.047	95.848	16.673	2.938
25 - 29 " "	124.603	1.206	11.323	17.678	87.360	4.477	2.558
30 - 34 " "	111.110	1.379	13.550	23.984	68.656	864	2.677
35 - 39 " "	87.002	1.053	10.764	25.558	47.695	211	1.721
40 - 44 " "	105.296	1.407	12.804	37.561	51.352	130	2.042
45 - 49 " "	96.077	1.014	11.525	39.283	42.492	110	1.653
50 - 54 " "	88.479	926	14.031	36.233	35.531	81	1.677
55 - 59 " "	50.581	616	9.908	22.577	16.537	—	943
60 - 64 " "	29.569	359	7.979	14.893	5.820	—	518
65 και άνω - and over	34.161	280	13.696	16.576	2.785	—	824
Δεν δήλωσαν - Not declared	72	—	30	—	32	—	10
ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ — URBAN AREAS							
Αμφότερων των φύλων — Both sexes	1.944.803	82.212	436.109	47.347	1.286.999	53.967	38.169
10 - 14 ετών - years	12.154	—	456	909	8.257	1.850	683
15 - 19 " "	106.486	185	4.728	5.940	75.795	17.261	2.577
20 - 24 " "	209.904	1.689	18.243	7.193	156.003	22.445	4.331
25 - 29 " "	277.233	2.693	47.610	6.464	200.603	9.646	5.217
30 - 34 " "	275.367	12.390	61.658	5.495	188.322	1.829	5.673
35 - 39 " "	214.087	11.899	55.137	4.482	138.332	351	3.886
40 - 44 " "	232.477	12.993	59.935	4.961	150.231	253	4.104
45 - 49 " "	220.707	12.049	57.915	4.291	142.191	181	4.100
50 - 54 " "	194.794	10.450	54.633	3.838	121.976	111	3.000
55 - 59 " "	113.224	5.908	34.886	1.840	68.513	40	2.037
60 - 64 " "	53.944	3.706	22.106	1.084	26.022	—	1.025
65 και άνω - and over	34.247	3.250	18.729	850	10.668	—	750
Δεν δήλωσαν - Not declared	179	—	73	—	106	—	—

Πίνακας - Table III:37 Συνέχεια - Continued

Όλα και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	Εργοδότες Employers	Εργαζόμενοι για λογαριασμό τους Own - account workers,	Συμβολοθόνη και μη αμειβόμενα μέλη της οικογένειας Non - paid family members	Μισθωτοί Salaried employees	Νέοι (1) New (1)	Δεν δήλωσαν θέση στο επάγγελμα Occupational status not declared
Άνδρες - Males	1.407.949	74.556	381.730	17.886	881.630	27.042	25.105
10 - 14 ετών - years	8.237	—	315	717	5.594	1.223	388
15 - 19 " "	60.462	155	3.250	4.569	43.915	7.250	1.323
20 - 24 " "	112.141	1.232	13.776	4.734	79.296	10.790	2.813
25 - 29 " "	188.437	6.643	39.358	3.149	129.748	6.118	3.421
30 - 34 " "	200.548	11.156	51.871	1.489	131.276	1.137	3.619
35 - 39 " "	161.903	10.951	48.244	805	99.117	200	2.586
40 - 44 " "	175.988	11.762	53.204	484	107.641	139	2.764
45 - 49 " "	174.475	11.150	52.666	511	107.072	101	2.975
50 - 54 " "	155.291	9.667	49.652	500	92.577	50	2.845
55 - 59 " "	93.977	5.376	31.769	296	54.970	40	1.526
60 - 64 " "	46.499	3.421	20.349	239	21.663	—	827
65 και άνω - and over	29.844	3.043	17.203	393	8.687	—	518
Δεν δήλωσαν - Not declared	147	—	73	—	74	—	—
Θήλειες - Females	536.854	7.656	54.379	29.461	405.369	26.925	13.064
10 - 14 ετών - years	3.917	—	141	192	2.663	627	294
15 - 19 " "	46.024	30	1.478	1.371	31.880	10.011	1.254
20 - 24 " "	97.763	457	4.467	2.459	76.707	11.655	2.018
25 - 29 " "	88.796	1.050	8.252	3.315	70.855	3.528	1.796
30 - 34 " "	74.819	1.234	9.787	4.006	57.046	692	2.054
35 - 39 " "	52.184	948	6.893	3.677	39.215	151	1.300
40 - 44 " "	56.489	1.231	6.731	4.477	42.590	120	1.340
45 - 49 " "	46.232	899	5.249	3.780	35.099	80	1.125
50 - 54 " "	39.503	783	4.981	3.338	29.399	61	941
55 - 59 " "	19.247	532	3.117	1.544	13.543	—	511
60 - 64 " "	7.445	285	1.757	845	4.359	—	199
65 και άνω - and over	4.403	207	1.526	457	1.981	—	232
Δεν δήλωσαν - Not declared	32	—	—	—	32	—	—

ΗΜΙΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - SEMI-URBAN AREAS

Αμφότερων των φύλων - Both sexes	397.142	7.991	157.918	46.535	166.427	9.639	8.632
10 - 14 ετών - years	4.862	10	201	1.822	2.246	472	131
15 - 19 " "	26.193	22	1.795	5.954	14.145	3.832	445
20 - 24 " "	33.803	190	4.789	5.101	19.037	3.720	966
25 - 29 " "	45.774	757	11.705	4.663	26.267	1.311	1.071
30 - 34 " "	45.071	1.152	14.615	4.384	23.695	194	1.031
35 - 39 " "	39.422	1.037	15.683	4.230	17.503	40	929
40 - 44 " "	48.241	1.480	21.098	5.258	19.578	30	797
45 - 49 " "	46.836	1.266	22.419	5.310	16.888	30	925
50 - 54 " "	43.122	971	23.496	4.171	13.669	10	805
55 - 59 " "	28.333	536	16.166	2.558	8.366	—	707
60 - 64 " "	17.263	298	11.694	1.509	3.393	—	269
65 και άνω - and over	18.188	272	14.256	1.575	1.629	—	456
Δεν δήλωσαν - Not declared	12	—	1	—	11	—	—
Άρρενες - Males	305.617	7.470	145.020	15.281	125.863	5.749	6.234
10 - 14 ετών - years	3.315	—	120	1.132	1.662	310	91
15 - 19 " "	16.726	1	1.230	3.934	9.173	2.147	241
20 - 24 " "	21.916	177	3.889	3.170	11.975	2.191	514
25 - 29 " "	35.264	692	10.678	2.709	19.473	958	754
30 - 34 " "	35.252	1.099	13.316	1.500	18.497	103	737
35 - 39 " "	30.459	984	14.300	798	13.606	20	751
40 - 44 " "	37.869	1.394	19.610	865	15.745	20	535
45 - 49 " "	36.902	1.202	21.007	251	13.701	—	741
50 - 54 " "	34.474	899	21.711	196	11.056	—	607
55 - 59 " "	23.165	504	14.927	190	6.932	—	612
60 - 64 " "	14.566	267	11.028	277	2.701	—	293
65 και άνω - and over	15.697	251	13.198	559	1.334	—	358
Δεν δήλωσαν - Not declared	12	—	1	—	11	—	—

Πίνακας - Table III:37 Συνέχεια - Continued

Φύλο και ομάδες ηλικιών Sex and age groups	Σύνολο Total	Εργοδότες Employers	Εργαζόμενοι για λογαριασμό τους Own - account workers	Συμβουθούνα και μη αμειβόμενα μέλη της οικογένειας Non - paid family members	Μισθωτοί Salaried employees	Νέοι (1) New (1)	Δεν δήλωσαν θέση στο επάγγελμα Occupational status not declared
Θήλειες - Females	91.525	521	12.898	31.254	40.564	3.890	2.398
10 - 14 ετών - years	1.567	10	81	690	584	162	40
15 - 19 " " "	9.467	21	565	2.020	4.972	1.685	204
20 - 24 " " "	11.887	13	900	1.931	7.062	1.529	452
25 - 29 " " "	10.510	65	1.027	1.954	6.794	353	317
30 - 34 " " "	9.819	53	1.299	2.884	5.198	91	294
35 - 39 " " "	8.963	53	1.383	3.432	3.897	20	178
40 - 44 " " "	10.372	86	1.488	4.693	3.833	10	262
45 - 49 " " "	9.936	64	1.412	5.059	3.187	30	184
50 - 54 " " "	8.648	72	1.780	3.975	2.613	10	198
55 - 59 " " "	5.168	32	1.239	2.368	1.434	—	95
60 - 64 " " "	2.697	31	666	1.232	692	—	76
65 και άνω - and over	2.491	21	1.058	1.016	298	—	98
Δεν δήλωσαν - Not declared	—	—	—	—	—	—	—

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - RURAL AREAS

Αμφότερων των φύλων - Both sexes	1.201.852	11.258	570.510	300.126	276.872	25.430	17.658
10 - 14 ετών - years	19.089	11	602	10.303	5.569	2.031	573
15 - 19 " " "	78.058	41	3.630	33.664	28.890	10.687	1.146
20 - 24 " " "	88.085	261	10.249	30.424	36.627	9.328	1.196
25 - 29 " " "	104.093	991	26.205	28.383	43.961	2.752	1.801
30 - 34 " " "	102.778	1.433	37.637	25.894	35.804	381	1.629
35 - 39 " " "	97.611	1.677	44.758	23.463	26.389	90	1.234
40 - 44 " " "	128.872	2.093	65.143	32.117	27.770	71	1.678
45 - 49 " " "	141.508	1.642	78.412	32.715	26.865	40	1.834
50 - 54 " " "	142.681	1.413	86.063	30.434	22.619	30	2.122
55 - 59 " " "	98.939	634	64.229	19.807	12.806	20	1.443
60 - 64 " " "	74.561	530	53.358	13.971	5.802	—	900
65 και άνω - and over	125.466	532	100.134	18.941	3.769	—	2.090
Δεν δήλωσαν - Not declared	111	—	90	10	1	—	10
Άρρενες - Males	871.016	10.579	522.133	90.729	218.231	16.343	13.001
10 - 14 ετών - years	12.983	10	401	6.532	4.176	1.531	333
15 - 19 " " "	51.644	11	2.797	21.986	19.916	6.316	618
20 - 24 " " "	58.965	207	8.871	18.767	24.548	5.839	733
25 - 29 " " "	78.796	900	24.161	15.974	34.250	2.156	1.355
30 - 34 " " "	76.306	1.341	35.173	8.800	29.392	300	1.300
35 - 39 " " "	71.756	1.625	42.270	5.014	21.806	50	991
40 - 44 " " "	90.437	2.003	60.558	3.726	22.841	71	1.238
45 - 49 " " "	101.599	1.591	73.548	2.271	22.659	40	1.490
50 - 54 " " "	102.353	1.342	78.793	1.514	19.100	20	1.584
55 - 59 " " "	72.773	582	58.677	1.142	11.246	20	1.106
60 - 64 " " "	55.134	487	47.802	1.155	5.033	—	657
65 και άνω - and over	98.199	480	89.022	3.838	3.263	—	1.596
Δεν δήλωσαν - Not declared	71	—	60	10	1	—	—
Θήλειες - Females	330.836	679	48.377	209.397	58.641	9.087	4.655
10 - 14 ετών - years	6.106	1	201	3.771	1.393	500	240
15 - 19 " " "	26.414	30	833	11.678	8.974	4.371	528
20 - 24 " " "	29.120	54	1.378	11.657	12.079	3.489	463
25 - 29 " " "	25.297	91	2.044	12.409	9.711	596	446
30 - 34 " " "	26.472	92	2.464	17.094	6.412	81	329
35 - 39 " " "	25.855	52	2.488	18.449	4.583	40	243
40 - 44 " " "	38.435	90	4.585	28.391	4.929	—	440
45 - 49 " " "	39.909	51	4.864	30.444	4.206	—	344
50 - 54 " " "	40.328	71	7.270	28.920	3.519	10	538
55 - 59 " " "	26.166	52	5.552	18.665	1.560	—	337
60 - 64 " " "	19.427	43	5.556	12.816	769	—	243
65 και άνω - and over	27.267	52	11.112	15.103	506	—	494
Δεν δήλωσαν - Not declared	40	—	30	—	—	—	10

(1) Άτομα που ζητούν εργασία για πρώτη φορά.

(1) Persons asking work for the first time.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Πίνακας που δείχνει τους γάμους που τελέστηκαν στο Ν. Αχαΐας στο χρονικό διάστημα 1965-1985.

Ν. ΑΧΑΪΑΣ ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙ- ΑΤΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ
1965	1771	1125	45	601
1966	1655	1097	32	526
1967	1880	1209	33	638
1968	1619	988	34	597
1969	1791	1159	34	598
1970	1643	1069	37	537
1971	1719	1177	32	510
1972	1566	1112	22	432
1973	1833	1323	19	491
1974	1761	1281	23	457
1975	1920	1425	30	465
1976	1640	1171	34	435
1977	1917	1388	39	490
1978	1854	1434	27	393
1979	2195	1744	32	419
1980	1843	1380	21	442
1981	1912	1478	26	408
1982	1787	1384	35	368
1983	1881	1462	21	398
1984	1560	1171	25	364
1985	1785	1410	28	347

Στατιστική Υπηρεσία Πατρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Πληθυσμός

Ν. Αχαΐας

Επιφάνεια, πραγματικός πληθυσμός και πυκνότητα.

έτος	Αριθμ. κατοικ.	αύξηση %		κάτοικοι κατά χλμ.	
		έτος	ποσοστά	έτος	
1951	228.871	1951-61	4,5	1951	71,3
1961	239.206	1961-71	0,3	1961	74,5
1971	239.859	1971-81	14,3	1971	74,4
1981	275.193	—	—	1981	84,1

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Αστικός, ημι-αστικός και αγροτικός πληθυσμός

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΙΚΟΣ	ΗΜΙ-ΑΣΤΙΚ.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ	Κ Α Τ Α Ν Ο Μ Η			
					ΣΥΝΟΛ.	ΑΣΤΙΚ.	ΗΜΙ.	ΑΓΡ.
1961	239.859	144.603	3.684	91.572	100,0	60,3	1,5	38,2
1971	275.193	180.319	5.185	89.689	100,0	65,5	1,9	32,6
1981	239.206	124.942	8.416	105.848	—	52,2	3,5	44,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Πεδινός, ημιορεινός και ορεινός πληθυσμός

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΕΔΙΝΟΣ	ΗΜΙ-ΟΡΕΙΝ.	ΟΡΕΙΝΟΣ	Κ Α Τ Α Ν Ο Μ Η			
					ΣΥΝΟΛ.	ΠΕΔΙΝ.	ΗΜΙΟΡ.	ΟΡΕΙΝ.
1971	239.859	184.246	15.402	40.211	100,0	76,81	6,42	16,77
1981	275.193	218.907	14.634	41.652	100,0	79,55	5,31	15,14

Στατιστική Υπηρεσία Πατρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Τηλεθυσμός

N. Αχαΐας

Πραγματικός τηλεθυσμός της πόλης 10.000 κατ. και άνω κατά την απογραφή 1971-1961.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	1 9 6 1			1 9 7 1			1 9 8 1		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΓΚΕΝ.	ΔΙΕΣΤΑΡ.	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΓΚΕΝ.	ΔΙΕΣΤΑΡ.	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΓΚΕΝ.	ΔΙΕΣΤ.
Πάτρα	103.985	103.003	982	120.847	120.201	646	154.596	154.369	227
Άγιο	229.698	22.376	322	23.756	23.697	59	25.723	25.609	114

Στατιστική υπηρεσία Πατρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Πίνακας που δείχνει τον ετήσιο αριθμό γεννήσεων κατά τόπου μόνιμης κατοικίας μητρός στο Ν. Αχαΐας στο χρονικό διάστημα 1965-1985.

Ν. ΑΧΑΪΑΣ ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙ - ΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ
1965	4.920	2.602	111	1.577
1966	4.325	2.648	134	1.543
1967	4.554	2.787	102	1.665
1968	4.609	2.922	119	1.568
1969	4.556	2.889	119	1.548
1970	4.317	2.802	119	1.396
1971	4.151	2.597	110	1.444
1972	4.134	2.699	76	1.359
1973	4.045	2.713	60	1.272
1974	4.249	2.845	74	1.330
1975	4.213	2.891	68	1.254
1976	4.677	3.356	97	1.224
1977	4.223	3.036	85	1.102
1978	4.326	3.209	96	1.021
1979	4.511	3.337	105	1.069
1980	4.644	3.462	112	1.070
1981	4.734	3.592	82	1.065
1982	4.843	4.064	63	716
1983	4.919	4.308	56	555
1984	4.673	4.068	67	538
1985	4.172	3.458	82	632

Στατιστική υπηρεσία Πατρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Πίνακας που δείχνει τον αριθμό των ατόμων που μετανάστευαν στο εξωτερικό κατά φύλο στο Ν. Αχαΐας, κατά μόνιμο και προσωρινό

ΕΤΟΣ	ΜΟΝΙΚΟΣ			ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ
1965	2.168	1.269	899	639	633	6
1966	1.622	917	705	715	712	3
1967	833	462	371	720	717	3
1968	743	396	347	713	702	11
1969	1.126	650	476	892	886	6
1970	1.094	661	433	908	897	11
1971	815	461	354	827	819	8
1972	570	315	255	770	747	23
1973	417	210	207	1108	1083	25
1974	--	--	--	---	---	--
1975	328	199	129	1129	1057	72
1976	298	189	109	1095	1057	38
1977	200	127	73	794	763	31

Τα στοιχεία του έτους 1977 αναφέρονται μόνο στην περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου. Από του μηνός Οκτωβρίου 1977, δεν συγκεντρώνονται πλέον στοιχεία μεταναστεύσεως και παλλινοστήσεως των Ελλήνων υπηκόων, λόγω περικοπής των σχετικών στατιστικών ερωτημάτων εκ των δελτίων "αφύξεως" και "αναχωρήσεως" ταξιδιωτών εξωτερικού, δυνάμει της υπ' αριθμ. 9768/1-109029/15-4-1977 Υ.Α (Φ.Ε.Κ. 391) Για το έτος 1974 δεν βρέθηκαν στοιχεία.

Στατιστική Υπηρεσία Πατρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Πίνακας που δείχνει τους θανάτους στο Ν. Αχαΐας στο χρονικό διάστημα 1965-1985.

Ν. ΑΧΑΪΑΣ ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΙΚΕΣ	ΗΜΙ- ΑΣΤΙΚΕΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ
1965	1.896	1.012	55	829
1966	2.003	1.099	49	855
1967	1.991	1.081	45	865
1968	2.127	1.127	42	958
1969	1.988	1.068	48	872
1970	2.132	1.138	49	945
1971	1.997	1.126	44	837
1972	2.113	1.131	42	940
1973	2.194	1.268	25	901
1974	2.200	1.230	22	948
1975	2.190	1.232	39	919
1976	2.225	1.236	34	1.007
1977	2.220	1.197	37	955
1978	2.206	1.247	27	932
1979	2.216	1.275	36	905
1980	2.328	1.318	38	972
1981	2.272	1.307	28	937
1982	2.307	1.356	23	928
1983	2.484	1.414	49	1.021
1984	2.358	1.348	39	971
1985	2.565	1.522	37	1.006

Εργασίες Πρωτοδικείων

ΔΙΑΖΥΓΙΑ

Οι εργασίες των Πρωτοδικείων εμφανίζονται σε αναλυτικούς πίνακες όπως και η πορεία των υποθέσεων, οι εκδοθείσες αποφάσεις κατά διαδικασία και δικονομικές διακρίσεις, οι εκδοθείσες αποφάσεις με τις ειδικές διαδικασίες κατά αντικείμενο, σημειώνεται η διάρκεια της δίκης το αποτέλεσμα των εφέσεων που εκδικάστηκαν από τα Πρωτοδικεία, το αντικείμενο της διαφοράς των οριστικών αποφάσεων.

Κατά το έτος 1985, για 154.323 εισαχθείσες υποθέσεις στα Πρωτοδικεία, ποσοστό 30,6% συμβιβάστηκαν, ματαιώθηκαν κ.λ.π. ενώ ποσοστό 48,6% συζητήθηκαν το ίδιο έτος εκδόθηκαν 68.999 αποφάσεις από τις οποίες ποσοστό 69,1% εκδοθηκαν κατά την τακτική διαδικασία και ποσοστό 30,9% κατά την εκουσία. Επίσης εκδόθηκαν 3.531 οριστικές αποφάσεις για υποθέσεις διοικητικής φύσεως (εκλογικές κ.λ.π) και 96.547 αποφάσεις των ειδικών διαδικασιών (αποδόσεις μισθίου, συναλλαγματικές κ.λ.π).

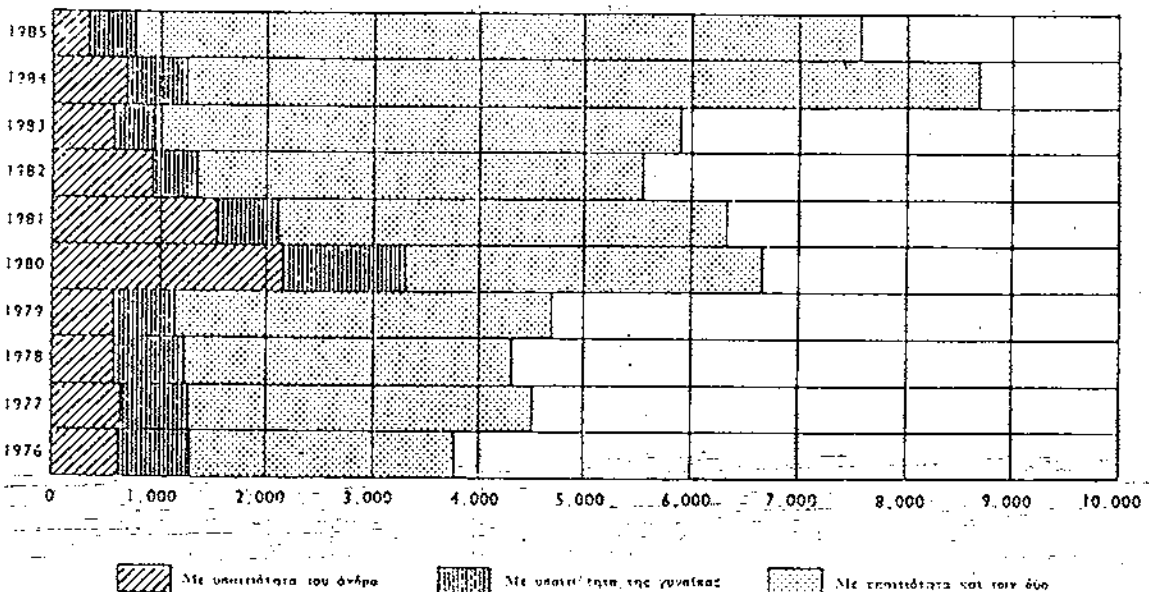
Στο ίδιο χρονικό διάστημα εκδόθηκαν 7.675 οριστικές αποφάσεις διαζυγίων από τις οποίες 7.568 απήγγειλαν το διαζύγιο και 107 απέρριψαν την αγωγή διαζυγίου. Σχετ. στατιστικά στοιχεία για τα έτη '81-885, με αναφορά και στα στοιχεία του έτους 1976, δίνονται στους παρακάτω πίνακες.

(Πίνακας 11,12,13 σελ. 161).

Πίνακας 9 Οριστικές αποφάσεις κατά λόγο διαζυγίου και διάρκεια λυθέντος γάμου

Διάρκεια λυθέντος γάμου	Λόγοι διαζυγίου													
	Γενικό σύνολο	Σύμφωνα με το Ν. 1329/83					Σύμφωνα με τις προϋπάρχουσες διατάξεις							
		Ισχυρός κλονισμός					Συναινετικό	Δεν δηλώθηκε ο λόγος	Πιστογέλια	Κακό-θουλη εγκατάλειψη	Ισχυρός κλονισμός	Αυτόματα Ν. 808/79	Άλλοι νόμιμοι λόγοι	Δε Δηλ. Οργ. α λθ.
		Σύνολο	Μισαγεία	Κακό-θουλη εγκατάλειψη	Υπερτραπέζης διάσπαση	Άλλοι νόμιμοι λόγοι								
Σύνολο	7.568	1.942	25	94	797	1.026	4.598	22	23	57	671	237	10	
Μέχρι 2 ετών	631	131	2	3	4	122	460				34			
από αυτούς μέχρι 1 έτους	71	32		1	2	29	35				4			
" " 1-2 ετών	560	99	2	2	2	93	431				30			
2-3 ετών	1.307	174		19	15	140	1.010	3		3	34		2	
από αυτούς 2-3 ετών	452	56		7	4	43	368			1	25		2	
" " 3-4 "	441	47		6	3	38	361			2	31			
" " 4-5 "	414	71		6	8	57	311	3			28			
5-10 ετών	1.810	373		25	123	218	1.239	1	7	13	131	87	1	
από αυτούς 5-8 ετών	440	90	3	4	17	62	303		1	2	43	1		
" " 8-7 "	396	70	2	4	19	43	284	1		2	37	2		
" " 7-8 "	375	68	1	5	25	37	269		2	3	33	10		
" " 8-9 "	303	72		4	28	40	195			4	27	5		
" " 9-10 "	316	75	3	4	34	34	208		4	2	21	5	1	
10 ετών και πλέον	3.105	1.117	14	47	693	463	1.593	6	15	61	334	209	7	
από αυτούς 10-15 ετών	1.244	315	7	18	133	160	737	2	6	14	128	36	3	
" " 15-20 "	871	267	5	10	141	111	445	3	5	8	97	43	2	
" " 20 ετών και πλέον	1.990	535	2	19	349	192	413	1	4	19	139	130	2	
Λγτισση	395	115			32	83	230		12	1	18	1		

Πίνακας 10 ΔΙΑΖΥΓΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 11 Έργασίες Πρωτοδικείων

Έτος	Υποθέσεις ιδιωτικού δικαίου									Εκδοθείσες αποφάσεις βάσει των ειδικών διαδικασιών	Αναλογία % εκληθείσων αποφάσεων	
	Αριθμός υποθέσεων :			Εκδοθείσες αποφάσεις		Αναλογία % οριστικών αποφάσεων τακτικής διαδικασίας που εκδόθηκαν σε Α' βαθμό μέσα σε :			Εκτελεσθείσες		Μεταρρυθμισθείσες	
	Εισαγγελίες προς κρίση	Πρωτοδικεία	Υποεργασίες προς εκδίκαση	Σύνολο	Αναλογία %		1 έτος	1 έτος και άνω				Μη δηλωθέν χρονικό διάστημα
					Οριστικές	Προδικαστικές						
.....	165.739	146.309	19.430	65.431	69,8	30,2	81,3	18,7	0,0	95.262	61,7	38,3
.....	182.790	158.116	24.674	76.697	69,7	30,3	80,4	18,3	1,3	147.121	63,0	37,0
.....	176.972	149.763	27.207	80.708	68,2	31,8	88,6	11,3	0,1	136.030	60,8	39,2
.....	172.660	144.195	28.465	82.876	69,4	30,6	89,8	10,2	0,0	154.913	58,9	41,1
.....	173.897	153.876	20.021	88.879	69,9	30,1	84,6	15,0	0,4	125.061	56,8	43,2
.....	154.323	132.083	22.240	68.999	76,2	23,8	82,5	17,3	0,2	96.547	59,7	40,3

ΠΙΝΑΚΑΣ 12 Κίνηση πτωχεύσεων

Έτος	Εκτελεσθείσες - πτωχεύσεις ανάλογα με :								Πτωχεύσεις για τις οποίες παρατάθηκαν οι επαληθεύσεις	Βεβαιωθέν ποσό παθητικού (σε χιλιάδες δραχμές)
	Ιδιότητα πτωχευομένων				Κλάδο οικονομικής δραστηριότητας					
	Σύνολο	Ατομικές επιχειρήσεις	Προσωπικές εταιρίες	Ανώνυμες εταιρίες	Σύνολο	Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, σπουχία	Βιομ.-βιοτεχν., Οικοδ. επιχειρ. και Δημ. έργα	Εμπόριο κλπ.		
.....	413	301	61	51	413	7	148	258	143	720.105
.....	770	486	138	146	770	15	261	494	148	2.318.927
.....	749	483	112	152	749	17	256	476	153	4.583.963
.....	896	517	155	224	896	11	317	568	185	14.533.665
.....	973	599	180	194	973	15	372	586	183	10.193.347
.....	693	407	110	176	693	7	220	466	150	8.905.335

ΠΙΝΑΚΑΣ 13 Κίνηση διαζυγίων

Έτος	Οριστικές αποφάσεις			Αναλογία % των γάμων που διαλύθηκαν σύμφωνα με το Ν. 1329/83, κατά λόγο διαζυγίου						
	Σύνολο	Απώγαμια διαζυγία	Απώγαμια την αγωγή	Ισχυρός κλονισμός					Συναινετικό	Δεν δηλώθηκε αιτία
				Μοιχεία		Κακόβουλη εγκατάλειψη	Υπερτετραετής διασπαση	Άλλοι νόμιμοι λόγοι		
				Του άνδρα	Της γυναίκας					
.....	4.066	3.768	298	—	—	—	—	—	—	—
.....	6.346	6.349	197	—	—	—	—	—	—	—
.....	5.761	5.558	203	—	—	—	—	—	—	—
.....	6.963	5.907	156	—	—	—	—	—	—	—
.....	8.760	8.672	88	0,1	0,2	0,5	7,0	6,9	58,9	0,7
.....	7.673	7.568	107	0,1	0,2	1,3	10,5	13,6	60,7	0,3

(Συνέχεια του πίνακα)

Έτος	Αναλογία % των γάμων που διαλύθηκαν σύμφωνα με τις προ- ισχυρούς διατάξεις, κατά λόγο διαζυγίου						Αναλογία % των περιπτώσεων που κηρύχθηκε υπαίτιος			
	Μοιχεία		Κακόβουλη εγκατάλειψη	Ισχυρός κλονισμός	Ν. 808/79 (Αυτόματος)	Άλλοι νόμιμοι λόγοι	Δεν δηλώθηκε αιτία	Ο άνδρας	Η γυναίκα	Και οι δύο
	Του άνδρα	Της γυναίκας								
	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	0,5	1,4	15,8	60,9	—	0,4	1,0	16,9	17,6	65,5
.....	0,1	0,5	5,9	68,3	16,4	0,1	8,7	21,2	9,1	66,7
.....	0,1	0,7	4,6	75,4	9,2	0,1	8,9	16,9	7,5	73,6
.....	0,3	0,6	4,8	77,7	3,1	0,2	13,3	9,7	6,4	81,9
.....	0,1	0,5	2,1	17,3	1,5	0,1	4,0	8,0	6,3	81,7
.....	0,1	0,2	0,8	8,9	3,1	0,1	0,1	4,7	5,3	90,0

Πίνακας 14. Εισαχθείσες υποθέσεις ιδιωτικού δικαίου και πορεία αυτών κατά Πρωτοδικείο.

Πρωτοδικείο	Εισαχθείσες προς κρίση υποθέσεις			Πορεία των υποθέσεων αυτών				
	Σύνολο	Εγκριτικές από προηγούμενο έτος	Εγγυηθείσες κατά το έτος αυτό	Ματαιωθείσες (λόγω διαγραφής κλπ.)	Παραπομπές (για πραγματικό συμβιβασμό, παραίτητως κλπ.)	Ευζητηθείσες	Αναβληθείσες	Υπελειθείσες προς εκδίκαση
Γενικό σύνολο	17.538	2.195	75.343	3.327	479	8.604	1.604	3.630
Όλο Εφετείου Παισίων	6.875	1.051	5.824	1.361	254	3.092	57	2.111
Παισίων	2.111	217	1.894	523	30	1.118	187	333
Αγρινίου	945	130	815	112	23	466	160	184
Αμαλιάδος	1.905	165	1.740	166	16	916	418	389
Ζακύνθου	427	38	389	173	1	248	5	—
Ηλείας	1.736	127	1.609	246	27	1.146	317	—
Καλαβρύτων	266	—	266	41	5	140	80	—
Κορινθίας	770	114	656	71	16	332	187	164
Κυθήρων	487	22	465	91	16	244	93	43
Μεσολογγίου	2.016	331	1.685	537	91	902	—	486

Πίνακας 15. Εκδοθείσες αποφάσεις κατά δικονομικές διακρίσεις και Διοικητικό Πρωτοδικείο

Πρωτοδικείο	Εκδοθείσες αποφάσεις						Πρόδικαστικές, αναβληθείσες, ανασυμμόρφωτες κλπ.	Νόμος 820/78
	Σύνολο	Οριστικές, από τις οποίες				Πρόδικαστικές, αναβληθείσες, ανασυμμόρφωτες κλπ.		
		Διέχθηκαν την προσφυγή κλπ.		Απέφυξαν την προσφυγή κλπ.				
		Εν όλω	Εν μέρει	Τύπος	Ουσία			
Γενικό σύνολο	42.680	9.238	11.051	5.837	10.224	8.903	427	
Όλο Εφετείου Παισίων	3.123	668	972	419	573	439	—	
Παισίων	1.091	272	300	130	269	120	—	
Αγρινίου	230	84	57	53	8	28	—	
Ιωαννίνων	434	70	129	97	83	75	—	
Κερκυρας	748	114	242	105	164	121	—	
Μεσολογγίου	269	31	108	29	19	82	—	
Πύργου	311	97	136	35	32	—	—	

Πίνακας 16. Εκδοθείσες αποφάσεις Πρωτοδικείων κατά διαδικασία και Πρωτοδικείο

Πρωτοδικείο	Επί υποθέσεων ιδιωτικού δικαίου						Επί υποθέσεων διοικητικής φύσεως
	Σύνολο	Τακτικές διαδικασίες			Εκουσίας διαδικασίες		
		Πρόδικαστικές	Οριστικές, γενικώς		Πρόδικαστικές	Οριστικές	
			Απορρίπτουσες την αγωγή ως διαδικαστική πράξη	Απαφαιρούμενες επί της ουσίας			
Γενικό σύνολο	1.252	717	153	1.223	80	1.311	313
Όλο Εφετείου Παισίων	1.819	287	87	939	16	516	72
Παισίων	444	51	1	173	3	216	58
Αγρινίου	220	38	6	103	—	73	24
Αμαλιάδος	496	115	40	220	31	90	26
Ζακύνθου	181	24	2	64	23	68	25
Ηλείας	253	47	20	128	4	54	40
Καλαβρύτων	120	20	3	32	1	64	2
Κορινθίας	198	75	—	68	1	54	27
Κυθήρων	190	24	2	82	—	82	5
Μεσολογγίου	311	66	3	114	1	127	34

Πίνακας 17. Εισαχθείσες υποθέσεις (πρωτοεισακτές) στη Διοικητικά Πρωτοδικεία, κατά αντικείμενο

Πρωτοδικείο	Εισαχθείσες υποθέσεις											
	Σύνολο	Φορολογικά εισοδήματος		Φόρος κώλου εργασιών	Φόρος μεταβιβάσεως ακινήτου (αγοραστής)	Φόρος κληρονομιών, δωρεών κλπ.	Φόρος χαρτασήμου	Λοιπές φορολογίες	Τελωνειακές παραβάσεις	Πρώσιμο κώδικα φορολογικών στοιχείων και άλλες χρηματικές κυρώσεις	Φόρος Δήμων και Κοινοτήτων	Αγωγές, αποζημιώσεις, ασφαλιστικές υποθέσεις Ν. 702/77
		Φυσικών προσώπων	Νομικών προσώπων									
Γενικό σύνολο	45.798	2.832	553	1.280	3.851	2.341	979	6.285	1.634	9.777	8.238	8.248
Όλο Εφετείου Παισίων	3.507	536	43	95	260	322	180	327	47	324	649	651
Παισίων	1.479	86	18	39	84	96	40	199	2	300	316	239
Αγρινίου	287	—	16	1	14	57	19	7	—	123	25	25
Ιωαννίνων	672	17	—	11	10	39	47	100	8	170	150	120
Κερκυρας	428	14	—	8	95	16	5	9	32	142	68	39
Μεσολογγίου	265	16	2	7	8	13	27	7	1	67	21	96
Πύργου	376	43	9	29	29	31	42	65	1	82	9	36

Εργασίες Εφετείων

ΔΙΑΖΥΓΙΑ

Παρουσιάζονται οι εισαχθείσες στα Εφετεία υποθέσεις και η πορεία τους, οι εκδοθείσες αποφάσεις κατά διαδικασία, οι εκδοθείσες αποφάσεις με βάση τις ειδικές διαδικασίες κατά αντικείμενο, εμφανίζεται η διάρκεια της δίκης, το αποτέλεσμα των Εφέσεων που εκδικάσθηκαν, το αντικείμενο της διαφοράς των οριστικών αποφάσεων. Κατά το έτος 1985 επί 45.520 υποθέσεων που εισήχθησαν στα Εφετεία, ποσοστό 30,3% συζητήθηκαν. Κατά το ίδιο έτος εκδόθηκαν 6.452 αποφάσεις, από τις οποίες 4.983 σε Β^ο βαθμό (ύστερα από έφεση) από τις αποφάσεις που εκκλήθησαν, ποσοστό 61,5% ήταν επικυρωτικές. Επίσης εκδόθηκαν από τα Εφετεία 4 αποφάσεις για υποθέσεις διοικητικής φύσεως και 7.955 αποφάσεις με βάση τις ειδικές διαδικασίες. Στον παρακάτω πίνακα δίνονται συνοπτικά δεδομένα για τα έτη 1981 μέχρι το 1985, με αναφορά και στα στοιχεία του έτους 1976. (Πίνακας 18).

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Εργασίες Εφετείων

Έτος	Αριθμός υποθέσεων			Εκδοθείσες αποφάσεις			Εκδοθείσες αποφάσεις βάσει των ειδικών διαδικασιών	Αναλογία % εκκλιθεισών αποφάσεων επί υποθέσεων :					
	Εισαχθείσες προς κρίση	Πρωτοβάθμιες	Υπολειπθείσες προς εκδίκαση	Σύνολο	Αναλογία %			απτικής φύσεως		επικυρωτικής φύσεως		άλλης φύσεως	
					Οριστικές	Προδικαστικές		Επικυρωτικές	Μεταρρυθμισθείσες	Επικυρωτικές	Μεταρρυθμισθείσες	Επικυρωτικές	Μεταρρυθμισθείσες
1976	26.343	17.340	9.003	12.442	85,7	14,3	6.151	49,7	36,0	4,3	1,6	5,3	3,1
1981	48.592	27.415	21.177	10.625	86,4	13,6	9.314	48,5	37,1	4,1	2,0	5,2	3,1
1982	46.517	27.138	19.379	9.517	81,4	18,6	7.707	50,1	22,5	5,8	2,2	6,2	3,2
1983	48.213	25.252	22.961	8.228	80,6	19,4	8.634	46,8	33,1	6,7	2,5	7,1	3,8
1984	50.478	29.213	21.265	7.313	83,0	17,0	12.156	45,8	34,1	6,9	3,5	6,5	3,2
1985	46.520	28.444	18.076	6.452	83,4	16,6	7.955	48,6	32,5	5,3	2,8	7,6	3,2

Πίνακας 19. Ειδική έρευνα για τις εκδοθείσες αποφάσεις Ειρηνοδικείων κατά περιφέρειες Πρωτοδικείων

Περιφέρειες Πρωτοδικείων	Αριθμός Ειρηνοδικείων	Σύνολο (όλων των διαδικασιών)	Τακτική διαδικασία				Διαδικασία μικροδιαφορών				Λοιπές διαδικασίες			
			Σύνολο	Από αυτές, οριστικές	Από τις οριστικές αποφάσεις αφορούσαν σε		Σύνολο	Από αυτές, οριστικές	Από τις οριστικές αποφάσεις αφορούσαν σε		Σύνολο	Από αυτές, οριστικές	Από τις οριστικές αποφάσεις αφορούσαν σε	
					συνολογικά και για γραμμάτια σε διαταγή	άλλες οριστικές αποφάσεις			συνολογικά και για γραμμάτια σε διαταγή	άλλες οριστικές διαφορές			συνολογικά και για γραμμάτια σε διαταγή	άλλες οριστικές διαφορές
Σύνολο	41	3.059	1.169	1.042	319	723	877	671	8	855	2.113	2.051	3	3.076
ατρών	4	1.528	423	400	292	108	199	195	—	195	906	893	—	893
γυνίκου	4	580	164	163	23	139	136	136	—	136	280	280	—	280
γίου	2	187	48	39	—	39	40	40	—	40	99	98	—	98
μαλίδας	5	434	141	83	—	81	110	110	6	104	183	183	4	178
κύνου	1	108	37	27	—	27	3	3	—	3	68	68	—	68
λίας	5	339	132	127	—	127	49	47	—	47	158	158	—	158
αλαφρότων	4	109	28	27	—	27	36	36	—	36	45	45	—	45
εραλληνίας	4	95	33	27	—	27	8	8	—	8	54	54	—	54
κυκλάδος	4	136	36	35	—	35	17	17	—	17	83	83	—	83
κεολογίου	8	443	127	115	4	111	79	79	—	79	237	220	—	220

Πίνακας 20. Εκδοθείσες αποφάσεις Ειρηνοδικείων κατά διαδικασία και περιφέρειες Πρωτοδικείων

Περιφέρειες Πρωτοδικείων	Αριθμός Ειρηνοδικείων	Εκδοθείσες αποφάσεις					Άλλων ειδικών διαδικασιών
		Σύνολο	Τακτικής διαδικασίας	Διαδικασίας μικροδιαφορών	Διαδικασίας συναλλαγμάτων	Διαδικασίας προσωπικών μέτρων	
Σύνολο	41	1.059	1.169	677	5	1.041	638
ατρών	4	1.528	423	199	—	398	296
γυνίκου	4	580	164	136	—	114	118
γίου	2	187	48	40	—	50	33
μαλίδας	5	434	141	110	4	74	73
κύνου	1	108	37	3	—	43	8
λίας	5	339	132	49	—	79	38
αλαφρότων	4	109	28	36	—	31	9
εραλληνίας	4	95	33	8	1	29	12
κυκλάδος	4	136	36	17	—	63	7
κεολογίου	8	443	127	79	—	160	44

Πίνακας 21. Εισαχθείσες υποθέσεις ιδιωτικού δικαίου και πορεία αυτών κατά διαδικασία και Ειρηνοδικείο

Ειρηνοδικείο	Τακτική διαδικασία (1)						Διαδικασία μικροδιαφορών						Καταθέσεις επίθεσης για έκδοση δόμων πληρωμής (Ν.Δ. 3629/153)			
	Εισαχθείσες προς κρίση υποθέσεις		Πορεία των υποθέσεων αυτών				Εισαχθείσες προς κρίση υποθέσεις		Πορεία των υποθέσεων αυτών							
	Σύνολο	Εκκατεθεί από προηγούμενο έτος	Εγγραφέας κατά το έτος αυτό	Αποκαταστάθηκε της συζήτησης λόγω διαγραφής, παρατηρήσεως, αυτοαποδέχτητος κλπ.	Μετακαταστάθηκε ή συμβιβασθείσας	Καταθέσασκε σε προκείμενα αναβολής, ορκωθείσας κλπ.	Συζητηθείσας	Υπολειπόμενες προς εκδίκαση	Σύνολο	Εκκατεθεί από προηγούμενο έτος	Εγγραφέας κατά το έτος αυτό	Αποκαταστάθηκε της συζήτησης λόγω αναρροδέχτητος κλπ.		Μετακαταστάθηκε ή συμβιβασθείσας	Συζητηθείσας	Υπολειπόμενες προς εκδίκαση
Σύνολο	6.635	950	5.685	566	752	992	3.037	1.288	1.546	200	1.346	—	684	679	183	3.131
Σύνολο	2.512	312	2.200	139	121	482	1.279	571	350	48	302	—	119	199	32	2.069
ατρών	2.200	255	1.945	113	54	357	1.203	473	282	39	243	—	81	178	23	2.014
ατρώνας (Κ. Αχαΐας)	173	16	157	23	34	45	35	36	57	7	50	—	33	18	6	55
αταίας	62	22	40	3	16	—	19	24	2	—	2	—	1	—	1	—
ατρώνας	77	19	58	—	17	—	22	38	9	2	7	—	4	3	2	—

α) ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ α) ÉPARCHIE D'ÉGHIALIE		ΔΗΜΟΙ—COMMUNES-DÈMES		ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ—COMMUNES	
1.	Δήμος Αγίου	17.967 η		13.	Κοινότης Γρηγόρη
	1. Άγιον, τό	17.762			1. Γρηγόρη, δ
	2. Άγιος Νικόλαος, δ	95			2. Έπαπίττα, ή
	3. Ρούφαια, ή	110		14.	Κοινότης Δαφνών
					1. Δάφνα, αι
					2. Ντουσσα, ή
					3. Άγρος Πηζιά, δ
				15.	Κοινότης Δημητροπούλου
					1. Δημητρόπουλον, τό
				16.	Κοινότης Διακοπτού
					1. Διακοπτόν, τό
					2. Καλυβίτης, δ
					3. Κερύτσα, ή
					4. Λόφος, δ (Βρόστια, ή)
				17.	Κοινότης Διγελιωτικών
					1. Διγελιώτικα, τά
				18.	Κοινότης Έλαιώνος
					1. Έλαιών, δ
					2. Μετόχιον, τό (Ιεράς Μονής Μ. Σπηλαίου)
				19.	Κοινότης Έλικης
					1. Έλικη, ή
				20.	Κοινότης Έξοχής (Αραχόβης Φελλός)
					1. Έξοχη, ή (Αράχοβα, ή)
				21.	Κοινότης Ζαχλωριτικών
					1. Ζαχλωρίτικα, τά
				22.	Κοινότης Καθολικού
					1. Καθολικόν, τό
				23.	Κοινότης Κάτω Ποταμιάς
					1. Κάτω Ποταμιά, ή
					2. Καλαμιάς, δ (χειμερινή έβρα)
					3. Ποταμίτικος Γιάλός, δ
				24.	Κοινότης Κερυνειάς
					1. Κερύνεια, ή
					2. Άγιος Ιωάννης, δ
				25.	Κοινότης Κουλούρας
					1. Κουλούρα, ή
				26.	Κοινότης Κούμαρη
					1. Κούμαρη, δ

(1) Μοινοτομία « ο Ζωκέρ » Β.Α. 585 13-9-62 972 Κ. 145 2007 Α
 (2) « Άγρος Πηζιά » Β.Α. 585 13-17-62 145 4 Α

Δήμοι, Κοινότητες Οικισμοί Communes-dèmes, Communes Localités	Κάτοικοι Habitants	AGE, Années N° d'ordre	Δήμοι, Κοινότητες Οικισμοί Communes-dèmes, Communes Localités	Κάτοικοι Habitants
Κοινότης Κουνινᾶς 1. Κουνινά, ἡ 2. Ἁγία Ἄννα, ἡ 3. Μονὴ Πεπελενίτσας, ἡ	898 714 253 31	48	Κοινότης Σελιάννας 1. Σελιάννα, ἡ	458 159
Κοινότης Κρήνης (Ἀραχόβης Ἀγίων)	258	49	Κοινότης Σελιανιτικῶν 1. Σελιανίτικα, τὰ	949 949
1. Κρήνη, ἡ (Ἀραχόβα, ἡ)	258	50	Κοινότης Σελινοῦντος (Κροκόβης) 1. Σελινοῦς, ὁ (Κρόκοβα, ἡ)	456 456
Κοινότης Λόγγου	619	51	Κοινότης Σιλιβενιωτικῶν 1. Σιλιβενιώτικα, τὰ 2. Παράλια Σιλιβενιωτικῶν, ἡ	440 350 90
1. Λόγγος, ὁ	619	52	Κοινότης Σινεβροῦ 1. Σινεβρόν, τὸ	71 71
Κοινότης Μαμουσιάς 1. Μαμουσιά, ἡ 2. Δερβένιον, τὸ 3. Σταυριά, ἡ	459 280 132 47	53	Κοινότης Τέμενης 1. Τέμενη, ἡ	1.205 1.205
Κοινότης Μαυρικίου 1. Κάτω Μαυρικιον, τὸ 2. Ἁγίος Ἰωάννης, ὁ 3. Ἄνω Μαυρικιον, τὸ	750 719 31 —	54	Κοινότης Τοῦμπας 1. Μερτίδιον, τὸ 2. Τοῦμπα, ἡ	387 190 197
Κοινότης Μελισσιῶν 1. Μελισσία, τὰ 2. Λάκα, ἡ (Ἀχούρια, τὰ) 3. Μονὴ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ἡ 4. Πυργάκιον, τὸ	677 485 145 39 8	55	Κοινότης Τραπεζίης 1. Τράπεζα, ἡ	260 260
Κοινότης Μοναστηρίου (Βεργουβίτσας) 1. Μοναστήριον, τὸ (Βεργουβίτσα, ἡ)	234 234	56	Κοινότης Χατζῆ 1. Χατζῆς, ὁ	219 219
Κοινότης Νεραντζιῶν 1. Νεραντζιά, αἱ	367 367	57	Κοινότης Χρυσανθίου (Βερσοβάς) 1. Χρυσάνθιον, τὸ (Βερσοβά, ἡ) 2. Κασάνεβα, ἡ	397 397 —
Κοινότης Νικολαικῶν 1. Νικολαίκα, τὰ	408 408	Ἐθνολογ. Ἐπαρχίας Αἰγιαλείας		45.904
Κοινότης Ὀάσεως (Σβίρους) 1. Ὄασος, ἡ (Σβιροῦ, ἡ)	98 98	β) ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ b) ÉPARCHIE DE CALAVRYTA		
Κοινότης Παραλίας Ἀκράτας 1. Παραλία Ἀκράτας, ἡ 2. Γκουματικά, τὰ	398 341 57	ΔΗΜΟΙ—COMMUNES-DÈMES		
Κοινότης Παραλίας Πλατάνου 1. Παραλία Πλατάνου, ἡ	836 336	1	Δῆμος Δάφνης 1. Δάφνη, ἡ	1.853 1.853
Κοινότης Παρασκευῆς 1. Παρασκευή, ἡ	371 371	2	Δῆμος Καλαβρυτῶν 1. Καλάβρυτα, τὰ 2. Αὐλών, ὁ 3. Βραχνίον, τὸ 4. Κρασπικό, αἱ 5. Μονὴ Ἁγίας Λαύρας, ἡ 6. Σούβαρον, τὸ	2.347 2.039 90 35 140 43
Κοινότης Περιθωρίου 1. Περιθώριον, τὸ	156 156	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ—COMMUNES		
Κοινότης Πλατάνου 1. Πλάτανος, ὁ 2. Ἄνω Ποταμιά, ἡ 3. Τσιβλός, ὁ	547 526 21	1	Κοινότης Ἁγίας Βαρβάρας 1. Ἁγία Βαρβάρα, ἡ 2. Βουνάσιον, τὸ	189 154 35
Κοινότης Ποροβίτσας 1. Ποροβίτσα, ἡ 2. Παραλία Ποροβίτσας, ἡ	148 64 84	2	Κοινότης Ἁγίου Νικολάου 1. Ἁγίος Νικόλαος, ὁ	241 241
Κοινότης Πτέρης 1. Σέλιτσα, ἡ 2. Ἁγίος Ἀνδρέας, ὁ 3. Ἁγίος Παντελεήμων, ὁ 4. Ἀχλαδιά, ἡ 5. Μπουφοσκιά, ἡ 6. Πτέρη, ἡ	1.040 328 171 11 417 113	3	Κοινότης Ἀγριδίου 1. Ἀγρίδιον, τὸ	281 281
Κοινότης Πύργου 1. Πύργος, ὁ 2. Πέλασσαρτίδα, ἡ 3. Φοῦνοι, αἱ	159 4 42 113	4	Κοινότης Ἀλεσταίνης 1. Ἀλέστανα, ἡ	76 76
Κοινότης Ριζομύλου 1. Ριζόμυλος, ὁ	570 570	5	Κοινότης Ἀμυγδαλίας 1. Ἀμυγδαλία, ἡ	174 174
Κοινότης Ροδιάς 1. Ροδιά, ἡ	449 449	6	Κοινότης Ἀναστάσεως (Ἀναστασόβης) 1. Ἀνάστασις, ἡ (Ἀναστάσοβα, ἡ) 2. Μονὴ Ἁγίων Θεοδώρων, ἡ	281 273 8
Κοινότης Ροδοδάφνης 1. Ροδοδάφνη, ἡ	1.599 1.599	7	Κοινότης Ἄνω Βλασίας 1. Ἄνω Βλασία, ἡ	305 305
		8	Κοινότης Ἄνω Κλειτορίας 1. Ἄνω Κλειτορία, ἡ	445 445
		9	Κοινότης Ἄνω Λουσσῶν 1. Ἄνω Λουσσῶν, αἱ	312 312

Καὶ ἀποδοθεὶς ἐπὶ τῶν Πύργου ἡ Δ. 62-27-9.64 39-15/2/64
 ἡ Κρ. Πύργου ὁ Δ. 119/1966
 ἡ Πύργου ἡ Δ. 153/25-2-67 Φ.Κ. 31

Αριθ. Κοινότητας N ^o d'Unités	Δήμοι, Κοινότητες Ομοισμοί Communes-dèmes, Communes Localités	Κίτριοι Habitants	Αριθ. Κοινότητας N ^o d'Unités	Δήμοι, Κοινότητες Ομοισμοί Communes-dèmes, Communes Localités	Π
10	Κοινότης Ἀρμπούνα 1. Ἀρμπούνας, δ 2. Καλαμάκιον, τό	140 102 38	33	Κοινότης Κερτέζης 1. Κέρτεζη, ἡ	Y
11	Κοινότης Ἀροανίας 1. Ἀροανία, ἡ	345 345	34	Κοινότης Κλείτορος 1. Κλείτωρ, δ	2
12	Κοινότης Βάλτας 1. Βάλτα, ἡ	149 149	35	Κοινότης Κορφῶν 1. Κορφαί, αἱ	Y
X 13	Κοινότης Βεσινίου 1. Βεσίνιον, τό 2. Ποταμιά, τό	393 241 152	36	Κοινότης Κούτελης 1. Κούτελη, ἡ	2
14	Κοινότης Βιλιβίνης 1. Βιλιβίνα, ἡ	62 62	37	Κοινότης Κρινοφύτων 1. Κρινοφύτα, τὰ	2
15	Κοινότης Βρυσαρίου (Κάτω Γουμενίτσας) 1. Βρυσάριον, τό (Κάτω Γουμένισσα, ἡ)	351 351	38	Κοινότης Κρουονερίου (Ἀσανίου) 1. Κρουονίριον, τό (Ἀσάνιον, τό)	2
16	Κοινότης Γλάστρας (Βροστένης) 1. Γλάστρα, ἡ (Βρόστυνα, ἡ) 2. Ἅγιος Βλάσιος, δ	263 159 104	39	Κοινότης Λαγοβουνίου 1. Λαγοβούνιον, τό	2
17	Κοινότης Δεσινίου 1. Δεσινόν, τό	82 82	40	Κοινότης Λαπαναγῶν 1. Λαπαναγοί, οἱ	2
X 18	Κοινότης Δεχουνίου 1. Δεχούνιον, τό	241 241	41	Κοινότης Λευκασίου 1. Λευκάσιον, τό	2
19	Κοινότης Δουμενῶν 1. Δουμενά, τὰ	140 140	42	Κοινότης Λεχουρίου 1. Λεχούριον, τό 2. Κερασία, ἡ 3. Σέλλιον, τό	6 4 3 11
20	Κοινότης Δροσάτου (Ἄνω Γουμενίτσας) 1. Δροσάτον, τό (Ἄνω Γουμένισσα, ἡ)	306 306	43	Κοινότης Λιβαρτζίου 1. Λιβάρτζιον, τό 2. Λιβάδιον, τό 3. Λιβαρτζινόν, τό	7 62 5 10
21	Κοινότης Δρυμοῦ (Μοστίτσας) 1. Δρυμός, δ (Μοστίτσαιον, τό) 2. Παλαιοκατοῦνα, ἡ	292 196 96	44	Κοινότης Λυκουρίας 1. Λυκουρία, ἡ 2. Κερασία, ἡ 3. Σπηλιά, ἡ	Y 90 86 41
22	Κοινότης Ζαρούχλης 1. Ζαρούχλα, ἡ	194 194	45	Κοινότης Μανεσίου 1. Μανέσιον, τό 2. Μπούμπουκας, δ	Y 575 379 196
23	Κοινότης Καλλιφώνιου 1. Καλλιφώνιον, τό	292 292	46	Κοινότης Μεσορρογίου 1. Μεσορρογιον, τό 2. Βουσαρίνικα, τὰ 3. Σόλος, δ	Y 85 60 11 24
24	Κοινότης Καμενιάνων 1. Καμενιάνοι, οἱ 2. Δροβολοβόν, τό	238 177 61	47	Κοινότης Μικροῦ Ποντιᾶ 1. Μικρὸς Ποντίας, δ 2. Καρούσιον, τό 3. Μέγας Ποντίας, δ	Y 505 189 134 182
25	Κοινότης Κανδάλου 1. Κάνδαλος, δ	114 114	48	Κοινότης Νασίων 1. Νάσια, τὰ	Y 219 219
26	Κοινότης Καστελλίου 1. Καστέλιον, τό	156 156	49	Κοινότης Παγκρατίου 1. Παγκράτιον, τό 2. Παγκράτιον (Στ. Κερατῶν, τό) 3. Παγκρατικά Καλύβια, τὰ 4. Σέλλα, τὰ	Y 650 407 70 95 78
27	Κοινότης Καστρίων 1. Καστρία τὰ	213 213	50	Κοινότης Πάου 1. Πᾶος, δ	Y 334 334
28	Κοινότης Κάτω Βλασίας 1. Κάτω Βλασία, ἡ 2. Μενυχταίικα, τὰ 3. Μονὴ Ἁγίου Νικολάου Βλασίας, ἡ	450 384 64 2	51	Κοινότης Περιστερας 1. Περιστερά, ἡ 2. Ἀγρίδιον, τό 3. Χαλκιάνικα, τὰ	Y 89 54 16 19
29	Κοινότης Κάτω Ζαχλωροῦ 1. Κάτω Ζαχλωροῦ, ἡ 2. Ἄνω Ζαχλωροῦ, ἡ 3. Μονὴ Μεγάλου Σπηλαίου, ἡ	151 98 29 24	52	Κοινότης Πετσάκων (Πετσάσι) 1. Πετσάκοι, οἱ	Y 328 328
30	Κοινότης Κλείτορας (4) 1. Κλείτορα, ἡ 2. Βάλτος, δ 3. Κάτω, τό 4. Μόζι, τό	1.459 1.182 93 179 4	53	Κοινότης Πεύκων (Τσαρούχλιον) 1. Πεύκον, τό (Τσαρούχλιον, τό)	Y 266 266
31	Κοινότης Κάτω Λουσσῶν 1. Κάτω Λουσσά, οἱ 2. Λουσσικόν, τό	245 192 53	54	Κοινότης Πλάκας 1. Πλάκα, ἡ	Y 220 220
32	Κοινότης Κερπινῆς 1. Κερπινῆ, ἡ	296 296			

1) ὁριστικῶς εἰς Καλλιθέα, β.δ. 61-15/2/64 πρ. π.εκ. 32-τάχος Α'

Δήμοι, Κοινότητες Οδοί Communes-dèmes, Communes Localités	Κατοίκαι Habitants	Δήμοι, Κοινότητες Οδοί Communes-dèmes, Communes Localités	Κατοίκαι Habitants
Κοινότης Πλανητέρου	6386	20 Κοινότης Άγίας Μαρίνης	2476
1. Πλανητέρον, τό	386	1. Άγια Μαρίνα, ή	158
Κοινότης Πλατανιώτισσης	6154	2. Κάτω Άγια Μαρίνα, ή	89
1. Πλατανιώτισσα, ή	104	30 Κοινότης Άγιοβλαστικών	379
2. Δίγλα, ή	9	1. Άγιοβλαστικά, τό	40
3. Σπαρτινού, ή	41	2. Λυκος, ό	46
Κοινότης Προλιθίου	375	3. Σπατούλα, ή	152
1. Προλιθος, ό	375	4. Στεναίτικα, τό	101
Κοινότης Προφήτου Ήλιου	143	40 Κοινότης Άγίου Βασιλείου	473
1. Προφήτης Ήλιος, ό	44	1. Άγιος Βασίλειος, ό	473
2. Μουρίκιον, τό	99	50 Κοινότης Άγίου Γεωργίου Ρίου	968
Κοινότης Ρογών	140	1. Άγιος Γεώργιος Ρίου, ό	968
1. Ρογοί, οι	140	60 Κοινότης Άγίου Νικολάου (Κραλίου)	455
Κοινότης Σειρών	579	1. Άγιος Νικόλαος, ό (Κράλιον, τό)	120
1. Σειραί, οι	290	2. Αγγραϊκά, τό	63
2. Άγιοι Θεόδωροι, οι (Λιοπέσιον, τό)	54	3. Θωραϊκά, τό	112
3. Άγιος Γεώργιος, ό	127	1. Κελαμάκιον, τό (Χαρμπελαϊκά, τό)	118
4. Καλίμα, τό	108	5. Παιμενοχώριον, τό (Μπουντουραϊκά, τό)	42
Κοινότης Σιγουνίου	306	70 Κοινότης Άγίου Στεφάνου (Περιστερας)	346
1. Σιγούνιον, τό	181	1. Άγιος Στέφανος, ό (Περιστερα, ή)	272
2. Λεύκη, ή	125	2. Παλαιά Περιστερα, ή	74
Κοινότης Σκεπαστού	871	80 Κοινότης Άλεποχωρίου	431
1. Σκεπαστόν, τό	871	1. Άλεποχώριον, τό	210
Κοινότης Σκοτάνης	408	2. Άγιος Δημήτριος, ό	221
1. Σκοτάνη, ή	366	90 Κοινότης Άλισσού	977
2. Άγιος Γεώργιος, ό	42	1. Άλισσός, ό	808
Κοινότης Τουρλάδας	213	2. Καρνίτσα, ή	102
1. Τουρλάδα, ή	213	3. Παραλία Άλισσού, ή	67
Κοινότης Τρεχλαυ (Τρεκλίστρας)	428	100 Κοινότης Άλσους (Άραγοζίνων)	397
1. Τρεχλαυ, τό (Τρεκλίστρα, ή)	387	1. Άλσος, τό (Άραγοζίνα, τό)	397
2. Λαπάτεια, ή (Λαπάτα, ή)	141	Κοινότης Άνω Άχαίας	417
Κοινότης Φιλίων	800	1. Άνω Άχαία, ή	417
1. Φίλια, τό	512	120 Κοινότης Άνω Καστοταίου	791
2. Ζευγλατίον, τό	69	1. Άνω Καστοταίου, τό	791
3. Καλυβία, τό	199	130 Κοινότης Άνω Σουβεναιϊκών	425
4. Μοιή Άγίου Άθανασίου, ή	20	1. Άνω Σουβεναιϊκά, τό	425
Κοινότης Φλάμπουρων	319	140 Κοινότης Άπιδιώνος	393
1. Φλάμπουρα, τό	201	1. Άπιδών, ό	393
2. Νεοχώριον, τό	48	150 Κοινότης Άράξου (Παραλίμνος)	407
3. Όρθολίθιον, τό	70	1. Άράξος, ό (Παραλίμνη, ή)	260
Κοινότης Χόβολης	385	2. Μύκρον Όρος, τό (Μία Γαρμπεσίον, τό)	147
1. Κάτω Χόβολη, ή	334	160 Κοινότης Άραχοβιτικών	371
2. Άνω Χόβολη, ή	51	1. Άραχοβίτικα, τό	284
Κοινότης Ψωφίδος	692	2. Κάτω Άραχοβίτικα, τό	87
1. Ψωφίς, ή	42	170 Κοινότης Άργυράς	381
2. Άνω Τριπόταμα, τό	166	1. Άργυρά, ή	381
3. Άνω Ψωφίς, ή	137	180 Κοινότης Άρλας	468
4. Βασιλική, ή	114	1. Άρλα, ή	468
5. Κάτω Τριπόταμα, τό	170	190 Κοινότης Άρραβωνίτης	593
6. Τριπόταμα, τό	65	1. Άρραβωνίτσα, ή	298
Σύνολον Έπαρχίας Καλαβρύτων	27.997	2. Άγιοι Θεόδωροι, οι	72
ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΤΡΩΝ		3. Λυδωρικόν, ή	48
ΕΠΙΕΡΧΙΕ DE PATRAS		4. Μαγαρά, τό	38
ΔΗΜΟΙ—COMMUNES-DEMES		5. Συναριά, τό	142
1. Δήμος Πατρέων	96.100	200 Κοινότης Άχαϊκόν	324
1. Πάτρα, αι	93.364	1. Άχαϊκόν, τό	324
2. Μπάλας, ό	198	210 Κοινότης Βασιλικού	870
3. Σκιδεσσα, ή (Βοή, ή)	298	1. Βασιλικόν, τό	512
4. Χάραδρον, τό (Άραχόν, τό)	140	2. Άγριλιά, ή (Γαρμπελαϊκά, τό)	127
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ—COMMUNES		3. Κυδωνία, αι	91
1. Κοινότης Άγίας Βαρβάρας	269	4. Περακίτικα, τό	40
1. Άγια Βαρβάρα, ή	179		
2. Γάλαρος, ό	190		

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΓΟΓΩΝ

Νομός Αγίου—Department of Aghios

Κωδικός	Όνομα Κοινότητας	Κωδικός	Όνομα Κοινότητας	Κωδικός
Code	Community Name	Code	Community Name	Code
100	Κοινότης Σπυριδός (Γρεβενού)	483	Κοινότης Χαϊκαλιού	107
	1. Σπυριδός, ή (Γρεβενού, τό)	228	1. Χαϊκαλιού, τό	
	2. Κυριακίου, τό	255	2. Κουβαίνας, τό	
101	Κοινότης Σταροχωρίου	596	108	Κοινότης Χαλαυδρίτης
	1. Σταροχωρίου, τό	171	1. Χαλαυδρίνας, ή	
	2. Δορυμνίου, ή (Καμποκοδικα, τό)	230		
	3. Ζώγος, δ	103	109	Κοινότης Χορραυής (Χατζούριου)
	4. Τριπόσι, δ	92	1. Χορραυή, ή (Χατζούριου, τό)	
102	Κοινότης Τσουκαλαίων	456	2. Μεγάλου, τό (Μηλιωδικα, τό)	
	1. Τσουκαλαίων, τό	349	3. Πηγείας, τό (Τσαίου, τό)	
	2. Αιγυμνίου, δ	107		
103	Κοινότης Παρών	570	110	Κοινότης Χιόνος
	1. Παρών, αι	570	1. Χιόνος, ή	
104	Κοινότης Φάλας	364	111	Κοινότης Χρυσοπηγής
	1. Φάλας, δ	364	1. Χρυσοπηγής, ή	
105	Κοινότης Φράγκας	503	2. Άνω Χρυσοπηγής, ή	
	1. Φράγκας, ή	295		
	2. Στραυκας, τό	92	112	Κοινότης Υποπηύλου
	3. Τσεκωνικα, τό	115	1. Υποπηύλος, δ	
106	Κοινότης Φωστράων	295	Σύνολον Εντοχίας Παρών	165.30
	1. Φωστράων, ή	295	Ευνοίων Νομού Αγίου	239.29

131	ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ ÉPARCHIE D'ÉGHIALIE		13111500	Κοινότης Δημητροπούλου Δημητροπούλον, τὸ	373 373
	ΔΗΜΟΙ-COMMUNES-DEMES		13111600	Κοινότης Διακοπτοῦ Διακοπτόν, τὸ	1.906 1.796
13100100	Δῆμος Αἰγίου	18.910	01	Καλυβίτης, δ	17
01	Αἶγιον, τὸ	18.829	03	Κερνίτσα, ἡ	93
02	Ἅγιος Νικόλαος, δ	17	04	Λόφος, δ	
03	Σωτήρ, δ (Ρούβαλη, ἡ)	64	13111700	Κοινότης Διγελιωτικῶν Διγελιώτικα, τὰ	162 162
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ-COMMUNES		13111800	Κοινότης Ἐλαιῶνος Ἐλαιῶν, δ	545 542
13110100	Κοινότης Ἁγίου Κωνσταντίνου Ἅγιος Κωνσταντῖνος, δ	425 425	01	Μετόχιον, τὸ	3
13110200	Κοινότης Αἰγείρας Αἰγείρα, ἡ	925 925	02		
13110300	Κοινότης Αἰγῶν Αἶγαί, αἱ	313 313	13111900	Κοινότης Ἐλίκης Ἐλίση, ἡ	627 595
01			01	Καλαντέρι, τὸ	32
13110400	Κοινότης Ἀκράτας Ἀκράτα, ἡ	1.473 1.392	02		
01			13112000	Κοινότης Ἐξοχῆς Ἐξοχή, ἡ	11 11
02	Παλαιοσταφίδα, ἡ	18	01		
03	Πύργος, δ	63	13112100	Κοινότης Ζαχλωριτικῶν Ζαχλωρίτικα, τὰ	355 355
04	Φοῦνοι, οἱ		01		
13110500	Κοινότης Ἀμπελοκήπων Ἀμπελόκηποι, οἱ	375 375	13112200	Κοινότης Καθολικοῦ Καθολικόν, τὸ	114 114
01			01		
13110600	Κοινότης Ἀμπέλου Ἀμπελος, ἡ	223 223	13112300	Κοινότης Καλαμιάς Κάτω Ποταμιᾶ, ἡ	441 401
01			01	Καλαμιάς, δ (χειμερινή ἔδρα)	40
13110700	Κοινότης Ἄνω Διακοπτοῦ Ἄνω Διακοπτόν, τὸ	300 300	02	Ποταμιτικός Γιάλος, δ	
01			03		
13110800	Κοινότης Βαλιμῆς Βαλιμή, ἡ	42 42	13112400	Κοινότης Κερυνείας Κερυνεία, ἡ	400 372
01			01	Ἅγιος Ἰωάννης, δ	28
13110900	Κοινότης Βαλιμιτικῶν Βαλιμίτικα, τὰ	571 571	02		
01			13112500	Κοινότης Κουλούρας Κουλούρα, ἡ	652 652
13111000	Κοινότης Βελάς Βελά, ἡ	27 27	01		
01			13112600	Κοινότης Κούμαρη Κούμαρη, δ	287 287
13111100	Κοινότης Βούτσιμου Βούτσιμος, δ	125 125	01		
01			13112700	Κοινότης Κουνινᾶς Κουνινά, ἡ	700 608
13111200	Κοινότης Γκραίκα Γκραίκα, δ	80 80	02	Ἅγία Ἄννα, ἡ	52
01			03	Μονὴ Πεπελενίτσης, ἡ	40
13111300	Κοινότης Γρηγόρη Γρηγόρης, δ	154 141	13112800	Κοινότης Κραθίου (Παραλιὰς Ἀκράτας, Κραθιάδος) Κραθίον, τὸ (Παραλιὰς Ἀκράτας, ἡ, Κραθιάς, ἡ)	423 366
01			01		57
02	Ἐπισκέπτα, ἡ	13	02	Γκουμαίτικα, τὰ	
13111400	Κοινότης Δάφνων Δάφνας, αἱ	498 481	13112900	Κοινότης Κρήνης Κρήνη, ἡ	143 146
01			01		
02	Ἅγιος Ἥλιος, δ (Ντοῦσσα, ἡ)	17			

Κωδικός Δοιχείας No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός Δοιχείας No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13113000	Κοινότητα Λόγγου	579	13115300	Κοινότητα Τούμπας	177
01	Λόγγος, δ	579	01	Μερτίθιον, τὸ	58
			02	Τούμπα, ἡ	119
13113100	Κοινότητα Μαιουσιᾶς	409	13115400	Κοινότητα Τραπέζης	216
01	Μαιουσιά, ἡ	279	01	Τράπεζα, ἡ	208
02	Δερβένιον, τὸ	120	02	Παραλία Τραπέζης, ἡ	8
03	Σταυριά, ἡ	10			
13113200	Κοινότητα Μαυρικίου	674	13115500	Κοινότητα Χατζῆ	118
01	Κάτω Μαυρικιον, τὸ	638	01	Χατζῆς, δ	118
02	Ἅγιος Ἰωάννης, δ	36			
03	Ἄνω Μαυρικιον, τὸ	-	13115600	Κοινότητα Χρυσανθίου	297
			01	Χρυσάνθιον, τὸ	297
13113300	Κοινότητα Μελισσιῶν	565	02	Κασάνεβα, ἡ	-
01	Μελισσία, τὰ	432			
02	Λάκκα, ἡ	112			
03	Μονὴ Παιμμεγίστων Ταξιαρχῶν, ἡ	15			
04	Πυργάκιον, τὸ	6			
13113400	Κοινότητα Μοναστηρίου	213	132	ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ	
01	Μοναστήριον, τὸ	213		ΕΡΑΡΧΙΕ DE CALAVRYTA	
13113500	Κοινότητα Νεραντζιῶν	288		ΔΗΜΟΙ-COMMUNES-DÈMES	
01	Νεραντζιά, αἱ	288			
13113600	Κοινότητα Νικολαϊκῶν	351	13200100	Ἕμος Δάφνης	1.719
01	Νικολαϊκά, τὰ	351	01	Δάφνη, ἡ	1.719
13113700	Κοινότητα Ὁάσεως	87	13200200	Ἕμος Καλαβρύτων	2.192
01	Ὁάσα, ἡ	87	01	Καλαβρύτα, τὰ	1.948
			02	Αὐλών, δ	76
13113800	Κοινότητα Παραλίας Πλατάνου	306	03	Βραχίον, τὸ	32
01	Παραλία Πλατάνου, ἡ	306	04	Κρασιχοί, αἱ	112
			05	Μονὴ Ἁγίας Ἀνδρέας, ἡ	24
13113900	Κοινότητα Παρασκευῆς	317	06	Σούβαρδον, τὸ	-
01	Παρασκευή, ἡ	317			
13114000	Κοινότητα Περιθωρίου	105		ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ-COMMUNES	
01	Περιθώριον, τὸ	105	13210100	Κοινότητα Ἁγίας Βαρβάρας	74
13114100	Κοινότητα Πλάτανου	400	01	Ἁγία Βαρβέρα, ἡ	56
01	Πλάτανος, δ	389	02	Βωνάκιον, τὸ	18
02	Ἄνω Ποταμιά, ἡ	-			
03	Τσιβλός, δ	11	13210200	Κοινότητα Ἁγίου Νικολάου	155
13114200	Κοινότητα Ποροβίτας	105	01	Ἅγιος Νικόλαος, δ	155
01	Παραλία Ποροβίτας, ἡ	105			
02	Ποροβίτσα, ἡ	4	13210300	Κοινότητα Ἀγριδίου	199
			01	Ἀγρίδιον, τὸ	199
13114300	Κοινότητα Πτέρης	886	13210400	Κοινότητα Ἀλεσταινῆς	35
01	Πτέρη, ἡ	6	01	Ἀλέσταινα, ἡ	35
02	Ἅγιος Ἀνδρέας, δ	160			
03	Ἅγιος Παντελεήμων, δ	5	13210500	Κοινότητα Ἀμυγδαλέας	123
04	Ἀχλαδιά, ἡ	358	01	Ἀμυγδαλέα, ἡ	123
05	Κάτω Πτέρη, ἡ (Σελίτσα, ἡ)	291			
06	Μπουρνούσια, ἡ	66	13210600	Κοινότητα Ἀναστάσεως	198
			01	Ἀνάστασις, ἡ	197
13114400	Κοινότητα Ριζομύλου	444	02	Μονὴ Ἁγίων Θεοδώρων, ἡ	1
01	Ριζόμυλος, δ	444			
13114500	Κοινότητα Ροδιάς	353	13210700	Κοινότητα Ἄνω Βλασίας	226
01	Ροδιά, ἡ	353	01	Ἄνω Βλασία, ἡ	226
13114600	Κοινότητα Ροδοδάφνης	1.913	13210800	Κοινότητα Ἄνω Κλειτορίας	256
01	Ροδοδάφνη, ἡ	1.913	01	Ἄνω Κλειτορία, ἡ	256
13114700	Κοινότητα Σελιάνας	140	13210900	Κοινότητα Ἄνω Λουσῶν	237
01	Σελιάνα, ἡ	140	01	Ἄνω Λουσοί, αἱ	237
13114800	Κοινότητα Σελιανιτικῶν	855	13211000	Κοινότητα Ἀρμπούνας	106
01	Σελιανιτικά, τὰ	855	01	Ἀρμπούνας, δ	6
			02	Καλαμάκιον, τὸ	6
13114900	Κοινότητα Σελινάωντος	499	13211100	Κοινότητα Ἀροανίας	281
01	Σελινόως, δ	499	01	Ἀροανία, ἡ	281
13115000	Κοινότητα Σιλιβενιωτικῶν	740	13211200	Κοινότητα Βάλτας	100
01	Σιλιβενιώτικα, τὰ	740	01	Βάλτα, ἡ	100
13115100	Κοινότητα Σινεβροῦ	84	13211300	Κοινότητα Βεσινίου	308
01	Σινεβρόν, τὸ	84	01	Βεσίνιον, τὸ	143
			02	Ποταμιά, ἡ	168
13115200	Κοινότητα Τέμενης	1.123	13211400	Κοινότητα Βιλιβίνης	78
01	Τέμενη, ἡ	1.123	01	Βιλιβίνα, ἡ	78

Ἡνωτὴ μετὰ τὴν Κοινότητα Πάρον Β.Α. 242/16-3-73 φ.Ε.Κ. 71/27-3-73 Τ.Α.

Κωδικός Κοινοτήτων No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός Κοινοτήτων No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13211500 01	Κοινότητα Βρυσαρίου Βρυσαρίον, τό	259	13213800 01	Κοινότητα Κρουνηρίου Κρουνηρίον, τό	141
13211600 01 02	Κοινότητα Γλάστρας Άγιος Βλάσιος, δ Γλάστρα, ή	183 108 77	13213900 01	Κοινότητα Λαγοβουνίου Λαγοβουνιον, τό	212
13211700 01	Κοινότητα Δροινού Δροινών, τό	61	13214000 01	Κοινότητα Λαπινγκών Λαπινγκοί, οί	68
13211800 01 02	Κοινότητα Δεχουνίου Δεχούμιον, τό Δεχουναίικα, τά	183 136 47	13214100 01	Κοινότητα Λευκασίου Λευκασιον, τό	214
13211900 01	Κοινότητα Δουμενών Δουμενά, τά	145	13214200 01 02 03	Κοινότητα Δεχουρίου Δεχούριον, τό Κερκασί, ή Σέλιον, τό	322 227 79 16
13212000 01	Κοινότητα Δροσάτου Δροσάτον, τό	213	13214300 01 02 03	Κοινότητα Λιβαρτζίου Λιβαρτζιον, τό Λιβιδιον, τό Λιβαρτζινόν, τό	596 160 38 98
13212100 01 02	Κοινότητα Δρυμόδ Δρυμός, δ Παλιουκατόνικα, ή	190 134 56	13214400 01 02 03	Κοινότητα Λυκουριάς Λυκουριά, ή Κερκασί, ή Σπηλιά, ή	774 754 19 1
13212200 01	Κοινότητα Ζαρούχλης Ζαρούχλια, ή	119	13214500 01 02	Κοινότητα Μανασίου Μανασιον, τό Μηρούμπονικα, δ	44 317 125
13212300 01	Κοινότητα Καλλιφώνιου Καλλιφώνιον, τό	216	13214600 01 02	Κοινότητα Μεσορρυγίου Μεσορρυγιον, τό Σόλος, δ	49 42 7
13212400 01 02	Κοινότητα Καμνινίων Καμνινάιοι, οί Δροβολοβόν, τό	177 131 46	13214700 01 02 03 04	Κοινότητα Μικροῦ Ποντίᾶ Μικρὸς Ποντιάς, δ Καρσίσιον, τό Λομποκιά, δ Μέγας Ποντιάς, δ	394 106 77 40 171
13212500 01	Κοινότητα Κανδάλου Κάνδαλος, δ	75	13214800 01	Κοινότητα Νισίων Νίσια, τά	166
13212600 01	Κοινότητα Καστελλίου Καστέλιον, τό	87	13214900 01 02 03 04	Κοινότητα Παγκρατίου Παγκράτιον, τό Παγκρατικὰ Καλύβια, τά Σελιά, τά Σπενόν, τό (Λιβέρια, ή)	456 260 59 74 63
13212700 01	Κοινότητα Καστρών Καστριά, τά	162	13215000 01 02	Κοινότητα Πῆου Πῆος, δ Νέος Πῆος, δ	287 212 75
13212800 01 02 03 04	Κοινότητα Κάτω Βλασιᾶς Κάτω Βλασιᾶ, ή Μενουγαίικα, τά Μετόχιον, τό Μονή Ἁγίου Νικολάου Βλασιᾶς, ή	229 197 24 6 2	13215100 01 02 03	Κοινότητα Περιστεράς Περιστερά, ή Ἀγριδιον, τό Χαλικιάνικα, τά	90 64 11 15
13212900 01 02 03	Κοινότητα Κάτω Ζαχλωροῦ Κάτω Ζαχλωροῦ, ή Ἄνω Ζαχλωροῦ, ή Μονή Μεγάλου Σπηλατοῦ, ή	133 89 13 31	13215200 01 02	Κοινότητα Πετοσίκων Πετοσίκοι, οί Λιπέσι, τό	264 225 25
13213000 01 02	Κοινότητα Κάτω Λουσιῶν Κάτω Λουσιᾶ, οί Λουσιάνον, τό	141 125 18	13215300 01	Κοινότητα Πεύκου Πεύκοι, τό	212
13213100 01	Κοινότητα Κερπινῆς Κερπινή, ή	270	13215400 01	Κοινότητα Πλάκας Πλάκκ, ή	126
13213200 01	Κοινότητα Κερτέζης Κέρτεζη, ή	761	13215500 01	Κοινότητα Πλανητέρου Πλανητέριον, τό	280
13213300 01 02 03 04	Κοινότητα Κλειτορίας (Κάτω Κλειτορίας) Κλειτορία, ή (Κάτω Κλειτορία, ή) Βάλτος, δ Ελατοφύμιον, τό (Μάξι, τό) Καλλιθέα, ή (Κίνιον, τό)	1.258 1.129 17 2 110	13215600 01 02 03	Κοινότητα Πλατανιώτισσης Πλατανιώτισσα, ή Δίγεια, ή Σπαρτινοῦ, ή	175 151 4 20
13213400 01	Κοινότητα Κλείτορος Κλείτορ, δ	149	13215700 01	Κοινότητα Προλάθου Προλάθος, δ	335
13213500 01	Κοινότητα Κορρών Κορρά, αι	70	13215800 01 02	Κοινότητα Προφήτου Ἡλίου Προφήτης Ἡλίας, δ Μουρβίον, τό	53 53
13213600 01	Κοινότητα Κούτελης Κούτελη, ή	247			
13213700 01	Κοινότητα Κρινοφύτων Κρινοφύτα, τά	313			

① Ηνωμένη με την Κοινότητα Πάρο ΒΑ 242/16-3-73 Ε.Κ. 71/27-3-73 Τ.Α.
 ② Ο Πάρος (με) της Κοιν. Πάρο είναι 708 ατόμων της συγχωνεύσεως Βερίσιον-Δερνικιών Πάρο

Κωδικός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Population Population	Κωδικός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Population Population
15900	Κοινότητα Ραγών	80	13310600	Κοινότητα 'Αγίου Νικολάου	380
01	Ραγάι, οι	80	01	'Αγιος Νικόλαος, ό	79
15000	Κοινότητα Σειρών	395	02	Αύγουστα, τά	64
01	Σειράι, αι	166	03	Θαμνίτικα, τά	85
02	Άγιος Θεόδωρος, οι	52	04	Καλαμάκιον, τό	109
03	Άγιος Γεώργιος, ό	117	05	Ποιμενοχώριον, τό	43
04	Κρήνη, ή (Καλύβια, τά)	60	13310700	Κοινότητα 'Αγίου Στεφάνου	294
16100	Κοινότητα Σιγουνίου	215	01	'Αγιος Στέφανος, ό	225
01	Σιγούνιον, τό	148	02	Παλιά Περιστέρα, ή	70
02	Λεζική, ή	67	13310800	Κοινότητα 'Αλεποχωρίου	413
16300	Κοινότητα Εκαπαστού	681	01	'Αλεποχώριον, τό	163
01	Εκαπαστόν, τό	681	02	'Αγιος Δημήτριος, ό	250
16300	Κοινότητα Σχοτάνης	297	13310900	Κοινότητα 'Αλισσού	1.065
01	Σχοτάνη, ή	297	01	'Αλισσός, ό	648
13216400	Κοινότητα Τουρλάδας	143	02	Κημενίσια, ή	89
01	Τουρλάδα, ή	143	03	Παράλια 'Αλισσού, ή	42
13216500	Κοινότητα Τραχλοῦ	302	04	Προφήτης 'Ελισσιός, ό	286
01	Τραχλό, τό	193	13311000	Κοινότητα 'Αλσους	211
02	Καλαμάκι, ή	109	01	'Αλσος, τό	211
13216600	Κοινότητα Φιλίων	534	13311100	Κοινότητα 'Ανω 'Αχαΐας	300
01	Φίλιον, τό	290	01	'Ανω 'Αχαΐα, ή	300
02	Καλαμάκιον, τό	55	13311200	Κοινότητα 'Ανω Καστριτσίου	667
03	Άγιος Αθανάσιος, ή	180	01	'Ανω Καστριτσίου, τό	667
04	Άγιος Αθανάσιος, ή	9	13311300	Κοινότητα 'Ανω Σουδεναϊκών	350
13216700	Κοινότητα Φλεμπούρων	202	01	'Ανω Σουδεναϊκίαι, τά	350
01	Φλεμπούριον, τό	124	13311400	Κοινότητα 'Απιδεώνος	327
02	Άγιος Γεώργιος, ό	33	01	'Απιδεών, ό	327
03	Άγιος Γεώργιος, ό	45	13311500	Κοινότητα 'Αράξου	576
13216800	Κοινότητα Χόρολης	324	01	'Αράξος, ό	167
01	Χόρολη, ή	292	02	Καλόγρια, ή	16
02	Χόρολη, ή	32	03	Μύκρον 'Όρος, τό	116
13216900	Κοινότητα Ψαριδός	557	04	Ταξίτηρι, οι	277
01	Ψαριδί, τό	55	13311600	Κοινότητα 'Αρχοβιτικών	435
02	Ψαριδί, τά	111	01	'Αρχοβίτικα, τά	279
03	Ψαριδί, τά	34	02	Κάτω 'Αρχοβίτικα, τά	156
04	Ψαριδί, τά	110	13311700	Κοινότητα 'Αργυράς	324
05	Ψαριδί, τά	168	01	'Αργυρά, ή	324
06	Ψαριδί, τά	79	13311800	Κοινότητα 'Αρλας	414
133	Καταρτές Καλοβρόταν	21.320	01	'Αρλα, ή	414
13300100	Κοινότητα Δαμνίου	112.228	13311900	Κοινότητα 'Αρραβανίτης	372
01	Δαμνίον, τό	111.607	01	'Αρραβανίτικα, ή	274
02	Δαμνίον, τό	193	02	Συνισιά, τά	98
03	Δαμνίον, τό	334	13312000	Κοινότητα 'Αχαϊκού	247
04	Δαμνίον, τό	94	01	'Αχαϊκόν, τό	247
13310100	Κοινότητα Βελιμαχίου	271	13312100	Κοινότητα Βασιλικού	732
01	Βελιμάχιον, τό	182	01	Βασιλικόν, τό	508
02	Μονή 'Αγίων Πάντων, ή	139	02	Άγριλιά, ή	121
13310200	Κοινότητα Βελιτσών	179	03	Κυδωνία, αι	103
01	Βελιτσάι, αι	103	13312200	Κοινότητα Βελιμαχίου	96
02	Βελιτσάι, αι	76	01	Βελιμάχιον, τό	94
13310300	Κοινότητα Βερνίου	342	02	Μονή 'Αγίων Πάντων, ή	2
01	Βέρνιον, τό	76	13312300	Κοινότητα Βελιτσών	491
02	Βέρνιον, τό	40	01	'Ανω Βελιτσάι, αι	291
03	Μονή 'Αγίου Γωίνου Θεολόγου, ή	134	02	Κάτω Βελιτσάι, αι	200
04	Μονή 'Αγίου Γωίνου Θεολόγου, ή	92	13312400	Κοινότητα Βερνίου	171
13310400	Κοινότητα Βερναρδαϊκών	532	01	Βέρνιον, τό	169
01	Βερναρδαϊκίαι, τά	532	02	Μονή 'Αγίου Γωίνου Θεολόγου, ή	2
13310500	Κοινότητα Βραχναϊκών	1.087	13312500	Κοινότητα Βερναρδαϊκών	274
01	Βραχναϊκίαι, τά	1.087	01	Βερναρδαϊκίαι, τά	274
02	Μοιραϊκίαι, τά		13312600	Κοινότητα Βραχναϊκών	1.956
03	Στεφάνη, ή		01	Βραχναϊκίαι, τά	1.637

Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13312700	Κοινότητα Δαμακινίου	✓ 410	13314700	Κοινότητα Κχαμάρων	✓ 1.136
01	Δαμακινόων, τὸ	410	01	Κχαμάρων, αἱ	1.036
02	Βουνόπυργος, ὁ		02	Προβόδος, ἡ	100
13312800	Κοινότητα Δεμεστίχων	✓ 85	13314800	Κοινότητα Καμινίων	✓ 459
01	Δεμεστίχων, τὰ	85	01	Καμίνια, τὰ	459
13312900	Κοινότητα Δουκανατικῶν	✓ 102	13314900	Κοινότητα Καρτίκων	✓ 911
01	Δουκανατικὰ, τὰ	102	01	Καρτίκια, τὰ	226
13313000	Κοινότητα Δρέπνου	✓ 423	02	Γομοστόν, τὸ	298
01	Δρέπνον, τὸ	423	03	Καραμεσινάικα, τὰ	202
13313100	Κοινότητα Δροσιάς	✓ 819	04	Ράχη, ἡ	185
01	Δροσιά, ἡ	313	13315000	Κοινότητα Καταρράκτου	✓ 157
02	Ἀγραπιδεαί, αἱ	276	01	Καταρράκτης, ὁ	157
03	Κομπέριον, τὸ	122	13315100	Κοινότητα Κάτω Ἀλτισσοῦ	✓ 487
04	Πετρη, ἡ (Μαυροχώριον, τὸ)	108	01	Κάτω Ἀλτισσοῦ, ὁ	424
13313200	Κοινότητα Ἐλαιοχωρίου	✓ 253	02	Γιζιός, ὁ (Ἄγιος Νικόλαος, ὁ)	62
01	Ἐλαιοχώριον, τὸ	253	13315200	Κοινότητα Κάτω Ἀχαΐας	✓ 427
13313300	Κοινότητα Ἐλικίστρας	✓ 826	01	Κάτω Ἀχαΐα, ἡ	72
01	Ἐλικίστρα, ἡ	171	02	Ἀλυκαί, αἱ	
02	Καρυά, ἡ	80	03	Μανειτικὰ, τὰ	
03	Νέο Σούλι, τὸ	74	04	Παράλια Κάτω Ἀχαΐας, ἡ	
04	Πουρνηρόκαστρον, τὸ	82	05	Πίσω Σουκιά, ἡ	
05	Ρωμανός, ὁ	419	13315300	Κοινότητα Κάτω Καστρ	✓ 389
13313400	Κοινότητα Ἐλληνικοῦ (Κοῦμρη)	✓ 458	01	Κάτω Καστρίτσον, τὸ	389
01	Ἐλληνικόν, τὸ	81	13315400	Κοινότητα Κρήνης	✓ 557
02	Ἁγία Ἐλεούσα, ἡ	239	01	Κρήνη, ἡ	533
03	Κοῦμρης, ὁ	7	02	Μονή Ὀμπλοῦ, ἡ	24
04	Νεοχώριον, τὸ	51	13315500	Κοινότητα Κριθαρακίων	✓ 239
05	Χρυσικυγή, ἡ	80	01	Κριθαράκια, τὰ	86
13313500	Κοινότητα Ἐρμυλινθείας	✓ 329	02	Ἀστέριον, τὸ	104
01	Ἐρμυλινθεαί, ἡ	329	03	Τόσσα, πῖ	49
13313600	Κοινότητα Ζήριτος	✓ 992	13315600	Κοινότητα Κρίνου	✓ 405
01	Ζήριτι, ἡ	614	01	Κρίνος, ὁ	405
02	Ἄνω Ζήριτι, ἡ		13315700	Κοινότητα Κρυσταλλόβρυ	✓ 103
03	Κάτω Ροδινῆ, ἡ	117	01	Κρυσταλλόβρυση, ἡ	108
04	Λιμπέριον, τὸ	154	13315800	Κοινότητα Λάκκας	✓ 295
05	Ροδινῆ, ἡ	7	01	Λάκκα, ἡ	298
06	Σαρκοῦνις, ὁ	100	13315900	Κοινότητα Λακκοπέτρας	✓ 2.134
13313700	Κοινότητα Θέας	✓ 377	01	Λακκοπέτρα, ἡ	782
01	Θέα, ἡ	265	02	Λιμνίτικα, τὰ	352
02	Λυγαί, αἱ	54	13316000	Κοινότητα Λιγκωμιτῶν	✓ 255
03	Παυλόκαστρον, τὸ	58	01	Λιγκωμιτὰ, τὰ	255
13313800	Κοινότητα Θεριανοῦ	✓ 188	02	Ταπουρνιά, ἡ	
01	Θεριανόν, τὸ	188	13316100	Κοινότητα Λεοντίου	✓ 592
13313900	Κοινότητα Ψώματος	✓ 523	01	Λεόντιον, τὸ	506
01	Ψώμα, τὸ	523	02	Βεταίικα, τὰ	45
13314000	Κοινότητα Καγκαδίου	✓ 583	03	Κουναβιτικὰ, τὰ	41
01	Καγκάδιον, τὸ	583	13316200	Κοινότητα Λιμνοχωρίου	✓ 1.184
13314100	Κοινότητα Καλανίστρας	✓ 238	01	Λιμνοχώριον, τὸ	354
01	Καλανίστρα, ἡ	177	02	Καλαμάκιον, τὸ	667
02	Ροδιά, ἡ	61	03	Κάτω Λιμνοχώριον, τὸ	163
13314200	Κοινότητα Καλάνου	✓ 246	13316300	Κοινότητα Λουσικῶν	✓ 960
01	Κάλανος, ὁ	246	01	Λουσικὰ, τὰ	703
13314300	Κοινότητα Καλεντζίου	✓ 606	02	Σκόλα, ἡ	39
01	Ἄγιος Γεώργιος, ὁ	186	03	Ἐπαλιαρατικὰ, τὰ	181
02	Ἀβράμιον, τὸ	108	04	Ἵψηλὴ Ράχη, ἡ	37
03	Καλεντζιον, τὸ	171	13316400	Κοινότητα Μάγειρα	✓ 76
04	Μπαντιστικὰ, τὰ	141	01	Μάγειρας, ὁ	76
13314400	Κοινότητα Καλλιθέας	✓ 418	13316500	Κοινότητα Μαζαρακίου	✓ 882
01	Καλλιθέα, ἡ	228	01	Κάτω Μαζαράκιον, τὸ	676
02	Καλλιθεόκλεις, ὁ	190	02	Ἄνω Μαζαράκιον, τὸ	15
13314500	Κοινότητα Καλούσιου	✓ 428	03	Γαλανατικὰ, τὰ	191
01	Καλούσιον, τὸ	428	13316600	Κοινότητα Μανείσου	✓ 546
13314600	Κοινότητα Κάλφα	✓ 367	01	Μανείσιον, τὸ	181
01	Κάλφος, ὁ	367	02	Γολέμιον, τὸ	143

Ἡρώδη με...

Πληθυσμός Population	Κωδικός Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-démos, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
1.136		Κάτω...	113	13318700	Κοινότητας Πορτών	618
1.036	03	Μπαλ...	109	01	Πόρται, α	618
100	04	Κοινότητα...	1.685	13318800	Κοινότητας Ριόλου	806
459	700	Μετό...	576	01	Ριόλος, ό	730
459	01	Βουρ...	136	02	Μαζαίικα, τά	73
911	03	Αάπα...	837	13318900	Κοινότητας Ρογυτίκων	682
226	04	Ντόν...	136	01	Ρογυτίικα, τά	682
298		Κοινότητα...	1.027	13319000	Κοινότητας Ρουπακιάς	319
202	16800	Μιν...	973	01	Ρουπακιά, ή	319
185	01	Χαν...	54	01		
57	16900	Κοινότητα...	204	13319100	Κοινότητας Σαγαζίκων	665
157	01	Μετ...	204	01	Σαγαζίκα, τά	1.028
487	17000	Κοινότητα...	481	02	Απόστολοι, α	132
424	01	Μι...	330	03	Βραχυνίικα, τά	120
67		Κοινότητα...	151	04	Γερουσιίικα, τά	83
				05	Μπουτιίικα, τά	214
				06	Σταθμός, ό	88
13317100		Κοινότητα...	721	13319200	Κοινότητας Σαλμενίκου	445
		Κα...	469	01	Κάτω Σαλμενίκον, τó (Κάτω Σαλμενί- κος, ό)	374
		Κο...	161	02	Άνω Σαλμενίκον, τó (Άνω Σαλμενί- κος, ό)	39
13317200		Κο...	210	03	Μονή Άγια: Έλεούσα, ή	32
		Κο...	119	13319300	Κοινότητας Σαντομερίου	640
		Κο...	81	01	Σαντομέριον, τó	508
		Κο...	10	02	Μονή Άγιας Μαρίας Μαρτίνα, ή	7
13317300		Κο...	321	03	Πολύλοπον, τó	125
		Κο...	321	13319400	Κοινότητας Σαραβαλίου	1.094
13317400		Κο...	274	01	Σαραβαλίον, τó	495
		Κο...	274	02	Άγιος Στέφανος, ό	203
13317500		Κο...	502	03	Δεμένικα, τά	287
		Κο...	234	04	Κεραλόβρυσον, τó	29
		Κο...	105	05	Μπίικα, τó	80
13317600		Κο...	515	13319500	Κοινότητας Σαλλών	316
		Κο...	515	01	Σαλλά, τά	326
13317700		Κο...	211	13319600	Κοινότητας Σιαδῆ	904
		Κο...	135	01	Σιαδῆ, ό	903
		Κο...	76	02	Μονή Κοιμητίας Θεοτόκου Νοταίων, ή	1
13317800		Κο...	350	13319700	Κοινότητας Σκούρα	189
		Κο...	350	01	Σκούρα, ό	189
13317900		Κο...	1.293	13319800	Κοινότητας Σούλιου	484
		Κο...	1.293	01	Σούλιον, τó	307
13318000		Κο...	1.589	02	Κεραλόβρυσον, τó	01
		Κο...	1.589	03	Νέου Σούλιου, τó	96
13318100		Κο...	403	13319900	Κοινότητας Σπυριτιάς	305
		Κο...	403	01	Σπυριά, ή	126
13318200		Κο...	955	02	Κυπρίσσον, τó	179
		Κο...	202	13320000	Κοινότητας Σπυροχωρίου	585
		Κο...	108	01	Σπυροχώριον, τó	142
		Κο...	168	02	Διφνούλα, ή	229
		Κο...	196	03	Ζώγας, ό	116
		Κο...	141	04	Τρούσας, ό	98
13318300		Κο...	327	13320100	Κοινότητας Σταυροδρομίου (Σπυ- ροχωρίου)	263
		Κο...	296	01	Σταυροδρομίον, τó	54
		Κο...	26	02	Σπυροχώριον, τó	55
		Κο...	5	03	Πηρουσιίικα, τά	74
13318400		Κο...	161	04	Ράχη, ή	80
		Κο...	161	13320200	Κοινότητας Τσουκλαίικων	390
		Κο...	182	01	Τσουκλαίικα, τά	286
		Κο...	182	02	Ανεμόμυλος, ό	104
13318500		Κο...	476	13320300	Κοινότητας Φαρών	497
		Κο...	407	01	Φαρά, α	497
		Κο...	69	13320400	Κοινότητας Φλόκα	335
13318600		Κο...	476	01	Φλόκας, ό	335
		Κο...	407	13320500	Κοινότητας Φράγκας	392
		Κο...	69	01	Φράγκα, ή	247

ΠΕΚ. 116 97 7.Α.

Νομός 'Αχαΐας — Département d'Achaïe 1971

Κωδικός ἀριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός τοπικός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός τοπικός No de Code
02	Σπαναίικα, τὰ	83	03	Πηγάδια, τὰ	218	00
03	Τσακωνίικα, τὰ	62	13321000	Κοινότης Χιόνας	262	01
13320600	Κοινότης Φωσταίνης	281	01	Χιόνα, ἡ	262	00
01	Φώσταίικα, ἡ	281	13321100	Κοινότης Χρυσσῶν	146	01
13320700	Κοινότης Χαϊκιάλου	471	01	Χρυσσπηγή, ἡ	102	02
01	Χαϊκάλιον, τὸ	424	02	Ἄνω Χρυσσπηγή, ἡ	44	03
02	Κουελαιίικα, τὰ	47	13321200	Κοινότης Ψαθουπύ	453	01
13320800	Κοινότης Χαλανδρίτσας	1.228	01	Ψαθουπύργος, ὁ	453	02
01	Χαλανδρίττα, ἡ	1.228		Ἐὐνολιον Ἐπαρχίας Πε	174.709	00
13320900	Κοινότης Χαραυγῆς	547		Ἐὐνολιον Νομοῦ	239.859	01
01	Χαραυγή, ἡ	226				
02	Νεοχώριον, τὸ	103				

131 ΕΠΙ. ΠΝΙΑ ΑΧΙΔΑΕΙΑΣ ÉPARCHE D'ÉCHÉALIE				13111200 Κοινότητα Γκραχίτζα		
	ΔΗΜΟΙ - COMMUNES-DÉMES			01	Γκραχίτζα, ό	67
131100100	Δήμος Λιγίου	20.955				67
01	Λίγιον, τό	20.824		13111300	Κοινότητα Γραγγόρα	171
02	Άγιος Νικόλαος, ό	11		01	Γραγγόρα, ό	150
03	Σοφής, ό	100		02	Βασιλίστα, ή	21
04	Φουρκαρά, ή	20		13111400	Κοινότητα Δαφνών	386
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ - COMMUNES			01	Δάφνη, τί	386
				02	Άγιος Ηλία, ό	-
13110100	Κοινότητα Άγιου Κωνσταντί- νου	394		13111500	Κοινότητα Δημητρουπόλου	345
01	Άγιος Κωνσταντίνος, ό	394		01	Δημητρουπόλου, τό	345
13110200	Κοινότητα Αίγιρας	1.320		13111600	Κοινότητα Διακοπτόν	1.848
01	Αίγιρα, ή	1.320		01	Διακοπτόν, τό	1.724
13110300	Κοινότητα Αιγών	377		02	Καλοβίτη, ό	-
01	Αίγιον, τί	377		03	Κερνίτσα, ή	17
13110400	Κοινότητα Ακράτης	1.624		04	Αόρος, ό	107
01	Ακράτη, ή	1.590		13111700	Κοινότητα Διγελωτικών	213
02	Παλαιουπαριδι, ή	3		01	Διγελωτικά, τά	213
03	Πύργος, ό	1		13111800	Κοινότητα Έλαιδνας	655
04	Φούρνοι, οι	30		01	Έλαιδών, ό	617
13110500	Κοινότητα Άμπελοκήπων	288		02	Μετόχιον, τό	14
01	Άμπελοκήποι, οι	288		03	Τερψιθία, ή	24
13110600	Κοινότητα Άμπίλου	191		13111900	Κοινότητα Έλίκας	621
01	Άμπιλος, ή	191		01	Έλίκη, ή	541
13110700	Κοινότητα Άνω Διακοπτόν	280		02	Καλντερά, τό	80
01	Άνω Διακοπτόν, τό	280		13112000	Κοινότητα Έξοχής	60
13110800	Κοινότητα Βαλιμής	73		01	Έξοχή, ή	60
01	Βαλιμή, ή	73		13112100	Κοινότητα Ζαχλωριτικών	435
13110900	Κοινότητα Βαλιμιτικών	526		01	Ζαχλωρίτικα, τά	435
01	Βαλιμιτικά, τά	526		13112200	Κοινότητα Καθολικού	85
13111000	Κοινότητα Βελής	72		01	Καθολικό, τό	85
01	Βελιά, ή	72		13112300	Κοινότητα Καλαμιά (Κάτω Πο- ταμιτιά)	429
13111100	Κοινότητα Βουτσίου	102		01	Κάτω Ποταμιτιά, ή	3
01	Βουτσίον, ό	102		02	Καλαμιά, ό (χειμερινή έδρα)	383
				03	Ποταμιτικός Γιαλό, ό	48
				13112400	Κοινότητα Κερυνείας	361
				01	Κερυνίτζα, ή	339
				02	Άγιος Κώστας, ό	22

Χρονιάδες
Επιστημονικά } Χρυσή εποχή π. Α 264/1956 κωδ. 13115700

Κωδικός δήμου No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οδοί Communes-demes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός δήμου No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οδοί Communes-demes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13112500	Κοινότητα Κουκούρας	700	13114600	Κοινότητα Ροδοδάφνης	1.822
01	Κουκούρα, ή	700	01	Ροδοδάφνη, ή	1.822
13112600	Κοινότητα Κούμαρα	222	13114700	Κοινότητα Σελιάνας	131
01	Κούμαρα, ή	222	01	Σελιάνα, ή	131
13112700	Κοινότητα Κουμινός	655	13114800	Κοινότητα Σελικνετίων	814
01	Κουμινός, ή	663	01	Σελικνίτικα, ή	814
02	Άγία Άννα, ή	12	13114900	Κοινότητα Σελινούποτα	567
03	Μονή Πεπλανήσσης, ή	12	01	Σελινούδα, ή	567
04	Πελαγίστρα, ή	68	13115000	Κοινότητα Σινεβρού	96
05	Πατροβούνι, ή	68	01	Σινεβρού, ή	96
13112800	Κοινότητα Κραθίου	450	13115100	Κοινότητα Σολιφιστοειτικών	698
01	Κραθίου, ή	400	01	Σολιφιστικα, ή	698
02	Πανοράκια, ή	50	13115200	Κοινότητα Τίμαχα	1.113
13112900	Κοινότητα Κρήνης	378	01	Τίμαχα, ή	1.113
01	Κρήνη, ή	378	13115300	Κοινότητα Τούμπας	148
02	Μικρόν, ή	0	01	Μαργίθου, ή	57
13113000	Κοινότητα Λόγγου	811	02	Τούμπα, ή	91
01	Λόγγος, ή	811	13115400	Κοινότητα Τραπέζης	371
13113100	Κοινότητα Μαρμαριάς	382	01	Τραπέζα, ή	251
01	Μαρμαριά, ή	257	02	Παλαιά Τραπέζα, ή	20
02	Δερβένιον, ή	121	13115500	Κοινότητα Νικητής	74
03	Σταυριά, ή	4	01	Νικητής, ή	74
13113200	Κοινότητα Μικροβίου	608	13115600	Κοινότητα Νεροκωβίου	312
01	Κάτω Μικροβίου, ή	585	01	Νεροκώβου, ή	283
02	Άγιος Πάνωτος, ή	17	02	Κκωβίτα, ή	29
03	Άνω Μικροβίου, ή	6		Σύνολον Έπαρχίας Αιγιαλίας	46.412
13113300	Κοινότητα Μελισσίου	492	132	ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ EPARCHIE DE CALAVRYTA	
01	Μελισσία, ή	502		ΔΙΑΦΗ-COMMUNES-DEMES	
02	Αδωνιά, ή	15	13200100	Δήμος Δίφνης	1.287
03	Μονή Παμμεγίστων Ταξιαρχών, ή	5	01	Δίφνη, ή	1.287
04	Μαργαρίτα, ή	5	13200200	Δήμος Καλαβρύτων	2.015
13113400	Κοινότητα Μοκισσάρου	207	01	Καλαβρύτα, ή	1.802
01	Μοκισσάρου, ή	197	02	Αϊών, ή	71
13113500	Κοινότητα Νερακωτίων	309	03	Βραχίον, ή	108
01	Νερακωτίη, ή	309	04	Κρακωσιό, ή	19
13113600	Κοινότητα Νικολαΐων	453	05	Μονή Άγιος Αλέξανδρος, ή	15
01	Νικολαΐα, ή	453	06	Σούβλαρον, ή	
13113700	Κοινότητα Όσιας	104		ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ-COMMUNES	
01	Όσια, ή	104	13210100	Κοινότητα Άγιας Βαρβάρας	117
13113800	Κοινότητα Παράλιας Πλατάνου	361	01	Άγια Βαρβάρη, ή	97
01	Παράλια Πλατάνου, ή	361	02	Βουκίον, ή	20
13113900	Κοινότητα Παρκακωτής	282	13210200	Κοινότητα Άγιου Νικολάου	153
01	Παρκακωτή, ή	282	01	Άγιος Νικόλαος, ή	153
13114000	Κοινότητα Περιθωρίου	95	13210300	Κοινότητα Αγρακωπίων	217
01	Περιθώριον, ή	96	01	Αγρακωπίων, ή	130
13114100	Κοινότητα Πλάτωνος	359	02	Πλάτωνος, ή	87
01	Πλάτωνος, ή	360	13210400	Κοινότητα Αγραδίου	184
02	Άνω Ηοσριά, ή	6	01	Αγραδιον, ή	184
03	Τουβιάς, ή	13	13210500	Κοινότητα Αλεσπίνης	90
13114200	Κοινότητα Ποροβίτου	151	01	Αίστινα, ή	90
01	Παράλια Ποροβίτου, ή	136	13210600	Κοινότητα Αμυδαλιάς	119
02	Ποροβίτου, ή	15	01	Αμυδαλιά, ή	119
13114300	Κοινότητα Πύρας	781	13210700	Κοινότητα Ανκοτίσσης	146
01	Πύρα, ή	12	01	Ανκοτίσση, ή	146
02	Άγιος Ανδρέας, ή	128	02	Μονή Άγιον Θεοδώρων, ή	
03	Άγιος Παναγιώτης, ή	36	13210800	Κοινότητα Άνω Βλακίς	296
04	Άλλαξιά, ή	279	01	Άνω Βλακίς, ή	296
05	Κάτω Πύρα, ή	257			
06	Μπουρούσια, ή	69			
13114400	Κοινότητα Ριζομύλου	381			
01	Ριζομύλος, ή	381			
13114500	Κοινότητα Ροδιάς	406			
01	Ροδιά, ή	406			

Εξομοίωση Νομαρχιακού Γεγονότου σε Οικισμό Κατω Αρφή
 (π. κ. 158/81-3-1981) ως διαφωτιστικό σημείο στα π. κ. 56/80-3-1980

Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13210200 01	Κοινότητα Άνω Κλειτορίας Άνω Κλειτορία, ή	158 158	13213300 01	Κοινότητα Κλειτορίας Κλειτορία, ή	198 198
13210300 01	Κοινότητα Άνω Λουσσών Άνω Λουσοί, οι	172 172	13213400 01	Κοινότητα Κορρών Κορραί, οι	136 136
13211100 01 02	Κοινότητα Άρραπώνων Άρραπώνων, ή Καλαμάκιον, τό	123 123	13213500 01	Κοινότητα Κούπελης Κούπελη, ή	201 201
13211200 01	Κοινότητα Άρραπώνων Άρραπώνων, ή	237 237	13213600 01	Κοινότητα Κρυσσοφύτων Κρυσσοφύται, τά	278 278
13211300 01	Κοινότητα Βάλλων Βάλλον, ή	87 87	13213700 01	Κοινότητα Κρυσσοφύτων Κρυσσοφύται, τά	184 184
13211400 01	Κοινότητα Βιλαβίων Βιλαβίων, ή	98 98	13213800 01	Κοινότητα Λαγοβουνίου Λαγοβούνιον, τό	135 135
13211500 01	Κοινότητα Βιλαβίων Βιλαβίων, ή	269 269	13213900 01	Κοινότητα Λαγκαράων Λαγκαράοι, οι	46 46
13211600 01 02	Κοινότητα Βιλαβίων Άνω Βιλαβίων, ή Βιλαβίων, ή	151 115 36	13214000 01	Κοινότητα Λευκασίου Λευκασιον, τό	159 159
13211700 01	Κοινότητα Δαμνίου Δαμνιον, τό	53 53	13214100 01 02 03	Κοινότητα Λαχουρίου Λαχουριον, τό Κερσάκι, ή Σέλλων, τό	258 183 61 14
13211800 01	Κοινότητα Δορκωνών Δορκωνά, τά	130 130	13214200 01 02 03	Κοινότητα Λιβαρτζίου Λιβαρτζιον, τό Λιβάδιον, τό Λιβαρτζινόν, τό	473 399 23 51
13211900 01	Κοινότητα Δροσίου Δροσιον, τό	251 251	13214300 01 02 03	Κοινότητα Λυκουριάς Λυκουριά, ή Κερσάκι, ή Σπυριά, ή	662 628 31 3
13212000 01 02	Κοινότητα Δροσίου Δροσιον, ή Παλιοναζαριον, ή (Κατω Δροσιον)	149 95 54	13214400 01 02 03	Κοινότητα Μανασίου Μανέσιον, τό Μπουμπουρκιά, ή	356 276 80
13212100 01	Κοινότητα Ζαφροχώρας Ζαφροχώρα, ή	155 155	13214500 01 02	Κοινότητα Μεσοφρουγίου Μεσοφρούγιον, τό Σόρος, ή	66 47 19
13212200 01	Κοινότητα Καλλιφρονίου Καλλιφρονιον, τό	219 219	13214600 01 02	Κοινότητα Μικροῦ Ποντιαῖ Μικρὸς Ποντιαί, ή Καρύσιον, τό Λουποκάκι, ή Μέγας Ποντιαί, ή	377 120 50 49 158
13212300 01 02	Κοινότητα Καμνιάνων Καμνιάνων, οι Δροβολοβόν, τό	141 111 30	13214700 01	Κοινότητα Νάσιων Νάσια, τά	160 160
13212400 01	Κοινότητα Κινδύλου Κινδύλος, ή	67 67	13214800 01 02 03 04	Κοινότητα Παγκρατίου Παγκράτιον, τό Παγκρατιάκι Καλόβια, τά Σελλά, τά Στενόν, τό	393 219 57 73 44
13212500 01	Κοινότητα Κασταλλίου Κασταλλιον, τό	83 83	13214900 01 02 03 04 05	Κοινότητα Πάου Πάος, ή Βεσίνιον, τό Λαχουναίικα, τά Νέος Πάος, ή Ποταμιά, ή	649 4 31 58 462 94
13212600 01	Κοινότητα Καστρίων Καστρία, τά	135 135	13215000 01 02 03	Κοινότητα Περιστεράς Περιστερά, ή Άγρίδιον, τό Χαλιουάντζα, τά	101 82 9 10
13212700 01 02 03 04	Κοινότητα Κάτω Βλακίας Κάτω Βλακία, ή Μεσοσταύρα, τά Μετόχιον, τό Μονή Αγίου Νικολάου Βλακίας, ή	259 231 24 2 2	13215100 01 02	Κοινότητα Περασίκων Περασίκοι, οι Μπόσι, τό	296 249 47
13212800 01 02 03	Κοινότητα Κάτω Ζαχλωρού Κάτω Ζαχλωρό, ή Άνω Ζαχλωρό, ή Μονή Μεγάλου Σπυριίου, ή	96 74 10 12	13215200 01	Κοινότητα Πεύκου Πεύκον, τό	160 160
13212900 01 02	Κοινότητα Κάτω Λουσσών Κάτω Λουσοί, οι Λουσακόν, τό	119 97 22	13215300 01	Κοινότητα Πλάκας Πλάκα, ή	207 207
13213000 01	Κοινότητα Κερραίων Κερραίων, ή	287 287			
13213100 01	Κοινότητα Κέρκερας Κέρκερα, ή	639 639			
13213200 01 02 03 04	Κοινότητα Κλειτορίας Κλειτορία, ή Βάλλος, ή Ελατόφυτον, τό Καλλοβία, ή	1.148 1.015 16 54 63			

Η Κοινότητα Βρυσαλίου μετατρέπεται σε Κοινότητα Βουβενκίου
και διαχωρίζεται από το 9ΕΚ 123/23-11-84 (τμήμα Α')

Κωδικός Κοινότητας No de Code	Δήμος, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός Κοινότητας No de Code	Δήμος, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13215400	Κοινότητα Πλακαριών	276	13310200	Κοινότητα Αγίας Μαρίας	143
01	Πλακαριών, τὸ	276	01	Άγια Μαρία, ἡ	24
13215500	Κοινότητα Πλατανιώτισσας	153	02	Κάτω Άγια Μαρία, ἡ	69
01	Πλατανιώτισσα, ἡ	151	13310300	Κοινότητα Ἀγιοβλαστίκων	338
02	Δίγεια, ἡ	6	01	Ἀγιοβλαστίκα, τὰ	79
03	Σπαρτιῶν, ἡ	6	02	Λεύκος, ὁ	38
13215600	Κοινότητα Πριβάλλου	238	03	Σπαρτιάδα, ἡ	138
01	Πριβάλλου, ὁ	238	04	Σταυλάδα, τὰ	89
13215700	Κοινότητα Προφήτου Ἠλίου	125	13310400	Κοινότητα Ἁγίου Βασίλειου	640
01	Προφήτης Ἠλίας, ὁ	73	01	Ἅγιος Βασίλειος, ὁ	640
02	Μορβίων, τὸ	52	13310500	Κοινότητα Ἀγίου Γεωργίου Πίου	2.012
13215800	Κοινότητα Ραγῶν	48	01	Ἅγιος Γεώργιος Πίος, τὸ	2.012
01	Ραγῶν, αἱ	48	13310600	Κοινότητα Ἁγίου Νικολάου	431
13215900	Κοινότητα Σαράων	297	01	Κράδα, ἡ	88
01	Σαράων, αἱ	167	02	Ἅγιος Νικόλαος, ὁ	64
02	Ἅγιος Θεόδωρος, ὁ	39	03	Λύγαρχα, τὰ	38
03	Ἅγιος Γεώργιος, ὁ	101	04	Θεομάχια, τὰ	132
04	Κρήνη, ἡ	90	05	Καλιμαζίων, τὸ	39
13216000	Κοινότητα Σαρωπύλου	149	13310700	Κοινότητα Ἁγίου Νικολάου	347
01	Σαρωπύλου, τὸ	116	01	Σπάτων, τὰ	242
02	Λεύκη, ἡ	33	02	Ἅγιος Νικόλαος, ὁ	80
13216100	Κοινότητα Σκαπαστοῦ	644	03	Ἅγιος Κωνσταντῖνος, ὁ	25
01	Σκαπαστοῦ, τὸ	644	13310800	Κοινότητα Ἁγίου Στεφάνου	569
13216200	Κοινότητα Σκοτεινῆς	257	01	Ἅγιος Στέφανος, ὁ	171
01	Σκοτεινῆ, ἡ	204	02	Πηλιὰ Περικλέους, ἡ	40
02	Ἅγιος Γεώργιος, ὁ	59	03	Φοιλιὰ, αἱ	358
13216300	Κοινότητα Τσαρκιδῶν	122	13310900	Κοινότητα Ἀλεποχωρίου	379
01	Τσαρκιδῶν, ἡ	122	01	Ἀλεποχωρίου, τὸ	166
13216400	Κοινότητα Τριχλῶν	191	02	Ἅγιος Δημήτριος, ὁ	213
01	Τριχλῶν, τὸ	127	13311000	Κοινότητα Ἀλυσσοῦ	795
02	Αραβία, ἡ	64	01	Ἀλυσσὸς, ὁ	630
13216500	Κοινότητα Φαλίων	459	02	Καυκάστια, ἡ	84
01	Φαλία, τὰ	256	03	Παλαιὰ Ἀλυσσὸς, ἡ	81
02	Ἅγιος Θεόδωρος, ὁ	26	04	Προφήτης Ἐλισσαῖος, ὁ	—
03	Ζευγολατῶν, τὸ	32	13311100	Κοινότητα Ἀλυσσοῦ	194
04	Καλιβία, τὰ	127	01	Ἄλυσος, τὸ	194
05	Μονὴ Ἁγίου Ἀθανασίου, ἡ	1	13311200	Κοινότητα Ἄνω Ἀχλαίας	248
13216600	Κοινότητα Φλάμπουρων	252	01	Ἄνω Ἀχλαία, ἡ	248
01	Φλάμπουρα, τὰ	126	13311300	Κοινότητα Ἄνω Καστριτσίου	691
02	Νεχώριον, τὸ	64	01	Ἄνω Καστριτσίου, τὸ	691
03	Ὁρθολίθου, τὸ	62	13311400	Κοινότητα Ἄνω Σουδεντικῶν	313
13216700	Κοινότητα Χέρβουλας	313	01	Ἄνω Σουδεντικὰ, τὰ	313
01	Κάτω Νόβουλα, ἡ	292	13311500	Κοινότητα Ἀπιδεῶν	329
02	Ἄνω Χέρβουλα, ἡ	21	01	Ἀπιδεῶν, ὁ	329
13216800	Κοινότητα Ψαριῶν	439	13311600	Κοινότητα Ἀρξίου	595
01	Ψαριῶν, ἡ	22	01	Ἄρξιος, ὁ	166
02	Ἄνω Τριπόταμα, τὰ	127	02	Καζόβρι, ἡ	10
03	Ἄνω Ψαρία, ἡ	21	03	Μαζύριον Ὄρος, τὸ	112
04	Βασιλική, ἡ	22	04	Ταϊτάβρι, αἱ	306
05	Κάτω Τριπόταμα, τὰ	153	13311700	Κοινότητα Ἀρχαγοβιτικῶν	519
06	Τριπόταμα, τὰ	75	01	Ἀρχαγοβίτικα, τὰ	249
	Σύνολον Ἐπιρχίης Καλαβρύτων	19.374	02	Κάτω Ἀρχαγοβίτικα, τὰ	270
133	ΕΠΙΡΧΙΑ ΠΑΤΡΩΝ ÉPARCHIE DE PATRAS		13311800	Κοινότητα Ἀργυρῆς	305
	ΔΗΜΟΙ—COMMUNES-DÈMES		01	Ἀργυρῆ, ἡ	305
13300100	Δήμος Πατρῶν	142.163	13311900	Κοινότητα Ἀρξίας	395
01	Πάτρα, ἡ	141.529	01	Ἄρξια, ἡ	395
02	Μπάλας, ὁ	142	13312000	Κοινότητα Ἀραβωνίτσας	361
03	Σκιδέσσα, ἡ	410	01	Ἀραβωνίτσα, ἡ	258
04	Χέραδρον, τὸ	82	02	Σουβιά, τὰ	103
	ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ—COMMUNES		13312100	Κοινότητα Ἀχαΐκου	213
13310100	Κοινότητα Ἁγίας Βαρβάρας	238	01	Ἀχαϊκὸν, τὸ	213
01	Ἁγία Βαρβάρα, ἡ	144			
02	Γάλαρος, ὁ	94			

Η Κοινότητα Ἄνω Ἐπιρχίης Πίου δημοτοβόθου αὐτῆς "Κοινότητα Πίου"
 ἐν οὐκισμῷ "Πίου" κατὰ τὸ π.δ. 27/4-1-82 (τῆς 1^{ης}) 1/2-232

Νομός 'Αχαΐας—Département d'Achaïe 1981

Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικήσιμα Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός αριθμός No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικήσιμα Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13312200	Κοινότητα Βραχιαίου	814	13314100	Κοινότητα Καρακιδίου	517
01	Βραχιαίου, τὸ	572	01	Καρακιδίου, τὸ	517
02	'Αγριά, ἡ	131	13314200	Κοινότητα Κιλανίστρας	210
03	Κοινοῦ, αἱ	111	01	Κιλανίστρα, ἡ	131
13312300	Κοινότητα Βελεμαχίου	106	02	Ροδά, ἡ	79
01	Βελεμαχίου, τὸ	104	13314300	Κοινότητα Καλλίου	154
02	Μονὴ 'Αγίου Πάντων, ἡ	2	01	Καλλίου, ὁ	154
13312400	Κοινότητα Βελεσθίου	413	13314400	Κοινότητα Κιλνεζίου	444
01	'Ανω Βελεσθίου, αἱ	256	01	'Αγία Τερόφυος, ὁ	143
02	Κάτω Βελεσθίου, αἱ	157	02	Ἀρτέμιον, τὸ	47
13312500	Κοινότητα Βαρίνου	142	03	Κιλνεζίου, τὸ	143
01	Βαρίνου, τὸ	132	04	Μπαρνακίτζα, τὸ	110
02	Μονὴ 'Αγίου Παύλου Θεολόγου, ἡ	10	13314500	Κοινότητα Κιλκισίου	462
13312600	Κοινότητα Βερναρδάτικου	390	01	Κιλκισίου, ὁ	455
01	Βερναρδάτικα, τὰ	390	02	Καλιόβι, ἡ	7
13312700	Κοινότητα Βραχυνάικου	2.167	13314600	Κοινότητα Κιλουσίου	316
01	Βραχυνάικα, τὰ	1.915	01	Κιλουσίου, τὸ	316
02	Μοιρατικά, τὰ	144	13314700	Κοινότητα Κάλφας	315
03	Μοιρατικά, τὰ	109	01	Κάλφα, ὁ	263
13312800	Κοινότητα Δαμνατίου	108	02	Μαυροβιτικά, τὰ	52
01	Δαμνατίου, τὸ	108	13314800	Κοινότητα Κακρυθίου	1.274
02	Βουκοπεργός, ὁ	0	01	Κακρυθίου, αἱ	1.257
13312900	Κοινότητα Δεμεστίου	122	02	Μαύρα, ἡ	16
01	Δεμεστία, τὰ	122	03	Πέδια, τὰ	31
13313000	Κοινότητα Δουκαντίου	118	13314900	Κοινότητα Καμνίου	546
01	Δουκαντία, τὰ	65	01	Καμνίου, τὰ	546
02	'Ανω Δουκαντία, τὰ	53	13315000	Κοινότητα Καρπίου	829
13313100	Κοινότητα Δρεπίνου	461	01	Καρπίου, τὸ	455
01	Δρεπίνου, τὸ	461	02	Πορτοῦ, τὸ	277
13313200	Κοινότητα Δροσίδας	1.004	03	Καρπισσινάικα, τὰ	172
01	Δροσίδα, ἡ	453	04	Ρίζα, ἡ	185
02	Ἀρχιεπιστὴ, αἱ	276	13315100	Κοινότητα Κακρυθίου	144
03	Κοιμητήριον, τὸ	152	01	Κακρυθίου, ὁ	144
04	Πέτρα, ἡ	123	13315200	Κοινότητα Κάτω Λακισσοῦ	467
13313300	Κοινότητα Ἐλατοχωρίου	243	01	Κάτω Λακισσοῦ, ὁ	379
01	Ἐλατοχώριον, τὸ	243	02	Παλιό, ὁ	88
13313400	Κοινότητα Ἐλακίστρας	1.186	13315300	Κοινότητα Κάτω Ἀχλαίας	5.135
01	Ἐλακίστρα, ἡ	239	01	Κάτω Ἀχλαίας, ἡ	4.936
02	Καρού, ἡ	92	02	Ἀνοκιά, αἱ	144
03	Νέο Σούλι, τὸ	281	03	Μαυροβιτικά, τὰ	55
04	Παυρναρδίαστρου, τὸ	57	04	Παροῖα Κάτω Ἀχλαίας, ἡ	5
05	Ρομπάνος, ὁ	517	05	Πέτω Σοκιά, ἡ	45
13313500	Κοινότητα Ἐλλάδικου	381	13315400	Κοινότητα Κάτω Κασριτσίου	518
01	Ἐλλάδικον, τὸ	61	01	Κάτω Κασριτσίου, τὸ	448
02	'Αγία Ἐλεοδω, ἡ	231	02	Μαγυλά, ἡ	70
03	Κοιμητὴ, ὁ	7	13315500	Κοινότητα Κρήνης	657
04	Νεοχώριον, τὸ	31	01	Κρήνη, ἡ	559
05	Χρυσωγί, ἡ	51	02	Μονὴ 'Ομπλοῦ, ἡ	4
13313600	Κοινότητα Ἐρωανθίου	253	03	Μουσελνέριον, τὸ	94
01	Ἐρωανθίου, ἡ	253	13315600	Κοινότητα Κριθορακίων	238
13313700	Κοινότητα Ζήριος	1.059	01	Κριθορακίων, τὰ	85
01	Ζήρια, ἡ	594	02	Ἀστέριον, τὸ	98
02	'Ανω Ζήρια, ἡ	102	03	Τόσκα, αἱ	55
03	Κάτω Ροδινῆ, ἡ	20	13315700	Κοινότητα Κρήνου	370
04	Κυκλή Ἀκτῆ, ἡ	275	01	Κρήνος, ὁ	370
05	Λαμπιρίον, τὸ	6	13315800	Κοινότητα Κρυσταλλόβρυσης	61
06	Ροδινῆ, ἡ	112	01	Κρυσταλλόβρυση, ἡ	61
07	Σακκουάς, ὁ	349	13315900	Κοινότητα Λάκκας	249
13313800	Κοινότητα Θέας	368	01	Λάκκα, ἡ	249
01	Θέα, ἡ	39	13316000	Κοινότητα Λακκοπέτρας	901
02	Λυγιά, αἱ	42	01	Λακκοπέτρα, ἡ	679
03	Παυρναρδίαστρου, τὸ	162	02	'Ιονική Ἀκτῆ, ἡ	12
13313900	Κοινότητα Θερρινῶν	162	03	Καρνέρι, τὸ	82
01	Θερρινόν, τὸ	162	04	Λιμναία, τὸ	148
13314000	Κοινότητα Ἰσομίας	531			
01	Ἰσομιά, τὸ	531			

Ἡ οἰκιστὴς Σύγκλητος τῆς Κοινότητος Βραχυνάικου προσηρτῆθε στὴ Κοινότητα Βραχυνάικου ἐπαρχίας Πατρῶν Π.Α. 542/12-7-82 (Π.Α.) 96/13-8-82

1981

Κωδικός επίθετος No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός επίθετος No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13316100	Κοινότητα Αγκισσομάτων	178	02	Μίχλι, ό	17
01	Αγκισσομάτα, τή	178	03	Πλάκων, ό	69
02	Ταχισσοριά, ή				
13316200	Κοινότητα Αρουντίου	518	13318000	Κοινότητα Νεροφτείων	414
01	Αρουντίον, τό	510	01	Νεροφτείαι, τή	394
02	Βετσίαι, τή	59	02	Παράλια Νεροφτείων, ή	20
03	Γολίρι, τό	33	13318100	Κοινότητα Ψοφραϊάς	2.318
04	Κονοβαίικα, τή	26	01	Ψοφρά, ή	2.318
05	Όρυνόκισμος, ό				
13316300	Κοινότητα Αιρνοχωρίου	1.285	13318200	Κοινότητα Παράλιας	2.730
01	Αιρνοχώριον, τό	375	01	Παράλια, ή	2.730
02	Καλαμάσιον, τό	726	13318300	Κοινότητα Πέτρας	385
03	Κάτω Αιρνοχώριον, τό	299	01	Πέτρα, ό	385
04	Παράλια Καλαματίου, ή	5			
13316400	Κοινότητα Λουσιτών	844	13318400	Κοινότητα Πατροχωρίου	849
01	Λουσιθά, τή	626	01	Πατροχώριον, τό	227
02	Στάλα, ή	49	02	Προσομαίικα, τή	103
03	Σπαλαίικα, τή	185	03	Βοθολοκιά, ό	73
04	Ύψηλ, Παγγ, ή	34	04	Καρού, ή	191
			05	Ακαυραίικα, τή	116
			06	Αρσινόη, ό	139
13316500	Κοινότητα Μάγαρας	74	13318500	Κοινότητα Πατροπόδ	394
01	Μάγαρα, ό	74	01	Μακροπόδαι, ή	347
13316600	Κοινότητα Μαζαράκιου	930	02	Άγια Παρκοστό, ή	47
01	Κάτω Μαζαράκιον, τό	808	03	Πατροπόδ, τό	
02	Άνω Μαζαράκιον, τό	5			
03	Γαλακίικα, τή	38	13318600	Κοινότητα Πατίτσας	78
			01	Πατίτσα, ή	78
13316700	Κοινότητα Μισσηράδων	481	13318700	Κοινότητα Πλατανίου	235
01	Μισσηράδον, τό	152	01	Πλατάκιον, τό	235
02	Γολέριον, τό	129	04		
03	Κάτω Μισσηράδον, τό	150	13318800	Κοινότητα Πλατανόβρυσης	469
04	Μισσηράδον, ό	60	01	Πλατανόβρυση, ή	419
			02	Κοιρανιά, ό	50
13316800	Κοινότητα Μισσηράδων	366	13318900	Κοινότητα Πορτών	476
01	Μισσηράκι, ό	138	01	Πόρται, τή	476
02	Καράϊικα, τή	218			
13316900	Κοινότητα Μετοχίου	1.723	13319000	Κοινότητα Ρεθύων	757
01	Μετόχιον, τό	573	01	Ρεθύοι, ό	727
02	Βουπράσιον, τό	57	02	Μαζαίικα, τή	30
03	Λέπαι, ό	890			
04	Νέον Βουπράσιον, τό	203	13319100	Κοινότητα Ρουφτίων	809
			01	Ρουφτίαι, τή	809
13317000	Κοινότητα Μισσηράδων	1.198	13319200	Κοινότητα Ρουφτιάς	219
01	Μισσηράδον, τό	1.124	01	Ρουφτιά, ή	219
02	Λαυοζαίικα, τό	55			
13317100	Κοινότητα Μερσίου	153	13319300	Κοινότητα Σαγυτίων	1.319
01	Μερσίον, τό	153	01	Σαγυίικα, τή	739
			02	Απόστολοι, οί	98
13317200	Κοινότητα Μισσηράδων	521	03	Βραχναίικα, τή	134
01	Μισσηράς, ή	297	04	Γερουσιίικα, τή	123
02	Κώμη, ή	224	05	Μπουσιίικα, τή	175
			06	Σταθάς, ό	50
13317300	Κοινότητα Μιχόλου	599	13319400	Κοινότητα Σαλμενίκου	451
01	Μιχόλιον, τό	407	01	Κάτω Σαλμενίκον, τό	290
02	Κάνδαλος, ό	124	02	Άνω Σαλμενίκον, τό	45
03	Ταχμαίικα, τή	68	03	Μονή Άγίας Εικόνος, ή	4
			04	Νέον Σαλμενίκον, τό	112
13317400	Κοινότητα Μοίρας	165	13319500	Κοινότητα Σαντομερίου	560
01	Μοίρα, ή	98	01	Σαντομερίον, τό	388
02	Γκουσιίικα, τή	57	02	Μονή Άγίας Μαρτίης Μαρτίσης, ή	7
03	Πηγή, ή	10	03	Πολύκορον, τό	98
			04	Άμπελαίικα, τή	67
13317500	Κοινότητα Μονοδενδρίου	361	13319600	Κοινότητα Στραβαλλίου	2.018
01	Μονοδένδριον, τό	361	01	Στραβαλίον, τό	622
			02	Άγιος Στέφανος, ό	
13317600	Κοινότητα Μυρβέρυσης	257	03	Λεμονίικα, τή	357
01	Μυρβέρυση, ή	257	04	Κεραλέβρυσον, τό	74
			05	Μπάκιαι, τό	118
13317700	Κοινότητα Μύρτου	457	13319700	Κοινότητα Σελλών	313
01	Μύρτος, ό	197	01	Σελλά, τή	313
02	Γουλαίικα, τή	115			
03	Πουρνάριον, τό	145			
13317800	Κοινότητα Νέου Έρινεού	461			
01	Νέον Έρινεός, ό	461			
13317900	Κοινότητα Νέου Κομπηγαδίου	217			
01	Νέον Κομπηγάδιον, τό	131			

Κωδικός δήμου No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population	Κωδικός δήμου No de Code	Δήμοι, Κοινότητες, Οικισμοί Communes-dèmes, Communes, Localités	Πληθυσμός Population
13319800	Κοινότητα Σαλαδός	1.067	13320600	Κοινότητα Φλόκας	252
01	Σαλαδοί, δ	679	01	Φλόκας, δ	193
02	Καρπύτα, τή	269	02	Ζερματσικά, τή	50
03	Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Νοταίου, ή	3	13320700	Κοινότητα Φράγκας	370
04	Μακρικότα, ή	119	01	Φράγκα, ή	296
05	Παγνέδαι, τή	134	02	Στακίτικα, τή	70
13319900	Κοινότητα Σακιάς	139	03	Τακιδωτικά, τή	54
01	Σακιάς, δ	139	13320800	Κοινότητα Φωσταινής	1.253
13320000	Κοινότητα Σουκίων	606	01	Φωσταιναί, ή	253
01	Νέον Σούκιον, τή	592	13320900	Κοινότητα Χατζακίου	452
02	Άγιος Ιωάννης, δ	14	01	Χατζακίον, τή	359
03	Καράβιτσαν, τή	31	02	Κροσάτικα, τή	53
04	Αντιόχεια, τή	39	03	Κοσσιότικα, τή	10
05	Παναγιώ, ή	15	13321000	Κοινότητα Χαλκιδρόμους	1.090
13320100	Κοινότητα Σπαρτιάδας	240	01	Χαλκιδρόμου, ή	963
01	Σπαρτιά, ή	118	02	Μακροβίτικα-Σπαρτιάτικα, τή	127
02	Κακκιάσιον, δ	122	13321100	Κοινότητα Ακροπόλεως	340
13320200	Κοινότητα Στρατοδρομίου	359	01	Ακροπόλ, ή	171
01	Στρατοδρομιον, τή (Ιθην. Στρατομύρι)	136	02	Νεοχώριον, τή	96
02	Δαφνίτικα, ή	269	03	Παγνέδα, τή	173
03	Ζώγια, ή (Κ. Στρατομύρι)	76	13321200	Κοινότητα Νέουκας	247
04	Τρούσσα, ή	78	01	Νέουκ, ή	247
13320300	Κοινότητα Σταυροδρομίου	403	13321300	Κοινότητα Χρυσόπηγης	131
01	Σταυροδρομιον, τή	135	01	Χρυσόπηγη, ή	101
02	Επρωχώριον, τή	87	02	Άνω Χρυσόπηγη, ή	30
03	Πανουσατικά, τή	69	13321400	Κοινότητα Υπαθέων	479
04	Ράχη, ή	112	01	Υπαθέων, δ	479
13320400	Κοινότητα Τρομαχλακίων	448	Σύνολον Έπαρχίας Πατρών	209.387	
01	Τρομαχλακίτικα, τή	331	Σύνολον Νομού Αχαΐας	275.193	
02	Λαυράκιον, δ	115			
13320500	Κοινότητα Φαρών	425			
01	Φαρά, ή	425			

NOMOS BOITIAS — DÉPARTEMENT DE BÉOTIE

ΕΠΑΡΧΙΑ ΘΗΒΩΝ ÉPARCHIE DE THÈBES		ΔΗΜΟΙ—COMMUNES-DÈMES		ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ—COMMUNES	
100100	Δήμος Θηβαίων	18.712	03111000	Κοινότητα Έλλοπίδας	567
01	Θήβαι, τή	18.712	01	Έλλοπίς, ή	567
100100	Κοινότητα Αγίου Θωμά	1.398	03111200	Κοινότητα Θεσπιών	1.593
01	Άγιος Θωμάς, δ	1.398	01	Θεσπιή, τή	1.593
100200	Κοινότητα Ακραιφνίου	1.301	03111300	Κοινότητα Θιάβης	484
01	Ακραιφνιον, τή	1.301	01	Θιάβη, ή	479
100300	Κοινότητα Αμπελοχωρίου	401	02	Όμιος Άγιου Ιωάννου, δ	5
01	Αμπελοχώριον, τή	401	03111400	Κοινότητα Καλλιθέας	576
100400	Κοινότητα Αρματός	870	01	Καλλιθέα, ή	576
01	Άρμα, τή	870	03111500	Κοινότητα Καπαρελλίου	1.695
100500	Κοινότητα Ασκρης (Ασκραίων)	903	01	Καπαρέλιον, τή	1.673
01	Άσκρα, ή (Ασκραία, τή)	903	02	Άγιος Βασίλειος, δ	22
100600	Κοινότητα Ασωπίδας	1.087	03111600	Κοινότητα Κίστρον	1.025
01	Άσωπίς, ή	1.087	01	Κίστρον, τή	996
100700	Κοινότητα Βαγίων	4.018	02	Στροβύλιον, τή	29
01	Βάγια, τή	4.018	03111700	Κοινότητα Κλαδίου	374
100800	Κοινότητα Δάρνης	288	01	Κλαδίον, τή	374
01	Δάρνη, ή	288	03111800	Κοινότητα Κοκκίνου	1.972
100900	Κοινότητα Δομβραίνης (Κορώνη)	1.008	01	Κόκκινον, τή	910
01	Δομβραίνη, ή (Κορώνη, ή)	953	02	Άγιος Ιωάννης, δ	1.062
02	Άγιος Νικόλαος, δ	34	03111900	Κοινότητα Λεονταρίου	1.018
03	Μονή Μακαριώτισσας, ή	1	01	Λεονταριον, τή	1.018
110000	Κοινότητα Έλεων	742	03112000	Κοινότητα Λεοκτρων	1.159
01	Έλεών, δ	742	01	Λεοκτρα, τή	1.159
			03112100	Κοινότητα Λουτοφρίου	304
			01	Λουτοφριον, τή	304
			03112200	Κοινότητα Μυρομυτιού	2.217
			01	Μυρομυτιον, τή	2.217

ε το Π.Δ. 118/25.2.84 αν δημοσιεύθηκε στο ΓΕΚ 39/6.4.84 Τεύχος Α'
 μεσημέρι Στρατηγική και άλλα μετονομαστικόν α' Ανω Στρατομύρι ε' Κόρινθου //

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Η ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ "Ελληνική εταιρεία
Δημογραφικών Μελετών - ΕΔΗΜ" Β' έκδοση.
2. ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΑΤΡΩΝ.
Μαιζώνος 98 ΤΗΛ. 276-303
"Στατιστική επετηρίς της Ελλάδος, 1984".
"Αποτελέσματα απογραφών πληθυσμού" 1961 (Τόμος ΙΙ),
1971 (Τόμος ΙΙ), 1981 (Τόμος ΙΙ).
3. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
"Ελληνική Εταιρεία Δημογραφικών Μελετών-ΕΔΗΜ".
4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ
Γερανίου 45 - Αθήνα ΤΗΛ. 7705613 - 7751681.
5. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ, ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΓΗΡΑΝΣΗ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ "Ν. Πολύζος".
6. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ-1985
Στατιστική βιβλιοθήκη
Λυκούργου 14-Ομόνοια-Αθήνα.

